

ഓവലി ചൗക്കം പ.

ഭാരതം പ്രഖ്യാ

വ്യാപ്തി നാട്ടി ത

രൂപാംഗ ലക്ഷ

പ്രസംഗകൾ

ചുവാനിള്ളി മംത്തിൽ സ്ഥമൻനവ്യാ

ഭോരതം പ്രഖ്യാ.

വിഷയ അട്ടിപ്പം

1. പാഞ്ചാലിസ്ത്രയംബരം (ഉത്തരഘടഗം)
2. മുഹമ്മദിനിപ്പേരകൾ, 3. സുന്നാപസുന്നാപാല്പുംനം.

ഭാഷാവ്യാപ്താനസഹിതം.

വ്യാഖ്യാനക്കേണൽ

സി. കെ. രാമൻനാഥ അവർക്കർ
കെ. രാമൻനാഥ അവർക്കർ

പ്രസംഗകൾ

കോച്ചാനവിശ്വളി മാത്തിൽ രാമൻനാഥ

താരതവിലാസം അച്ഛക്കത്തിൽ
അച്ഛടിച്ചത്.

1106.

പക്ഷ്യവകുമം പ്രസംഗകന്മാരുത്താക്കണ.

ഭരതം പ്രഖ്യാ

പാഠവാലീസ്_യംബരം

ഉ തത റ ഭ റ റ .

പ. ഉച്ചൈഷ്ടച്ഛംമാണോ ക്ഷിതിസുരനിവഹേ—
സ്ഥാധ്യവാദേ തദാനീ—

മനസ്സുണ്ണാശ്വാസ്നീ ദ്രോഹനരപത്ര
പേരിസംതേം കൃതാന്തേം

“ഹാ! ധാർശ്മിക ഗ്രൂമഡവന്നേയാരനുപതിരിക്ക കഴി
കയ്ക്കാരനമീശേ—

തേ”ത്രക്ഷുദ്രനാസുരാഘരഭിവച്ചല—
മാനസാ മാനവേഗ്രം.

I

പ്രം—(തദാനീം)അരഫ്പാം (ക്ഷിതിസുരനിവഹേം)ശ്രാവം
ഓക്കെ സമൂഹത്താൽ (സാധ്യവാദേ)സപന്നുവചനം (ഉച്ചൈഷ്ടി)
ഉംക്കു (ഉച്ചൈഷ്ടച്ഛംമാണോ) ഉച്ചരിക്കപ്പേട്ടും സമയത്തികളും (ദ്രോഹ
ദന്തവത്ര) പാഠവാലരാജാവ് (അരന്തിസന്നാധ്യാന്നേൻ്ന്) ഉ
ള്ളിൽ സന്നാധികാണ്ട നിറന്തരവനായിരിക്കും സമയത്തിക
ല്ലോ (പേരിസംതേം) പുരവാസികളുടെ സമൂഹം (കൃതാന്തേം ച)
കൃതകൃത്യ—അരഭീഷ്മത്തെ സിഡിമു—മായിരിക്കും സമയത്തിക
ല്ലോ (മാനവേഗ്രം) രാജാക്കവാർ (അസുരാഘരഭിവച്ചലരാന
സാം)അസുരയുടെ അകാലത്തിലുള്ള ആവിഞ്ചാവം ഹേതുവായിട്ടോ
ഇളക്കിയിരിക്കുന്ന മനസ്സുംകൂട്ടിയവരായിട്ടോ (ഗ്രൂമഡവന്നേം)
ശ്രാവംജനാന്നേരം (ധാർശ്മികം) ക്രിസ്തവിജ്ഞാ (ഹാ) കഴിം—ക്ഷാം
വ്യമ്പ്രാതത്താക്കന്ന. (ഇഹ) ഇവിടെ—ഇം രാജസന്ദേശിൽ (അ

ശ്രദ്ധിക്കാനുള്ള രാജാവല്ലാത്ത (കി) എവരെനാൽക്കാരന്നാം ഉത്തമയായ കരുക്കയെ (ഇംഗ്ലീഷ്) ഇംഗ്ലീഷ്. (ഇതി) എ നിപുണകാരം വിചാരിച്ചു് (അക്കണ്ട്ടുകൾ) കൊഡിച്ചു.

സാ— ഭാര്യയായ ലക്ഷ്മി താഴെത്തും സ്ഥാപിക്കീയമായ വാണിമാല സവൃംഖാചിയുടെ കഴുത്തിലും അത്യപ്രോഭാർ രംഗസ്ഥല സാധ പ്രാംഘണരാസകലം പ്രമോദഭരിതമാരായി ഉറക്കെ അഞ്ചുനുനു പ്രശ്നംസിച്ചുകൊണ്ടു് ആ വധുവരഹാരെ പലവിപ്പ തതിൽ അതിനിപ്പിച്ചിച്ചു. രാജാക്കന്നാരെപ്പാം മടങ്ങിയപ്പോൾ ഒരു സാന്ദര്ഭാധിത്തിനിന്നുന്ന ദ്രോഡനാകട്ടെ വുത്രുക്കുകും സമുച്ചിതനാശ വരുന്ന ലഭിച്ചതിനാൽ ഉള്ളിൽ സണ്ടാമുകൊണ്ടു് നിരണ്ടു ചെണ്ടരഹാരാകട്ടെ തന്മൂളിടെ ചിത്രത്തെത്തന്നു അനുവർത്തിച്ചു തണ്ണിപ്പിച്ചു പോകുന്ന രാജാവിന്റെ പ്രിയചുതിയും തന്മൂളക്ക് പ്രിയപ്പെട്ടവള്ളമായ രാജക്കമാരി സുമംഗലയായതു നിമിത്തം കൂടുതലും താത്ത്വമാരായി. ആ സമയം ഭേദപ്രകാരം പരാജിതമാരുമുണ്ടു് രാജാക്കന്നാർ അസുരയായതെടുപ്പും മനസ്സിനു രക്തിയില്ലോ തെ “അരനോ! ഒരു പ്രാംഘണാധമന്റെ അധികല്പനാംഗം. ഈ തു് ക്ഷാത്രവ്യഘ്രമാ? അനേകകം വിഹരിയായ രാജാക്കന്നാർ നിന്നു നത്തിരിക്കുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ലേഖാപോലും രാജതപ്രമില്ലാത്ത ഒരു തന്ത്രം അതുതമയായ കരുക്കയെ കിട്ടുന്നമെന്നാം ഗ്രഹിച്ചു് ശത്രിക്കയോ?!” എന്നിപുണ്ണം വിചാരിച്ചു് വല്ലാതെ കോപിച്ചു ചുറ്റപ്പെട്ടു.

ബ. “യദി സമമനയാമോ നിന്ത്യമില്ലാമി തുണ്ണീം
ആവശ്യിക വിഹാസേഖ്യം തീരിക്കേണ്ടതുവും ഭോംഗി
ഇതി കൂതമതിക്കേണ്ടുണ്ടാനുത്തരം ഭീരുന്നാണോ
സകലജനസമക്ഷം വാചക്യം കിരീടി.

2

വ്യാ—(കിരീടി) അർജ്ജുനൻ്ന് (അഹം) ഞാൻ (തുണ്ണീം) മൊന്നതെന്ന അവലംബിച്ചു് (അനന്തരാസമ) ഇവജേംടക്കുടെ(യ വിനിന്ത്യമില്ലാമി) പോയാൽ (ഈഹ) ഇവിടേയുള്ള (ഭോംഗി) രാജാക്കന്നാർ (ഭീക്ഷിക്കുന്ന ഇതി എവ) ഭീക്ഷിക്കുന്നതുനു (മാം) എന്നെന്നു

(വിഹിസേജി) പരിഹസിക്കം (ആവം) നിയുധം (ഇതി കുതമ തി) എന്നിപ്രകാരം ചെങ്ഗപ്പെട്ട ബുദ്ധിയോടുകൂടിയവനായിട്ട് (ശാന്തഗംഭീരനാണോ) ശാന്തമായും ഗംഭീരമായും ഇരിക്കുന്ന നാട തെതാടകൂടിയ (വാചം) വാക്കിനെ (സകലജനസമക്ഷം) കട്ടാ ശിഖാതെയുള്ള ജനങ്ങളിടെ മുന്നിൽവെച്ച് (ഉച്ഛേഷി) ഉറക്കെ (ഉഴവേ) പറഞ്ഞു.

സാ—അംപ്പും അർജ്ജുനൻ “ഞാൻ കന്നു മിണ്ണുതെ ഈ വാളാടകൂടി പോകുന്നതായാൽ ഈ വിടക്ക്കൂടിയിരിക്കുന്ന രാജാക്ക നാലെല്ലാം എന്ന ഭീക എന്നുതന്നെ നിയുധമായും പരിഹസി ക്കം. അതിനിടവത്തെത്തന്ത്” എന്നിങ്ങനെ നിയുക്തിച്ച് ശാ ന്തരസപ്രധാനമാണെങ്കിലും വൈരികൾക്ക് ദേവതക്കോട്ടക്കു നീതായ വാക്കിനെ എപ്പോഴേങ്കും മുന്നിൽ വെച്ച് ഉറക്കെ പുണ്ണു.

ച. “ദേവതവേയം വല്ല ഒപ്പതിനാ ചരിന്നലക്ഷം കര്ണ്ണ വിശ്വം ഭൂസൂദാമയും രാജപുത്രിം നയാമി ക്രിപ്പേഷ്യപകോ യദി ന സഹഃത റ്റുഡ്യുപ്പത്തിം മഹേതാം സത്യസ്ഥാനപ്പുത ഭജബലവ്യുക്തിയെ മുത്രുവേ വാ”. 3

വ്യാ—(ഇയം കര്ണ്ണ) ഈ കന്ധുക (ഒപ്പതിനാ) രാജാവി നാൽ (ചരിന്നലക്ഷം) ചേരലിക്കപ്പെട്ട ലക്ഷ്മേണാടകൂടിയവനാ നിക്കാണം (തെന്നാ എവ വല്ല) കൊട്ടകപ്പെട്ടവളായിട്ടുതനെ പേരിക്കുന്നവല്ലോ (അമഹം) ഞാൻ (അധുനാ) ഇപ്പും (തന്ത) അതിനെ (വിശ്വം) ചേരലിച്ചിട്ട് (രാജപുത്രിം) രാജകൂർത്തേ (നയാമി) കൊണ്ടുപോകുന്ന. (മമ) എന്നെന്ന് (എന്നാം) ഇ റ്റുഡ്യുപ്പത്തിം ഇക്കാര്യം പ്രസ്തുതിയെ (ഭ്രാഹ്മി) രാജാക്കാരിനെ (എക്കി) കൈവരൈക്കിലും (റസഹതേയദി) സഹിക്കുന്നിട്ടു എ ക്കിൽ (സി) അവൻ (സദ്യഃ) ഉടനെ (ഭജബലവ്യുക്തരേ) കയ്യു ക്കിനെ വ്യക്തിമാശജവാനായിക്കാണെണ്ണം (മുത്രുവേവാ) മരണ തനി നായിക്കാണണ്ണാ (സന്നഹ്രതു) ക്കുന്നടക്ക.

സാ—“ഈ കന്ധുകയെ, ആളുരാ ലക്ഷം ചേരലിക്കുന്ന അവ നായി ഭ്രാഹ്മൻ കൊട്ടത്തിരിക്കുന്നു. അതിൽ ജാത്രാചാരങ്ങളും

ടെ നോട്ടചിപ്പ്. ഈ തീർന്മാൻമലേപ്പും അറിയാമല്ലോ. ഞാൻ ഇപ്പോൾ ആ ലാക്കരുളു് രാജകമാരിയെ കൊണ്ടുവോക്കും. എന്നീൻറെ ഈ സ്വായുമായ പ്രവൃത്തി രാജക്കന്മാരിൽ കയവെന്ത കിലും സഹിക്കാതുണ്ടെങ്കിൽ അവൻ വേഗത്തിൽ തന്നീൻറെ കയ്യും കുട്ടാം കുട്ടാം കുട്ടാം. എന്ന ഒരു അവവൻറെ ഈ ഉള്ളമത്തി വൻറെ ഘലം മരണം തന്നുകൂടിരിക്കും”.

പ. “ലക്ഷ്മേശ്വരന്മുഖം വജ്രമതേ! കാക്കരാലീരു എപ്പിൾ സ്റ്റൂഡിയോഫുൾഗ്ഗൂഡിലും ചുപ്പസാരം ക്രോസ്സിംഗും സെസിമിഷൻഡോൺഡേപ്പറ്റമെന്റം ചേരും സ്കൂളുക്കും ദിവരണം സ്കൂളുപിണ്ടിക്കൂളിംഗാളിംഗം”.

വു—(മേജലുമതേ) അപ്പേന്തോ മന്ത്രബുദ്ധിയായവനേ (തവി) നിന്നീൻ (എപ്പിൾക്കുമേശ്വരൻ) ഈ ലാക്കരക്കൻ (കാക്കരാലീരു) കാക്ക പറമേൽ വന്നിങ്ങന്നപ്പോൾ ഘലത്തിന്നീൻറെ വിഴുമോ ലൈ യദ്ദുംസംത്രമാകും. (പുതരപിച്ച) എന്നിട്ടും (സ്റ്റൂഡിയുൾഗ്ഗൂഡി) വല്ലിച്ചു റവ്വേംടുക്കുടിയവനായിട്ടും (സപ്പലസാരം) എററുവു. അപ്പുമായിരിക്കുന്ന സാരങ്ങതാട്ട കൂട്ടുവണ്ണം—ഉരുത്തുഭവയ മാക്കംവണ്ണം(കിംജല്ലസി)വീ പുലയുന്നവോ.(തടം)വീ (സദസി) സഭയിൽ (ചിഷ്ഠാം) രോക്കിംഗ് നാണ്ട് നിൽക്കുന്ന (ക്രോസ്സിംഗും) രാജക്കന്മാരും അഭാദ്രിച്ചു് (എന്നാം) ഇവഴേ (നേഡ്യുംസേചേൽ) കൊണ്ടുവോക്കും ഒഴുക്കാൽ (യട്ടിരി) ഉടനെ (തേ) നി നീൻ (വരണാസ്ക്രൂപിണ്ടിംഗ്) വരണാമാലയേംടുക്കുടിയ (കുറൈനും ഇംഗ്ലീഷ്) താമരത്തണ്ണവോൾഗ്ഗൂഡിരിക്കുന്ന കഴുത്തിനെ (ചരണ്യാമർക്കിൾ) തന്നുദി ചേരു തിക്കുന്നുണ്ട്.

സാ—അൻഡ്രൂനീൻറെ വാക്കേട്ടു് രാജക്കന്മാർ ഇന്ത്യിനെ പറഞ്ഞു:—“എന്നോ, മനുഷ്യതെ! ഏ ലക്ഷം ചേരിച്ചു എന്ന വി ചാരിച്ചു തെളിയണണ്ടെ. കൂടുതലും പറമേൽ വന്നിരുന്ന ഉടനെ വീണാതായ അതിനീൻറെ ഘലത്തെ കാക്ക തട്ടിയിട്ടുതായിക്കുഞ്ഞാണോ? അതുവോലെ നിന്നീൻ ഈ പ്രവൃത്തിയും ദൈവാധി നാത്താൻ മലവിച്ചു എന്നല്ലാതെ പരാത്മാക്കുണ്ടും. പരമാ

അം ഇന്തിനെ ഇരിക്കു ഇതാലോചിച്ചുവിവം നെച്ചുണ്ടാമി ഫൂതെ ഗവ്യ് ഒഴിയു കീ അതംമനിസ്ത്രാചത ചിലപ്പുണ്ടോവോ? മാന്യ നാരായ രാജാക്കന്നാരാസകലം ശ്വാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കു സദ ഫൂറിൽ അവരെ അവധാനിച്ച് എ ഇരുക്കയെക്കാണ്ടു പോകുന്നതായാൽ വരണ്മാലാട്ടം ദിയ എൻ്റെ കല്ലും താമര തണ്ടുവെലു തേജസ്സ ഏഴുപ്പത്തിൽ കണ്ടിച്ചു കളിയുന്നണണ്ടു. ഇതിൽ ആദ്ദോചനയെ ഇല്ല”.

പ. ഇതി വാസ്തുവ്യവ്ചി രോധിപോഷാത്മോക്ഷണാഃ
ഉന്നമനമുയയ യുദ്ധായ സന്നാഹ്നാസിന്നു തേമുവാഃ. 5

ബു—(തേമുവാഃ) ആ രാജാക്കണ്ഠം (സദ്യും അപി) എ ഫൂവങ്ങ (ഇതി ത്രുവാന്തി) ഇപ്പോരം പാഞ്ചനവരായി (രോധി പോഷാജണ്ണാഃ) ദാഖലനിന്നും യുദ്ധിമേതുവായിട്ട് ചു വന്ന കണ്ണുകളോട്ടുടർന്നിയവരായിട്ട് (ഉന്നം) വേഗത്തിൽ (ഉത്ഥാ യ) എഴുവിറും (യുദ്ധായ) ഇല്ലത്തിനായിക്കൊണ്ടു (സന്നാഹ്നതി സു) ക്ഷേമവും.

ശാ—ഇപ്പകാരം എറിഞ്ഞുകൊണ്ടു ആ രാജാക്കന്നാരാസക ലം കോപം പരമക്കാശുയിൽ എത്തിയതിനാൽ ചുവന്ന കണ്ണുകളോട്ടുടർന്നി വേഗം എഴുവിറും യുദ്ധത്തിനായി ക്ഷേമവും.

പ. “അനൃജാതിജ്ഞഭൈവേത്രുടിക്കതമഹാസോ
വീക്ഷ്യുകമാള്ളതനനഃ

പ്രാധാന്യാഃ ക്രമനേത പ്രീജതന്മാമദം

നിസ്സുഹായം നിക്ഷാലും

.അപാഹേണാജ്ഞാതിശാസ്ത്രം വയമിഹതരസാ

ഓന്നുയും സൂര്യാസ്യാഃ_”

നിത്യംപുത്യപീസുംരാനഃ കതിച്ചിദ്ദുഃഖവാ_

ഭദ്രമിതാ വാലുരോഷാഃ.

6

ബു—(അനൃജാതിഃ) നമ്മുടെ ജാതി (അള്ളം എവ) സാമ ത്രമില്ലാത്തതുതനെ (ഇതി) എന്നിങ്ങനെ (അഭിമതമനസ്സ) നികുതിയു നന്ദ്രൂട്ടുടർന്നിയവരായ (യേ) ഡാവ ചിലർ (നഃ)

നമുട (അത്തുതം) ഒത്തയുള്ളഫേതവായ (കമ്മ) കമ്മത്തെ (വീക്കു) കണ്ടിട്ട് (തോഡാസൗധാഃ) വല്ലിച്ച അസൈയയോട്ടുക്കിയ വരായിട്ട് (നില്ലുഖാധാം) സഹായിയോട്ടുക്കാത്ത (അംഗംപേജ അങ്ങാം) ഈ പ്രാഥമണ ശ്വാവിനെ (വിരോദ്ധം) തകയുവാനു യിക്കാണം (കുമാരം) ഉറുമിക്കാനു. (സൃജാസ്യാം) ഗർഭക്കോ ണ്ട വിവേകക്കൂന്നുമാരായ (അരുന്ദം) ഇവരു (വയം) ത്രഞ്ചി (ഇഹ), ഇവിടെ വെച്ച് (പ്രാഥമണ) പ്രാഥമണരേഖയുണ്ടി ചു (ജ്ഞാതിഷാ) തോജസ്സക്കാണം (തരസാ) ഉടനെ (ബേജയാ മഃ) ബേജാക്കിചചുജ്ഞാന. (ഇതി) ഏന്നിപ്രകാരം വിചാരിച്ചു് (കതിച്ചിൽ പുതമ്പിസൗഖ്യരൂപം) ചില പ്രാഥമണർ (ബലാരോ ഷാഃ) ചേന്ന കൊപ്പത്താട്ടുകിയവരായിട്ട് (ജവംം) വേഗത്തിൽ (ഉത്തിത്തഃ) പ്രകാശിരു.

സാ—രാജാക്കാരൻ യുദ്ധത്തിനുംജന്മിയപ്പോൾ ചില പ്രാഥമണർ “നമുട ഇതി കട്ടംകെ കന്നിനം കൊള്ളിത്താത്തു തെന്നു ഉറപ്പിച്ചുവെച്ചിപ്പിക്കക്കാണം, വിചാരിച്ചിപ്പിക്കാതെ നമുട ഇം അരുള്ളതുകൾക്കും ദണ്ഡപ്പോൾ അസൈയവല്ലിച്ചു് കൈ സ്ഥായവുമില്ലാതെ ഇം പ്രാഥമണക്കാശനെനെ തകയുവാൻ പുറപ്പെട്ടു നെ ഗ്രീഷ്മാരായ ഇം രജാക്കാക്കാരെ ത്രഞ്ചി ഇവിടെവെച്ചു് പ്രാഥമണതേജസ്സക്കാണു ശവിച്ചു് ഉടനെ ബേജാക്കാണംം എന്നിപ്രകാരം വിചാരിച്ചു് വേഗത്തിൽ കൊപ്പത്താടെ ചുഴിക്കാര.

പ. വസ്ത്രാഭ്യാബല്ലുംലും താനന്തിരവുണ്ടി—

രാജ്യീക്രമത്തുംവാരം

തഞ്ചല്ലാതജ്ജയാജാ പ്രാഥമണലഭിത്താം

ദളിരോജ്യം ലഭാരം

രക്ഷാമന്ത്രം അപാരാജ്യനിന്ത്യാജയാം

ഉൺിക്കാഗ്രാഭിമാനാം—

സ്ത്രീജ്ഞാന്വില്ലി വാദം ക്രാന്തിക്കാജാജാം

ഹാ പരിശോജകലാജാംം.

വ്യാ—(തന്റെ) അനന്തരം (ധരണിസുരം) ശ്രൂഹണാർ (വസ്ത്രാണി) ഉത്തരീയവസ്ത്രങ്ങളെ (മേഖല) അറയിൽ (വലംപാ) കെട്ടിയിട്ടും (നിജവുസീം) തന്റെ ആസനങ്ങളെ (ബോംബം) ദേക്കരമംകൊണ്ടു (അതുഡിക്കിരുത്തു) അതുദയമാക്കിച്ചെടുത്തും (ഭവകലം) രാജസൗഹ്യത്വം (അംഗിതം) അഭിമുഖമാക്കിപ്പിടിച്ചിരിക്കുന്ന (തജ്ജന്മം) ചുണ്ടാണിവിരഞ്ഞകൊണ്ടു (തജ്ജന്മം) ദിനിക്കുന്നവക്കും (ദാഖിം) പല്ലുകളേക്കാണ്ടു (കാഷ്ഠം) ചുവട്ടിലെ ചുണ്ടിക്കുന്ന (ദാനം) കടിക്കുന്നവക്കും (രക്ഷാമല്ലം) രക്ഷക്കായിക്കൊണ്ടുഛു മന്ത്രത്വം (സുനിഭതം) എററാവും മന്ദ്രാജത്തി (ജപ്പരം) ജപിക്കുന്നവക്കും (ശബ്ദാംഗം) ദൈമിപ്പാജു ഹേതുവായിട്ട് (ഭർത്താരുമാനം) കാണിക്കപ്പെട്ടു വലിയ ഗംഗ്രാഫ്കൂട്ടിയവക്കും അയിട്ട് (ജനനാഘാനം) ജനസൗഹ്യത്വം (ഹാസയന്മം) ചിരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് (അമിവാലാന്മം പ്രതി) രാജാക്കന്നാക്കട നേരിട്ട് (സംഭവം) കൂട്ടമായി പുറപ്പെട്ടു.

സാ— എന്നതനെന്നയല്ല ആ ശ്രൂഹണാർ ഉത്തരീയം അഥവാ മിൻകെട്ടി അവവനവന്റെ ആവണപ്പുലക വലിയ അതുദയമായെടുത്ത് കൂടുചേപാക്കി ചുണ്ടാണിവിശ്വാസം നേരക്കാട്ടി വിരുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു രജാക്കന്നാരെ അധിക്ഷേപിച്ചുടോ, പല്ലുകൊണ്ടു ചുണ്ടുകടിച്ചു, ത്രിശ്ചുപ്പ് അനുശ്ചുപ്പ് ദൃതലാഡ രജാമന്ത്രങ്ങളെലു മന്ദ്രാജി അതിജ്ജപ്പിച്ചു, അഞ്ചുംനെന്ന പിൻബലമായിക്കാന്തി പേടിയിപ്പാജും വലിയ ഗംഗ്രാഫ്കൂട്ടാണ്ടു, വിജാരംയായ ഒലസന്നാധത്വാം ജനപ്പണ്ണെലു അസകലം ചിരിപ്പിക്കയുംതെയ്യും രംജാക്കന്നാക്കട നേരിട്ട് കൂട്ടമായി പുരപ്പെട്ടു.

മ. പാതേമാപിസസ്തിതമ്പ്രവേശവിനിവാസ്ത്വിപ്രാ—

സൂംനവരക്കിത്തുമയുള്ളു തുച്ചംലവുത്തും

വിശ്രദ്യക്കെശ്വരത്വം പവനാതേജവാ

സാഹായ്യക്ക് സപാം തസ്മ നിയോജിതാദ്ധ്യം.

8

വ്യാ— (പാതേമാപിസ്തി) അഞ്ചുനന്നാകട്ടു (സസ്തിതമ്പ്രാം) മന്ദഹാസത്താടക്കൂട്ടിയ ദിവജനാടക്കൂട്ടിയവനായിട്ട് (രാം വി

പുന്ന്) ആ ശ്രാംകണ്ഠരെ (വിനിവാച്ച്) തടങ്കിട്ട് (സ്വല്പം തീർജ്ജി) രാജക്കമാരിയെ (രക്ഷിത്തും എറാവു) രക്ഷിപ്പാനായിക്കൊണ്ടെതു കനാ (അരഞ്ഞുള്ള) എപ്പേട്ടതാണി. (തദാ) അന്ധപുംബി (സവദി) ഉടനെ (കൈയുന്നവ ശ്രേഷ്ഠി) ചില ശ്രാംകണ്ഠരെൽ (പവനാത്മജനാ) ചാഞ്ചപുത്രൻ (തസ്വി) അരഞ്ഞമെത്തിനെന്നും—അരഞ്ഞനെന്നും (സാമായ്യകേ) സഹായകമുന്നത്തിൽ (നിയോജിതിൽ) എപ്പേട്ടതപ്പേട്ട ചനായിട്ട് (അഞ്ഞിൽ) ഭേദിച്ചു.

സാ—അരഞ്ഞനനാകട്ടെ തനിക്കിതിൽ ലേംഗപോലും പരിഞ്ഞമിപ്പുന്നു് മന്മാസത്താൽ സുചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ക്ഷമ്മുന്നു രാധ ശ്രാംകണ്ഠരെ ഇഡോലുമാര്ത്തിന്റെനും നിവത്തിപ്പിച്ചു് അചര ചാഞ്ചാലിപ്പയ രക്ഷിപ്പാൻ മാത്രമായി എപ്പേട്ടതാണി. ആ സംയം ചില ശ്രാംകണ്ഠരുടെനെ ഭീമസേനനെ നിഞ്ഞസ്ഥിച്ചു് കാർജ്ജനനാ സഹായിപ്പാൻവേണിപ്പാപ്പേട്ടവിച്ചു.

പ. ദിശ്ചപാ ഭീമോവിഹാത്മം വിരമമമസദ
ദീക്ഷമാണ്ണുമാരാൽ
പദ്മപുജരു മഹാന്തം ക്ഷമ്മുപതിരമം
തൃംഗുമത്സ്തത്സ്തിന്ത
എതപാ ചെചനം ചപേടാസ്ത്രണാസമപസര_
ദുക്ഷിഡോകം ക്ഷമേനന
വ്യുദ്ധിഭാരതേ ചേപസംഘേ മിഷതിശതിഭേദേ
സാദരം സോദരയെ.

9

വ്യാ—(ഭാമ) അനന്തരം (ഭീമം അപി) ഭീമം (പുത്രം) അന്തരജ്ജനനന (വിരമം) രമതേതാടക്കുടാതവനായി (ഉംഗം) കണ്ടിട്ട്—ആദിലാഹിച്ചിട്ട് (സമാംതാൽ) ചുറരും (സമുദ്രതീക്ഷ്മം ഗണം) വഴിപോണേ നോക്കുന്നവനായി (കുരു) മുരത്തിൽ (മഹം ഗതം) ഉർക്കുപ്പുമായ (ക്ഷമ്മുപതിരമം) ക്ഷക്കളേടെ റംജാ—ഭാഞ്ഞം യന്ന—വിശ്വാസം തേരിനെ (പദ്മം) കാണുന്നവനായിട്ട് (തൃംഗം) ഘോഷിച്ചു (തസ്തിന്ത) അതിൽ (ഉംഗം) ചാടിക്കയറി (ചുപ്പടാസ്ത്രണാസമപസരദുക്ഷിഡോകം) പരന്തിയ കൈകൊണ്ടുള്ളു

അടടിക്കാണ്ട് വഴിപോലെ അകറ്റിയ കാവൽക്കാരോടുള്ളതിനു
(എന്ന) ഇതിനു രമത്തെ (ശ്രദ്ധാ ച) ബലാർക്കാരമായി
ക്കാണ്ടുപോകകയും ചെയ്യും (ഭവസ്യോ) രാജസ്ഥാനം (വ്യഞ്ഞം
നേ) എന്നുചെയ്യുണ്ട് എന്നിലുംതവരായി (മിഡ്റി സതാ) നോക്കിക്കാണ്ട് നിന്തുപ്പണ്ണോടി (ഞാദരായ) സോദരനായി
ക്കാണ്ട് (സാദരം) ആദരഭവാടുള്ളടി (ക്ഷണോന്ന) ക്ഷണത്തിൽ
(ഭേദം) കൊടുത്തു.

സാ—ഉടനെ ഭീമസേനൻ അർജ്ജുനന്നു തെരിച്ചുനോ
ത്ത് അതിനു വഴിയാതന ചൂഡാ ഭോക്കിയപ്പോൾ ദ്രോഹാ
യി ദ്രശ്യാധനന്നു വിശ്വേഷപ്പെട്ട രമം കിടക്കന്നതുകണ്ട്. തനി
ക്കും അവകാശസ്ഥാനം തുണ്ടാക്കു. വേഗം അടക്കുത്തെചന്ന് അതിൽ ചാ
ടിക്കാറി. ആ സമയം അതിഭാക്താ മുക്കാണ്ട് ദിനവർത്ത തട
യുവാൾ വന്ന എങ്കിലും അവരുടെ ആസക്തം കൈചുരത്തി അ
കലെ അടിച്ഛാടിച്ചു് ബലാർക്കാരമായി തെളിച്ചുകൊണ്ടുപോ
ന്ന വേഗത്തിൽ ആദരവോടെ അർജ്ജുനന്നായിക്കൊടുത്തു. ഒരു
സേനന്നു ഗാത്രപ്പുള്ളിയും പുറപ്പുട്ടും അർജ്ജുവന്നു തുസലി
പ്പൂയ്യും ക്ഷേത്രക്കണ്ടപ്പോൾ രാജാക്കന്നംരപ്പോം പ്രഖ്യാതം
അസഹ്യതയും ഉണ്ടെങ്കിലും അപ്പേന്നരം എന്നുചെയ്യുണ്ട് എ
നാഡിയാതെ നോക്കിക്കാണ്ട് നന്നാവരന്നനിന്നപോയി.

ഒ. അദ്ദുയ്യുല്ലായലക്ഷ്മിനവച്ചമഥം

ചാവദണ്ണം പ്രസ്താവം—

നാരാഭാതപ്രത്യേതസ്യോ രണ്ടാദിവലി—

നാദനിസ്യോന്നാനം—

ഭീമാപി ക്രൂരകമം ചിരസമയസമാ—

കാക്ഷിതം സാന്വരായം

പ്രംഘപ്രീതാന്തരാത്മാസ—യമനജക്ഷേത്ര

സൃതക്രത്യം വിതേനെ.

10

വ്യാ—(വലക്കിനന്നു) ഇത്രസൂന (അദ്ദം) എല്ലാവക്കു
കുംബങ്കതനെ (വക്കത്രുടനവച്ചം) ലക്ഷ്മതിന്നു ചേരുത്തിൽ സ

മത്മാക (അമും) ഇം (ചാവദണ്ഡം) പ്രശ്നമായ വില്ലിനെ (പ്രഖ്യാന്റ്) എടുത്തുകൊണ്ട് (സ്വന്നനാശം) തേരത്തുന്നതെന്ന (അ അഹ്നം) കയറിട്ട് (ആരാഞ്ച്) ദീരംതിൽ (രജാഭവി) യുദ്ധക്കളിൽ (തസ്യം) നിന്നും (കുരക്കമ്മാ) നിന്ത്രയ്യോധായ കമ്മണ്ണലോട്ടുക്കി യ (ഭീമഃ അച്ചി) ഭീമനും (ചിരിസമയസമകാംക്ഷിതം) വളരേ ക്ഷാലം മുതൽക്കു് എറാവും ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ടതായ (സാമ്പര്യം) യുദ്ധത്തെ (പ്രാവു) ചബിച്ചിട്ട് (പ്രീതാശരാത്രാം) സംശ്രൂപം അന്തിക്കരണത്തോട്ടുക്കിയവനായിട്ട് (സ്വയം) താൻത നെ (അനൈക്കുതേ) അനൈന്നന്നവേണ്ടി (സ്വത്തുള്ളും) സാരത്യു തെന്ന് (വിത്രനേ) ചെയ്യു.

സാ—അപ്പോൾ അന്തജ്ഞിനൻ എല്ലാവരിം കാണുന്നതനെ, വക്ഷംചേരിപ്പുണ്ട് വെച്ചിരുന്നതും താൻ കുലയേറാറിയതുമായ വി പ്ലേറ്റത്തു തേരിഞ്ഞകയറി രംഗത്തിൽവരിനും മാറി ദീരെ ചോക്കു തിരിച്ചേന്നു യുദ്ധത്തിനുംഘോഷിതിനും. സ്വതവേ കുരക്കമ്മ ണഥിൽ പ്രീതിയേറിയ ഭീമസന്ദർഭം, വഴുക്കേശാലമായി താൻ എറാവും കൊതിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന യുദ്ധം കിട്ടിയതുകൊണ്ട് ഉള്ളിട്ട് സംശ്രാപണത്തോടു സംശ്രാപണരായി പാലപ്പെരണാക്കുപാത തെരുന്ന സാരത്യും ദാടാത്).

പ. “ഒരു സമുദ്ദി തിരുത്തിപ്പുകുണ്ടോ!

തപം കപപ്രശ്നാജനാഭാത്മ—

സ്വന്നനാശം ദേവ മാന്ത്രി ത്രംഘ്നപ്പു ദേവാ—

യാർജ്ജപ്രസ്തരാസാന്ത്വനം”

ഇത്യുംതു പരിവാഞ്ചു തം ഗുപ്തരാഘോ

ജാലാശമഹാബലാബഹു—

ശ്രേഷ്ഠം ധാരിക്കിരാജ്യും ഇവ അവാ—

ദേഹാദ്ധ്യമഞ്ചുകിരിൻ.

11

വ്യാ—(രേഖ കുറഞ്ഞ) ആപ്പുടു എടു ഭേദാനുശാല (തപം) നീ സമുദ്ദി (തിരുത്തിപ്പു) വിഞ്ഞുകു വിഞ്ഞുകു (തപം) നീ (കപ) ചുവി ചെ (ചുവി ചുവാഭാരാം) കാടിച്ചുകരാംവായി തുട

ഞണ്ണന. (ത്രം) നീ (സനാഭി) നൃപഹോലെ ക്ഷമിയവനായി (ഡേ) ഭവിച്ചുഥും (ത്രം) നീ(സാമ്പത്തം) ഇപ്പോൾ (മുക്കു) വേഗത്തിൽ (തേ) നിന്റെ (ധാർശ്ച്ചിസ്സ്) അതിപ്രസംഗതിന്റെ (ഹലം) മഹത്തെ (ഭക്ഷപ ച) അന്നവേദിക്കുകയും ചെയ്യു. (ഇതി ഉക്തതം) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടു് (സ്വപത്തി) രാജാക്കരംഘ (അമഭാ) ഉടനെ (അരക്ഷാഭ്രം) കോവിക്കപ്പേട്ടവാൻ ആരോഗ്യാഗ്ര നായ (തു) അരങ്ങേഫത്തെ (ഈബാം) തടയപ്പേട്ട ദിക്കുകളേംടു കൂട്ടംവള്ളം (പരിവാഴ്മ) വള്ളഞ്ഞിട്ടു് (അരങ്ങുംഘ) മേഖലാർ (വം മിഡി) ജലാശയക്കൊണ്ടു് (ഗണാലം ഇവ) എന്നതെന്തെ ഏപ്പന വോലെ (ജവാർ) വേഗത്താട്ടക്കുടി (ശരരും) ഗരണാശൈക്കൊണ്ടു് (അഭ്രാകിരം) വയ്ക്കിച്ചു.

സാ—“എടാ എടാ ഭന്നതേ! ഇപ്പോൾ നീ വിജ്ഞ നില്ലും ബുദ്ധിദോഷം നിമിത്തം അക്കിത്യും പ്രവത്തിച്ചു് തെന്നേളേ റാറി കുക്കണ്ണപോൾ നീ എവിടേക്കേ പേടിച്ചേരുന്നവാൻ തുടങ്ങുന്നു? നൃപഹോലെ ക്ഷമിയിന്നേനോ. നിന്റെ അതിപ്രസംഗതിന്റെ ഹലം ഉടനോ, നീ അന്നവേദിക്കാം” എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു റാജാക്കരംഘ, കോവിച്ചും തന്നോടു യാതൊന്നും ദാലിക്കാതിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും പരാത്രമാണലിയായ അഞ്ചുളവു പുംബുളവും കാൻ ചട്ടിപ്പുതെത വോട്ടനന്നുവെളിഞ്ഞു. ദേഹാർപ്പം ജലാക്കാണ്ടു പാട്ടതെന്തെ എന്നവോലെ ശാഖക്കുഞ്ഞുംഞും ദേഹത്തിൽ അരങ്ങേഫത്തെ വയ്ക്കിക്കുഞ്ഞും ചെയ്യു.

മേഖലാർ വയ്ക്കിച്ചും അരത്തക്കാണ്ടു പാട്ടത്തിനു വല്ല ഹാനിയും തട്ടമോ. അരത്തവോലെ ദിപ്പിയേജന്മായിന്നനു വീം നായ അഞ്ചുളവു തുവക്കുന്ന ശാഖക്കുഞ്ഞുംഞും ദേഹത്തു സുചിത്തുക്കുന്നു.

പ. അമ ഭീമോ ഭീമവലു

ക്രൂഡാംഡായു സിംഗരസിതാദി
ഹോഷിത്തിപ്പിരാവിശേം_

നാശപാന്ത് വേഗര ചോദയാംബസ.

വ്യാ—(അമ) അനന്തരം (ഭീമബലം) ഭയകരമായ ബല
തേതാട്ടുനിച്ച (ക്രമം) ഭീമസേനൻ (ക്രൂയാൽ) കോപംമേതുവാ
യിട്ട് (സിംഹരണിതാനി) സിംഹനാദങ്ങളെ (ആധായ) ചൊ
യുട്ടോ (മേഘപീഡിപ്പിതവിശ്വാസ്) മേഘങ്കതിരജുടെ ശണ്ടോ—
കൊണ്ടു ഭയപ്പെട്ട നതിയ ലോകതേതാട്ടുക്കിയ (അന്ധം) കർത്തിര
ക്കെള (വേദഗാ) ദാനാനിക്ക് (ചോദ്യാമാസ) തെളിച്ചു.

സാ—ഉടൻ മഹാബലം . റായ ഭീമസേനൻ കോപമേഹ
തുവാഗിട്ട് അട്ടച്ചാശങ്ങളും ചെയ്തോ മേഘാദവങ്കരണം ദോഷം
മഴവാൻ ഭയപ്പെട്ട തുനാ മാതിരാംതെ വേഗത്തിനാം തെളിച്ചു.

പ. എന്തു സ്ഥാ തീ തുച്ഛചാവസ്ഥുമാഡി തദാ

ഒസായമപ്പിന്നത്രപാം

വഷ്ണവാരാ ചഡാരാംപ്രതിഡി തനാ—

ഇന്നാലേ ചണ്ണാവൈ റാം

ഇംഷ്ട്രുക്ടാറനൈത്രാന്വൈചവലനകലം—

സ്ഥചിത്തങ്ങാഡാഡേഗ—

സ്വദ്ദേശ വിദ്വന്പശിവീരാന്നപ്രതി മാനിതമഹ—

സ്വാന്വയസ്ഥുനേചാല.

13

വ്യാ—(തദാ) ആപ്പോൾ (മിതമഹസ്ഥുനേയഃ) ഉൺകുഞ്ചി
മാഡ വിച്ചുസ്ഥുനേതാട്ടുക്കിയ (സദി അയം) അഞ്ചലവൻ—അം
ക്കജ്ജുനൻ (സമരംവി) മുലഭേമിയിൽ (അക്കന്നാകുഞ്ചചാപഃ) ചൊ
വിവരം ചലിച്ചു വിശ്വാട്ടുക്കിയവനായി (പ്രതിഭേദപ്പതനാമണ്ണ
ലേ) രാത്രുകളിടുന്ന സൈന്യനുത്തിനും വുത്താകാരത്തിലുള്ള സദു
മാജനിൽ (സംപ്പിന്നത്രപാം) ദിനിയംതു അക്കുതിഃയാട്ടുക്കിയതും
(ചണ്ണാവൈഡാം) ഏറാവും വേഗതേതാട്ടുക്കിയതും അലയ (യാരം
ചാധാരം) രാധാരഥയെ (വഷ്ണൻ) വഷ്ണികളന്നവനായി (ഇംഷ്ട്രു
ക്ടാറനൈത്രാന്വൈചവലനകലംസ്ഥചിത്തം ക്രൂഡിവേഗം) കുറ
ഞഞാനം ചുവന്നിരിശ്ശുനാ അരംബന്നേളാട്ടുക്കിയ കടക്കണ്ണുകളും
ടെ ഇളക്കമഹാക്കന്ന സ്ഥചക്കരക്കാണ്ടു സ്ഥചിപ്പിക്കുപ്പെട്ട കോപ
നിന്നിന്നും അലിക്രുതേതാട്ടുക്കിയവനായിട്ട് (വിദ്വന്പശിവീരാന്ന

പുതി) വീരക്കാരായ ശത്രുക്കളുടെ എത്ര (സ്ത്രി) പ്രഗതിയിൽ (സമ്പദ്യാല) വഴിപാലെ ചെന്ന.

സാ—രാജാക്കവും രണ്ടാട് റെറിഡേസ്റ്റും ഉംകു ഷ്ടൈജോയ വീരമുഖങ്ങൾ തിക്കണ്ണവന്നും ലക്ഷ്മി ചേരിച്ചുതു കൊണ്ടുതന്നെ മരബ്രഹ്മവക്ര അറരിഡയിച്ചും നാഥയും അഭിജ്ഞനം പോക്കുള്ളത്തിൽ ചെവിഡ്രൈ വില്ലുവലിച്ചു്, വഴിത്തുറയിൽ ക്ഷന ശത്രുബൈസ്യുത്തിനീറി നടവിൽ വളരെ വോഗ്രോ എം യാ രഘുരിയംതെഴും ശരംബളെ പഞ്ചിച്ചു് കരണ്ണനേന്നു് അരംഭവ നിരിക്കുന്ന കടക്കള്ളിനീറി ഇളക്കുകൊണ്ട് ദേവംഗിക്രുതു വെളിപ്പേട്ടത്തിച്ചു് വീരക്കാരായ ശത്രുക്കളുടുകൾ സ്ഥാന കുതിയോട്ടുകൂടി നേരിട്ട്.

പ. തസ്യാലീഡിവപക്ഷി

ജവഭരയക്കാരം ചാരപക്ഷപുട്ടി

മനൂകിക്കാലമന്മുകാന്തേ

വിനിപത്രപവും ദേശാദ്ധനിജിലം.

14

വ്യാ—(തസ്യ) അരദ്ദേഹത്തിനീറി (ഡില്ലിവപക്ഷി) ശരമാക്കുന്ന പക്ഷി—ചീരകക്കളുടുക്കുടിയതു (ജവഭരയക്കാരം ചാരപക്ഷപുട്ടി) വേഗാധിക്രൂർകൊണ്ടും ത്യക്കാരം ശബ്ദംകൊണ്ടും മനോഹരംബളും ചീരകക്കളുടുക്കുടിയരായിട്ട് (മനൂകിക്കാലമന്മുകാന്തേ) ഗജസ്തുചത്തിനീറി മനൂകക്രുപ്പദാരിയിൽ (വിനിപത്ര) പീണിട്ട് (നിവിലം) കട്ടാഴിയാതെയുള്ള (ചുഡാംയും) മനതിനീറി ആവിഞ്ചാവതെ—ചുരുപ്പുട്ടനാമദത്തെ (ചപു) കാടിച്ചു.

സാ—അർജ്ജുനനീറി ശരംബളുക്കന്ന പക്ഷികൾ ത്യക്കാരം ശമ്പൂഞ്ചാതുടക്കുടി വളരെവേഗം ചീരകടിച്ചു പറന്നു ഗജങ്ങളുടെ മനൂകത്തിനും ചെന്നിക്കുന്ന ആവിഡവിന്നു പുറപ്പുട്ടനു മദജം മുച്ചൻ കാടിച്ചു. അർജ്ജുനനീറി ശരംബളം ആനകളുടെ ശാഖകത്തിൽചെന്ന തരം സാവധാനുകളും ശമിപ്പിച്ച ഏറ്റനു താണ്ടപ്പഞ്ചം.

പ. ചപംഡവഷമാദ്രുന്ന സദ്യേ തേസ്യുസാചിനി

കിന്തുശാഞ്ചാഞ്ചാപ്പുനും വംശവം ഫേനിരേവഹം. 15

വ്യം—(സദ്ധ്) ഒട്ടകഴിയംതെയുള്ള (തേനുപാഃ) അരംജാ കാഡാർ (സവ്യസാചിനി) അഞ്ജുനൻ്റെ (വേഷമാത്രണാന) വേഷം മാത്രം കൊണ്ടല്ല (പരം കിറ്റ) എന്നാൽ പിന്നെയോ (രോദ്യംജുജ്വാ അപി) രഹംത്തിന്റെ ചുട്ടകാണ്ടം (എന്നം) ഇദ്ദേഹത്തെ (ബാധവം) മുംഖണാനായിട്ട്, ബാധവാനിയം ആട്ട് എന്നം (മേനിരേ) വിചാരിച്ചു.

സാ—നേരിട്ട് യുദ്ധം ചെയ്യുന്ന രാജംക്കൈമരബല്ലം മുംഖണവേഷാവലംബിയായ അംബളനന്ന വേഷംകൊണ്ട് മാത്രമല്ല രഹംത്തുംകാണ്ടുള്ള ചുട്ടകാണ്ടം ബാധവനായിട്ട് വിചാരിച്ചു.

വേഷം കണ്ട് മുംഖണനാണെന്ന് നിയുതിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന അംബളനൾ, കേരിട്ട് യുദ്ധംചെയ്യുന്ന രാജംക്കൈമരങ്ങൾ അംഗ മഹായ പരാക്രമത്തിന്റെചുട്ടകാണ്ട് അശ്വിയായിരേത്തൊന്നി. അഥവി ചുട്ടകാണ്ട് എപ്പുകാരമോ അപ്പകാരം അംബളനൾ തണ്ടിന്റെ പരാക്രമകൊണ്ട് മരബല്ലവക്ക് അടുക്കവാൻ കഴിയാത്ത വനാണെന്ന തീപ്പെപ്പെട്ട് എന്ന താൽപര്യം.

ബ. പാതേമ്പജ്ജിനകരിമസുകരിഞ്ഞതാനി

മുക്താഫംഡാനി ഘനങ്ങാണിതാനുശ്ചിതാനി

ജുഖാക്കണേ ത്രഞ്ഞാഭിരാവിത്തുസ്വരം—

സൗഖ്യപ്രതാപദഹനാദിവവിഷ്ഠേലിംഗം.

16

വ്യം—(പാതേമ്പജ്ജിനകരിമസുകരിഞ്ഞതാനി) അംബളന നേരം ശരാജുളാൽ വിളക്കംപൂട്ട്, അനനകളിടുന്ന മസു + ഷാളിൽ നിന്നു പൂപ്പെട്ടവജ്ഞം (ഘനങ്ങാണിതാനുശ്ചിതാനി) സീംഭത്ത ചോരയാൽ ചുരുളപ്പെട്ടവജ്ഞമായ (സുക്താഫലാനി) മുള്ളരണ ഓട്ടം (ജുഖാക്കണേ) പോർക്കളുന്നതിൽ (ചപിരാഃ) മുഖ്യാടവഃ (സരന്തഃ) സംബവരിക്ഷണ (തസ്യ) അംബളനാൾ (പ്രതാപദഹനാൾ) പ്രതാപമാക്കുന്ന അശ്വിയിൽ നിന്നുണ്ടായ (വഹ്പുംി-ഗംഡ ഇവ) തീപ്പെപ്പാരികളോ എന്ന തോന്നും (ത്രഞ്ഞാഭിരാവി) കുട്ടി.

സാ—അംബളനനേരം ശരാജുളിരു വിളന്ന് ഗജങ്ങളുടെ മ

സുക്കദ്ദിൻനിന്ന് ചുറപ്പേട്ടവയും കൊഴുത്തു ചോരപ്പുരണങ്ങളുമാണ് മുത്തുരത്താശ്ശർ, യുദ്ധമെന്തിൽ ചുറം പാറിനടക്കുന്ന അരങ്കു മഹതിന്റെ പ്രതാവമാകുന്ന അഗ്നിയുടെ പൊരികളേം എന്ന ഒക്കയെ ഉള്ളവാക്കി.

പ. വണ്ണിതദണ്ഡാനിതലാ

ശ്രേത ചുമ്പുരാണി ധരണിപതിതാനി
ത്രാജിസ്ഥിസമന്നാ—

പ്രശ്നരവഞ്ചാത്മിതം റിലീസ്യൂക്കൾം.

17

പ്രം—(താ) അപ്പോൾ (വണ്ണിതദണ്ഡാനി) മറിക്കപ്പെട്ട കാലോട്ടുടിയവയായി (ധരണിപതിതാനി) മേഖലിൽ വീണ വരായ (ശ്രേതചുമ്പുരാണി) വെള്ളത്ത് വെക്കരാക്കുകൾ (സമ ന്താൻ) ചുറം (പ്രശ്നരവഞ്ചാത്മിതം) മഹത്തായ ശരദ്ദൈജിട, ജലദ്ദൈജിട എന്നും വഞ്ചകംണ്ടിണ്ടായ (റിലീസ്യൂക്കൾം) കൂൺ കളിട സന്ധു മത്തെ (ത്രാജിസ്ഥി) ഉപഭാനപ്പേട്ടതിനി.

സം—യുദ്ധം നടന്നകൊണ്ടിരിക്കു ഇടവിടാതേയുള്ള അർക്ക ജ്ഞാനന്റെ മുച്ചയേറിയ ശരംകൊണ്ട് കാലുമറിഞ്ഞ മുമ്പിയിൽ കുമ കൂൺ വീണകിടക്കുന്ന വെള്ളത്ത് വെക്കരാക്കുകൾ, വലിയ വഞ്ചകൊണ്ട് ചുറം മുളച്ച കൂൺകളേംട സാദ്ധ്യംനേടി.

പ. വഞ്ചതിവിജയപദ്ധതാദേ

ശാരതുവതീനിനിബിഡിശരയാരാഃ
കഷണമപിശിമിലിതപക്ഷഃ

സ്ഥാതുന ശാകമാജവംസഗണഃ.

18

പ്രം—(വിജയപദ്ധതാദേ) അർക്കജ്ഞാനകുന്ന മേഘം (ശാരതുവതീസി) ശാരതു—മുച്ച—അകുന്ന ശാരതുതേനട—തനം ഫ്ലാച്ചട്ടിയ (സിതസ്യഭാവഃ, നീതസ്യഭാവഃ ശാരത്മം.) (നിബിഡിശരയാരാഃ) ഇടതുന്ന ശരയാര—അംഗ്രൂഡയാര—യാകുന്ന ശരയാര— ജലധാരയേ (വഞ്ചതി) വഞ്ചിക്കുന്നോൾ (രാജവംസഗണഃ) രാജവംസങ്ങളാകുന്ന—എത്തുജുമാരായ രാജാക്കന്നാരാകുന്ന രംജഹംസങ്ങളിട—അരായന്നങ്ങളിട (രാജവംസം= കുമം കാലും ചുവന്ന ശരീരം വെള്ളത്ത് അരായന്നം) സന്ധുഹം (ശി

മിലിതപക്ഷി) വബന്നും അയൽത്തെ പക്ഷങ്ങളാകന്നു—സഹായി കളിക്കുന്ന പക്ഷങ്ങളേണ്ട—ചിറകകളോടുകൂടിയതായിട്ട് (ക്ഷണം അപി) ക്ഷണങ്ങേരും പോലും (സ്ഥാനം) വില്പനായിക്കണ്ണേം (നശാക) രക്തമായില്ല.

സം—മേഖം തണ്ടത്തും ഇടയ്ക്കുന്നതുമായ ജലധാരയെ വ പ്രിക്കേണ്ടും നാരയന്നങ്ങളുടെ ചിറകകൾ കഴയുകയും തണ്ടിൽ മെഡിയിൽ ക്ഷണങ്ങേരുംപോലും സ്ഥിരിച്ചെരുത്തുവാൻ രക്തങ്ങളല്ലോ തെ തീരകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെ; അർജ്ജനനും മുച്ചേറിയ തും ഇടതുന്നതുമായ രാധാരാചാരിയേ വീരമാരായ രാജാക്ക നാടുടെ സഹായികളായ ദൈനന്ദിനാംശകളും ക്ഷീണിച്ചു ചി നിച്ചിതറി കാടിപ്പോകുകയും തണ്ടിൽ യുദ്ധക്കളുത്തിൽ ക്ഷണം പോലും വില്പനും സമർപ്പണാരല്ലോ തെ തീരകയും ചെയ്യു.

പ. കേച്ചിസഞ്ചിനചാവാഡ കതിചനവിശ്വാം

കേവിനില്ലുനക്ക്രോഡ
കേവിതൃക്കക്കിരീടാം കതിചപിചേരിച്ചാം

മംക്ഷസംക്ഷണ്ണാത്രാം

യുദ്ധത്താതപത്രഗം കതിചനവിശ്വാം

പ്രായദൈനന്ദിനാംശമാന്നേ

കിംഗ്രോഡിപ്പചോഡിക്കും സകലാപ്പത്രാം

വിദ്രതാം ക്ഷുദ്രഹൈത്യാം.

19

വ്യാ—(യുദ്ധം) യുദ്ധം കേച്ചിൽ (കേച്ചിൽ) ചിലർ (സഞ്ചിനചാവാഡ) മരിഞ്ഞെ വില്പോടുകൂടിയവങ്ങം (കതിചന) ചിലർ (വിശ്വാം) നശിച്ചു രമത്തോടുകൂടിയവങ്ങം (കേപി) ചിലർ (വി ല്ലുനക്ക്രോഡാം) മരിഞ്ഞെ കഴേതൊടുകൂടിയവങ്ങം (കേപി) ചിലർ (അ ത്രഞ്ഞകിരീടാം) പൊട്ടിയ കിരീടത്തോടുകൂടിയവങ്ങം (തമാം) അ പ്രകാരം (കതിചപിൽ) ചിലർ (മംക്ഷ) വോത്തിൽ (സംക്ഷണ്ണാത്രാം) ചൊടിഞ്ഞെ അവശ്യവങ്ങളോടുകൂടിയവങ്ങം (കതിചന) ചിലർ (കുത്താതപത്രാം) മരിഞ്ഞെ കടങ്ങാടുകൂടിയവങ്ങം (തമാം) അപ്രകാരം (അന്നേ) മരച്ചിലർ (വിമതപ്രായദൈനന്ദിനാം) അപി (മികവോടം മരിച്ചു ദൈനന്ദിനാംകൂടിയവങ്ങം അതി

(ഭ്രഹ്മാദി) അന്തേകം (വച്ചോദി) വാക്കുകളേക്കാണ്ട് (കിം)എത്തു പ്രയോജനം (സകലമുപതയി) എപ്പോരാജാക്കമൊരും (മധ്യദു ശൈഖ്യം) അപ്പുമായ—നിരീച്ചു ശൈഖ്യത്വാട്ടുട്ടിരയരായിട്ട് (വിഴുതാം) കാടി.

സാ—ഇപ്രകാരം യുലുത്തിൽ ചിലങ്ങട വില്ലു ദരിഞ്ഞു. ചിലങ്ങട തേരു പോയി. ചിലങ്ങട ഒഴുക്കു കണ്ണിച്ചു. ചിലങ്ങട കിരീടം പോട്ടി. അതുപോലെ ചിലങ്ങട ശരീരം ദിഷ്ടവൻ ഉടനെ തവിട്ടുവെച്ചിയായി. ചിലങ്ങട കടയാടിഞ്ഞു. അങ്ങി നെന്ന തന്നെ മരു ചിലങ്ങട സൈന്യം മിക്കവാരം ചതുരാട്ടാണി. എന്തിന്നായികം പറയുന്നു? കുട്ടിൽ രാജാക്കമൊരും തുടക്കാിൽ മരിക്കാതെ വല്ലവരുഥിണ്ണേകിൽ അവരെപ്പോം ശൈഖ്യമാസകലം നിരീച്ചുപടി പന്വകടക്കുകയും ചെയ്തു.

പ. പ്രിയപാതാത്മാനമവിലാ
ക്ഷോണീപതിനാംകലം
സൈന്യംപിത്രതശേഷമേഷസകലം
സന്നഹ്രജന്മാക്കണ
ശരഭ്രാംഗസ്തപ-രമാപഹാരജതിത—
ശ്രൂംഗാസപാതമാസമം
രാധയേന്നസമാന്തുകാമ്മകവതാം
വാഞ്ഛിഭാദ്ധന്യാധനഃ.

20

പ്രിയ—(സ്വരമാപഹാരജനിതശ്രൂംഗാസപാതാം) താന്റു മദത്തിന്റെ അപഹാരം മേതുവായിട്ടിണ്ടായ ക്രൂംഗത്തിന്റെ അസഹമായ—കോപത്തെ സമിപ്പാൻ രൂംഗിയില്ലുത്ത മന ഫ്ലൂറട്ടുടിയ (എഷ്യിഭാദ്ധന്യാധനഃ) ഇംഗ്രേമനോരട്ടനായ ദണ്ഡംയന്ന് (തത്ര) യുദ്ധമല്ലുത്തിൽ (പലായമാനം) കാചിപ്പുംകൂന (അവിലം) താനൊഴിച്ചു കടക്കാശിയാതെയുള്ള (ക്ഷോണീപതിനാംകലം) രാജാക്കമൊരും സമൂഹത്തെ (പ്രിയപാ) കണ്ണിട്ട് (വിത്രതശേഷം) കാടിപ്പോയതിന്തനിനു ബംഗരിയുള്ള (അവിലം

ബഹസ്വ്യം) എല്ലാബൈസന്റെതയും (സന്നഹ്രം) കൈമിച്ചുകൂട്ടിച്ചേര്ത്തിട്ട് (സമൂക്കാർക്കവതാം) എല്ലാവില്ലാളികളിലുംവെച്ച് (വയ്ക്കുന്ന) ശ്രദ്ധനായ (രാഡേയേന്നസമം) കണ്ണനോട്ടുടി (ഇന്നുംകണ്ണ) യുലക്കുള്ളത്തിൽ (അഭ്യാധാരം) അജ്ഞന്നേംടു—നേരിട്ട്.

ഈ—രന്നും രമം ഭീമഭേദനന്ന് അപഹരിച്ച കൊപം മുള്ളുപീൽ സഹിക്കായ്യും പാശും ചിരു അജ്ഞനന്ന് കയ്യുലംകയാലും പകവീട്ടാൻ ഉറക്കേണ്ണാക്കി കക്കാണ്ടിനന്ന മുഞ്ഞായനൻ, യുലക്കുള്ളതിൽ സകല രാജാക്കവെങ്കം തോറോടിപ്പോക്കന്തായിക്കണ്ണപ്പോൾ കാടിപ്പുംവവർ കഴിച്ചു വാക്കിയുള്ള ബൈബിളത്തെ മുഴുവൻ കൈമിച്ചുകൂട്ടി സന്നദ്ധനരാക്കി എല്ലാവില്ലാളികളിലും വെച്ചു ദന്പനായ കണ്ണനേംടുട്ടുടർന്നു യുലക്കുള്ളത്തിൽ അർജ്ജനനേംടു നേരിട്ട്.

ബ. “രേരേമഹീസുരക്ലാധായമ!തിശ്ച,തിശ്ച
കപ്രസമിതോസി?പരിമൃഗപാലവുത്രീ?
അരബ്രഹ്മവക്ളംഗരാദംഗിതയാപദവ്യാ
സദ്യഃപ്രയാസ്യസിക്രതംനപുരീംഭരംതേനീ!”

21

വ്യാ—(രേരേമഹീസുരക്ലാധായമ) എടം എടം പ്രധാന കലത്തിൽ അധ്യമനനായുള്ളവെന (രിഷ്ടതിഷ്ട) നീ നില്ലുക നി ഷുക (ഇവാദപുത്രീ) രാജപുത്രിയെ (പരിമൃഗ) മോജ്ജിച്ചിട്ട് (കപ) എവിടേക്ക് (പ്രസ്ഥിരഃ) പറപ്പുട്ടവനായി (അസി) നീ വേഖിക്കുന്നു. (ഒരു ദാരാത്മൻ) അണ്ണുങ്ങോ ദംശുഭേദം (അഭ്യാദ്വിവ) ഈ ഘോഷത്തെന (കണ്ണനുരാദംഗിതയാ) കണ്ണനും ശരത്താൽ കാണാം ക്ഷേപ്പുട (പദവ്യാ) മാർത്തിലുടെ (കുതാംനപുരീം) അന്തക്കന്നും കാരാത്തിലേക്ക് (സദ്യഃ) ഉടക്കെ (പ്രയാസ്യസി) നീ പോകം.

സ്ഥാ—അഭ്രമായി ഭജിയന്നും അർജ്ജനനെന്ന അധ്യിക്കേ വിച്ചുകൊണ്ട് ആപ്രകാരം പാശത്ര—“എടം എടം ആപ്രാധാന കലാധായമ! നില്ലു് നില്ലു്. നീ രാജക്കമാരിയെ മോജ്ജിച്ചു് എവി ടേക്കേ പോകുന്നീ?— കൈ പ്രോഫാൻ, അതിലും വിശ്രേഷം ആ കുലത്തിൽ അധ്യാർഹം ശ്രദ്ധയായ കൈ രാജക്കമാരിയെ അപഹരിക്കുന്നു.

നിക്കുക എന്നത് ഉചിതമോ? ഇതെങ്ങിനെ ക്ഷതിയക്ക് ക്ഷണം പുംക്കാം എടു ദർശിക്കും! നിന്റെ അവധിവേക്തിനേറ്റംഫോ ഓട്ടവാ ഗവ്വിനേറ്റോ, മലമായി ഇപ്പോൾതന്നെ നീ കണ്ണ് നീറ്റു രൈം കാണിച്ചു തുന്ന വഴിയിൽക്കൂടി വേഗത്തിൽ കാല നീറ്റു നഹരമണ്ണയാൻ പോകുന്നു് — കണ്ണശരമോർ മരിക്കാറായി എന്ന താൽപര്യം.

കണ്ണൻ പരയുന്ന—

പുതമീറ്റുംപുഡ്യവിക്രമപീജവയ്യ
സംസ്കൃത്യരംപാതകം
തപാമുഖസ്ത്രാതാസ്ത്രദളമന്മേ
സപീയംഭ്രജംവൈവേ
മദ്ദേഖാഹ്ലൈപുനജ്ജിഖാംസുനിയനേ
നിഷ്ടാതകതപാവിഡ—
നാശ്ചിതപാജിതകാരിനസ്ത്രവരിരോ
നെവാദ്രുവിത്രാമുതി.

22

വ്യാ—(പുഡ്യവിക്രമാം) മഹതായ പരാക്രമാർത്ഥക്കുടിയ (പുതമീറ്റും) രാജാക്കന്നാർ (പീജവയ്യ) ആദാശാനീര വധ ത്രിൽ (പാതകം) പാപത്രെ (സംസ്കൃത്യ) കാത്തിട്ട് (തംം) നീ നേ (ഉള്ളജ്ജു) ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടിട്ട് (ശരാം) പോയി (ഇതിയൽ) എന്നതു ധാതൊന്ന് (തരം) അതിനെ (അഭ്യ) ഇപ്പോൾ (സപീയം) തന്നെസ്തുംവധിച്ചു (ഭ്രജംവൈവേ) കുളുക്കു ദിമിത്തമാ നെന്ന് (മനസ്സു) നീ വിചാരിക്കുന്നു. (ചനം) എന്നാൽ (ജി ലാംസുനിയം) കൊല്ലവാനിഷ്ടിക്കുന്നവനീര വധത്തിൽ (നി ഷ്ടാതകതപാം) പാപമില്ലായ്ക്കു (വിദ്വാൻ) അററിയുന്ന (മദ്ദേഖാഹ്ലൈ) എന്നീര കുളാകട്ട (ജിതകാരിനാം) ജയിച്ചു എന്നാലിമാനി കണ്ണ (തവ) നിന്റു (നിരം) ശിരസ്സിനെ (അശ്ചിത്രം) ചേരി കാതെ (അഭ്യ) ഇപ്പോൾ (നവിത്രാമുതി) അടങ്കുകയില്ല.

സാ—മഹാപരാശ്രമികളായിരിക്കുന്ന രാജാക്കന്നാർ ആദാ ഹത്യ പാപമാജ്ഞാന വിചാരിച്ചു് നിന്നെ വധിക്കാതെ വിട്ടു പോയി. അവാക്ക് കഴിവില്ലാണ്ടിട്ടല്ല. അതിനെ നീ ഇപ്പോൾ

വിന്നീർ കൈകളിട്ടെട വൈദ്യവമാണെന്ന വിചാരിക്കുന്നു. എന്നാൽ എൻ്റെ കൈകളിൽ വിശേഷധിംബിൽ. തന്നെ കൊല്ലു വാൻ പങ്കവരെ വധിക്കുന്നതിൽ പാപമില്ലെന്നറിയാം. അതിന്റെ അതിനും സകലരെയും ജയിച്ച എന്നഭിംഗവിച്ചുകൊണ്ട് നിൽക്കുന്ന നിന്നീർ തലയിൽക്കാതെ അടങ്കുകയില്ല”.

പ. ഇത്തുകണ്ടാൽ ഫോറ്മേറ്റ് ഡെഷിനേറ്റുന്നതിനും

അംഗോധിരവഗംഭീരം. വാഹനുചെയ്യുന്നതിനും

23

വ്യാ—(ഇത്തുകണ്ടാൽ ഫോറ്മേറ്റ് ഡെഷിനേറ്റുന്നതിനും) ഇപ്രകാം (ഗ്രംഗ്രംഫോറ്മേറ്റുന്നതിനും) കണ്ണന്നീർ വാക്കിനെ (അടുക്കണ്ട്) കേട്ടിട്ടും (യാഞ്ചുന്നതിനും) അംഗോധിരവഗംഭീരം (സൗഖ്യത്വം) സൗഖ്യത്വം നീർക്കുന്നു (അംഗോധിരവഗംഭീരം) സൗഖ്യത്വി നീർക്കുന്നു പോലെ ഗംഭീരയായിരിക്കുന്ന (ഗിരം) വാക്കിനെ (ഉച്ചേ) പറഞ്ഞു.

സാ—ഇപ്രകാരമുള്ള സഹവർമ്മായ കണ്ണന്നീർ വാക്കേക്കും അംഗോധിരവഗംഭീരം നീരംഴിഞ്ഞെടുത്ത ഇരുന്നവൻപോലെ ഗംഭീരയായ വാക്കിനെ പാശ്രൂ.

അംഗോധിരവഗംഭീരം— ദൈഡിനിംഗ്രേതപാലിക്കെ മോ

തിപ്പിക്കുന്നു.

പ. രോധേയ! വികതമെന്നെരലുംലും

ഗീരേപ്പുവേംവേളിംത

തഭ്രാവേപ്പുവെമസ്തിചേപ്പംപ്രകടയ

പ്രത്രുഹിജല്ലക്കണം

ഡോലശക്ഷവിചതാദുശേക്കിതിഭരാം

ലക്ഷേപിദുശ്ശാദ്രോ

ഡോസുപ്പാഡ്യുതിവാസ്തുതിചുന—

ഞ്ഞാനേനവെമദ്ദംബാഹ്നാ.

24

വ്യാ—(രോധേയ) ഏടാ രാധാസുത—നിക്ഷയുകലാഡി ജാതനായ കണ്ണ (വികതമെന്നും അലം അലം) അത്തമ്പ്രശംസ ക്കെള്ളുക്കൊണ്ടിള്ളത് മതി മതി. (തെ) നിന്നീർ (ഗീരേപ്പുവേം) വാസ്തുംമത്രംതെ (വേളി) ഞാൻ അഭിശന്ന. (തന്റെ) അതുംഹ

തുവംഗിട്ട് (പോരെമ്പും) വാഹ്നവലം (അനൃതിചേൽ) ഉണ്ട്
മുകിൽ (പ്രകടയ) പ്രകാശിപ്പിക്കുക. (ഈ അടങ്കണംപ്രയോഗി)
നീ യുദ്ധക്കളുത്തിലേവക്കവന്നാലും (രാദ്രശ) അപ്രകാരമിരിക്കു
നാ—അനന്ത്രഭേദത്രായ (ലക്ഷ) ലാക്കിലും (രാദ്രശ) അനന്ത്ര
ജയ്യമായ (ക്ഷിതിഭ്രതാം ലക്ഷേം അപി) രാജാക്കന്മാരുടെ സന്ധി
ത്തിലും (യദി) യാതൊന്ന്—വാഹ്ന (ദ്രോഹംഡയ) കാണാപ്പേട്ട
വൈവേഖതാടക്കൂടിയതക്കന്ന (തേന എവ) അതുതന്നേയായ
(മദ്ദംവാഹ്നാം) ഏൻനീറ കയ്യിലാൽ (ചുരാം) ചിന്നീട് (സന്ധ്യ
തി) ഇപ്പും (വനാഴതം ചപ) മരിപ്പു എന്നാഴിലുണ്ടായിപ്പ് (നോ
മുഖം ചപ) ഉറങ്ങു എന്നാഴിതും ഉണ്ണായില്ല.

സാ—പ്രഥാ, അരുണിജാത്യമില്ലാത്തവനെ കണ്ട്! അതുമരു
ശാസം ചയ്യുമതി—നിന്നീറവാക്കാമത്യുംതൈപ്പുറി എവിക്കരി
യാം. കയ്യു കാണിന്നീറ കമ അറിഞ്ഞതിട്ടിപ്പ്. അതിനാൽ കയ്യു
ക്കാശഭക്തിൽ കാണാകിക്കാം. ചോർക്കളുംരാജിവന്നീ എന്നോടു നേ
രിട്ടക. അദ്ദേഹമായ അതു ലാക്കിലും അരജയുംബാരായ അദ്ദേഹം
രാജാക്കന്മാരിലും എൻനീറ കൈകളിലെ വൈദ്യവം നീ നല്ലപോ
ലെ കണ്ണവപ്പേബു. എൻനീറ അതു കൈകൾഡിത്തനെ, ലാക്കരത്തു
മാജാക്കന്മാരെ തോൽപ്പിമുതിൽപ്പിനെ ഇപ്പോൾ മരിഞ്ഞകയോ
ഉറങ്ങുകയോ ചെയ്തിപ്പിലു—നാശിക്കുകയോ അവജുടെ റക്കി കൂ
ണിക്കുകയോ ചെയ്തിപ്പിലു എന്നതം..

പ. ഇതികട്ടതരവാദക്ഷാഭിത്രസ്ഥാപനംം

നിജയന്നരഭിക്കപ്പനംഗരാഭിസംഗരാഭന്ത

അപരിമിതഭാഗിഭൗണ്ട്രഭോംഗരാരാചവുംവരും

സ്ഥാനിതതനമകംപ്പിദ്വിക്രമിശകുന്നുനം..

25

വ്യാ—(ഇതി) ഇപ്രകാരമിള്ള (കട്ടതരവാദക്ഷാഭിത്രം) എം
റാവും പജയ്യാജ്ഞായ വാക്കുകളുണ്ട് കോപിച്ചു (പിത്രീ)
പരാക്രമിയായ (ശംഗരാഭി) കണ്ണും (സംഗരംഗേര) ഇഡാം ഇ
തതിൽ (വിജയനം) തന്നീറ വിപ്പിനെ (സാഭിഷാനം) അദ്ദുട്ടക്കു
ടുവന്നു (അഭിക്കമ്പം) വലിച്ചുകൊണ്ട് (അപരിമിതം) കൂന

കില്ലാതെ (ഉലൈരേണ്ടി) പുരശ്ചൈടന . (ഭേദാരനാരാചാവുരെങ്കി) മുച്ചാമുച്ച ശരദാദാത്തട സമുഹനാബളക്കാണ് (ശ്രദ്ധസൂനം) ഇ ഗ്രാമത്തെ (സ്ഥാനിതത്താം) മുടിയ ശരീരത്തോടു കൂടിയവനു കണി (ആകാംഡിൻ) ചെഞ്ഞു.

സാ—പരാക്രമിയാണു കണ്ണൻ ഇല്ലകാരം അജ്ഞന്നെന്നും പ കുമാരാദായ വാക്കുകൾ കേട്ട് കോമിച്ച് പോക്കംളത്തിൽ ചെ നു വുഡംതുടങ്ങി. തന്നോടു കിടന്നിൽക്കാണും ആരംഭതന്നെന്നും ഷ്ടൈന ഗംഗ്രീമിത്തം എതിരാളിയെ നില്ലുംരാനായിക്കുത്തി ചെവിമുട്ടു വില്ലുവലിച്ചു വിട്ടനു ശരദാരകാണ്ട് വിജയഞ്ചേരു ശരീരം മുടി.

പ. തേച്ചാരപക്ഷാനില്ലീമം നിർത്താളും ഭാഗം ഇവ
യന്നജായമുഖാഗ്രു തരസാനന്തരാന്തരാഗാഃ.

26

വ്യാ—(ചാജപക്ഷാം) മനോഹരദാദായ, ദൃഢക്ക്ഷേണ എ നാം ചിാകകഴുംകൂടിയവജ്ഞം (നില്ലീമം) അവധിയില്ലാതെ (നിർത്തം) പുരശ്ചൈടവജ്ഞം ആയ (തേ അത്താളാം) ആ ശരദാദാ, വേഗത്തിൽ ഗമിക്കുന്നവഎന്നാം (ധനജായം) അർജ്ജുനാനൈ, അഗ്നിയെ എന്നാം (ഉപാഗ്രഹം) അടുത്തിട്ട് (ശലഭാഹ്നവ) ഇം അംഗ്രഹാരകൾ എന്നവോലെ (തരസാ) വേഗത്തിൽ (നേരും) നണിച്ചു.

സാ—ഭഞ്ചുലദാദായ ചിറകകളേംടക്കൂടിയ ഇംഗ്രാംപാ റാകൾ കണകില്ലാതെ പൂരശ്ചൈട്' അഗ്നിയുടെ അടുത്തചെന്നുകൾ ക്ഷണത്തിൽ പദ്ധിച്ചുപോകം പോലെ, നഘചിറകകളേംടക്കൂടിയ വജ്ഞം കണകില്ലാതെ, കണ്ണൻ വിസ്തിൽനിന്നു പുരശ്ചൈടവജ്ഞ മായ ശരദാവിം അർജ്ജുനാനൈരും സമീപത്തെചന്നപ്പോൾ അംഗീ വിത്തിനോടു ശരദകാണ്ടു നടപ്പി വേഗത്തിൽ നണിച്ചുപോയി. അഗ്നിക്കു ശലഭദാദാ എന്നവോലെ എറാവും നില്ലുംരാദാദാ തിക്കനു അർജ്ജുനാനൈ കണ്ണൻശരദാദാ എന്നു താൽപര്യം.

പ. കണ്ണനാപാത്മാവിക്രിയ്യുമിന്ന
അംഗാത്മപാതാവിശിവാബ്രാവും

പാതേമനചാക്കണ്ണവിക്രിയ്യുടക്കരാഃ

കണ്ണനിശ്ചത്തുദിഡിഡാഃ.

27

വ്യാ—(കണ്ണന്) കണ്ണനാൽ (വിക്രിയ്യ) നല്ലപോചെ വലിച്ചിട്ട് (പാതമായ) അർജ്ജനനായി (ഭക്താഃ) വിടപ്പേട്ട (വിശിബാഃ) ശരണമി (അപാതമിവാതാഃ) പ്രത്യേകമായ പതനത്തേതാടക്കുടിയവയായിട്ട്, അർജ്ജനനിൽ പതനത്തേതാട മുടംത്തവയായിട്ട് എന്നം (ബഹുവിഷ്ണം) വേഖിച്ച. (പാതേമനച) അർജ്ജനനാഡാക്ക ടെക്ക (ആക്കണ്ണവിക്രിയ്യുടക്കരാഃ) ചെവിചരെ വലിച്ച വിടപ്പേട്ടവയായ, കണ്ണനായിക്കൊണ്ട വലിച്ച വിടപ്പേട്ടവയല്ലതെ എന്നം (ശരാഡാഃ) ശരസ്തുഹണമി (കണ്ണ്) കണ്ണനിൽ (സൗദിഡം) ഉറപ്പോടക്കുട്ടം വണ്ണം—ഉണ്ണി (നിപോതി) പതിച്ച.

സാ—കണ്ണൻ അർജ്ജനനീര നേക്ക് ശക്തിയോടക്കുടി വലിച്ചവിട്ട ശരണമി അദ്ദേഹത്തിൽ വേണ്ടപോലെ എറ്റക്കാതെ മുഴവന്ന വിഹലങ്ങളായി. എന്നാൽ അർജ്ജനൻ ചെവിച്ചടക്ക വലിച്ച കണ്ണനീര നേക്കയെച്ച ശരണമി കന്നം പഴതിലാക്കാതെ മീറ്റ നിത്തരക്ഷകയും ചെയ്തു.

ഈവിടെ ഭേദാശക്കാണ്ടം സമാസപദപ്പേട്ട ദണ്ഡിടക വ്യത്രും സംക്കാണ്ടം ‘കണ്ണൻ അർജ്ജനനീര നേക്കയെച്ച ശരണമി അർജ്ജനനിൽ പതിച്ചില്ലെന്നം, അർജ്ജനൻ കണ്ണനീരെ നേക്കയക്കാതെ ശരണമി കണ്ണനിൽ പതിച്ച എന്നം’ വിരോധം.

പ. “കിം തപം സാക്ഷാലനഘ്രേഭോ? രാജോവാദിവിപ്രസത്തമ!

അമസംക്ഷാലരിഹയഃ? സാക്ഷാലനാവിജ്ഞരച്ചത്രഃ?” 28

വ്യാ—(ഹൈ വിപ്രസത്തമ) അപ്പോരു മ്രൂഡംനാഗ്രാജ്ഞഃ (തപം) അരണ്യഃ (സാക്ഷാൽ) പ്രതുക്ഷമായ (ധനവ്രേഭഃ കിം) ധനവ്രേഭോ (രാമഃ വാ) അമാവാ പരഞ്ഞരാമനോ (അമ) അപ്പുകിൽ (സംക്ഷാൽ ഹരിഹരയഃ കിം) സാക്ഷാൽ ഇന്നുനോ (വാ) അപ്പുകിൽ (അമച്ചത്രഃ) കോട്ടമില്ലാത്ത (സാക്ഷാൽ വിജ്ഞഃ കിം) സാക്ഷാൽ വിജ്ഞപ്പോ.

352 ഭാരതംപ്രഖ്യാ—ഭാഷാവ്യാപ്യായം

സാ—യുദ്ധവൈദശ്യംകണ്ട് അതിൽത്തല്ലെടുക്ക കണ്ണൻ അർ അജ്ഞന്നോട് ചോഡിച്ചു. “അപ്പുഡേ മുഖംമനംതുഷ്ടി! അങ്ങോടു മുത്തിമത്തായ ധനമുഖ്യമേം? അമധ്യം പരത്രരാമനോ? അപ്പു കിൽ സാക്ഷാത് ഇന്ത്രനോ? അതോ എന്തുനേന്നയായംല്ല. യാ തിരഞ്ഞെടുത്തു സാക്ഷാത് വിജ്ഞതവന്നനോ? ഇതുകൊണ്ട് അർജ്ജുവും തനിക്ക് അപ്പം ചെയ്യുകഷയവും ഭ്രാതിക്കുന്നു.

പ. “മർപ്പണംസെനകിംകണ്ണ! ധനമുഖ്യമേം ചൊന്തുമുഹമം

നാവിരാമോനദേവണി മുഖംനോമെരിനമാം!” 29

വ്യാ—(ഹോ കണ്ണ) അപ്പുഡേ കണ്ണ (മർപ്പണംസെന) എ ഒൻറ സൂതികൊണ്ട് (കിം) എന്തുമുഹമം (അമഹം) ഞാൻ (ധനമുഖ്യം) ധനമുഖ്യമായിട്ട് (നബാന്തി) ഭവിക്കുന്നില്ലതനെ. (രാമി അചിന) പരത്രരാമനാം അപ്പ്. (നദേവണി) ദേവയ്രുനാം. അ പ്പ. (ഹോ അരിന്മ) അപ്പുഡേ ശരൂക്കുള്ള അടക്കന്നവനെ (അമഹം) ഞാൻ (മുഖംമനം) (മുഖംമനാക്കുന്നു).

സാ—കണ്ണനീറ വാക്കേട്ട് അർജ്ജുനൻ ഇപ്പുകാരം ചരിത്രഃ—“അപ്പുഡേ കണ്ണ! എന്നു എന്തിനായി ഇണിനെ ആ ശാസ്തിക്കുന്നു. ഞാൻ ധനമുഖ്യമല്ല. പരത്രരാമനാം അപ്പ്. ഒ വെയ്രുനാം അപ്പ്. അപ്പുഡേ അരിന്മ ഞാൻ കേവലം കൈ മും മനനാക്കുന്നു.”

പ. കിംകിമേഷവത്സായകോൽക്കരി

പാതമ്മുക്കര ഇവമാംപ്രഖ്യായതെ

ഇതുസൗരവിന്മുതോവിലോകനന്

ചിഞ്ഞമേവതമവോധിഞ്ചുരം. 30

വ്യാ—(കിം കിം) എന്തെന്ത് (വത) ആയുള്ളം (എഡി) സാധകാർക്കരി; ഇം ശരസ്മുഹം (പാതമ്മുകരി; ഇവ) അജ്ഞാ നാഡാൽ അഭക്ഷപ്പെട്ടതുവോലെ (മാം) എന്നു (പ്രഖ്യായതെ) എറാവും പീഡിപ്പിക്കുന്നു. (ഇതി) എന്നില്ലപ്പും വിശാരിച്ച് (അരി സാരംവിന്മുതി) ഇം കണ്ണന് (വിലോകനം) സുക്ഷിച്ചുംതും

ക്ഷനാവനായിട്ട് (തം ഭൂമി) എത്ര മ്രോഗനാരാ (ജിജ്ഞാ എവ) അഞ്ചൽനനായിട്ടുതനെ (അരബ്ബാധി) അറിഞ്ഞേ.

സാ—“എന്തെന്തോ! ആക്കുള്ളും! ഈ ശരദാർ കന്നാഴിയാണ് തെ അഞ്ചൽനന്ന് പ്രധാനിമുത്തുചോലല എന്ന കരിനമായി പീ ഡിപ്പിക്കനും. ഇതിനും കാരണംമാത്രാം? എങ്ഗിനേയറ വിചാരി ആം കണ്ണൻ ആ മ്രോഗനാരാ സൂചിച്ചുനോക്കി. അപ്പോൾ അ ഭ്രംബം ഒരു മ്രോഗനും അപ്പു അഞ്ചലാനും തന്നെയാണെന്ന് കണ്ണനും മനസ്സിലായി.

പ. തദനച സോധിക്കരോഹ—

പ്രജപലിതോ വജ്രിസ്തനഭാരിവതൻ

ഉദ്ദേശനത്തേംവാണാഗണാ—

നസഹിജ്ഞിച്ച എവ വിച്ചേംആൻ.

31

വ്യാ—(തദനച) അനന്തരമാകട്ട (സം) കണ്ണൻ (അഥി കരോഹപ്രജപലിതി) വഘ്നിച്ചതായ കോപംകൊണ്ട് ജപലിമുവ നായിട്ട് (വജ്രിസ്തനം) ഇത്രപുതരു (അഭിനിവതൻ) നേരിട്ട് ചെന്നവനായിട്ട് (ഉദ്ദേശനത്തേംവാണാഗണാൻ) കുരങ്ങളായ അശ്വഹത്തിനീറു വാണസമുച്ചദാജ്ഞ (അനസഹിജ്ഞി) സഹി ഫൂന്ന് അശക്തനായിട്ട് (ക്രി) പിനേന്തം (പിനുവാം എവ) പി നിരിഞ്ഞവനായിട്ടുതനെ (അഭ്രൻ) വേഖിച്ചു.

സാ—തനീറ ജീവവൈരിയായ അഞ്ചൽനനാണെന്നിൽക്കു പ്പോൾ കണ്ണന്നും കോപം അത്രയിക്കം വലിച്ചു. പീണിട്ടും യുലം തകിനായി നേരിട്ടു. എങ്കിലും കുരങ്ങളായ അഞ്ചൽനീറു ശരദാ ഒള്ളൽക്കാണ് ശക്തിയില്ലോതെ ചിനേന്തം മടങ്ങുകതാനു ചെയ്യു.

പ. കൃതോജിജ്ഞശരൈക്കണ്ണപ്പുഹലെവരവോദ്യോദ്യുമി

സപബത്രബന്ധായനിജ്ഞത്രാ കൃതാംസ്യവത്രമിനി.

32

വ്യാ—(സഹബലും) നല്ല അശ്വഭാഗങ്ങളുംചുട്ടിയ (ജിജ്ഞാ ശരൈക്കി) അഞ്ചൽനീറു ശരദാ ഒള്ളൽക്കാണ് (കണ്ണി) കണ്ണന്നും (അവലോ ദ്രുമി) നിജ്ഞലമായ പ്രയത്നത്താട്ടുകൂട്ടിയവനാക്കി (കൃതി) ചെ ജോപ്പട്ടി. (സപബത്രം) നല്ല ചിരകകളോടുകൂട്ടിയ (രത്നി) അ

വയാൽ (തസ്യ) അദ്ദേഹത്തിന്റെ (വത്രമിനീ) സേന (വിജ്ഞ
ത്രാ) വാഹനങ്ങളോടുകൂടാത്തതാക്കി (കുതാ) ചെയ്യപ്പെട്ടു.

സാ—ഉറപ്പും മുച്ചുമേരിയ അഞ്ചലന്റെ ശരണമിലെ കണ്ണ്
നീറുന്ന ഉള്ളെത്തെ തീരെ വിജ്ഞലഭാക്തി. എന്നതനെന്നയല്ല! ലഘു
ചിരകകളോടുകൂടിയ ആ ശരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യ
ത്തിലുള്ള വാഹനങ്ങളെ മുഴവൻ നന്ദിപ്പിച്ചു.

പ. സൗഖ്യാധനസ്യാഹി തമാ ശരീരം

വിഭാരയാതിസ്ഥകിരീടിബാണം

“ഹാ കണ്ണ്! കണ്ണ് തി വിലംഖാലി

അമാസകണ്ണസ്പ്രക്ഷം വിത്രനേ.

33

വ്യാ—(കിരീടിബാണം) അഞ്ചലന്റെ ശരണമിലെ (സൗഖ്യാ
ധനസ്യാഹി) ഭാഞ്ചാധനന്റെയും (ശരീരം) ശരീരത്തെ (തമാ)
അപ്രകാരം (വിഭാരയാതിസ്ഥ) പിളന്ന്. (അമാ) യാതൊക്കുകാ
രം (സഃ) അദ്ദേഹം—ഭാഞ്ചാധനൻ (ഹാ കണ്ണകണ്ണ്) അഭ്യൂ
ക്ഷണ്ണ കണ്ണ് (ഇതി) എന്നിപ്രകാരം (വിലംഖാലി) വിനെയും
പിനെയും നിലവിളിയോടുകൂടിയവനായിട്ട് (കണ്ണസ്യ) ശ്രേം
രാക്കളിടെ ചെവിക്ക്, കണ്ണന്ന് എന്നം (ങ്ങം) പേരുന്നെയ,
മുദ്രപ്രവർത്ത എന്നം (വിത്രനേ) ചെയ്യു.

സാ—അഞ്ചലന്റെ ശരണമിലെ കണ്ണനീറുന്ന മാത്രയല്ല മുച്ചുംയ
നീറുന്ന ശരീരത്തെപ്പിളിപ്പിന്ന്. അദ്ദേഹമാകട്ട അഭ്യൂക്ഷണാളി
വേദന സഹിക്കാതെ “അഭ്യൂ, കണ്ണ്! കണ്ണ്!” എന്നിങ്ങനെ പി
നെയും പിനെയും വിളിച്ചു നിലവിളിച്ചു. കേൾപ്പും ഭ്ലൂം
മംഗള ഇം നിലവിളി കണ്ണനീറുന്ന മനസ്സുണ്ട് പേരുതെതാക്കാട്ടതു.

പ. കിം ഗിരാ? വിജയബാണന്തിന്ത്രിളിൽ—

കക്കടാനവരിപാതഗോജാതേ

അംഗരാജിക്കരാജപ്പുംഗവൈ

സംഗരാജിരതലാൽ പലായിതെന്ന.

34

വ്യാ—(ഗിരാ കിം) വാക്കേണ്ടാൽ. (അംഗരാജിക്കരാ
ജപ്പുംഗവൈ) വീരാരായ കണ്ണുഭാഞ്ചാധനാർ (വിജയബാണ
നിന്ത്രിളികക്കടാനവരിപാതഗോജാതേ) അഞ്ചലന്റെ ശരം

കൊണ്ട് പൊട്ടിയ ചട്ടയുടെ തുടയിൽക്കൂട്ടി പുറതേക്കു കൃക്കന്ന
ചോരയോട്ടുട്ടിയയരായിട്ട് (സംഗരാജിരത്നാം) ഒരുക്കളെ
തിരിക്കിന്നു (പലായിതെ) കാടി.

സാ—എതിനുമ്പികും പറയുന്നു? വീരമാരംഭ കണ്ണനും ദി
ഞ്ഞായനും അഞ്ഞിലന്നു ശരംകൊണ്ട് പൊട്ടിയ ചട്ടയുടെ ഉ
ജ്ഞിൽക്കൂട്ടി പുറതേക്കു ചോരയോട്ടുട്ടിക്കൊണ്ട് പോക്കുള്ളതിൽ
നിന്നു തോറോടി.

പ. സ്രീരത്നലാമേദിതെഴുവരന്നലാഡ്—
പ്രീതാം അമൃഹ്രകമനീം കൈവംഗവീശു
കൗലാലമാലയമുംപേ ത്രഖ്യരേവതാതു
പ്രാശ്നേഷ്ട്രമാത്മജയനെമ്മിളിതുവാദിതാം.

35

ബ്രം—(സ്രീരത്നലാമേദിതെഴു) സ്രീരത്നതിന്നു ലാഡം
മേതുവായിട്ട് സഹ്യാധാരായിരിക്കുന്ന (കൈവംഗവീശു) കീമാ
ജ്ഞിലകുംഖ് (ജവരതലാമേദിതാം) ഇവരത്നതിന്നു ലാഡം മേ
തുവായിട്ട് സഹ്യാധാര (കമനീം) പാശുലിയെ (അമൃഹ്ര)
സപീകരിച്ചിട്ട് (കൗലാലം) കുലാലനെസ്സുംവിച്ചു (ആലയം)
വേനതെ (ഉഫേത്രു) ആചിച്ചിട്ട് (രത്ര) അവിടെ (ഘരാ എ^{ഡി}
വ) ജുഡിയംഭത്തിനു മുന്പുതന്നു (പ്രാശ്നേഷ്ട്രി) ചെന്നവരായ (യ
മാത്മജയനെമുഖി) ധന്മുത്തരാം നക്കലസമ്മദ്ദേശവാംഭാം (മ)
ളിതെ) കൂടിച്ചേന്ന് വരായിട്ട് (അഭ്രതാം) പോച്ച.

സാ—അന്നന്തരം സ്രീരത്നതെ ലഭിച്ചുതുകൊണ്ട് സംഗ്രഹം
ചെയ്തുകൊണ്ട് വീരമാരായ ഭീമാർജ്ജുനാം, ഇവരുടെതെന്തെ കി
ടിയതുനിമിത്തം സഹ്യാധാര പാശുലിയെസ്സുകൊണ്ടു കുലാല
വേനത്തിൽചെന്നു, ജുഡിയം തുടങ്ങുന്നതിനു മുന്പുതന്നു അവി
ടെ എന്തിച്ചേന്നിങ്ങനു ധന്മുത്തരാം നക്കലസമ്മദ്ദേശവാംഭാം
ടം കൂടിച്ചേന്ന്.

പ. അംബാംഗ്രഹാദരഗതാംവെഹ്രിരാഗതാംസ്സു
ഭിക്ഷയുമസ്തുപ്രചൂതേതിസവിലമുച്ചു
സാംജുതാംസമഭവ്യസ്തിരിതിശ്രൂവാണു
കൗത്തിനിശ്ചത്രചനിരിക്ഷ്യവിലജിതാംഞ്ഞ.

36

വ്യാ—(ബഹുഃ) പുത്തു (ആഗതാഃ) വന്ന (തേ) അവർ (മുഹോദാത്മാം) ഗ്രഹണത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ഇരിക്കുന്ന (അംബാം) അമ്മഞ്ചാട് (ഇം) ഇതാ (ഭിക്ഷാ) ഭിക്ഷാ (ഉപച്ഛാതാ) കൊണ്ടു പഠ്യേടുതായിട്ടും (അസ്സി) വേശിക്കുന്നു. (ഇതി) എന്നിലുകാരം (സവീലം) ദോശബാധായി (ഉച്ചം) പറഞ്ഞു. (സംക്ഷാർി) ആകാതി (ഭവസ്ത്രി) വിജ്ഞാതം (സഹ) ക്രമിച്ചും (ഭജ)താം) ഭജിക്കു പ്രേക്ഷാഭം (ഇതി) പ്രുന്ന് (ബ്രഹ്മാജാ) പരാജനവളായിട്ടും (നിശ്ചയുച) പുത്തുവനിട്ടാക്കട (നിരീക്ഷാ) വാദ്യാലിനെ കണ്ടിട്ടും (വിലജിതാ) എന്നാവും ലജ്ജിച്ചുവളായി (അങ്കൽ) ഭവിച്ചു.

സാ—ഭവനാതിന്റെ പുത്തുവന്നും അവർ ഉള്ളിലിരിക്കുന്ന അമ്മഞ്ചാടും “ഇതാ തെങ്ങൾ ഭിക്ഷകൊണ്ടുവനിരിക്കുന്നു”എന്ന ദോശബാധായി പറഞ്ഞു. അക്കത്തിരിക്കുകയായിരുന്നാൽ കൊണ്ടും വാനും ധരിക്കാതെ പുത്രവസ്തുലയായ കാൻ “അത് ഹിന്ദി ക്രമിച്ചു ഭജിച്ചവിനും” പ്രുന്നിണ്ണതെ പറഞ്ഞു. പുത്തുവന്ന ദോക്കിയപ്പോൾ ക്രമ കരുകയാണെന്നാറിന്തും ക്രമ വയ്യ വിനെ അഭ്യാസം കൂടി സംസ്കാരിക്കുന്നോ? എന്നോള്ളുന്ന വല്ലുതെ ലജ്ജിച്ചു.

സ. തദോ അ പമാഡേഉള്ളമെല്ലിമാണിം എ താ ഏ സഹ തത്ത എയു വണം ഉപവിസന്തേഷു തേസു നിക പമത്രപാഡവളാവണ്ണ പരിമള്യംരിതാരിസത്രണിംഭാര ഗാംഗാജാഗിശവാനുഭവിയാരം അപ്പുണ്ണാ വി അ കണ്ണിടണ്ണം വി ഭേദവിഭാരജണ്ണീഎ എയു മഹകമളം പുരുഷാവി വിഭ്രംഭാരണതാ ധമ്മുഭോ സത്യഹാ മാശരു സഖ്യവാതു എയു വൈറ്റുഡിത്തി നികാരമാണാസവിസ്തും ദേഹം സംഭാവനാരഹതാ നിഖവശാഭാ ഭാസം ആസംകി അ പരിപ്പും കാതിഭേദാരതാണ അം “കസളം എ യു ഭാരവം സംഭാളുസ്തിം” തി സഹായുസ്തവാതാ.

ചരാ—തത്തയു പ്രാഥകലമെലിമാനിതയു തയാസഹ തത്രതുപക്ഷണാഥുപവിഗ്രഹസൃംതേശു നിജപമത്രപാഡവലാവു ന്നുപരിമള്യാരിതാമുന്നതാഭീരതാലംതാജവിത്വായു

യവികാരം ആദ്യന്തവക്കിഴ്ചാലാമവിദ്യുതാജനറ്റുമു
വച്ചവക്കലം പുനരധി വിശ്ലാക്ഷന് ധർമ്മനൃത്യ സത്ത്വം .
മാതാസത്രവാഗ്രഹകവിഷ്ണവീതിനിജമാനസവിശ്ലേഷണ
സംഭാവയന്നിജവചന ഭോഷ്മാഖങ്കു പരിപ്പൂർണ്ണിം കു .
നിശ്ചാജതന്നും “ക്രാദമേവക്രഹവാന് സാധ്യവിഷ്ണവർ”
തി സമാശപാസിതവാൻ .

37

പ്രം — (തദ്ദോഽന) അനന്തരമാക്ട്രേ (പമലേളഗ്രഹണിമാ
ണിലാമു) നാരികാരക കലത്തിന്നും തിരസ്സിനാൽ മന്ദിക്ക
പ്രൂഢവളായ (താമുസഹ) അവധിഭാടക്കുടു (താരവും) അവി
ടെതനെ (ക്ഷണം) അസ്ഥിനേരു(ഉച്ചവിസന്നേതസ്ഥാനം)ഇർക്കു
നാജവരിൽ (ണിക്കപമത്രപഭാവളാവണ്ണ പരിമളധംരി താരിസ
തക്കാരിജനാദംസഭാജണിശ്രവണ്ണാളമവിയംരം)എ റിരറം
അപത്രയും ഭാവത്രേതയും ലാവണ്ണത്രേതയും സൗരഭ്യത്രേതയും
ധരിക്കുന്ന അപ്രകാരമിരിക്കുന്ന യുവതീരിന്നതിന്നും ദംനം
കൊണ്ടുണ്ടായ കാമവികാരത്തെ (അപ്പേണാവിശാ) തറിക്കു എ
ന്നാജവാലെ (ക്ഷാന്തികാജാംപി) സോദരണാക്കം (ദേവിജ്ഞ) ക
ണ്ടിട്ട് (ജനാജനിമുഖ്യ) അമ്മയുടെ തനെ (മുഹകമള്ളു) ദിവക്ക
ലബന്തു (പുണ്ണാവി) വീണ്ടും (വിശ്ലോഷിതാണ്ണം) രണ്ടുക്കു (ധ
ംസ്സുദോ) ധന്മുത്രും ‘(ണിജമാനസവിശ്ലേഷണ) തന്നും
മനസ്സിലുള്ള വിശാസം മേതുവായിട്ട് (സ്വഹാ) സത്ത്വകാര
തതിലും (മാ താ) അമ്മ (സംബന്ധാദി ഏഡ്യു) സത്രംഘയ ധാ
ംക്കാട്ടുടിയവളായിതനെ (വേണ്ടുംതിനി) വേഖം എന്നി
ങ്ങൾനെ (സംഭാവാജാം) മിക്കവാരം നിയുതിച്ചക്കുണ്ട് (ണി
ംബാദാജാ) തന്നും ധാക്കിൽ (ദോസം) ഭാഷതൈ — അസ്സു
തെതു (ആസംക്ഷിനം) ആരക്കിമുംട്ട് (പരിപ്പൂർണ്ണിം) മോ
ംക്കുന (കാതിഃജാജാതാജാം) കാതിജാജന്നും ധത്രിയൈ —
കാതിനെ (കാസ്തുംമുഖ്യ) ക്രാദത്രെതനെ (അരാവം) ഭോ
വന്ന — ഗ്രീക്കുജും (സാരാശ്ല്ലുൽ) സാധിപ്പിക്കം (ഇത്തി) എ
ന്നപ്രകാരം പരാത്ത് (സമാസ്സാസവെന്നം) വഴിജാവലെ ആ
ംസിപ്പിച്ച.

സാ—വിനെ അവർ സകലസൗന്ദരിമാക്കം റിലോണ്ടിനാ മായ പാദ്ധ്യാലിഡിഷാട്ടക്കിട്ടിക്കുട്ടൻരം അവിടെത്തന്നെ ഇത്തന്നു. അവരിൽ ധന്തപ്പത്രം എതിരറിഡൈസൈറ്റ്, ഓവോ, ലാവസ്റ്റ്, സൈറ്റ്രിംഗ് ഇത്തക്കളാട്ടക്കുട്ടിയും അപ്രകാരമിരിക്കുന്ന തങ്ങൾിന്തു വരുത്തണാക്കുന്നും തനിക്കുന്നവോലെ സഹോദരരാജക്കം കാമവികാരം ഉണ്ടായതായി കണ്ണ് എന്തുചെയ്യേണ്ടു എന്നാറിന്നു തെ അടിപ്രായമിവാനായി അമ്മജുട്ടു മാവുകമലവരുത്തുന്നുനു വീണ്ടും നോക്കിക്കാണ്ടിരുന്നു. കുട്ടവിൽ ‘എന്നിങ്ങനെയാണുണ്ടും അമ്മജുട്ടുവാക്ക് സത്രുമായിത്തന്നു ചരികയുള്ളൂ’. എന്ന് ത നീറു അശ്വിക്കരാവുത്തിയെ പ്രമാണമാക്കി മുക്കാലും തീച്ചു പ്പെടുത്തി. ‘തന്നെ വാക്ക് അന്ത്യായമായിപ്പോയണ്ടോ’ എന്ന പിചാരിച്ചു ധന്തലോപത്തിലുള്ള ദേഹത്താൽ എന്നാണ് ചെ യേണ്ടത്? എന്ന ചോദിക്കുന്ന കാതിയെ “ഭഗവാൻ ക്ഷേമത്തെ തന്നെ നാഥനു വക്കുത്തുകയുള്ളൂ—യർമ്മായ വഴിയിൽക്കുട്ടി അ മജുട്ടുവാക്ക് സത്രുമാക്കിത്തുക്കും” എന്നപറഞ്ഞ സമാധാനി പീഡിയുംചെയ്യു.

പ. താവശവസ്തുതയാത്രള്ളാനുരാമ്പാ

പത്രേക്കണ്ണല്ലെന്നാക്കലാലഗ്രഹം

ഇംഗ്ലീഷ് ചെന്നരള്ളതായമാനെന്ന—

രാംചന്ദ്രപാണ്ഡിജന്നംഗംഗപ്പപുരീപ്രത്യേശം.

358

പ്രി—(താവൽ) അക്കൂപാർത്തനെന്ന (വസ്തുതയും) പാണ്ഡി വാമാരിലുള്ള വാസ്തവല്ലും ഹേതുവയിട്ട് (തരളാംഗരാം) ചി അവലുമായ—സർവ്വാപ്രിയത്തെ ചെയ്യുന്ന് ഉള്ളശതമാനവിക്കുന്നു മനസ്സുട്ടക്കുട്ടിയും (പത്രേക്കണ്ണം) തുക്കിപ്പുന്ന് (ബഡലന്നും) ബലക്കുട്ടരാട്ടക്കുട്ടുടെ (കുലാലഗ്രഹം) കുലാലനീറു വേന്നതെ (ഇംഗ്ലാ) മറ്റാൽ അറിയാതെ (പ്രവിശ്രൂതി) പ്രവേശിച്ചിട്ട് (ആ തായാശവന്നു) അരുതംംപാലെ അതുചരിക്കുന്ന (വചനവന്നു)പാ ക്കു ക്കുക്കണ്ണും (പാണ്ഡിജന്നംഗം) പാണ്ഡിവന്നുംരു (അത്രം സ്വം) അരുപ്പസിപ്പിച്ചിട്ട് (സപ്പരീം) തന്നീറു നഘരത്തിലേക്ക് (പ്രത്യേശം) പാക്കുട്ടി.

സാ_പാണ്ഡിസ്റ്റരംബരം മേതുവാ കുട്ടിക്ക് അവരെ ദിവത്തിൽനിന്നു നിവത്തിലുള്ളിക്കുന്ന സദാ ഉള്ളക്കത്തായിരിക്കുന്ന ഗ്രഹങ്ങൾ അനീക്ഷിപ്പുന്ന ഒരപ്പോമുതമെന്ന വാദത്തോടുകൂട്ടുടി ആക്കംഅറിയാതെ കലാലയ്യുമാത്തിൽ ചെന്ന അനുത്രുപ്പോലെ ഇരിക്കുന്ന വാക്കുകളുക്കുണ്ട് അവരെ ആക്കപ്പാണിപ്പിച്ചു ദ്രാരകാരാജയാനിയിലേക്കു പോക്കുയുംചെയ്യു.

ഗ. തത്തയുതജ്ഞാതിജിജ്ഞാസയാ നിശ്ചയമനനഗ്രഹകു ലാഭനിലയപ്രചാരിതചാരതേവിക്രമനിവിശ്വാസ്യുള്ളഭൂപ്രക്ഷേപണിയുള്ളഭൂപ്രക്ഷേപണിചു ചാശായുദ്ധപുസ്തകിക്കേണ്ണു ജനനീയക്കത്തപരിമാശല പാശ്ചത്തിപ്രമാഘരിവേഷണവിശ്വാസരസമന്നമുച്ചപ്രജ്ഞാദ തിതേജ വിജനമിതി സാംയുഗനിന്നരുന്നാരുന്നാദിവിഷയാക്ക മാരിക്കമയ്യുണ്ടായിതേണ്ണു ചാരാജനകമിത്തങ്കമാനമിൽ അനുഭാവപരിതുണ്ടുണ്ടുള്ളക്കിവേദപ്രമാനനെ ചപരേതുവിച്ചു പദ്ധനപ്രമിതേപുരാഹിതേസരമേച്ചപുരാഖിതമാരമാ അഥവാജുതേണ്ണുജനനീജനിസചിതേണ്ണുയായിരതരാക്കതിമാനു കൂതാത്മീകൃതപൊച്ചംനേണ്ണുപുരാപ്രവിശ്വാശപരിതുണ്ടാരനു പരിതുണ്ണുശ്വചിരദിശ്വാശരുന്നാദിദംനപരിപുണ്ണുശ്വസി വിശ്വാശുപരിപുണ്ണുശ്വസാരം ദ്രപദനേയമ്മാനജ്ഞസ്റ്റയുംനി മായമവാദിൽ.

39

വ്യാ—(തത്തയു) അനന്തരമാകട്ട (ഡുണ്ടുക്കേ) ഡുണ്ടുക്കുന്ന (തജ്ഞാതിജിജ്ഞാസയാ) അദ്ദേഹത്തിന്നു— ലക്ഷ്മേഷ്ഠതാവി എന്നു ജാതിജൂട്ടു ജിജ്ഞാസ—അഹിവാനായിക്കൊണ്ടുള്ള ഇപ്പു മുതുവായിട്ട് (നിശ്ചയം) എറാവും മൂലമാക്കംവെറ്റും (അരംഗ തു) പാണ്ഡിതന്മാരുടെ പിത്രംടന്തന്മാരിപുണ്ണുശ്വസി വിശ്വാശുപരിപുണ്ണുശ്വസി കലാലന്നു മുഹമ്മദിലേക്ക് അയക്കപ്പെട്ട ചാഡനാട്ട കൂടിഉവന്നായി (തദവിക്രമനിവിശ്വാശു) അതിന്നു—കലാലയ്യുമാത്തിന്നു അധികം അകലെയുള്ളാതെഞ്ഞരിക്കം സമയത്തി കൽ (തേണ്ണച) അവരാകട്ട (സായം) വൈക്കേന്നുരം (ഉപവുംനിക്കേണ്ണു) കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട തിക്കണ്ണാട്ടകൂടിയിലേക്കായി (ജനനീ

നിശ്ചക്തവർഹർഷലപാംഗ്രീപ്രമമവരിവച്ചണവിശ്വാസരം സം) അന്നയാൽ റിഫോറിക്ക്ലേപ്പുട്ടവളായി എറിവും സഞ്ചാരം ചെയ്യാതു പാബ്യോലിജുടെ അല്പമായ ചിള്ളന്തൽ മേതുവായിട്ട് വിശ്വാസിച്ചു സ്പദോചക്രത്തിൽ (അനന്നം) അനന്നത്തെ (ഉപദിജ്ജ) ക്ഷേമിച്ചിട്ട് (ക്രിതേശ്വരം) സഞ്ചാരാരായി (വിജനമിതി) വിജനമാണ് എന്നതു മേതുവായിട്ട് (സാംഖ്യഗീതാസ്ത്രാണ്ഡാഭിഷയാദി) ഒരു ഭൗതിക്രണങ്ങളായ ആകുധാ, ശരം ദൃതലായ വിഷയങ്ങളോടുകൂടി (കമാം) കമക്കൈ (കമയസ്തു) പരാജ്യന്നവരായി (ശയിതേശ്വരം) കിടന്നാസമയത്തിക്കൽ (ചാരജനകമിത്തത്തക്കമാനമിത്തക്കുംബാവപരിത്തുംജുംപ്രക്രിയോദാരം) ചാരജനങ്ങളാൽ പരായപ്പുട്ട അവരുടെ കമ, അപ്രസ്തുക്കിൽ എത്ര കമക്കാണെന്ന് അനന്ന മിക്കപ്പുട്ട ക്ഷതിയത്തംകൊണ്ട് സാന്നിദ്ധ്യം യുഘ്യലുക്കിന്നാൽ അന്വിയിക്കപ്പുട്ട (ദ്രോഗം) ദ്രോപത്താൽ (പരേഭ്രമി) വിരാന്നാർത്ഥനെ (പുരോഹിതേ) പുരോഹിതനം (തമാ) അപ്രകാരം (സരദൈ) തേരോചക്രത്തിയ (പുരാഹോച്ച) സചിവനം (പ്രമിതേ) അന്യക്കപ്പുട്ടസമയത്തിക്കൽ (ജനവീജന്നീസഹിതഃശ്വരം) അന്ന ദിംഛം വധുവോച്ചംശ്ചടിയവരായി (രമാത്രംശശ്വരം) രമത്തെ എത്ര അസ്ഥാരായ—കയറിയ(തേശ്വരം) അവർ (യിരിതരംകൂതിമാത്രകൂതാ ത്വമിച്ചിത്തപൊരജാശ്വരം) എറാവും ധിരയായ ആകുതിമാത്രകൂ ണ്ണെ കൂതാത്മകക്കിച്ചുജുഹുപ്പുട്ട പുരവാസിജനങ്ങളോചക്രത്തിയു വരായി (വുരം) നഗരത്തെ (പ്രവിശ്വാശ്വരം) പ്രവേശിച്ചവരായിട്ട് (പരിക്രമാശനപരിത്തുംജും) വഴിപോലെ സംസ്കരിക്കപ്പുട്ട ക്ഷണാസാധനങ്ങളെക്കാണെന്ന് എറാവും തുഷ്ടനാരായി (ചിരിഞ്ജീവിശ്വാശ്വരം) വള്ളരക്കാലംകൂട്ടി കാണപ്പുട്ട എത്ര ആധം ദൃതലായവജുടെ ദർന്നംകൊണ്ട് സഞ്ചാരാരായി (സുവന്നിവിശ്വാശ്വരം) സുവമകാവണ്ണം ഇങ്ങനാസമയത്തിക്കൽ (ദ്രോഗം) ദ്രോപത്താൽ (സാദരം) ആദരബോചക്രകൂചംവണ്ണം (പരിപുഞ്ജി) ചോദിക്കപ്പുട്ട (ധർമ്മാത്മജി) ധർമ്മവുതുർ (സ്പദം) താന്നതനെ (നിംബാം) പ്രാജ്ഞതോചക്രത്താതെ (അവാദിൽ) പരഞ്ഞതു.

സാ—ലാക്കരുതന് എതിരിട്ട് രാജാക്കന്നാരെ ആസക്കലും

തോൽപ്പിച്ച് അർജ്ജുനൻ കമ്പക്കൈക്കാണ്ടപോയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനും അനന്ത്രസാധാരണമായ വൈദശ്യങ്ങൾക്കും ഉള്ളിൽ സംശയംതോന്നി യുഖ്യലുക്കും ഇതേവിത്തിന്റെ ജാതിയെന്നനാറിയാം എന്നാലുംതൊട്ടുടർന്നിട്ടുടി മുഖമായി അവരെ പിന്തു നം. പാണ്ഡവരാർ കലാലഗ്രഹത്തിലേക്കേ കടന്നേപ്പോൾ അദ്ദേഹം പിഞ്ചേ ചാരനാരെ അയച്ച താൻ അധികം അകലെയപ്പോൾ തെ കരിത്തിൽനാം. പാണ്ഡവരാർക്കുടു വൈക്കേന്നാം. ദിക്ഷയേറുടെക്കാണ്ടവന്നും, അമ്മ പായുകയാൽ സന്ദേശംപ്പറ്റേണ്ടുട്ടുടി പാണ്ഡവി ഇംപ്രമമമായി വിഷ്ണവിക്കോട്ടക്കുകയാക്കുന്നും വിശ്വഷിച്ച സ്വപ്നഭിത്തായി രോന്നിയ അന്നത്തെ ഇജിച്ചു ഗ്രംഭരായി പിജനമാണെന്നു വിചാരിച്ച യുദ്ധാചിത്രങ്ങളായും ആയും, ഒരു മുതലായവയെപ്പറ്റി ഒരോ കമകളെപ്പറ്റുന്നതും കൊണ്ടു കിടന്നാണെ. യുഖ്യലുക്കും ഇം കമ മുഴവൻ ചാരനാർ പഠനത്തുകേട്ടും അല്ലോ. ഉണ്ടായിരുന്ന വൈമനസ്യം നീന്തി സംഭാഷണത്തെ ദ്രോപദേന വിവരം ദിക്ഷിച്ചു. അദ്ദേഹം പിറന്നതെന്ന പുരോഹിതന്റെയും തേങ്ങകോട്ടത്തും ഒരു സചിവ ദായും പഠനതയച്ചു. പാണ്ഡവരാർ അഞ്ചേരം വധുവി അംഗുഠംട്ടി തേരിൽകുറി വീരപുരുഷാചിത്രയും രാജാളിക്കു അക്കുതിക്കാണ്ടത്തെന്ന കാണികളും ചെംരനാരെ കൂതായ്മ നാരാക്കിമെയ്യുക്കാണ്ടും നഗരത്തെ പ്രവേശിച്ചു. പാണ്ഡവരുടെ സംഭാഷണം ചതുര്യി വളരെക്കാലംതുട്ടിക്കാണ്ടെന്നു പലതരം ആയുധങ്ങൾ മുതലായ യുദ്ധാചിത്രങ്ങളും രാജേംപിത്രങ്ങളുമായ വസ്തുക്കളേ യും, നഗരത്തിലുള്ള മറു ആയുധങ്ങളേയും കണ്ടു സന്ദേശം ദാഖലാറിയിൽ സിംഹാസനാത്മിനേരു സൗഖ്യമായിരുന്നു. അതിന്റെ ശേഷം ദ്രോപദേന അഭദ്രവേശം ‘നിഃബാ ആരോഗ്യ ചോദിക്കുന്ന ധർമ്മപുത്രന്റെനു വ്യാജംട്ടിനെ (വേഗകീയവേന്നതിൽവെച്ചു പ്രായംശാരോടു പഠനപോലെ അപ്പ) മഹാപി പഠനതു.

ച. “പണ്ണുവിച്ചാണ്ടുതന്നും വയസ്സേവ രാജൻ! മാതാപുംസമയമിച്ചലക്ഷ്മിദിശാജ്ഞനോയം പ്രാശ്നാത്മരാജുക്കുതജ്ഞാതപ്രഗഹണമുള്ളതാഃ പണ്ണാസമാത്രമം ചരാമനിഗ്രിഡിശവേഷിഃ.” 40

വ്യാ—(ഹോ രാജൻ) അപ്പുഡോ രാജാവ് (പണ്ണുവിശ്വാസിതന്നും അപി) അഞ്ചു പാണ്ടിവാരാഞ്ചം (വയം എടുവ) നൈദിർ തന്നെയാകന്നു. (ശ്രയം) ഇവർ (മാതാ) അഞ്ചയായ (പുമാ) കാന്തിഖാകന്നു. (ഇവാ) ഇവിടെവെച്ചു (ലക്ഷ്മിൽ) ലാക്കരത്തെ (അയം) ഇവൻ (അഞ്ചുന്നാഃ) അഞ്ചുനന്നാകന്നു. (പ്രംക്കം) മുന്പ് (വയം) നൈദിർ (ധാരത്തരാജുക്കുതജ്ഞാതപ്രഗഹണമുള്ളതാഃ) യുതരാ ആപത്രമാരാൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടു അരംക്കില്ലതിങ്കിനു രക്ഷപ്രാ പിച്ചുവരായിട്ട് (പണ്ണാസമാത്രം) ആരമാസം മുഴവൻ (നിഗ്രിഡിശവേഷിഃ) മാത്രതേവേഷഃത്താട്ടുട്ടിയവരായി (അച്ചരം) സബ്രിച്ചു.

സാ—“അപ്പുഡോ രാജാവ്! അഞ്ചുവിശ്വാസിവനാഞ്ചം തന്നെ അപിതന്നെയാണ്. ഇവർ അഞ്ചയായ കന്തിഡേവിയാണ്. ഈ വിടെവെച്ചു ലക്ഷം ചേരറിച്ചു ഇവൻ അഞ്ചുനന്നാണ്. മുന്നും നാടികൾ നൈദിർക്കും കൊല്ലുവാൻവേണ്ടി നിന്മിച്ചു അരംകില്ല അതിങ്കിനും രക്ഷപ്രാപിച്ചു് ആരമാസം മുഴവൻ നൈദിർ വേഷം മാറി ആരക്കം അരിയാതെ സബ്രിച്ചു.”

ഗ. ഇതിനിജമരാമപരിച്ചുത്തിനിനിശമനവശാദ്ധിരത്തരം—
തദാംബുധിപതിതന്നിക്കത്തരേശംനാംതസ്ഥാഷിദ്രോഹേ—
രോവമൽപ്പിയകരനാകല്ലിതജ്ഞാമാത്രാവോ ദക്ഷവിക്ഷവ—
ണാലക്ഷിത്തുജവീഞ്ഞാവൽഗയനായംഹാഗ്രഹംഗസ്തുപയജ്ജല—
ഹതുസജ്ജുമംപ്രിയസുതാമിരുജിദയാനേസതി ധന്മം—
ആസത്രപം കിമചിപ്രത്യാഘത.

41

വ്യാ—(ദ്രോഹം) ദ്രോഹം (ഇനി) ഇപ്രകാരം (നിജമനോര മപരിച്ചുത്തിനിശമനവശാദ്) തന്റെ മനോരമത്തിന്റെ പരിപ്പിന്തി—വിഷയസില്ലിയുടെ ശ്രവണം മേരുവായിട്ട് (ഇങ്ങനെ)

തതരാനന്ദം നുയിപ്പിതിതനിക്കത്താൽ) കടക്കാൻ കഴിയാത്ത അതു നന്ദമാക്കാനു സദ്ധാരണത്തിൽ വീണാവനായി ഉത്തരവേൽത്താട്ടക്കൂട്ടാ വനാകിട്ട് (അംഗം) അല്ലെന്നും (തസ്തിഷി) ഇന്നന്നവനായി (ചുരാച്ചുവ) പണ്ടതനെ (മർപ്പിയകരണാകല്പിതജാമാത്രംവരി) എൻ്റെ പ്രിയംചെയ്യു മെത്രവാക്കിട്ട് നിയമയിക്കപ്പെട്ടു, ഏതു തെന്നാവിന്റെ നിലഭ്യാഥക്കൂട്ടിയവനം (ലക്ഷ്യവിക്ഷപണാലക്ഷ്യിത ഇജബീംഡ്രി) ലക്ഷ്യത്തിന്റെ വിനാശനം—ശ്രദ്ധദന്നങ്ങൾക്കാണ് അറിയപ്പെട്ടു കൂട്ടുക്കോട്ടക്കൂട്ടിയവനം (വർഗ്ഗയൻ) സന്ദേശാപിപ്പിക്കുന്ന വനം അതു (അരയുംമർപ്പിതനിസ്യം) ഈ അംഗം നിന്നുന്നതനെ (സഭ്രി) വോത്തിൽ (മർപ്പിയജുതാം) എൻ്റെ പ്രിയപ്പത്രിയെ (ഉപരി) വിവാഹം ചെയ്യുടെ (ശ്രദ്ധി അഭിഭ്യാസന രി) എന്നു പരബ്രഹ്മസമയത്തിൽ (ധർമ്മപത്രം) ധർമ്മപത്രം (സത്രം) ലജ്ജയോഥക്കൂട്ടി (കിമ്പി) കുറ്റത്തൊന്നാ (പ്രത്രഭാഷ്യരാ) മരവടി പരബ്രഹ്മ.

സാ—ഈപ്രകാരം വളരെക്കാലമായ തെന്റെ അല്ലെങ്കിലും സിഖിച്ച എന്നുകളും ദ്രവദന്നും അപാരമായ അനുനാസദ്ധാരണത്തിൽ വീണാം ഉജ്ജാരംപറ്റവാൻ ശക്തനാകാതെ കുറച്ചേരേരും മിണ്ണു തെ ഇന്നും. പിന്നെ ദ്രോനാൻ എന്നെ കൊല്ലവാനല്ലചിച്ച ഫ്ലോർ അതിനെ മുടക്കി എന്നിക്കു പ്രിയം ചെയ്യുകെങ്കാണ്ട്, പാഞ്ചലി ജനിക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ജാമാതാവിന്റെ റില തിൽ ഞോൻ സകല്പിച്ചിരിക്കുന്നവനും ലേണും പ്രധാസംകൂട്ടാതെ ചാക്കുന്നതുകൊണ്ടു കയ്യുക്കിനെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്തിയവനം, കാൻഡിക്കിൽക്കും എഴുപ്പുാടത്തെക്കാട്ടക്കാനവന്മായ ഈ അംഗം നിന്നും തന്നെ വേഗംപോരാ എൻ്റെ പ്രിയപ്പത്രിയെ വിവാഹം ചെയ്യുടെ” എന്നുവിശ്വാസം. അതു സമയം ധർമ്മപത്രം, പാഞ്ചലാൻ വേഗം സംഭവിക്കുന്നതു ലജ്ജയോഥക്കൂട്ടി കുറ്റത്തൊന്നാ മരവടി പരബ്രഹ്മ.

പ. “രാജാന്നക്കുമിദാവിജലുമിവരു
കിഞ്ചിപ്പുചുണ്ണുതരാം
മാത്രാനാം, സ്ത്രീഹാളജുതാമിയമി’തി
പ്രജപ്രായിസന്ത്രാലും

അസ്സാക്കവുമതിഃകദലപവിഥവി
സഖ്യത്രംകൊംക്കണ്ടെ
തജേജ്ഞംശുക്രമതോവിവോധിച്ചിതാ
സ്കീറ്റമേഖാസമം.

42

വ്യാ—(ഹോജൻ) അസ്സയോരാജാവ് (ഉക്തം) അന്നൈയാൽ
പറയപ്പെട്ട (ഇദം) ഇത് (വിതലം ഇവ) അസ്സം തന്മാളിടുക-
ഉടിപ്പായതെന്നു യോജിക്കാത്തതാക്കണ. (എ) എന്നെന്നു (കി
ണ്ണിൽ വച്ചി) ഒരു വാക്ക് (ആയതാം) കേൾക്കേണ്ട കിംഗ്. (സ
രത്നാല്ലുഹാ) സത്രവാക്കായ (നി മാത്രം) തന്മാളിടുക അന്ന
യാൽ (ഇയം) ഇവർ(സമാജതാം) നിങ്ങളാൽ കണ്ണിച്ചു ഭജി
ക്കപ്പെട്ടാലും (ഇതി) എന്നിപ്രകാരം (വ്യാപ്രായി) വ്യക്തമായി
പറയപ്പെട്ട്. (കദലപവിഥവി) ദംശ്രൂതിൽ പ്രവേശിക്കാതെ
(അസ്സാകം മതിഃ) തന്മാളിടുക അന്നുഭാളിടുകയും മനസ്സ് (സഖ്യതി)
ഇപ്പോൾ (അസ്സം) ഇവളേ (കാംക്ഷണ്ടെ പ) അതുചികിക്ഷകയും
ചെയ്യുന്നു. (തൽ) അതു ഹേതുവാഡിക്കും (സ്കീറ്റമാ-
രി) (എഷം) ഇവർ (ജ്ഞാശുക്രമതഃ) ജ്ഞാശുക്രമതെ അനന്തരി
ച്ചും (സം) ഒരുമിച്ചും (വിവോധം ഇച്ചിതാ) തന്മാർ അന്നു
പേക്കം വിവാഹം ചെയ്യുവാനായിക്കേണ്ട യോഗ്രാജ്യാക്കന്നു.

സം—“അസ്സയോരാജാവ്! അന്നേ ‘അജ്ഞിനന്തരനെ വി
വാഹം ചെയ്യുന്നു’ എന്നിപ്പാണതൽ തന്മാർക്കും സ്ത്രീകൾ
പുംബ തരമിപ്പാത്തതാക്കണ. സത്രവാക്കായ തന്മാളിടുക അന്ന
‘ഇവളേ അന്നുഭാളിടുട്ടി അനുഭവിക്കണ്ണുമെന്നും വ്യക്തമായി പ
റഞ്ഞിരിക്കണ. അതിനെ ആദിത്തികാതിരിപ്പും നിവൃത്തിയില്ല.
പുരമെ തന്മാളിടുക അന്നുഭാളിടുകയും മനസ്സ് ഇപ്പോൾ കത്തോ
ലെ ഇവാളു കുമിക്കും ചെയ്യുന്നു. ഇതും ബുദ്ധിഭാഷം കൊ
ണ്ണാണെന്നും വിചാരിക്കേണ്ടും. എന്നെന്നും തന്മാളിടുക മനസ്സ്
കരിക്കലും ദംശ്രൂതിൽ പ്രവേശിക്കയില്ല. ഇതും ഇതിഫേക്ഷ

പ്രധാനമാണ്. അതിനാൽ സ്കീററമായ ഇവരെ ജ്യോഷകുക്കും എന്ത് അനുസരിച്ച് എങ്ങനെ അഭ്യുപേരും വിവാഹം ചേയ്യേണ്ടതാക്കുന്നു”.

സ. ഇതിനിശ്ചരു “യമ്മുനാം കിമേവൈദതീതിശക്കാ_
വിശ്വസതിയുഖ്യല്ലോക്കുചേമേ” ഒഴുവന്നുലഭാവിവ്യ_
അപദ്ധ്വനിതേംമാരമുവകിഡിരജപ്പുംഭവം പ്രലാപയ_
തീ”തിമനസിപിംഗ്രാമസ്തു_ന്നും തത്രസ്പദ്ധംനിറമവാ_
രേചരം പാരാശങ്കാമുനിഃപ്രാഥരാസീൽ.

43

പ്രാ—(ഇതിനിശ്ചരു) ഇപ്രകാരം കേട്ടിട് (ധൂജ്ഞല്ലേക്കു ദ്രവ
ഡ ച) ധൂജ്ഞല്ലേക്കനം ദ്രവദനം (യമ്മുനാം) യമ്പത്രുൻ (കിം)
എന്ന മേളവാചിട്ട് (എവം) ഇപ്രകാരം (വലതി) പരായന
(ഇതി) എന്നി പ്രകാരം (ശകാവിശ്വ) സംഗയത്താൽ ആവേശി
ക്കപ്പെട്ടവനായിരിക്കും സമയത്തിക്കലും (അരേന്നും) മരിളിവർ
(ഒഴുവന്നുലഭാവം) ഒഴുവന്നതിൽ എഴുപ്പും ആവിഡ്വിക്കന്ന
വനം (ഭിപ്പാതുപദ്ധ്വനി) ഭിപ്പുമായ ത്രവംകൊണ്ട് വബ്ദിച്ച
വനം മരയ (മാരം എവ കിം) കാമൻ തന്നെനോ (യീരംഅര
വി) ദൈയ്യംബിംഗാണൊക്കിലും (അരഥം) ഇതേമെത്തത (എ
വം) ഇപ്രകാരം (പ്രലാപയതി) അരന്നുംമാണി പരായിപ്പിക്കന്ന
തും (ഇതി) എന്നിപ്രകാരം (മനസി) മനസ്സിൽ (ചിന്തയശ്ശു)
വിചാരിക്കും സമയത്തിക്കലും (തത്ര) അവിടെ (നിറമപാരേച
രാഡി) യമ്പംസ്രൂപാരദ്ധനാവായ (പാരാശങ്കം) പരാശരസൂത—
വ്യാസ—നാകന്ന (മനിഃ) മഹാംബി (സ്പദ്ധം) താന്ത്രകന്ന (പ്രാ
ഥരാസീൽ) പ്രത്യക്ഷമായി.

സാ—ഇതുകേട്ട് ധൂജ്ഞല്ലേക്കനം ദ്രവദനം “യമ്പത്രുൻ എ
ശ്രൂക്കാണും ഇപ്രകാരം പരായനം. ഇതേമെത്തതിന്റെന്നും ബുദ്ധി യമ്പ
തതിൽനിന്നും വുതിചെലിപ്പാം പാട്ടിളിത്തല്ലേഡ്സും” എന്നിങ്ങ
നെ സംഗയിച്ചു. മരിളിവക് “ഒഴുവന്നതിൽ മിക്കവാറം എ
ഴുപ്പത്തിൽ ആവിഡ്വിക്കന്നവനം ഇം രാജക്കമാരിയുടെ അമാന
ഷമായ സൗംഘ്യത്വത്തിരേക്കുതെ കണ്ണപ്പോൾ വബ്ദിച്ചും യമ്പിം

பலியை மாழுவாடாய காமங்காதெனயாலோ ஹூடேஹதெத ஹு
புகாரங் அன்றாய்சாதிபூஷிபூக்கினாது. யம்புறுஞ்செ ஸப
மேய்யை சுத்திவாங் தாமிழ்” எடுக்கின்றென விசாரித்து. ஒது ஸ
மயங் வெட்காவிட யம்லாஸுவாருடுஶ்சாவாய் வேவேஷாஸம
மாண்பி தொகைதாங் புதுச்சுமாட்டி.

ஏ. தலைஜ்பலாதங் மஹாஸ்காரே புதீபுமிவஸ்ஸையூபாவ—
போகினமாலோகு புஸ்ரோஜஸ்ஸகலேஷ்ஸமஹ்ளாநே
டிபுபுரிபூஜைஸுத்திரங்காரமைநெ கூடுதானுகே 44

வூ—(ஸஸ்ராவலோகினா) தெய்வாட தூஷாவளி. நோ
காக்காவாய்தி, ஸூபாதோந்துமிழுகோந்துக்கிய அலோக
தேதாந்துவத்திருத்தாந்துக்கிய எடுக்கா (மஹாஸ்காரே) வலு
தாய ஹுக்கின் (புதீபு. ஹுவ) விழக்கீ எடுக்காவால (ஜபா
நாய் புகாஶிக்காவாய (தாய) அரைஉதெதெத தாக்கடு (அந
வலோகு) காஷிட்டு (ஸகலேஷ) எடுப்பாவது (புஸ்ரோஜ) ஸ
ஹுஜ்ஹாரங்கிரிசோ ஸமயத்திக்கால் (ஸம்மாநாநா) வாயோ
லேஷுஷு பூஜியுடை அவஸாரத்தில் (டிபுபுரிபூஜை) டிபு
நாந் சோலிக்கெபூடு (ஸ துகிழி) ஒது மாண்பி (எடுக்கா) ஹுடேஹ
தேதாந்து (ஏநாரமைஸ்) விஜ்ஞத்தில் (கமதாங்குஞ்சு) பரந்து.

ஸா—தூரிஜக்கத்து. எடுள்ளையாஷித்து கத்தித்து விழக்கை
வோலை ஶரிரகாநிகொள்கு புகாஶிக்காவாய், அநாநாநா
ஹூஜுங் குதிவப்பாலூஜுங் காலது¹ தத்தெத்தயுங் வு;
காத்தாக்கிக்காளித்துக்கொந்துக்காவாய், காஷ்ணுதேதாந்துக்கிய நோ
ந்தகொள்க் காந்தாதுக்கிய அநாநாக்காசு² மலைப்புமாயாநாதெத
கொந்தகாவாய். அதை வேவேஷாஸமமாண்பியைக்காலமாதுகியில்
அவபிட தூக்கியினா ஸகலாஜநாஜி, ‘ஹுடேஹ் ஸங்கைதெத
தத்தீர்த்து காந்தப்புதெத உபதேஷிக்கு’ மென்னாந்து ஸங்காயித்து.
உடலை டிபுங் வாயோலை பூஜித்துக்கிய சோலிக்கையாக்கு ம
மாண்பி அங்குமதேதாந்து விஜ்ஞத்தில் ஹுபுகாரங் பானது.

‘மஹாஸ்காரே’—ஹுக்கத்துவத்து விழக்கெலே புகாஶிக்க
இழுது.

എ. “കിംഗ്കുതേപവൈപതിത്പരമെന്നും
പ്രാദ്യം ജയവുത്തംക മധ്യാന്തമുഖ്യാഃ
പ്രാഗിന്ത്യോന്നതിജഗർപ്പതീതം
നാളായണികാചനക്കന്നുകാഞ്ഞ.

45

വ്യാ—(കിം) എന്തിനായിക്കൊണ്ട് (ശക്യം) നിന്മാണം സംശയിക്കപ്പെട്ടുന്നു. (പബ്ലോപതിത്പരമെന്നും) അഭേദ ഭർത്താക്ക റാറോട്ടുട്ടിയരാവു വ്യുനാജ്ഞരിനു മേതുവായ (അരഥപ്പോൾ പ്രാക്കംജമവുത്തം) ഇവളിടെ മജ്ജന്തിപ്പുജ്ഞ ചരിതത്തെ (കമായാമി) എന്ന് പറയുന്നു. (പാക്ക്) പണ്ഡി (ഇന്ത്യസേനാ ഇതി) ഇന്ത്യസേന എന്നു (ജഗത്പ്രതീതം) ജഗത്തിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങായി (നാളായണി) വാളായണി എന്ന പേരായ (കംപനക്കന്നുകം) കു കന്നുക (അഭ്രം) വെച്ചു.

സാ—തിങ്ങൾ എന്തിനും സംശയിക്കുന്നു? എന്ന് രീത്തുതരം. ഇവർക്കു അഭേദ ഭർത്താക്കവാദംഭാക്കം കാരണമാണു ഇവളിടെ മജ്ജന്തിപ്പുജ്ഞ ചരിതത്തെ നിന്മാണം ചെയ്യുന്നതു. പണ്ഡി ഇന്ത്യസേന വ്യുനാം ജഗത്തിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങായി നാളായണി എന്ന് പേരായ കു കന്നുക ഉണ്ടായിരുന്നു.

റ. സാചന്ദ്രവിതമാതപദ്മിഖിപെണ്ണുല്പവതാ മെംഗ്രലു മുഖനിനാപാണാക്കുതാതെനെച പാതിപ്പുത്രവെലവിലേം കൂദായ ഗ്രഹിതാം ദശമിദ്ദിംബകഷ്ട്രക്കച്ചുരുള്ളംഡ്രംഡാക്കു തിമ്പവതിയുമായാലുതീയമാനാ പരിചരന്തി ചിരേൻറ ചാമുന്നാ സതീപ്പത്തീപ്പത്താ കൂട്ടായമാണോനെ കുത്രപം വിഹായ സ്വന്തപമേവദജതാ വരംവുനീഷ്പപത്രുംഖിതം ചിരന്തിജിഖസുവരസാതിതുജ്ഞായാ പബ്ലോപതീയ വേതാ മഹിഷാജന്മനി പരജന്നന്നുവി രമ്മതിച്ചവ്യർത്തി വരയാണുങ്കു.

46

വ്യാ—(സൂദരിതമാ) അതിസൂദരിയായ (സാച്ച) അവളുക്കു (തപദ്മിഖിപെണ്ണുല്പവതാ) തപദ്മിഖിയുടെ പരിപുണ്ണതാജ്ഞയുടെ (മെംഗ്രലുമുഖനിനാ) മെംഗ്രലുക്ക്

എന്ന മഹാശ്വിഥാൽ (പാണാശുക്രതാ) വിവാഹഃചെയ്യേപ്പുട്ടവ ഇംഗ്ലീഷ് (തേനച്ച) അദ്ദേഹത്താലാകട്ട (പാർപ്പിത്രബലവി ചലാകനായ) ഇവളിടെ പാതിപ്രത്യതിന്റെ ബലത്തിന്റെ ദ സ്വന്തത്തിനായിഡിക്കാണ്ട് (മഹിതാം) സപീകരിക്കപ്പെട്ടതായി (ഒ നമിദ്രോഗാക്ഷ്യരക്ഷ്യരഭ്യസ്യാം) മുഖ്യരാജും തഴുതണാകൊണ്ട് ചീരങ്ങുകൊണ്ട് മലിനരാജും ഭൂർജ്ജസ്യരാജും ഇരിക്കുന്ന (ആകു തിം) ആകുതിരൈ(ശ്രദ്ധപതീയമാനം)പ്രപതിയേപ്പോലെ ആച രിക്കനാവളപ്പാതവളിയും—പരിചാരികയേപ്പോലെ ആചരി ക്കുനാവളിയും (പ്രതീകമാനം) പ്രതംകൊണ്ടവളിപ്പോലെ ആ ചരിക്കുനാവളിയും (പരിചരണി) തുരുമ്പിച്ചുകൊണ്ട് (സതീ പ്രതീപ്രതയാ) പാതിപ്രത്യതിന്റെ കാറിന്റും മേതുവായിട്ട് (ചിംഗാ ച) വളരെക്കാലം കൊണ്ടാകട്ട (കൂപായമാണെന) കൂപയോട്ടകൂടിയവയായിത്തീർന്ന് (അമുനം) ഇദ്ദേഹത്താൽ (കാരു പം) കാസിതമായ തുച്ഛത്തെ (വിഹായ) ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടിട്ട് (സ്വന്തു പം) തന്റെ തുച്ഛത്തെ (ജീതാ) സപീകരിച്ചുവന്നായിട്ട് (വരം) വരഞ്ഞെ (വുണ്ണിഷ്പ) നീ വരിച്ചുംലും (ഇതി) എന്നിപ്രകാരം (അഭിഹിതാ) പരയപ്പെട്ടവളായിട്ട് (ചീരനിക്കുംസുവരസംതി തുജ്ജിഥാ) വളരെക്കാലമായി തടയപ്പെട്ട സുഖംനാഡേത്തിലും അതുംശനിമിത്തം (പഞ്ചയാദ്ദേതന) അഭ്യുപ്രകാരത്തിലായി തിനിർന്ന് (ദേവതാ) അംഗങ്ങാൽ (അമഹം) ഞാൻ (ഇഹജമനി) ഇം ജനത്തിലും (പരജനനി അപി) ഇന്നിയത്തെ ആനത്തിലും (രം ആത്യവ്യാ) രമിപ്പിക്കപ്പെട്ടവന്ന് യോഗ്യരായകുന്ന (ഇതി) എന്നും (പരാജാഞ്ചേരു) വരിച്ചു.

സാ—അതിസൂന്ദരിയായ ആ നാളിയണിയെയുംകട്ട ത പസ്തുംബി തിക്കണ്ണ മെഡൽഗ്രാഫുന്ന് എന്ന മഹാശ്വി വിവാഹം ചെയ്യു. അദ്ദേഹം ഇവളിടെ പാതിപ്രത്യശാഖനിയെനിയുവാന്നുവേണ്ടി ജീവം നരയും മൃത്യു തഴുതണാവും ചീരങ്ങുംപിടിച്ചു് ച ലവും ചോരജുമെഴുകി വുത്തികെട്ട് ഭൂർജ്ജം സഹിക്കവയ്ക്കുന്നതു കരംകുതിരൈ എടുത്തു. നാളിയണി പതിതുരുമ്പുംതന്നെന്നു

ണ് തന്നും ഗ്രത്വമനാഡ്പീച്ച് ഭന്നാവിന്റെ ഒരു ശരീരത്തെ പരിചാരിക്കുകയേപ്പാലെ പരിചരിച്ചു. അന്നേകംകാലം കഴിഞ്ഞ ഷപ്പാർഡ് മോർഗ്ഗല്പുൾക്ക് നാളിയാനിയുടെ പാതിപ്രത്യതിലുള്ള ഉറപ്പുകൾ ഫേഡിനാനി വികൃതത്തുപരത്തുക്കളുണ്ടെന്ന് സ്പന്ദമായ അക്രൂതിയെടുത്ത് ‘വരദനെ വരിച്ചുപാടു’ എന്ന് അവജ്ഞാനവ നാശം. വളരെക്കാലമായി സുഖാനാദവും ഇല്ലാതിരുന്നാരുകൊണ്ട് അരതിലുള്ള, അത്രുംശന്തിമിത്തം നാളിയാനി “അന്തേ അം ആ തു ശരീരമവലംബിച്ച് ഇം ജീവത്തിലും ഇനിയത്തെ ജീവത്തിലും എന്ന രമിപ്പിക്കണം” എന്നോൺ വരിച്ചു.

ഒ. തത്ത്വം താലേവപാഠ്യാധികാരം പാഠ്യാനുഭ്രാന്തികൾ നാശം പാഠ്യാഗ്രഹിക്കുന്നതുസമമനവര്ത്തം രംഗത്തു സ്ഥാപിക്കുവേതി വന്നാൽത്തരേഷ്യപാപിച്ചുറിജനമാനനമായിഗ്രഹിക്കുന്നതുമാണാ സുധാരനലോകമപ്പുക്കുത്തുമണ്ഡലം മാനിതാ മാനഷിജനങ്ങി മുള്ളം വല്ലപ്പെല്ലുഹമിവ്വാഗോഗനനാവേഗതി പര്യതയിതേമുന്നു നില്ക്കാതിതാ പാഠ്യപാഠിതേലതായിതെതി സ്വർജ്ജാതിസുഖാനി നില്പിക്കുന്നി ബഹുസമശ്വരം സുരസാമുജ്ജൂം വുഡജേ. 47

പ്ര.—(തത്ത്വം) അനന്തരാക്കട്ട (താം എവ) അഘോർാർഥം തന്നെ (പാഠ്യാധികാരം) കാമത്തല്ലയും (പാഠ്യാനുഭ്രാന്തികൾ) അഭ്യുഥനുഭ്രാന്തിയും പ്രീതിപ്പൂർവ്വത്തുന്നതും അത്യ (പാഠ്യാഗ്രഹിക്കുന്ന) അഭ്യുഥരഹിരന്നതു (ദയതാ) ധരിച്ച (ഭന്തിതേനസമം) പ്രിയതമനോട്ടുടെ (അത്യവരതം) എല്ലാജ്ഞാഫും (രംഗംസ്വം) റത്നമാക്കണ ഉത്സവത്തെ, അഭ്യുക്കിൽ രത്തിക്കംണ്ടുള്ള പരമാനന്ദത്തെ (അനന്ദഭാഗവതി) പിന്നായും പിന്നായും അനന്ദവിശ്വനാ (സാ) അവർഡാ (വന്നാൽരേഖാ അപി) വന്നപ്രഭാഷണലിലും (ഈ നിജനമാനന്ദം) മഹാപ്രിമാത്തുടെ സർക്കാരന്നെന്ന (അധിഗ്രഹി) ഫും പിച്ചിട്ടും (സുധാരനലോകം അപി) ദേവലോകത്തെയും (അഞ്ചു മു) ഫുംപിച്ചിട്ടും (മരണംനീമാനിതാ) ഇസ്രാണിയാൻ മാനിക്ക പ്പെട്ടവള്ളംയിട്ടും (രംഗത്തുമാണം) പിന്നായും പിന്നായും രമിച്ചു

കൈംണം^८ (വല്ലഭേദ സഹ) ഭർത്താക്കരയാരോടുള്ളടക്ക മാനധീജ നാഡി) മനസ്യജമാത്തിൽ (ഉല്ലഭാൻ) ഉല്ലഭങ്ങളായ (ബിവു)ഒരു ഗാന്ധിഭാഷാളായ സുവഞ്ചേരൈ(അരനാഭവരൻ) അനേവിച്ചുകൊണ്ടും (മുന്നൈ) മഹാഷി (പാംതായിരെ) പാംതത്തേപ്പാലെ ആരു ചരിക്കണ്ണോഡി (നിള്ളായിതാ) നലിയേപ്പാലെ ആരുചരിക്കന്ന വള്ളായിട്ടും(പാംപായിരെ)വുക്കണ്ണത്തേപ്പാലെ ആരുചരിക്കണ്ണോഡി (ലായിരാ) ലതയേപ്പാലെ ആരുചരിക്കന്നവള്ളായിട്ടും (ഇനി) ഈ കുമത്തിൽ (സപ്തജാതിസൂഖ്യാനി) എല്ലാജാതികളിൽ സുവഞ്ചേരൈ (നിഥിശാനത്) നല്ലപോലെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടും (എം) ഇപ്രകാരം (സുരിസാമ്രാജ്യം) കാമസുവസ്ത്രസ്ത്രത (ബഹു സഹം) വള്ളഭരക്കാഡം (ജുണ്ടേ) അനുഭവിച്ചു.

സാ—പിന്നീട് നാളുണ്ടാൻ തന്റെ അഖവക്ഷകേട്ടുടരുന്ന കാമതുല്യവും അഭ്യുദയത്തിൽ പ്രീതിപ്പെട്ടതുന്നതുമായ അഭ്യുദയ രീറമെടുത്ത പ്രിയതമനേംടുള്ളടക്ക എല്ലാജുണ്ടും സുംതോംസു വരച്ചു അനുഭവിപ്പാൻ തുടങ്ങി. വയപ്പേരുണ്ടെങ്കിൽചെന്നും ദാ തിരുത്തുമഹിമയെക്കണ്ടേ ആയുംപ്പെട്ടു് മഹാഷിമാർ ചെയ്യുന്ന സംക്രാന്തോഗം അവിടെ വള്ളരക്കാലം നേരിച്ചു. അവരുടെ സ്ഥിതിചെന്നു് ഇരുംാനിതുടങ്ങിയ ഓവസ്തീകളാൽ മാനിക്കപ്പെട്ടു് അവിടെയും കുരെക്കാലം നീചു. ഇങ്ങിനെ ഭർത്താക്കരയാരോടുള്ളടക്ക മനസ്യജമാത്തിൽ ഉല്ലഭങ്ങളായ ബിവുസുവഞ്ചേരൈ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടുംമഹാഷി.പാംതമായാൽ താന്ന നലിയായിത്തീന്നും വുക്കണ്ണായാൽ ലതയായിത്തീന്നും ഈ കുമത്തിൽ മറരളും എല്ലാജാതി സുവഞ്ചേരൈയും നല്ലപോലെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടും പാംതതരീതി യിൽ വള്ളരക്കാഡം കാമസുവമാസകലം അനുഭവിച്ചു.

സ. തമാന്ത്രതാനാമപി സം സുവാനാമപരിത്രം മ—
നസിമേക്കമാണോ ചെണ്ടുഗല്ലുംനുണ്ട് “ഭാവിജീവന്നുപി
പഞ്ചയാ റത്തിമത്തിതോവഞ്ചുക്കാകിമിണ്ടൈമി”തി സ—
രോഷമിവ തക്കാൻ ആരോധ.

48

വ്യാ—(തമാ) അപ്രകാരം (അന്ത്രതാനാം ശാപി) അനുഭവിക്കുപ്പുട്ടവയായി എക്കിച്ചും (സുവാനാം) സുവഞ്ചേരൈക്കും

ണ് (സുവിതാന്മയോഗാൽ തുടർന്നാതെന്മണ്ണി.) (മരസി) മന്റല്ലിൽ (അപരിതൃപ്താ) തുള്ളിവരാനാവള്ളായ (സാ തങ്ങൾ) അതുകൊന്തു (മൊത്തഗല്ലുമെന്തു) മെഞ്ചല്ലുമഹാഷി (മേക്കുമംഗം) ഉപേക്ഷിപ്പാനായിക്കൊണ്ട് ഇപ്പീക്കം സഹയത്തിക്കൽ (അം വിജഗന്തി അച്ചി) വരുന്ന ജനത്തിലും (പഞ്ചയാ) അന്നുപ്പു കാരത്തിൽ (രതി) രതിയെ (അവച്ചിരം) എന്നാൽ അപേക്ഷി ക്കെപ്പുട്ടവന്നായ (തപം) അംങ്ങ് (ഇദാനീം) ഇപ്പോൾ (വന്നുയാസി കിം) വന്തിക്കന്നവോ (ഇരി) ഇപ്പുകാരംപറഞ്ഞുകൊണ്ട് (സരോധം ഇവ) അപ്പും കോപത്തോടുകൂട്ടുവള്ളം (കുറൈ) അപ്പേട്ടുമത്തെ — തടങ്കളു.

സാ — നാളായണിയുടെ അപേക്ഷകൊണ്ടുമായും വിഷയ സൗഖ്യങ്ങളിൽ എപ്പുട്ടുകൂന്ന വിരക്കന്നായ മെഞ്ചല്ലുന്ന് കരെ ക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ സ്വന്നം അധിക്കു ഉപേക്ഷിപ്പാനായിരുന്നു. അപ്പോൾ അതുകൊന്തു എതിരിപ്പാതെ അന്നവധി സുവണ്ണാലെ അനുഭവിച്ചുട്ടിം തുള്ളിവരാള്ളായാൽ “വരും ജനത്തിലും അന്നുശാരീരംമെടുത്ത് എന്നു രമിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള ഏൻ്റെ അപേക്ഷയെ അംങ്ങ് ആരും അരംഗീകരിച്ച് ഇപ്പോൾ അതിനെന്ന തള്ളിക്കുള്ളണ്ട് എന്നു വന്തിച്ചുപോകാനാലുമിക്ക നാബോധിം എന്നിങ്ങനെ അപ്പും കോപത്തോടുകൂട്ടി പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അപ്പേട്ടുമത്തെ.തടങ്കളു.

‘തങ്ങൾ’ — തുള്ളിവരാതിരുന്നതിൽ അന്ത്യത്തമില്ലപ്പോ.

പ. “ക്കത്രാവമവലംബ്യുജന്യതീ
ക്കത്രിയൈവവിതാസികംമിനീ
തത്രപഞ്ചരമഘാഞ്ചസന്തപിതി
പ്രത്യുഭിഞ്ചുതവാനമാഞ്ഞിഃ.”

49

വ്യാ — (കാമിനീ) എറവും കാമത്തോടുകൂട്ടിയവള്ളായി (ക്കത്രാവം) ക്കത്രിയൈവാതെ ഭാവത്തെ (അവലംബ്യു) സപീകരിച്ചിട്ട് (അന്യതീ) തടങ്ങന്ന (തപം) നീ (ക്കത്രിയാ എവ) ക്കത്രിയസ്തിയും തന്നെ (വേഖാസി) വേഖം (രാത്രി) ക്കത്രിയജന

നതിൽ (പഞ്ചാംഗാം ച) അഭ്യു ദത്താക്കഹംഡം (സന്ത) വേം ക്കൊട്ട് (ശ്രീ) പ്രസ്ത്രോന്ത് (സി മഹാ മഹിഃ) ആ മഹാംബി (ഗതവാന്ന) ഹോയി.

സി—അദ്ധ്യാഥം മൊൻഗല്ലുമഹാംബി “എറാവും കാമംഡ കുതർ” ക്ഷണിഇജാതിക്കച്ചിത്തമായ നിലവയെ കൈക്കൊണ്ട് കേം പഴത്താടട എന്നെന്ന തകയുന്ന നീ ഇനിയെത്തു ജീവന്തതിൽ ക്ഷണി അസ്ത്രിതനാശായിത്തീം. ആ ജീവന്തതിൽ അഭ്യു ദത്താക്കഹംഡം നി.നാ റഹിപ്പിക്കുകളും ചെയ്തു” എന്ന മഹാപ്രഭാശത്രു് തപാ സ്ഥിനായി ഹോയി.

സി—പിംഗാഹോവാവരോവായമിരിസന്തിമാനാ വന്യകീതപഭിഷ്മാ പ്രിഖപഞ്ചാനമാരംഗമനിപ്പിഷ്ടനീ പുനരോകപ്പതിവരവച്ചുഗാസ്തുഖിസിലുയേ മുശ്യമുഖംഗാരം തപസ്യുംാനമസ്യുംാപാസ്യുംാചവരിവസ്യുംനീ തത്തിപ്പുസ്തകശി പ്രാഥമ്യംവിഷിരാന്തിന് ‘പരജനനി പരമാനഭവായുമപതിം ദേഹി’ത്രസന്തുജാദൗണ്ഡലം ദൈവവാദാദ്വാ വാണിം.

50

‘വ്യാ—(സാഹി) അവളാകട്ടേ (അയം) ഇതോ—മഹാംബി ഹാഞ്ചത്രു് (ശാഹോവം) ശാഹോ (വരോധാ) വരോഹാ (ഇതി) എം നിപ്രകാരം (സന്തിമാനാ) സംശയിച്ചുക്കൊണ്ട് (വന്യകീതപഭിഷ്മാ) കുലടാതപത്തിൽനിന്നാളുംയേംഹേതുവായിട്ട് (ആത്മാനം) തന്നെ (പ്രിഖപഞ്ചാനം) അഭ്യു ദത്താക്കഹംഡാട്ടുടിയതായിട്ട് (അനിപ്പിഷ്ടനീ) അമർഹമിക്കാതവയളായിട്ട് (പുനഃ) വിനീക്കോ (എക്കപതിനാ എവ) ക്കു ദത്താവിനെക്കുണ്ടുതന്നെ (ഔദഗസ്തുഖിസിലുയേ) ഭോഗാന്തിരന്നു സ്തുഖിയുടെ സിലിക്കണ്ണി ക്കൊണ്ടോ (തപസ്യം) തപസ്യുക്കൊണ്ടും (നമസ്യം) നമസ്യും മംകൊണ്ടും (ഉപാസ്യം) ഉപാസനക്കൊണ്ടും (മുശ്യമുഖംഗാരം) കാമൽചപ്രക്കലുംയരനെ (വരിവസ്യനീ) ത്രാത്രാഹിജനെ വളായിട്ട് (തത്തി) അനന്തരം (തന്ത്രിന്) അദ്ദേഹം (പ്രശസ്തശി) പ്രസാദിമുഖവനായി (പ്രാഥമ്യംവിഷി) പ്രത്രുഷമായി ഹോ

ചുസുയന്തിൽ (പരമാനഭവായ) ഉൽക്കുള്ളി സുവാസരേത്തിനാ നിക്കാണ്ട് (മേ) എനിക്ക് (പതിം) തെത്താവിനെ (ഒമ്പി) അ കൈ തന്നാലും (ഇതി വാണിം) പ്രീനിനേനെയുള്ള രാക്കിനെ (സംഗ്രഹവശാൽ) സംഗ്രഹം മേതുവായിട്ടോ (ബൈവവശാൽ റാ) ചെദ്യം മേതുവായിട്ടോ (ബഹസകൃത) പല മുഖ്യം—അ ആ തവണ (ജഗാദ്) പറഞ്ഞു.

സാ—സാളായണിയാകട്ടെ, കൂറിയയ്ക്കുന്നുകണ്ണം എന്ന തുകാണ്ടു രാപമായും അഭിഭു തെത്താക്കർമ്മാജണാക്കമെന്നുള്ള കൊണ്ട് വരമായും ഇരിക്കുന്ന മഹായിരുടെ വാക്ക് ശാരാധോ ദ ര മോ എനിന്നിനെനെ സംശയിച്ചു. താൻ കൂടടക്കായിത്തോം എപ്പോൾ നൂ ദേനാം അഭിഭു തെത്താക്കരൂഹരെ അവർഖി ആശ്രമിച്ചില്ല. ക രു തെത്താവിനെക്കാണ്ടുതന്നെ വേണ്ടന്നതു സ്ഥാപാം ആ നാലോ കണാമെന്നാമെച്ചുവെച്ചു ശ്രീപരമേശപരനെ തപസ്സുകോണ്ടോ നന്ദ സ്ത്രാരംകൊണ്ടും ഉപാസനകൊണ്ടും സേവിച്ചു. പരമേശപരൻ പ്രസാദിച്ചു് പ്രത്യുഷമായി വരുംചോദിച്ചുപ്പോൾ സാളായണി “ഭാവിജനത്തിൽ ഉൽക്കുള്ളി സുവാസരേത്തിനായി രാക്കുക് തെത്താവിനെ തരേണാമേ” എന്ന് സംഗ്രഹകൊണ്ടോ വീതവുതു കൊണ്ടോ അഭിഭുമ്യാവശ്യം പറഞ്ഞുവോയി.

പ. ദേവാപ്യവാച് “ഭനിവാക്രമംഘംല്ലുമാണു്!

യ ഹാംബുലാത്തപ്രമവിയാചസിപ്പുകുത്തപ്പി

മദ്ദൈവനെനപുനരേഷവിശേഷഹംഭാദി

പഞ്ചവുന്നതല്ലപ്രതയേനചപ്രദയണാണെത്.”

51

വ്യാ—(ദേവഃ അപി) ദേവനം (ഇവംച) പറഞ്ഞു (ഒഹ ആത്മഞ്ഞു) അസ്തുഭോ ആത്മഞ്ഞു (ഭനിവാക്രമം) ഭനിയുടെ വാക്കും (അ ചംഘനീയം) അതിക്രമിക്കുള്ളൂട്ടുവാൻ — അന്തുമാകരിക്കുള്ളൂട്ടുവാൻ അരശക്തിമാക്കന്നു. (യൽ) ധാതരാനു മേതുവായിട്ട് (തന്മ അപി) കീഴും (ബലാൽ) വിധിബലം മേതുവായിട്ട് (മാം)എ നോട്ട് (ചന്ദ്രത്തുപാഠി) അഭിഭുമ്യാവശ്യം (യാചസി) അംപിക്കുന്നാം. (പുനഃ) എന്നാൽ (മദ്ദൈവനെന) എന്നും സേവകൊണ്ട് (ഡി

ഷഃ) ഇതാക്കന്ന (വിശേഷലാഖി) വിശേഷമായിരിക്കുന്ന ലാഭം, (തെ) നിജക്കു് (പദ്ധതി) അഞ്ചു് (ഇന്ത്യൻലൈപ്പത്തയി) ഇന്ത്യനോട് തുല്യമാരായ തൊക്കുന്നാർ (ഭവേയി) ഭവിക്ഷം (ചുഡണം) ദോഷം (ന ഭവേൽ ച) ഭവിക്ഷയും ഇല്ല.

സാ—ഇതുകെട്ട് റിവന്റുണ്ടാണ്ടു. “അല്ലെങ്കിലും തന്ത്രം! മഹാഷിഖരുടെ വാക്യം മരറാണ വിധത്തിലാക്കാൻ സാധിക്കുന്ന ഫീ. എന്നെതാന്നാൽ നീജും എന്നോട് അഞ്ചുപുംപും പതിയേ അചീക്ഷനും. ഇത് വിധിവും തന്നെ. എന്നാൽ എന്നെന്ന സേവിച്ചുതുക്കാണ്ട് ഇതൊന്നും മഹാഷിഖരുടെ വരദത്തക്കാംബി നിജാക്കണം കിട്ടിക്കിരിക്കുന്നു. നിന്നും അഞ്ചു ഭർത്താക്കന്നും ഇന്ത്യൻലൈപ്പത്തായിരിക്കും. അഞ്ചുപേരും സ്ഥാപിക്കിക്കുന്ന തുക്കാണ്ട് കിലാത്തപും എന്ന ചുഡണം സംഘടിപ്പിക്കുന്നും ഇല്ല”.

പ. “എവണ്ണേൻക്കന്നുകേക്കവാഹംസംശ്രദ്ധിപ്പുമസംഗമേ ക്രിയാസമി” തിഭൗണ്ഡിസൗഖ്യരംവദ്ദേശവേദപരാഠി. 52

വ്യാ—(എവം ചേരൻ) ഇപ്രകാരമെങ്കിൽ (നാശ്വർ) എല്ലാവരോടുകൂടിയിള്ള (പ്രമാണംഗമേ) അല്ലെന്നോ സംഗമത്തിൽ (അഹം) ഞാൻ (കല്പകാ എവ) കന്നുകയായിട്ടുണ്ടോ (ഭ്രാംസം) ഭവിക്ഷണം (ഇതി) എന്ന് (അബ്ദാ) ഇവർ (ഭ്രാം) വിനെ ഒരു (മഹാശാപരാഠി) മഹാപാർത്തിനിന് (വിശ്വ) ഒരു രത്ന (വാദ്രു) വരിച്ചു.

സാ—ഇതുകെട്ട് നാളായണി ‘പഞ്ചവർത്തിരാഥം കഴിച്ചുകൂട്ടാ തന്നെ തകിൽ കാരാക്കത്തോടുകൂടിയും ഉള്ള തിരുവാരു സംഗമ നാനിൽ ഞാൻ കന്നുകയായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നു’— കൗവനോടുകൂടി ഉള്ള ഉപാശാഗകാലം കഴിത്തേ പിന്നോട് മാറ്റി ദാഡി ഒരു ചേരുവോൾ വീണ്ടും കന്നുകയായിത്തുടരും. എന്നി ഞാനെ പരമോപാർത്തിനിനു ഒരു വരകൂട്ട് ദാഡി.

പ. വിശ്വയാസോമവുംതാമഹോദേശം
ഭോഗാവിശ്വാസ്യനവരാഞ്ചാസിലിഡിം
“രതിയുസിഡിയുമിമോവിശ്വേ
തമാച്ചപ്രചംഗ്യാവോതേ”ത്രാവംദിനം.

ഡ്രൂ—(വിഭവം) നിപുണയായ അവളാൽ (അമ) അന്തരം (അംഗവിരോധ്യന്) സുഖാനാഭത്തിനു വിരോധംഎടാതെ (പരം) അതുപരിയായ (സിലിം ച) സിലിങ്കേഴും(വുതകി) അഭേദക്കിക്കപ്പെട്ടവനായ (സം മഹാശം) ആ മഹാശപരൻ (ര തി) വിഷയോപദോഹവും (സിലിം ച) മോക്ഷവും (മിമഃ) അഭ്യാസ്യും (വിജശ്വ) വിജലകളുകൾക്കുകൈമിച്ചു ദല്ലുംദൈഹികം എന്ന്. (തമാപി) അപ്രകാരമാണാക്കിലും (ഉപായം) ഉപായം (ഇ വിതാ) ഭവിഷം (ഇതി) എന്നും (അവാദീൻ) പറഞ്ഞു.

സാ—വിഷയങ്ങളെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ട് മോക്ഷം സിലിക്കണമക്കിൽ പരബ്രഹ്മത്താതെ സാധിക്കായില്ലേന്നോള്ളും ബുദ്ധിമതിച്ചും വരപ്രാത്മകചതുരായമായ ദാളായണി സുഖാനാഭത്തിനു തകാംവരാതെ തനിക്കു മോക്ഷംകൂടി സിലിക്കണമെന്നു മഹാശപരനോടു പിന്നെഴും അപേക്ഷിച്ചു. ആ സമയം ഒ ക്രത്യാശ്വലനം സ്വർണ്ണഭീജ്യപ്രദനമായ ഗ്രഹം “രതിയും സി ഭിച്ചും പരല്ലും വിജലങ്ങളാണും”വിഷയങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു കൊണ്ട് മോക്ഷമാർത്ഥത്തിൽ പ്രവൃത്തിക്കുക ചുറ്റന്ത് അസംഖ്യമാക്കുന്നു. എകിപ്പും എൻ്റോ പ്രസാദങ്കൊണ്ട് നിനക്കും അ തിനും ഉപായങ്ങളാകും” എന്നു പറഞ്ഞു.

ഒ. തത്ത്വങ്ങളുപരിപാലനവിച്ഛേണിയിൽനിന്നും വി_
ആചാരശ്ശാ “മദവയീർജാദോശേണ പുരാതനക്കപ്പെട്ടു
നിരാത്തസ്പരശവുത്തരന്നുരാസമല്ലുമാഗതംനാഗ്രഹകാലാ—
നല്ലധരാധാമവതാരയിപ്പുമി. വഞ്ചമനുസ്തുതതന്നുത്തരം
മാനിശ്വാക്രമവ്യഃ. സമകിമവ്യംപംടിതദപ്പുന്നതിരേബ
സുപ്രിത്യം മർദ്ദപ്രാക്രക്കാരീഭവിപ്പുത്രീ”തുണ്ടു കൂട്ട്“നി
സ്രൂണേശന തചം മദാകിനീമെത്ര പുഞ്ചരക്കുമാഭോക്തൃസ
മാനയേ”തിരാം സമാഖ്യക്കാർ.

ഡ്രൂ—(തത്ത്വം) അന്തരം (വിത്രംക്കാം) ശ്രീപരമേഹപ
രൻ (ഇന്ത്രുപരിപാലനവിച്ഛേണിം) ഇന്ത്രനോടു തുല്യനാരം
അ അഞ്ചുഭർത്താക്കണ്ണരാക്കുട്ടിയവളിടുടെ ഔവത്തിനും നിന്ത്യമി

ബന്ധത്തുല്യായത്തെ (നിത്രപയൻ) ചിന്തിക്കുന്നവനായിട്ട് (പ്രാതനക്ലേജ്) കഴിഞ്ഞെ കല്പണാളിൽ (മദവയിരണ്ടാഡോഫേണ) എൻറീ(കമ്മതിൽ)അവമാനമാകുന്ന ഭോഷണകുണ്ട് (നിരാകൃതസ്പർശം) ഭേദിച്ചതായിരിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗത്തോട്ടുടർന്നവൽ (സമാഗതാന്നമഹകാലാന്)വന്നിരിക്കുന്ന അന്നമഹത്തിന്റെ കുലങ്ങത്തോട്ടുടർന്നവൽ ആയ (ചതുരം) നാലു (തുരംസഹി) ഇതു നാരെ (ഈഞ്ചി) ഇപ്പോൾ (ധരായാം) ഭ്രമിയിൽ (അവതാരയിപ്പിലും) ദാന് അവതരിപ്പിക്കും (പുരാ) പിന്നീട് (പദ്ധതി) അഞ്ചുമാനായിട്ട് (നൂതനസൗത്രാമ) പുതിയ—ഈ കല്പത്തിലെ ഇതു (ഈഞ്ചി) ഇപ്പോൾ (തന്ത്രം) അതിൽ—ധരാവതരണാത്തിൽ (നിയോക്തവ്യം) എപ്പേട്ടുതക്കെപ്പേട്ടവാൻ ശക്തി)നാകുന്നു. (സച്ച) അവനാകട്ട (കിമപി) കരഭേത്താന് (ഉരുപാടിരാദ്ദേശ്യാന്തരിക്ഷം എവ) നാലിപ്പിക്കപ്പെട്ടു, ശ്വേതന്റെ ആധിക്ഷുത്തോട്ടുടർന്നവനായിട്ടുന്നെന്ന (സുപ്രതിത്യം) നല്ല ഫീറിയോട്ടുടർന്നി (മന്ത്രോക്തക്കരി) എന്നാൽ പരയപ്പേട്ടതിനെ ചെയ്യുന്നവനായിട്ട് (ഭവിഷ്യതി) വേക്കയുള്ള (ഇതി) എന്നിങ്ങനെ (അംഗേ കരുപ്പ്) നിന്മയിച്ചുകൊണ്ട് (മേ ഇന്നുംസേരെ) അണ്ടു ഇന്നുംസേരെ (തപം) നീ (മനാകിനീം) മനാകിയിയെ (പ്രത്യും) പ്രാപിച്ചിട്ട് (മുദാരകേന്ത്രം) ദേവേന്ത്രനെ (ആദ്ദോക്കു) കണ്ടിട്ട് (സമാനയ) പ്രാണിനു സമീചത്തിൽ—കുണ്ടവരിക. (ഇതി) ഏ നീ (താം) അവശ്യോട് (സമാഡിക്കുന്ന) ആജ്ഞാഹിച്ചു.

സാ—പിന്നെ വിത്രപാക്ഷൻ, ഇവിടുക്കു ഇന്നത്തുല്യമാരായ അഭ്യു ദേതാക്കാമാണണഭാക്കവാൻ ഉപായമെന്നെന്ന ചിന്തിച്ചു “എന്നെ തിരഞ്ഞെരിച്ചു എന്ന ഭോഷണകുണ്ട് സ്വർഗ്ഗശേഷംഒരു കഴിഞ്ഞെ കല്പണാളിലെ നാബിപ്രഭാക്രം ശാപമോക്ഷത്തിനും ശ്രൂ കാഖം വന്നിരിക്കുന്നു. അവശ്യം ഇപ്പോൾ ഭ്രമിയിൽ അവതരിപ്പിക്കും. അഭ്യുമാനായി ഈ കല്പത്തിലെ ഇന്നുനെ ഇതിൽ എപ്പേട്ടുതാം. പക്ഷേ എപ്പേട്ടുസമുദിക്കുണ്ടുള്ള അവൻ ദാന് പരയുന്നതു നല്ല

പ്രീതിയോടുള്ള ചെയ്യുള്ള്”. എന്ന നിങ്ങയിച്ച് “അല്ലേം ഇന്ത്യൻ! നീ ആകാശഗംഗയിൽ ചെന്ന ഇന്ത്യനെക്കണ്ട് എന്നേൻറെ സമീപത്തിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടവരാണ്” എന്ന് അവളേടു കൂടി ആശങ്കാവിച്ചു.

പ. സഹ്യാധിഗംഗാമലിരീക്ഷ്യാക്കി
വാസ്ത്വായമാണോക്കണമാസുതോയെ
പ്രാഥംകുതലിൽവാസ്ത്വജ്ഞമെമപരം—
വിശ്വേരഗിപ്പാണഗിരാസുരേന്ത്രഃ.

55

വ്യം—(സം) അവർ (ഗംഗാം) ഗംഗയെ (സഹ്യാധി) മും വിച്ഛിട്ട് (ഈക്കും) ഇന്ത്യനു (അനിരീക്ഷ്യ) കാണാണെന്ന് (തോയെ) ജില്ലത്തിൽ (വാസ്ത്വായമാണോ) കണ്ണൂനീർവാത്തുകൊണ്ട് (ക്ഷണം) അല്പനേരം (ആസു) ഇരുന്നു. (തലിൽവാസ്ത്വജ്ഞമെമപരം വിശ്വേരഗിപ്പാണഗിരാ) അവഭിരു കണ്ണൂനീൽക്കു വിനാശായെ സപ്രാത്താമരകളുക്കണ്ട് വിസ്തൃതിച്ചു ദേവക്കാരനെവാക്കു ഒരു ഇവായിട്ട് (സുരേന്ത്രഃ) ദേവനും (പ്രാഥം ച) വരികയും ചെയ്തു.

സാ—നാലായണി ഗംഗയിൽചെന്ന ഭോക്കവെ ഇന്ത്യനെ കണിക്കു. ആ ദിവത്താൽ അവർ (വൈഷ്ണവത്തിൽ കണ്ണൂനീർവാത്തുകൊണ്ട് അല്പനേരം ഇരുന്നു. വൈഷ്ണവത്തിൽ വീണാ അവഭിരു ദു കണ്ണൂനീർത്തുജ്ഞികൾ മുഴവൻ കാരോ സപ്രാത്താമരപ്പുകളും യി പരിശാമിച്ചു. അതുകണ്ട് വിസ്തൃതിച്ചു ദേവക്കാർ ചെന്നാറി യിക്കയാൽ ഇന്ത്രൻ താനം വിസ്തൃതവരത്തുനായി അവിടെ വന്നു.

പ. “കാതപം,കിരണ്ണാ,വദവേകജാക്ക്!
തപംപകജാത്രുഘ്യകിമേതലാഞ്ഞും”
ഇതീരിതാസാ“കമയംമിസ്ത്രം,
മനാഗ്രഘേഹിതിനിനായണ്ണം.

56

വ്യം—(ഹേ അഞ്ച്) അല്പയും ആഞ്ചു (തപം) നീ (കം) ആ റാക്കനാ (കിരണ്ണാ) എവിടെനിന്നു വരുന്നു. (പകജാക്ക്) പെ കജാപം പോലെയിരിക്കുന്ന കണ്ണുകളേംടക്കിയ (തപം) നീ (പ

കജാത്രുഃച) പക്ഷജ്ഞങ്ങളാകന്ന അന്തുക്കേളാട്ടക്കിയവളായിട്ട്. ഡെവിക്കൻ. (എത്തർ) ഇത് (കിം) എത്ര മേതുവായിട്ടുകന്ന (ഇതി) എന്ന് (വദ) പറഞ്ഞും. (ഇതി) ഇതുകാരം (ഇം കിതാ) തന്റെയാൽ പറയപ്പെട്ട് (സാ) അവൾ (സ്വർണ്ണം) എല്ലാ ദിവ്യാശം (കമധാമി) പാതാം (മനാക) അല്ലോവഴി (ഉപേഷ്ഠി) അരങ്ങേ എന്നോടൊത്തിച്ചു ചേംന്നാലും (ഇതി) എന്ന പറഞ്ഞ് (ഈക്കം) ഇതുനെ (നിനായ) റിവസമീപത്തിഡേക്സ് കൊണ്ട് ചോയി.

സാ—“അല്ലയോ ആണ്ടു! നീ ശ്രൂരക്കേന്നും എവിടെ നിന്നു വരുന്നു? പക്ഷജാക്കിയായിരിക്കുന്ന നീ പക്ഷജാത്രുവായും കാണാം സാ—പക്ഷജാക്കിത്തും സംഘാരണാസ്ത്രികളിൽ കാണാരണ്ടുകുംഭിലും പക്ഷജാത്രുത്തും ഇതിനുമുമ്പു കാണാക്കേണ്ട കേപ്പാക്കുകയോ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇതു ആയുമ്പുംതന്നെ. ഇതിന്റെ കാരണമെന്തും?“ പക്ഷജ്ഞംവോഡേയിരിക്കുന്ന ക്ലോക്കേളാട്ടക്കിയ നിന്റെ അന്തുക്കേളിൽനിന്നു താമരകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ കാരണമെന്തും? എന്നതം.. എന്ന് ഇതുന്ന ചോലിമുഴപ്പും നാളംയണി “ഞാൻ മുഴവൻ പറിഞ്ഞും. അങ്കു കുച്ചുക്കിരം പ്രാണാട്ടക്കി പോരിക്കു“ എന്ന പറഞ്ഞു അരങ്കേമത്തെ മഹാസ്ത്രസമീപത്തി ഒപ്പുക്കു കൊണ്ടുപോയി.

ഗ. തത്ത്വവിലാസഗ്രാമിണ്ട്രാസ്ക്രസ്റ്റാത്രവരത്താദർശനം—

വ വിവരീഞ്ഞേതേകളുവച്ചതുമന്ത്രാലയം സം-

കാഗ്രൂത്രുഹില്ലാഡിജംഗോ റംഗാധരേപിസ്തു ത്രമിറാറിരി

ശ്രാംഗോ ശ്രാംഗാരിഡേപശാബംബ്രുകപടലവലനാവേഷയാ ഭാ

ക്കായണ്ട്രാസഹിപ്പുനശ്ചേവർത്ഥമല്ലുണ്ടു. 57

ഖ—(തത്ത്വം) അനാന്തരം (അഹാല്പ്രാജ്ഞംഗ) അഹാല്പ്രാജ്ഞംഗം—ഈതു—നാകന സ്വർണ്ണം. (വിലാസഗ്രാമമിണ്ട്രാം) വിലംസ അഭേ ധരിക്കുന്ന (തസ്യാഃ) അവളുടെ (തുപരതാദർശനം ഏ വ) ത്രമാകന്ന രണ്ടിന്റെ ദർശനം മേതുവായിട്ടുതന്നു(വി വരീഞ്ഞേ) മയണിയവനം (കളുവച്ചതുമന്ത്രം) ചാട്ടവാക്കുക ത്രാകന മന്ത്രങ്ങളുക്കുണ്ട് (സമംസ്ത്രൂപമാണോച) എറാവും വ

ശീകരിക്കപ്പെട്ടവനും ആയിട്ട് (സമർപ്പിച്ചതി) കൈമിച്ചു പോങ്ങിയാൽ (മദ്ദലുവാർത്ഥം) മാർഗ്ഗമല്ലെന്നിൽ (തുമിനറിരിഞ്ഞേഗെ) ഹിമവൽപ്പത്തിനിൻ്റെ ശിവരത്തിൽ (ഹംഗാധരം അപി) ഗംഗാധരനും (ആംഗാരിഡേഷം) ആംഗാരിഡുടെ വേഷത്തു (ശത്രുഗുണം) സ്വീകരിച്ചിട്ട് (കപടലവനാവേഷയം) വ്യാജമായ സ്കീവേഷത്താട്ടുടിയിൽ (ദാക്ഷാധരാസഹം) ശ്രീപാഠ്യതിയേംടക്കുടി (ഭീവുന്ന്) ചുത്തുകളിച്ചുകൊണ്ട് (അരബ്ലൂണ്ടു സ്കൂ) ഇരുന്നു.

സാ—വിഷവൈദ്യുന്ന് രത്നാകംട്ടി മഹക്കി മന്ത്രം ജവിച്ചു വാഗത്താക്കിയ പാബ് എന്നപോലെ അരബ്ലൂജാരനായ ഈ ശ്രുന്ന് സമയാചിത്തങ്ങളായ കാരം വിലാസങ്ങളോട്ടുടക്കിയ നംഖായണിയിൽ കുപംകണ്ടു തന്നെ മയക്കി അവളുടെ ചാട്ടവച്ചു കാഞ്ഞേളുക്കാണ്ടു വാംവദനായി കൈമിച്ചു പോങ്ങേം്പാൾ വഴി മദ്ദലു ഹിമവൽപ്പത്തിനിൻ്റെ ശിവരത്തിൽ ശ്രീപരമേശ്വരനും, കൈ ആംഗാരിഡുടെ വേഷമെഴുത്തു, വ്യാജമായി സ്കീവേഷയിലീരിക്കുന്ന ശ്രീപാഠ്യതിയേംടക്കുടി ചുത്തുകളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

“അരബ്ലൂജാരം”—കാടുകനാണോന്നു ചിപ്പിക്കുന്നു

എ.

“ശങ്കുമസങ്കായമവോചദേനം

ജഗത്പതേജേംജളി! ഹംഹിമാർഘാൻ!”

ഇതിരിതഃസന്ധിതമെക്കതേശാ

ജംഡാത്രംനൃംഭിരംഭിരംസീൻ.

58

വ്യം—(അരമ) അരന്നതരം—കണ്ടതിന്നാണേയം (ഈഞ്ചി) ഇഞ്ഞു (എന്നും) ഇദ്ദേഹത്താട്ടം (സങ്കും) കുവത്തേതാട്ടുട്ടുടം വള്ളം (അംവാചാർ) പഠണ്ടു. (ഭോജിളി) അരല്ലേം മനമതേ (തപം) നീ (ജഗത്പതേജി) ലോകങ്ങളുടെ നാടനായ (മേ) എന്നു (മാർഘാൻ) വഴിയിൽനിന്നു (യാഹി) പോക (ഇരി) ഇപ്പുകാരം (ശുറ്റിതി) പറയപ്പെട്ടു (ഇഞ്ഞാൻ) പരമേശ്വരൻ (സന്ധിതം) മനഹാസത്തേതാട്ടുട്ടുവള്ളം (വെട്ടുക്കത്തു) ഇഞ്ഞുനെ നോക്കി. (ജംഡാത്രം) ഇഞ്ഞു (സൂംഭിതമുത്തി) സൂംഭിച്ചു ശരീരത്തേതാട്ടുടക്കിയവനായിട്ട് (ആസീൽ) പോച്ചു.

സാ—പാർത്തീപരമേശപരമാരാബന്നന് ഇന്റുനു മന്ത്രി ലായിപ്പ്. തന്നെ വേദം ഗണിക്കാതെയുള്ള ഇവരുടെ ഇത്തോളങ്ങൾപ്പോൾ കോപം വന്ന എന്നതെന്നായല്ല “എടാ മുഖി! ജഗന്നാമരായ എൻ്റെ വഴിയിൽനിന്ന് ഷോ” എന്ന പറഞ്ഞു. ഇതുകേട്ട് പരമേശപരമാരം ഗവ്യോത്തു പുണ്ണിരിയോടുകൂടി ഇന്റുനെ കന്നാണോക്കി. വിത്തുമിക്കാണുകില്ലോ വേണ്ടിപ്പു ഇന്റെന്റെ റോർ ഉടൻ സൂംഡിച്ചുവോയി.

പ. സ്ഥാദേഹംകടക്കുകഷമാണ്ടുനാസ്യാണസാത്രവ്യംമാഗതഃ

തസ്യാഗളിതദംഭോളിഃ സംഗ്രഹീജംഭേദേനഃ. 59

വ്യാ—(ജംഭേദേനഃ) ഇന്റുൻ (സ്ഥാദേഹം) അറീപരമേശപരമേശപരമേശ (കടക്കുകഷമാണ്ടുനാസ്യാണസാത്രവ്യം) കടക്കംമാത്രംകൊണ്ട് (സ്ഥാദേഹംസാത്രവ്യം) സ്ഥാദേഹവിന്റെ—സൂംഭേദത്തിന്റെ, ദിവവന്റെ എന്നം തുല്യത്വത്വത്വ (ആഗതഃ) പ്രാവിഷ്ടവന്നായി (ഗളിതദംഭോളിഃ) വിണ്ണവോയ വജ്രതോടുകൂടിയവനം (സംഗ്രഹി) കിംകർത്തവ്യതാമുഖതയോടും ദയതോടും തുട്ടിയവനം അതിട്ട് (ഭാസ്യം) നിന്നു.

സാ—ഇന്റുൻ പരമനിവിൻ്റെ കൈ നോട്ടം മാത്രംകൊണ്ട് സൂംഡിച്ചു കയ്യിൽനിന്ന് വജ്രം താഴേ വീണാം എന്തുചെയ്യേണ്ടു എന്നാിയാതെ ഭേദപ്പെട്ട നില്പായി.

ഗ. തത്ത്വസമാംപ്രദേവന്റുസ്പത്രവമാതിപ്പുനീ കോപിഷ്ട—
ചേതാഃ “പാവിഷ്ടദേനം നേഭിഷ്ടമാനഭേ” തിസ്യംഭിഷ്ട—
യാതയാനാളായിസ്യാപരാമംശമാണ്ടു ധരാപ്പുഷ്ടനിപ്പത്രനാ—
കല്പിതസഹാന്റുക്കംംസഹാന്റുക്കംം രോഹജപംലേനവചം—
ലേജാനോന ധക്കുനിഡിവാദപീക്കുത്രക്കതരമാചപ്രക്കു. 60

വ്യാ—(തത്ത്വം) അനന്തരം (സ്ഥാപ്തദേവനഃ) അവസാനിപ്പിച്ച കളിയോടുകൂടിയവന്നായ (സഃ) പരമേശപരമാർ (സ്പദം) തന്നെ ആവത്തെ (ആതിപ്പുനീ) സ്വപികരിച്ചവന്നായി (കോപിഷ്ടചേതാഃ) എറാവും കോപതോടുകൂടിയ മന്ത്രസ്യാടുകൂടിയ വന്നായിട്ട് (പാവിഷ്ടം) മഹാവാവിയായ (എനം) ഇവനെ (നേഭിഷ്ടം) എറാവും സർവ്വപരത (അനന്ത) നീ പ്രാവിഷ്ടിക്കുക

(ഇവി) എന്ന (സജാദിപ്പിയാ) ദാജനാവിക്കലൈപ്പട്ടിവളായ (തയാരാളാളായ തൃപ്പാ) അ റാളായണാനിയാൽ (പരാദ്വാസ്ഥമാണെ) സ്ഥാപിക്കുന്ന ഉടരെ (ധരാപ്പുശ്ചനിപതനകലംഷിതസഹസ്രാക്ഷം) അ തലത്തിച്ചുള്ള വീഴ്കൊണ്ട് കുറഞ്ഞിയ ആയിരം ക്ലീനുകളോടുകൂടി കിയ (സഹസ്രാക്ഷം) ഇന്ത്രൈ (രോഷ്ജപാലേന) കേംപം മേതു വാകിട്ടിണ്ടായ ജ്പാലയോടുകൂടിയ (ഡാവേക്സണേന) നെററിയി ലെ ക്ലീനുകാണ്ട് (ധക്കുന്ന തൃപ്പാ) ഭോക്കിപ്പുന്ന് പോകന്നവ നോ ഏന്ന തോന്നാൻ (ഉപേക്ഷ്യ) നോക്കിട്ട് (ആക്ഷതരം) എ രാധാ. ശ്രീരാമാക്ഷരവണ്ണം (ആചാചപ്രക്ഷേ) പറഞ്ഞ.

സാ—ഇന്ത്രുന്ന സുംഖിച്ചതിനീരണേഷം അനീപരമേശ്വരൻ കളിഗിരിഞ്ഞി തന്റെ സാക്ഷാൽ അപമെടുത്ത എറാവും കോപ തന്ത്രാട “ഉർപ്പതനായ തൃപ്പാ നന്ന അടുത്തകാണ്ടവരിക്” എന്ന നാളായണിയോടാജനാവിച്ചു. നാളായണി ചെന്ന തൊട്ടുടരെ ഇന്ത്രുന്ന നിലത്തു മറിഞ്ഞുവിണു. വീഴ്കൊണ്ട് ക്രതിരിരംക്ലീനും കലഞ്ചി. അ ഇന്ത്രൈ ഗ്രവാൻ കോപംനിമി തനം ജ.പാലകൾ പുരേശക്കു പുരപ്പട്ടിരിക്കുന്ന നെററിതടത്തി ലെ ക്ലീനുകാണ്ട് അഭിപ്പിക്കാൻ പേരുകുണ്ടോ എന്ന തോന്നം വിധം നോക്കിക്കാണ്ട് വളരെ അക്ഷമായി ഇണ്ടിനെ പറഞ്ഞു. ദ. “രേജാൻപതിമന്ത്ര ദിവസ്ത്രിമഹതക! മൻവരിഡേ തിപ്പുതിതസ്പർശപദ്ധതുവ്യാസവാസഭ്രതാമിഹത്യാംഗ— ഹാമദ്ദേശാന്ത് താം പ്രവിശ്രൂതനേരവേമനബേ” തി. 61

പ്രാ—(രേജാൻപതിമന്ത്ര) എടാ എടം ജഗന്പതി യാണന്നാണിക്കുന്നവരെ (ദിവസ്ത്രിമഹതക) ക്ഷുദ്രനായ തൃപ്പാ (മങ്ങപരിവേനിപ്പുതിതസ്പർശപദ്ധതുവ്യാസവാസഭ്രതാം) എന്നീറ അന്നാദരം മേതുവായിട്ട് പതിച്ചിരിക്കുന്ന സ്പർശമാ കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളാട്ട് നാഡു ഇന്ത്രൈയാട്ടെ വാസസ്ഥാനമണി അതിനിരിക്കുന്ന (ഇഹത്യാം) ഇവിടെയുള്ള (ഇഹം) ഇഹയെ (ഉദ്ദേശാന്ത്) തുന്നിട്ട് (താം) അതിനെ (പ്രവിശ്രൂതി) പ്രശ്നിച്ചിട്ട് (തദനബേം) അവരുടെ അനുഭവത്തെ—അനുഭവിക്കുന്നതി

കെ (അരുൺ) നീ അനന്തരവിക്കുക. (ഇതി) ഇപ്പുകാരം (ശ്രദ്ധ ചങ്കേ) എന്ന് പുണ്ടിൽത്താട്ടുടി അന്തരയം.

സാ—“എടക്ക പുട്ട ജഗന്നാട്ടനംബന്ദിമാനിക്കുന്ന കജ്ഞുന്നായ ഇള്ള! എന്നു അന്നാഭരിക്കുക നിമിത്തം സപ്രൃ ത്തിൽനിന്നു പതിച്ച നാലു ഇള്ളന്മാർ വസിക്കുന്ന ഇവിടെയു ഒരു ഗുഹയുംനും അതിൽ കടന്ന് നീങ്കും അവരുന്നാഡിക്കുന്ന അവസ്ഥയെ അനന്തരവിക്കുക”

ഗ. സോവിക്കുന്നാമിമാം ഫേസ് പലിതെനക്കരണോട് ഇം—

ട്രിതന്തരാധ്യതമാസ നിജതുല്യഭാസയുറുരോ വിഷ്ണു—
നിശ്ചാനാഭാക്തു സാഖ്യപസവിവരം പ്രവിശ്രൂതിവരം,
തിരുത്താണന്നേബന്നാരഘുക്കുന്നല്ലുംകുന്നേ വെള്ളം
പ്രജ്ഞാത്മീന്മുച്ചേക്കാവത്തുറം. 62

പ്രം—(സംസംക്രന്താദി അപി) അ ഇള്ളനം. (ഫേസ് പലിതെന) ഫേംകെംബ്രേവിറക്കുന്ന (മഹേശ്വരൻ) കൈകൈകാംഡ് (ഇ മാംഗ്രാഹം) ഇം ഗുഹയെ (ഉദ്ദേശ്യം) തുന്നിട്ട് (തന്ത്രം) അ തിന്നും ഉള്ളിൽ (അധികാരമാസ) കൂരിക്കുന്ന (വിഷ്ണും) വി ഷാദത്തോട്ടുടിയവരായി (നിശ്ചാനം) ഇരിക്കുന്ന (നിജതുല്യ ഭാസം) തന്റെതാട്ട തുല്യയായ ശാശ്വതംട്ടുടിയ (ചതുരം) നാലുപേരു (ആഭാക്തു) കണ്ടിട്ട് (സംഖ്യപസവിവരം) ഫേം കൊണ്ടു ചരവശന്നായി (പ്രവിശ്രൂതി, പ്രവിശ്രൂതി) കടക്ക് കടക്ക് എന്നും (ഭത്താണന്നേബന്നാരഘുക്കുന്നതി) ഭത്താണാഭള്ളിക്ക പ്രഭാണഘതവായിട്ട് ആരംഭിക്കപ്പെട്ടുകൂടിക്കുന്ന നിലവിളിയും കൂട്ടിയ വന്നായിട്ട് (കാലഘറ്റം) കാഖത്തിൽ—പ്രളിക്കുവത്തിൽ ശയകരനു—പരമേപേരനു (വെള്ളം) വളരെപുംവല്ലും (പാ ണ്ണതു) രമസ്സില്ലിട്ട് (ഭീനം) കയാബാമാക്കംവണ്ണം (ഉംചു) പറഞ്ഞു.

സാ—ഇപ്പുകാരം പരശ്രമപരന്നാൽ ശ്രദ്ധപ്പെട്ടതായ ഇള്ള നം പേടിക്കാണ്ട വിറക്കുന്ന കൈകകളെക്കാണ്ട് ഇം ഗുഹയും നാ. അതിന്നുള്ളിൽ കൂരിക്കുത്തും വിഷാദത്തോട് കൂടിയിരിക്കുന്ന തന്നെപ്പോലെഴുക്കു നാലു പേരുകണ്ട്—ഫേംസഹിച്ചില്ല. വി

അരിയുവാൻ തുടരവെ ‘എടു കടക്കോ, കടക്കോ’ എന്നപറഞ്ഞ
ഉത്തരാഖണ്ഡം പിടിച്ചു ഇമയുടെ ഉള്ളിലേക്കേതെളിയ്തുക്കാണി. അതു
സമയം ഉറക്കെ നിലവിലിച്ചുകൊണ്ട് കാലങ്ങുന്ന വളരെമുഖ്യം
വരും നമസ്കരിച്ചു് ദൈനീയമായ വിധം പറഞ്ഞു.

പ. അജാനതോഹാ! വെത! വിഹപനാമ!

ക്ഷമസപദംസസ്യ മമാപരാധം

നാഹംനൃതാനേതാനപുരോന്തരകാമഃ

കോപസ്യത്രകാം വിദ്യാസി. ലക്ഷം.

63

വ്യാ—(ഹാ വെത) അജ്ഞോ ക്ഷാം (ഹോ വിഹപനാമ) അം
പ്രയോ സകലലോകങ്ങൾക്കും നാമനാശപ്രോളാവേ (അജാനതോ)
അംബൈരുടെ പ്രാർഥനയെത്ത—അറിയാത്തവനായി(ഭാസസ്യ) ഭാസ
നായ (മമ) ഏൻനീ (അപരാധം) കാരാതെത (ക്ഷമസപ) അം
ഞ്ചു ക്ഷമിക്കണോ. (അമാ) നോൻ (നകുതാന്തഃ) കാലന്തല്ല. (ന
ചുരി) ത്രിപുരയും (നകംമി) കാമന്തല്ല. (യൻ) യാതോനാഹേ
ആവായിട്ടു് (മാം) എന്ന (കോപസ്യ) കോപത്തിനീൻ്റു് (ലക്ഷം)
വിഷയമാക്കി (വിദ്യാസി) അംഞ്ചു ചെയ്യുന്നു.

സാ—“അജ്ഞോ ക്ഷാം, അംപ്രയോ വിഹപനാമ! അംബൈരു
യും അംബൈരുടെ പ്രാർഥനയും അറിയാത്ത ഭാസനായ എൻനീ
ഭാപരാധയെതെത്ത അംഞ്ചു ക്ഷമിക്കണോ. നോൻ അഭക്കന്തല്ല. ത്രി
പുരമുംതല്ല. കാമനാ അംല്ല. പിന്നെ എന്നതാണ് എന്നെന്ന അംബൈ
യുടെ കോപത്തിനു വിഷയമാക്കുന്നത്”—മദാന്യമാരാധ അം
വർത്തനാ അംബൈരുടെ കോപത്തിനു വിഷയമാക്കുന്നേവർ; ദേ
നീയനായ നോൻതല്ല. അതു സമിതിക്കു് ഇതു അനുച്ചിതമാക്കുന്ന
എന്ന അഭിപ്രായം.

‘വെത’—അറിവില്ലായ്ക്കാണു വന്നപോയതിനെപ്പറ്റിയി
ജ്ഞ പദ്ധതിപരാപരത്താക്കരിക്കുന്നു.

ഗ. ഇതി വദ്ദി ഗതമദ്ദൂരിന് പ്രശാന്തരോധി കൂതാനത്
ഭദ്രി സഹാസ്യവാദീൽ.

64

വ്യാ—(അംഗ്രീൻ) ഇസ്രൂൾ (ഗതമദ്ദ)നശിച്ച മദ്ദത്താട്ടു
കിയവനായിട്ടു് (ഇതി വദ്ദി) ഇപ്രകാരം പാത്തേപ്പാർ (കൂ

താന്ത്രിക്ക്) കാലഹാതാവ് (പ്രശാന്തരോഷി) എറിവും ശമിച്ച കോപദത്താട്ടക്കൂട്ടിയവനായിട്ട് (സഹാസം) മനമാസത്തോടുകൂടിയവളിം (ശരവാദീൽ) പറഞ്ഞു.

സാ—ഈഗ്രൻ മദ്ധാസകലം പോയി ഇന്തിരയെ പറഞ്ഞ ദ്രോം കാലഹാതാവായ ഭ്രാവംനു കോപം തീരെ അടക്കി ചുണ്ണിരിയോട്ടുട്ടി പറഞ്ഞു.

പ. “പഞ്ചാ ചിസാല്പംചവതീംമഹീമധ്യഃ

കാമംപ്രപ്യംചുനശൈമലിപ്യംലോകം

യമ്മാനിലാപിന്തുമാംജനയള്ളപ്പ്രംബം

ജന്നുംസുപ്രയത്നജനകോപിനവീനനക്രുഃ”

65

വ്യാ—(യുദ്ധം പഞ്ചാപി) നിങ്ങൾ അന്തുപേരം (സംഖം) കൈമിച്ച് (മഹിം)അമിരയെ (അവതിച്ചു) അവതരിച്ചിട്ട് (അരും ഷ്യാഃ) ഇവളിട (കാമം) കാമത്തെ (പ്രപ്യം) നല്ലപോലെ നിരവീരിയശേഷം (പുനഃ) വിന്നെ (ഭിപ്യംലോകം) ഭിപ്യംലോകത്തെ (എപ്പുമ) പ്രാപിക്ഷവിന് (യമ്മാനിലാപിനഃ) യമരാജാവും വാഴുവും അംഗപിനീഡിവേകളിം (പുംബം ഇമാം) ആള്ളുന്നരായ ഇവരേ—ആള്ളുന്നനാവിന്റുന്നരെ (ജനയള്ള) ജനിപ്പിക്കേട്ട് (അ) എന്നാൽ (ജന്നുഃ) ജനിക്കേണാവുന്നയ (അയംനവീനനക്രുഃ) ഈ പുതിയ ഇഗ്രൻ (ജനക്രി അപി) ജനകനായും (അംസു) ഒരിഞ്ഞെട്ട്.

സം—“നിങ്ങൾ അന്തുപേരം കൈമിച്ചു അമിക്കിൽ അവതരിച്ചു ഇവളിട കാമത്തെ നല്ലപോലെ നിവെറി വിന്നെ താമസംകൂടാതെ ഭിപ്യംലോകത്തെ പ്രാപിക്ഷവിന്. ആള്ളുന്നതെ ഈ നംബിന്റുന്നരെ യമരാജാവും വാഴുവും അംഗപിനീഡിവേകളിം. ജനിപ്പിക്കേട്ട്. എന്നാൽ ജനിക്കേണാവുന്നയ ഈ നവീനനക്രും തന്നെ തന്നോടു ജനകനായും വെിക്കണം”_യവീനനക്രും ജനിപ്പിക്ഷവാൻ യേറോ ശ്രൂതം അല്ല. താൻതന്നെ വെന്നമനനമും. ഈ വിശ്വാസത്തെന്നായാണു ‘തു’ എന്നാളിത്തുകൊണ്ട് സുചിപ്പിക്കുന്നത്.

ന. ഇതിനിശ്ചയമാണെന്നുമോതമിതെന്നുവരി
സമർത്ഥമേറിപ്പേണമുണ്ടിവലഭപിഷ്ടി"മൻകോപവരാമു
ഞ്ചാഡ്യംഞ്ചാകലക്കുറവിനാളായഞ്ചാസഹൈകീഭ്രതംപ്രമോ
ദയിപ്പുതിജുഞ്ചാ"നിത്രബിഡേതിത്രുക്കേതൽക്കണാഗാപ്ര
വിഞ്ചുരകുലക്കുറത്തുണ്ടുപിണ്ടാമിമാം സമിക്ഷ്യവിസ്തൃതേ
ജസക്കുവാഡി "ഭവനമവതിഞ്ചുട്ടോരഹരണനമുള്ളുര
കാഞ്ചകരിപ്പുതാംവേതാമവലംബനാത്മനാളായണാനീനാ
മിതപരഹതിസില്പ്പത്രമുന്നാരായണാഭവാനപ്പും—
സിതപു"ഇതിനാരായണാനുമമ്മുനപരമയുതത്തുണ്ടിരോ
ദയേ പുരാംഭേതം.

66

ഖ.—(ഇതി നിശ്ചത്വം) ഇപ്രകാശത്തേക്കെട്ടിട്ട് (ഹിന്ദുമാ
ണണാം) സത്തുഞ്ചുരായിരതീന്വരങ്ങ (ഇഹോതമിതെതാം) ഇഹ
അിൽനിന്നു പുരാഞ്ചുപാനവത്തമായ (തെചി അപിസമം) അവരോ
ചുംക്കുട (വലപ്പിഷ്ടി) ഇന്റുന്ന (തമാ ഇതി) അപ്രകാശത്തനു
എന്നവരണ്ട് (പ്രണാമിഷ്ടി) നമ്മുടിപ്പുഞ്ചും (ആക്കേ) തി
ഡോചനന്ന് (മൻകോപവരാമുഞ്ചാ) എൻറെകോപത്രാം വാ
ധികപ്പെട്ട (ഭയഞ്ചാകലക്കുറി അപി) നിജഭൂതലക്കുടിപ്പിലു
ജൗളിയ സന്ധാർക്കാനികളുടെ അധിക്കേവത (നാളായഞ്ചാസ
ഹ) നാളായണിയേംടക്കുടി (എകീഞ്ചനാ) നനായിപ്പേന്തിട്ട് (ഇ
ഞ്ചാന്ന്) നിജഭൂത (പ്രമാദയിപ്പുതി) അധികം സംശാഖിപ്പി
ക്കം (ഇതി) എന്ന് പരയും സമയത്തിക്കൽ (തൽക്കണാഗാപ്രവി
ജുരുക്കുലക്കുറത്തുണ്ടുപിണ്ടാം) അതു ക്കണ്ണത്തിൽ പകന്താ
യ ഇന്റുലക്കുടിപ്പേരുവായിട്ട് തുറിരട്ടി ശോഭിപ്പുവള്ളിയ (ഇമാം)
നാളായണിയെ (സമിക്ഷ്യ) കണ്ണിട്ട് (സകലേഡി) എല്ലുംവരങ്ങ
(വിസ്തൃതേഡി) അരയുംപ്പെട്ടുപെട്ടസമയത്തിൽ (പുരാം ഭേദതം) പുരാ
ംതകന്ന് (ഭവനം) ഭൂമിരൈ (അവതരിഞ്ചു) അവതരിപ്പിട്ട് (ഭൂമി
ഹരണനാന) ഭൂമിരൈടെ ഭാരതത്തിന്നു ഹരണംകൊണ്ട് (ഭവില്ല)
വളരെ (സുരക്കാഞ്ചും) ഭേദമായുടെ കാഞ്ചുത്തെ (കരിപ്പുതാം)
ചെപ്പുന്ന് പോകുന്ന (ഭേദം) നിജഭൂതുടെ (അവവിജ്ഞ

നാഥം) സാഹാരയത്തിനു ഏവണിജ്ഞം (നാളായണിനീറ്റിനും ദിവസം ഗരിസില്ലെന്നും, ച) നാഥായണിയാൽ പ്രായമിക്കപ്പെട്ട മകൻ യുടെ സിലബിക്കവേണിജ്ഞം (ഒരുപാഠ) ഷണ്മൂളം പരിപൂർണ്ണമാണ് (ഉച്ചാരിതലും) അ(നാരാധാരണപി) ശ്രീനാരാധാരണം (ഉച്ചാരിതലും) നി ഷണ്മൂളം ഉപാസിക്കപ്പെട്ടെങ്ങവനാണ് (ഇതി) എന്നപറഞ്ഞേ (അനുസ്ഥിതി) ഇവരെ (നാരാധാരണാഗ്രഹം) ബദ്ധരിക്കാതുമെന്തെ (ഉപഗ്രഹമും) സമീപത്തെ പ്രാവിപ്പിച്ചിട്ട് (തത്തി) അനന്തരം (തിരോദ്ദേശം) മരണം.

സാ—ഈക്കെട്ട് സന്തൃഷ്ടിയാരംഭിത്തേന്നും ഗ്രാവൽപ്പുസാംഭത്താൽ മുഹയിൽനിന്നും പുറത്തുവന്ന നാലുപേരുംകൂടി ഈ ശ്രൂർ ‘അാദിനെതനനു’ എന്ന സമ്മതിച്ചും ശ്രീപരമേശ്വരനെ രക്ഷാവണ്ണാൻ. അരുപ്പാർ ഗ്രാവാൻ ‘പ്രശ്നൻറ കോപംനിമിത്തം നിശ്ചാരിപ്പിച്ചിരുന്ന വേർപ്പെട്ട നിംഫളം ലിപ്യലക്ഷ്മി നാളാധാരി യോടുകൂടി; ചന്ദ്രം നിംഫർക്കും അരധികമായ ശൈനദത്തെ ഉൾ വാസം’ എന്നപറഞ്ഞു. ഉടനെതനനു ശങ്കലക്ഷ്മി നാളാധാരിയെ സംകുമിച്ചു. അതുനിമിത്തം മന്ദിരത്തെക്കുറബു നേരിരട്ടി ശോക തത്കിയ അവലൈക്കണം എല്ലാവരും വിസ്തൃതിപ്പിന്തുക്കുണ്ടോ ശ്രീപുരാണകും വീണ്ടും പറഞ്ഞു. “അമിതിക്ക അവതരിച്ചു് അമിക്ക ഒരു ദാരത്തെക്കുളംതു് അനന്തരം ദേവകം ദേവകംഞ്ഞൈലൈ ചെയ്യുന്ന പ്രാണനു നിംഫലൈ സഹായിപ്പാനും, നാളാധാരി എന്നാടപെ ക്കിച്ചുതായ മകൻ അവർക്കു സിലബിപ്പാനുംവേണി ഗ്രാവാൻ ശ്രീനാരാധാരാമഹാപിശയ നിംഫരിൽ എല്ലാവരും നാളാധാരിയോ കൂട്ടുകിട്ടു ഉപാസിക്കണം.” പിന്നെ അവരെ ബദ്ധരിക്കാതുമെന്തി നേരം സമീപത്തിൽക്കൊണ്ടാക്കി ഗ്രാവാൻ മരിയുകയും ചെയ്തു.

ഒ. തത്രചാതെരിപ്പേണ്ണാസഹിതെതരിപ്പിക്കേണ്ടിവരുമെങ്കിലും കുറഞ്ഞും കുറഞ്ഞും ചെയ്യാം

ഡ. തത്രചാതെരിപ്പേണ്ണാസഹിതം സ്വന്തം നാരാധാരാം

നാതിചിരണ്ണാമുഖംസലിവംചീവം.

67

വ്യാ—(തത്രച) ഒരു ബദ്ധരിക്കാതുമെന്തിലാക്കട്ട (ഈഡിലിം ഇസ്രിയേഴ്സിലും) ശ്രീരിപ്പിയാദാ എന്നപോലെ (എക്കാട്ട ഒവഡി) നാരാധാരാംപാസനയാക്കന്ന കനിൽ സശ്രദ്ധം എഴു്

ട്രിരിശന (ഇന്ത്യസനാസഹിതെതാ) ഇന്ത്യസനയോട്ടുടർന്ന് (തെതാ) അഭ്യു ഇന്ത്യമാരാൾ (ഉപംസിതഃ) ഉപാസിക്സപുട്ട് (സനാരായണാ) ശ്രീനാരാധാഖാശംഖി (സപയം) താൻതന്നെ (സാതിചിവിരാം) അധികകാലതാമസംകൂട്ടാതെ (പ്രഥമവാൻ) മുസാലിച്ചവനായിട്ട് (ഉച്ചിവാൻ) പറഞ്ഞു.

സം—കാരോങ്കത്തുടക്കയും അതാരിന്റെയും അതാരി എൻറെ വിഷയങ്ങളിൽനിന്നു മുഖ്യവത്തിച്ചുമുള്ളപ്രകാരം ദാരായം സാദാക്കന്ന കന്നിൽത്തന്നെ പതിശ്രൂവോ അതുപ്രകാരം നാളംയാണിയും പദ്ധതുപ്രകാരം കൂട്ടാതെ അതുപേരും ബദരികാശുമാതരതിൽ ചെന്ന' വിഷയങ്ങളേമെന്നിയെ കന്നിൽത്തന്നെ ഏഴുപ്പട്ടി താരം യഥാദാ ഉപാസിച്ചു—നാളായണിയും പദ്ധതുപ്രകാരം ബദരി കാശുമതരതിൽചെന്ന' ഷഡിന്റെയും കന്നിൽത്തന്നെ ഉറ ചുംചു— സാമ്പത്തികാശു— നാളായണാനെ തപസ്സുചെയ്യു. ഇവരുടെ ഉപാസനകൊണ്ട് ഒഗ്യവാൻ പദ്ധതുപ്രകാരാതെ മുസാലിച്ച പ്രക്രമാഖാലിപ്പുണ്ടു.

പ. നരാവുമംശംമവിശപ്രത്യേരു

സപാംശനസംഖ്യനയേന്തതപ്പാൻ

അമഹംപ്രിയാദ്യചവസിസ്തുവുണ്ടും—

നാളാഖണ്ണീചാസ്ത്രമദ്ദേക്ഷക്തം.

68

വും—(മങ്കപാൻ) ഇന്ത്യൻ (വിശപ്രത്യേരു) ലോകത്തി എൻറെ ശ്രദ്ധയ്ക്കിനായിക്കൊണ്ട് (മമ) എൻറെ (നരാവും) നരൻ എന്നപേരായ (അരംശം) അരംശവത്ത (സംശാന്തം) തന്നെന്നാരംശത്താട്ടുട്ടി (ജനയേൽ) ജനിപ്പിക്കണം (അമഹം) താന് (ദീഡാദ്യ) രണ്ടായിത്തിന്ന് (വഈ) നിംഫളട (സു എൽ) സുച്ചവത്തായി(സ്ത്രാം) വെഡികം (നാളായണി) നാളായണി (മദ്ദേക്ഷക്തംച) എൻറെ മദ്ദേക്ഷതയായിട്ടും (അസ്ത്ര) വെഡിക ചേ.

സം—“ലോകത്തിന്നെൻറെ ശ്രദ്ധയ്ക്കിനായിഇന്ത്യൻ (അഭ്യു കൻ) എൻറെ നരൻ എന്നപേരായ അരംശവത്തെ തന്നെ അരംശ ക്രോഢ്ദുട്ടി ജനിപ്പിക്കണം. താന് ഇന്ത്യവളരുതായി ജവിക്കണം

ഒങ്ങളിലും മഹാരാജാം കൊണ്ട് വസുദേവചുത്തറംബം അവതരിച്ചു രണ്ടായിത്തിന്റെ നിങ്ങളുടെ സൗഖ്യത്താജ്ഞം പേരിച്ചുകൊള്ളാം.. നാളായ നി ചുന്നോ മുഴുംകുത്താജ്ഞം വേഖിക്കും”.

സ. ഇതിനരാംം സൗഖ്യരൈപരേഡിവേശ്വരൻിരോഗമല്ലയെ നിജംസിതാസിതവർഗ്ഗംപരാക്കിപ്പുണ്ടാക്കാലാക്കണ്ണനിരീക്ഷം.. മാജാസ്കിരാദയേ പുരാണവുത്തമ്മി. 69

വൃം—(ഇതി) ഇപ്രകാരംപരണ്ണ് (സിപുരാണവുത്തമ്മി) ആ പുരാണവുംകും (നരാംം) നരനാകന്ന അംഗത്വത്തെ (സൗഖ്യരൈപരൈ) നവിന്നേരേവള്ളുന്നിൽ (നിവേശ്വര) മേത്തിട്ട് (നിജം) തന്നോ (സിതാസിതവർഗ്ഗം) വെള്ളത്തു. കുട്ടത്തുമായ നിംഗത്തുകൂട്ടിയ (ശിരാജമല്ലയെ) രണ്ടുലഭ്യടക്കിയ (പരാക്കിപ്പുച) പാഠിച്ചുടക്കക്കും ചെയ്തിട്ട് (ദയാക്കാലാക്കം) . ദയക്കണ്ണു പരിവഹിച്ചുമായ — ദയാവുംനുംജലായ — ദയക്കു നല്ലപോലെ വുക്കിനമാകന്ന, അരഘുക്കിൽ ദയാത്രുവുംനുംജലായ ക്ലീനക്കലേംടക്കുട്ടംവർഗ്ഗം.. (നിരീക്ഷമാണി) നോക്കിക്കൊണ്ട് (തിരാദയേ) മരഞ്ഞ.

സാ—ഇപ്രകാരംപരണ്ണ് ആ പുരാണപുത്തമ്മായ നാരാധരന്നു നരാംഗത്വത്തെ നവിന്നേരുന്നിൽ മേത്ത് തന്നോ വെള്ളത്തു. കുട്ടത്തുമായ രണ്ടുലഭ്യടക്കക്കലേപ്പറിച്ചുടക്കക്കുംമെയ്യു ദയാത്രുക്കക്കലേംടക്കന്നു ക്ലീനക്കലേക്കൊണ്ട് അവരെ കടാക്കിപ്പുകൊണ്ട് മരഞ്ഞ.

പ. കേശേ കേശവസീരിണാവഭവതാം
തൈപംബന്നുവല്ലിതയേ
മതപരാപ്രാദവൻ പുരാണമാരയോ
യമ്മാമേജാല്പാ ഇമേ
ശക്രംശസ്ത്രനരാംഗ എഷ്യവിജയ
സ്ഥാംകുലക്കുപ്പിവതാ
പുണ്യാന്തിഭിരണ്യാനിജാഹരിപരാ
നാളായന്നാ ഭ്രംപദി. 70

വൃം—(തൈ കേശേ) ഓ—ഗവാനാൽ പരാക്കിപ്പുണ്ടും

യ (കേശൗ) നണ്ടതലള്ളടികൾ (ഒൺസ് വഹുതിരൈ) പാണ്യവ നാജക പ്രീതിക്കായിക്കൊണ്ട് (കോവസ്റ്റിബാം) കൃഷ്ണരാമ കാരായി (അഭവതാം) പെടിച്ച. (ചുരാണമഹായി) കഴിഞ്ഞഡിവോ യ കല്പങ്ങളിലെ ഇന്ത്രനാർ (ധമ്മാത്മജാദ്രാം) ധമ്മപുത്രൻതു നിയ (ഇമേചപ്തപാരം അപി) ഇം നാലുപേരായം (അംഭം സ്) പെടിച്ച. (സിഗ്രക്രാംഗി) അതു ഇന്ത്രനീറ അംഗരവും (സ ദരാംഗ സ്) അതുനീറ എന്ന അംഗരവും (എഷ്യി വിജയി) ഇം അംബാം നാ ഹിഥ് (അഭവതി) പെടിച്ച. (സം) മെഞ്ചലല്ലപതിയും ഭന്നവര എത്ത വിധം വരണ്ണാൽ സന്ധാരിച്ചവള്ളിക്കാം (ശക്രവക്ഷ്യം താം) ഇന്ത്രനാജക കാന്തിയാൽ യോജിക്കുപ്പുട്ടവള്ളിക്കാലയ (റ. റഹാ യണ്ണി) നാളായണി(പുണ്ണ)ഗ്രീഖി) സൗക്രാന്താധിക്രൂം ഫേറുവായി ടീ ടീ (അഭയാനിജാ) യോനിതിഞ്ജനിച്ചവള്ളാത്തവള്ളം (ഹരിപര റാ) വിജ്ഞഭക്തയുമായ (ദൗഖ്യി) ദൗഖ്യഭിയായിട്ടും (അഭവതി) പെടിച്ച.

സം—ശ്രവാന്ന ശ്രീകാരാണമഹായി പറിച്ഛേട്ടതു റ ണ്ട് ദുട്ടികൾ പാണ്യവന്മാരെ സഹായിപ്പാൻ വേണ്ടി കൃഷ്ണനാ യും ബലഭ്രംഗായും പെടിച്ച. പുരാണകല്പങ്ങളിലെ നാലിന്നുനാർ ധമ്മപുത്രർ, ഭീമസേനൻ, നക്ഷലസമഹാദേവനാർ എന്നീ ദിവികൾ ക്ഷന നാലുപേരായും തീന്. ദാവിംഗന്നുനീരാ അംഗരവും നരം ശവും ചേന്ന ലക്ഷം ചേട്ടിച്ച ഇം അംബാംനായും ഭവിച്ച. മെഞ്ചലല്ലപതിയും ഭന്നവരെത്ത വരണ്ണാൽ സന്ധാരിച്ചവള്ളിം പ വേദന്തനാജക ലക്ഷ്മിചേന്നവള്ളിം ആയ നാളായണി പൂർജ്ജ നാജ്ജിതസ്മൃതിസന്ന്യാസങ്ങളെക്കൊണ്ട് അഭയാനിജയും വിജ്ഞഭ ക്രതയുമായ പാഞ്ചാലിയായും പെടിച്ച.

പ. ഇത്മംഹരാനഗ്രഹാവദാക്രൂ—

ഭിയം വധുഃപദ്മവാഹാപലഭ്രാ

കമാംപീമാംമമശക്രേശച്ച—

ദ്രാമി തിവ്യം തവാചേ! ചക്ഷുഃ”

71

പ്രം—(ഇത്മം)ഇപ്പകാരഭിജം(ഹരാനഗ്രഹാവദാക്രൂ) പരമേശപീരു അനന്തരാഗ്രഹമാകന്ന വേദരാക്രൂം മഹാവായിട്ട്

(ഈയം വയും) ഈ കന്നുകാ (പഞ്ചവരോഹലഭ്രാ) അരങ്ങുവരുമാ രാഞ്ച് വിഭാഗം ചെയ്തുപ്പേട്ടുവളർക്കുന്ന (ഈരാം കമ്മാംഡറി) ഈ കമ്മയും (ശക്കസേച്ചേൽ) അരങ്ങുകൈക്കുന്ന എടുക്കിൽ (മേ ശ്വ) അർപ്പണാരാജൻ (തവ) അരങ്ങക് (ഭിവും) ദിവ്യമായ (ചക്ഷി) നയനത്തെ (ദോമി) തന്നെ.

സാ—ഇപ്രകാരം പരമഗിവൻ പരഞ്ഞനുഹിച്ചിരിക്കു കുകംഞ്ചു് അരങ്ങുകൈ ചുത്രിയായ ഈ വയുവിനെ അരങ്ങുവരുമാം നിയുക്കാജും വിവാഹം ചെയ്യണം. പരമേശ്വരൻ പരഞ്ഞതു അളളവേദവാക്യമാണെല്ലോ— എല്ലുററിലും ദേഖുട്ടവും യ പ്രഖ്യാതാണെല്ലോ. കുന്തിവാക്യവും ധന്മജാദികളുടെ മന്ത്രാഗതിയും നോക്കുന്നോടു തന്നെ അരങ്ങകൈ ശക്കശ്ചവഴിയില്ല. പുറമെ നീനു് ഈ പുരാണകമാജും പറഞ്ഞു. ഇതും അപ്പസ്ത്രുമാണെന്നു് അരങ്ങു സംശയിക്കുന്നരണകീൽ അപ്പണേയും രാജാവ് നീനു് അരങ്ങകൈ ദിവ്യചക്ഷിസ്തുംനെ തരാം. അതുകൊണ്ടുനോക്കുക.”

എ. ഇതിനിന്തെ സോമനിരിക്കുപ്പത്രിം
 നാളായനിമേവ രമാസമേതാം
 മഹാജചസ്തൂതവിപ്പന്തശക്രാം
 മുഖാം ചപാതട്ടചപദി വാഞ്ചേ.

72

വ്യാ—(വ്യാസന_ശ.) വ്യാസനംൽ (ഇതി ഇംഗ്ലീഷ്) ഇപ്രകാരം പരിപ്പേട്ട സമയത്തിന്കുൽ (അംഗ) താമസം കൂടാതെ (സ ദ പദി) ശത്രു—ദിവ്യചക്ഷിസ്തും ലഭിച്ച ദ്രോഹൻ (ചുത്രിം) ചുത്രിയ (രമാസംഖതാം) ശക്കശ്ചവഴിയാട്ടക്കൂടിയ (നാളായനിം എടുവ) നാളയനിശംയിട്ടുരന്നെങ്കും (താന്ത പഞ്ച)പാണ്ഡവരുമാം ഒരു അരങ്ങുപേരേയും (മഹാജചദി) മഹാത്മജസ്പികളായ (ശക്രാം എടുവ) ഇന്റുമാരായിട്ടു തന്നെങ്കും (നിരിക്ഷി) കണ്ണിട്ട് (ചും റാറി) വ്യാസമഹാശ്ചിയുടെ (പാണ്ഠേ) കാൺതടനത്തിൽ(പലപ്പും ത) പീണം.

സാ—വേദവ്യാസമഹാശ്ചി ഇപ്രകാരം പരഞ്ഞ ഉടനെ ദിവ്യചക്ഷിസ്തുംനെ ലഭിച്ച ദ്രോഹൻ തന്നെരു പുത്രി പാണ്ഡവരുമാം ശക്കശ്ചവഴിയാട്ടക്കൂടിയ നാളായനി തന്നെങ്കും, പാണ്ഡവരുമാം ഒരു അരങ്ങുപേരേയും മഹാ തേജസ്പികളായ ഇന്റുമാർത്തനെ

അായും കണ്ട് വിസ്തയവെള്ളുനപരതത്രംതാങ്ങി മഹാക്ഷീജക
കാക്കൽ പീണം.

ഒ. തദ്ദോ അമമഹീപദ്മസമ്മഖിമിച്ഛഹേണ സമുദ്ധി എന്നു സ .
അരുളേന്നു മനോരമാക്കരംഗസംകാണിവുത്തി കിംക്കമീ
കിഡേന്നുവള്ളിവരേന്നു “അരജം എന്നുരോഹിണിശ്ശു ഉള്ളം
മഹംഗളു”ത്തി ബാഡരാ അനോധവദേശേണ സമുദ്ധേലും
സി കാല്ലുവക്കോളിയാമുള്ള പുരവരേ ഭോജണല്ലുതവ അസ്ത്രു
തയാനാധാത്തിന്നുരുളിനിരാതരേന്നു ഘരവതരേന്നു കരേ
ഹിംഖപ്പു അ ഗ്രിവലരകോടു എന്നു ഭ്രംഗവിശേഷം
സി എന്നു വിവിധവിരണ്ടാമുളിഞ്ഞിന്നുരവരവിഹിഭാ
സിയു അരുന്നു പഞ്ചാളിരാ എന്നു സംഭരം ഉള്ളാമഹഗ
ഹം ഉവഗിഭരംരാജാംസാണിവേസി എന്നു കൈളക്ക
വീരേന്നു കാസളവയ്യ അഞ്ചപ്പതിനിംഗ്രാമി അവിണി അഭാ
സാ ഭ്രംഗാണി എന്നു ഭ്രംഗാണി മന്തം മന്തം ഉപഗ്രഹി
അരച്ചിഡപണംസമീവാണിശ്ശുജന്നുംഭേണി സർപ്പണു
അസവിഹാണിഹി അയ്ക്കിന്നുമചാവകേം അഞ്ചയളം ഉ
ചുപ്പണു അച്ചരിമിളിപ്പു കണ്ണമജ്ജാണാസിരി ഭേദപ്പുമാണ
പണ്ണകാഞ്ചി അരു അപ്പുവിഞ്ചരവിജ്ഞംപാണാപണു അ
പരിപ്പു ചേദനം അഹി അഭരം രംജേ ഇ. 73

(ചു). തത്ത്വാ മഹീചതിസമ്മതിമിച്ചേന സമുദ്ധിതേജു സ
ക്രൈപ്പു മനോരമാക്കരംഗസക്കാനിവുത്തിക്കൃതാന്തമിക്കുതേ
ജു വയുവാരച്ചു “അരബ്രേവരോഹിണിന്നുരുപ്പാമഹംഗളു”
മിതി ബാഡരായനോധവദേശേന സമുദ്ധേലുംഹിതേജവ
കോലാഹലേ പുരവരേ ഭോജയസ്യത്പരസ്യഭേദസ്യ) ദിക്ക്
സുരക്കവനിരാതരേജു ഗ്രഹാന്തരേജു കരേഹ്രദയേച നി
സ്വലഭകുത്രക്കേജു ഭ്രംഗവിശേഷാജ്ഞിതേജു വിവിധവി
തരണാമുളിത്തിന്നുരവരവിഹിതാശീപ്പുചരേജു പാഞ്ചാല
കാജേന സാദരമുപ്പാമഹഗ്രഹമുചപനീയരാജാസന്നാവേണി
തേജു കൈകൾപീരേജു കാശവയുംനാചരിത്രജീവിതാവിഹി

ജാസ്സാ ഭ്രംഗാന്നൈവദ്ധിയർത്തി മന്ദമന്മാവഗ്രഹപ്രിയമ
സ്വകസമീപനിഷ്ടനാധാരങ്ങൾക്കും ശ്രദ്ധിയാണ്
ഹിതേവ കുസൂമചാവകോഡേശലതം ആത്മപഞ്ചകപരിമി
ജിതേവക്കുസൂമാല്പാനന്ത്രീകാവപ്രമാണം ചനുകോഡാവിതേ
വാതാവിച്ചാരവിള്ളപ്രാപ്രാവഞ്ചകപരിതേവചത്രം അര
ധികതരമരാജർ.

74

പ്രം—(തത്യ) അനന്തരമാകട്ട (മചീപതിസമർത്തിച്ച
ഒപന) ദ്രവദരാജാവിന്റെ സമരിയാകനാറിമിത്രം മേരുവാ
ഡിട്ട് (സകലേഷ) എല്ലാവകം (സമുച്ചിത്രേഷ) എറാവും തുള്ളു
രായിരിക്കംസമയത്തിക്കൽ (വയുവരേഷ) വയുവും വരഹാകം (മ
നോരചാക്കരംഗംഗാകാനിപ്പത്തിക്കുത്താത്മീകൃതേഷ) മനോരമത്തി
നീറു മുള്ളുടെ നാശത്തിലുള്ള സംശയത്തിനീറു ഏരുത്തി മേ
ത്രവായിട്ട് കൃതാത്മനാരായി വേപിച്ചിരിക്കംസമയത്തിക്കൽ (അര
ഭു എവ) ഇന്നതന്നെ (രോഹിനിപ്രാം) രോഹിനിനീനക്കാത്തതിൽ
(വിവാഹമംഗളം) വിവാഹമാകന്ന മംഗളക്കും (അരൈപ്പു ശ്രേഷ്ഠി)
ഡേപിക്കട്ട (ഇതി) എന്നിപ്പകാരമള്ള (ബാദരായണാവദേശേ
ന) പ്രാസന്നീറു ഉപദേശം മേരുവായിട്ട് (പുരവരേ) ശ്രദ്ധാം
ഡ പാഞ്ചാലവും (സമുദ്ദേശ്യാശിതോസ്യാക്ഷാംഗിഡേശ) വഴി
ഡ ചൊല്ലു ഉദ്ദേശ്യാശിക്കപ്പെട്ടു വിവാഹാശ്വസവത്രിനീറു കോ
ഡ ലാഡലതേംചുക്കുടിയതായിരിക്കംസമയത്തിക്കൽ (മൃഹാസ്തരേഷ)
ഡ മഹാശാംഗങ്ങൾ (ഭോജനസ്ത്രീകൾപ്രസ്ത്രീകൾ മുഖ്യാലൈ
ഡ നിരാതരേഷ) ഭോജനത്തെ ആത്മഹിക്കന്നവകം ജലത്തെ—
ഡ പെയത്തെ ആത്മഹിക്കന്നവകം ധനത്തെ ആത്മഹിക്കന്നവക
ഡ ഹായ പ്രാംഹണാത്തെ സമുദ്ദേശകോണ്ടു നിംബത്തിരിക്കംസമയത്തി
ഡ കക്ക് (ക്രാക്കലവിരേഷ) ക്രാക്കവംഗവിരുദ്ധം—ചാണ്ഡാവഡാർ
(ക്രാക്കുലും ച) ക്രാക്കിനും മനസ്സിലും (നിബബ്ദകോളുകേ
ഡ ഷ) കൈടപ്പെട്ടു, ചേന്ന എന്നം കൊതുക്കുന്നതാട—വിവാഹസ്ത്ര
ഡ ആദ്ദേഹത്താട്, കരുപ്പഹവത്താട് എന്നം— കൂടിയവരായി (ഭ്രംഗവി

ശൈഷ്മിതേജഃ)വിശോധിപ്പേട്ട പലാരം ഭ്രംഗനാഞ്ചെളക്കാണ് അലങ്കുത്താരായി (വിവിധ വിതരണ മുടിരാനുസൂര്യരവരവിഹി താൾപ്പചനേജഃ)പല വന്നുകളിടെ ഭാനം മേതുവായർക്ക് സഹി പ്ലംബാരായ പ്രാഥഭോതതമാനംരാഹി കൊട്ടക്കപ്പേട്ട അല്ലിപ്പാല ഒരേഞ്ചാടക്കുടിയവരായി(പാണ്ഡാലരാജേഡാ)ചാഞ്ചാലരാജാവിനാൽ (സാദരം)ആരവോട്ടക്കുട്ടംവന്നും(വിവാഹഗോഹം) വിവാഹത്തിനാളുംകൊണ്ടുള്ളൂടെ ഗുഹത്തെ(ഉപനിഷത്ത്)പ്രാചീപ്പിച്ചിട്ടിട്ട്(രത്നാസ നനിവേശിതേജഃ) രത്നാസദി അമർത്തിയ പീംഘാളിൽ ഇത്തത പ്പേട്ടവരായിരിക്കും സമയത്തിക്കൽ (യാജന്നനേരാം) പാണ്ഡാലി (കുലവധിജനപരിശീലിതാ അഹി) സാമന്ത്രജ്ഞി ഒവത്തിജന തതാർ വഴിപോലെ അലക്കരിക്കപ്പേട്ടവളാണുകുംഖം (നിജഭാ സാ) തന്ത്രം കാന്തികൊണ്ടു (ഭ്രംഗനാണി എവ) അലക്കാരനാഞ്ചെള തനനന (ഭ്രംഗനി) അലക്കരിച്ചുകൊണ്ട് (രദം രദം) പത്രക്കു പുതുക്കു (ഉപനം)വനിട്ട് (പ്രിയപഞ്ചകസ്തീപദിഷ്ടാണും (അം ആഞ്ചു പ്രിയമാരായെന്നും) അംബു റഹംജിലും സമീപത്തിൽ ഇതനുവളായിട്ട് (രഹംബു കസവിയനിഹിതാ) അംബു റഹംജിലും സമീപത്തിൽ വെച്ചി കിക്കന (കുമുഖപക്കാഡേശലരാ ഇവ) മലർവിലുണ്ടും പ്ര രണ്ടുരായ വില്ലപോലേയും (അതുപഞ്ചകപരിമിളിതാ) മേമനത മൊഴിിച്ച്—അംബു ആതുക്കുംജാട്ട ചേന്നിരിക്കുന്ന (കുമുഖമാള്യാരാ അരീം ഇവ) മുക്കാവിനും കാന്തിപോലേയും (ഭാവപ്രമാണവ സ്വകംഭവീതാ) അംബു ഭാവങ്ങളായ പ്രമാണങ്ങൾ—അംഭാവ പ്രമാണായ അനന്പലാമുഖിയൊഴിച്ചു— പ്രത്യക്ഷം, അനന്മാഡം, ഉപമാനം, ശബ്ദം, അത്മാപത്തി എന്നീ അംബു പ്രമാണങ്ങളും കൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന (അതുഭവിച്ചാരവില്ലാ ഇവ) വേദാന്തവി പ്രപോലേയും (പ്രമാണഞ്ചകപരിതാ) അംബു പ്രാണാന്തങ്ങളുംകുട്ടിയ (ചേതനാ ഇവ) ജീവന്നുഭോബേയും (അരധികതരം) എംബു വും അധികം (അരംജരം) ശോഭിച്ചു.

സാ—പിന്നു ദ്രോഗൻ സമ്മതിച്ച ഏന്ന കണ്ണപ്പോർ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന മററല്ലോവക്കം വളരെ തൃപ്തമാരായി.

ಅತ್ಯ ವರ್ಷಾವರಹಿತ, ತನ್ನಾಳ್ಜದ ಮರ್ಗಾರಮಂ ಇಲ್ಲಯಿತತವನ್ನು ಈ ಕಿರಣೆಯೂ ಎಡಿಸಿಕೊಂಡಿ ಸಂಶಯಂ ತೀಗ್ನಿತ್ತುಕೊಣೆ ಕೃತಾತ್ಮಕಾರಾ ಹಿ. ಅತ್ಯ ಸಮಯ, “ಇನ್ನಾರು ರೋಪಿಣಿಗೆ ನಿಕ್ಷಿತವಿಂತಿಂತೆ ವಿ ವಾರಂಕಂಗಳು ನಟಕರ್ತೆ” ಎಡಿಸಿಕೊಂಡ ವೇಬ್ಯಾಸಮಹಣಿಯ ಈ ಉಪಭಾಗ ಅನುಸರಿತ್ಯ ಪಾಠ್ಯಾಲಗಾಗಾರತವಿಂತೆ ವಿವಾಚೋ ಸುಧಾ ಕೊಣಣಾಡಿತ್ತುಂತಾಗಿ. ಸ್ವತನ್ತರವನ್ನು ವಿಶೇಷಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅತ್ಯ ನಾರಂ ವಿವಾಹಾಲಕ್ಷಾರಂ ಕಣಿಕೆತ್ತೆ ಅನುಭಾವಣೆತ್ತುಕಿ ಅನುರಂಗಿತ್ಯ ಶಪ್ತಾರ್ಥ ಏಕಾರ್ಥಾಪ್ರಾರ್ಥ ಮೋಕ್ತಿತೆತ್ತಿ. ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯಾಮಾಯ ಕ್ಷಣಾ ತತ್ವಕ್ಷಣಾತಿತ್ತು, ಪಲತರಂ ಪೆಯಣಾಕ್ರಿತ್ತೆ ಅತ್ಯರ್ಥಿತ್ತು, ಯಾ ತತ್ವಿಂತೆ ಅತ್ಯರ್ಥಾಳ್ಜಂ ವಣಿಕ್ಕಿಂಜಿ ಅನುಸಂಪ್ರಾ ಶ್ರುತಿಯಾರೆಕ್ಷಣ ಶಾ ಗ್ರಹಾಗ್ರಂಥಾಳ್ಜಾರ್ಥ ನಿರಂತರ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಂತಿರಾಯ ಪಾ ಸಾಯಾಹಾರ ತತ್ವತ್ವಿಂತೆ ಕಾಪ್ತಾಕೆತ್ತಿ. ಸಣಣಾಪ್ರಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಅಂತ ಇತ್ತಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ. ಪಲತರಂ ವಿಶೇಷಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅತ್ಯರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಈತ್ತೆ ಅನುಭಾವಿತ್ತಾರ್ಥ. ವಿವಿಯವಣ್ಣಾಕ್ರಿತ್ತೆ ಲಾಂಛನಪ್ರಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಸಂತ್ರಷ್ಟಾಹಾರಾಯ ಶ್ರುತಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಅತ್ಯರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಅತ್ಯರ್ಥಾಳ್ಜಾ ರಂ. ಅರ್ಥಾರ್ಥಾಳ್ಜಾಪಾ ಪಾಠ್ಯಾಲರಾಜಾಪಾ ಅರವರೆ ಅತ್ಯರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಈ ವಿವಾಹಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಕೊಣಣಾಕ್ರಿತ್ತೆ ರಣಾಳ್ಜಾ ಅನುಭಾವಿತ ಸಿಂಹಾಸನಾಳ್ಜಿತ್ತೆ ಇತ್ತಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ. ಇತ್ತಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಕರ ಕೆಳಾಗಲವ್ಯಾಂ ಮರ್ಗಾಲಯಂವ್ಯಾಂ ತಿಕಣತ ನಾಳುಮಾರಲ್ಪುಂತ್ತಿ ಯವತಿ ಕೂಡಾ ವಶಿಪೋಲೆ ಅರಲಂತ್ತಾರಾಜಾಕಿಳಿಯಂ ಪಾಠ್ಯಾಲಿ ತ ನೀರ್ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಕಾರ್ತಿಕೊಣೆ ಅರಲಕಾರಣಾಕ್ರಿತ್ತೆ ಅರಲಕಾರಣಾಕ್ರಿತ್ತೆ ಅರಣ್ಯ ಸಮೀಪತ್ವದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅರಣ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಶರಣಾಳ್ಜಾ ಅರಣ್ಯ ವೆಚ್ಚಿರಿಕಣಾ ಕಾಮಾಲೆವಿನೀರ ಚಂ ಪಲತಪೋಲೆಷ್ಯಾಂ, ಅರಣ್ಯ ಔತ್ತಾಕಣಾಕ್ರಿತ್ತೆ ಮೆಗೆನಿರಿಕಣಾ ಪ್ರಕಾವಿ ನೀರ್ ಶ್ರೀಪೋಲಾಷ್ಯಾಂ, ಅರಣ್ಯ ಲಾಭಪ್ರಾಣಾಳ್ಜಾಳ್ಜಾಕ್ರಿತ್ಯ ವೆ ಅಂತವಿತ್ತಾಪಾರಾಳ್ಜಾ, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಳ್ಜಾಳ್ಜಾಕ್ರಿತ್ಯ ಮೆತನ ಪೋಲೆಷ್ಯಾಂ ದುಂಪಿಲತೆಕಣಾರ್ಥಾಳ್ಜಾ ಎಡಿರಬ್ಯಾಂ ಅರಣ್ಯಿಕಂ ವಿಳಣಿ.

“ಪಯ್ಯಾಪಾರೆಷ್ಯಾ” — ಪಾಠ್ಯಾಲಿಕಣಂ ಅರಣ್ಯ ವರಣಾರ ವರಿ ಕಣಾತ್ವಿತ್ತೆ ದುಂಪಾರ್ಥಾ ಅರಣ್ಯಿಕಿಂಬಾಂ ಉಣಾಯಿತಣಾ ಎಡಿಸಾ ಡ್ರೋ

തിപ്പിക്കുന്നു. “അഞ്ജനാസ്യത്...” “സർപ്പലുംതിവടിക്കും സുഗമാക്കു ലാഭാശയാം” എന്നുള്ളതുകൊണ്ട് സുഗമാക്കുകളുടെ വിധാനം മേതുവായിട്ടും. “അംഗങ്ങാഡ്രാഭ്യ...” എന്ന നിവാരനനം മേതുവായിട്ടും സാധുതപം. “കാലവയ്യുജനവരിഞ്ഞി റാപി” പാഞ്ചാലിക്കു ഗ്രോഡ്കൂട്ടുക്കണം എന്നുള്ളിച്ചുണ്ടും അവ ഒളി അലക്കരിച്ചുതു് എക്കിലും അവളുടെ ഗരീരസംസ്തുകൾ എൽ അരുരേണാഡുക്കാണ് ശോട ഇട്ടിച്ചുതു്. കാരണം, ഉണ്ണാകാവുന്നിടത്തോളം കാന്തി സ്വന്തതനെ പാഞ്ചാലിക്കുണ്ടായിരുന്നു. അരതുകൊണ്ട് അവർഖാക്ക് അരുരേണാഡുപരി ശ്രദ്ധവുമായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് വിരോധം അവിശ്വാസ്യുക്കൊണ്ട് സുചിപ്പിക്കുന്നു. “ഔതുവന്നുക...” മേമന്നത്തിൽ മിക്കവാറും പുശ്ചാദാർക്കിവാക്കുന്നതു അതിനെ പരിത്യജിച്ചു. റിഹിരഘോമാഡാദൈപ്പെ കനിച്ചുചേത്തു പാതൃ എന്നും പരയാം.

ഉച്ചകളേക്കൊണ്ട് അനുസരുപ്പം സകലക്കർണ്ണങ്ങളിലും പറസ്പരമാക്കാരിതാ മുതലായവക്കു പുരുഷ ആളുത്തെ രണ്ടുപമകൊണ്ട് തനിക്കുചെമ്പിത്തമായ ധന്തകാഞ്ചുതിലുള്ളൂ സാമത്ര്യവും തന്നെ ലാവഞ്ചുതിനോടു ചുരിതായ്വും ധനിക്കുന്നു. ഒട്ടക്കുത്തെ രണ്ടുകൊണ്ട് അവസാനത്തിൽ പരമപദ്മാഘ്നിയും, വെച്ചുപിക്കു സുഖാനംഗതികൊണ്ടുള്ള ഇനസാധല്യവും ധനിക്കുന്നു. “പ്രാണവന്നുക...” പ്രാബന്ധം കൂന്തതനെന്നയാണ് നധാനാഡംകൊണ്ടും പ്രവൃത്തിഭേദങ്കൊണ്ടും അവാനാഡി ശ്വേണാഭേക്കൊണ്ടും വുവഹരിക്കുപുന്നു.

സ. തത്ത്വാ കൂൺഡേപവായനെ കൂൺവർത്തനാഡി ചു സംക്ഷിപ്പി സി ദേശാദ്ധ്യത്തുചേരുമകമം ധാമ്പിക്കോത്താമോ ധാമ്പിസുത സ്ഥൂപശ്വാസംകമാചഹാസ്യ വിത്തസാന്നിധ്യസുവന്നുകീ_ കൃതസമസ്യാഡി പ്രാണവും മംഗളത്തിയാമുച്ചാകുശത. 75

പ്രാ_—(തത്ത്വാ) ചിന്മീടാകട്ടെ (കൂൺഡേപവായനോ) വേദപ്രാണനം (കൂൺ വർത്തനാഡി ചു) അശീജം (സാക്ഷിസി) സംക്ഷിശാഖിരിക്കും. സമാത്തിക്കും (ധാമ്പിക്കോത്തമി) ധാമ്പിക്കും

രിങ്കവെച്ച് ഉത്തമദായിരിക്കുന്ന (ധർമ്മത്വം) യൈസുതൻ (സപ്തം) താന്തരണ (ആയമാക്കമാച്ചുവെള്ളുവിത്തനാണേയ സൗഖ്യാട്ടിക്കീതിസമ്പൂശ്യാധിപ്പം) യമാക്കമാച്ചാനാണേന്ന തീയതി ഇതി യാമാക്കമാച്ചാ. തന്നെവത്രീതുമാക്കമാച്ചം ഹണ്ണുന്ന തീയതി ഇതി ഹണ്ണു. “തന്നെയമാക്കമാച്ചം ചാരണാട്ടം നായതാ”വിൽക്കി കുമേഖ നായതോ. ആദരവോടുകൂടി കൊട്ട തത്തും ഏകകൊണ്ട് കൊട്ടത്തത്തുമായ ധനസ്ഥുഹാംകൊണ്ട് സംസ്കാരവെച്ചതെത്തെ ചെയ്യുന്നവരാക്കിചെയ്യുപ്പട്ടിക (“പൊരാഡിനാം ചി” ഇതെത്തും) മുഖമാസ്ഥുഹത്താട്ടകൂടിയ (“മുഖമാ മാണബ ബാധാലുന്ന്” ഇതി ഒന്ന് പ്രത്യു) (മാഞ്ജൾക്കിയാം) മംഗളമായ ക്രിയയെ (ഡെംഗുകുത്തമോജകമം) ഡെംഗുനാൽ ചെയ്യുപ്പട്ടിക ഭോമകമ്മുത്താട്ടകൂടിയവനായിട്ട് (ഇപ്പോൾ) ആരംഭിച്ചു.

സാ—വധുവരനാർ വിവാഹമണ്ണപത്തിൽ പീഠാളിൽ ഇങ്ങന്തിനാണേം വേദപ്പ്രാസമഹാഘ്നിയും അശാഖയും സാക്ഷിയാ തിരിക്കു ധാന്തികോത്തമനായ ധമ്പതുകർ താന്ത്രനെ വളരെ ആദരവോടുകൂടി ഏകകൊണ്ടുള്ള കൊട്ടത്തെ അസംപ്രാം ധനകൊണ്ട് മുഖമാരെ രത്നസകലം കൂട്ടിപ്പുട്ടതി അവരിൽ നിന്ന് തുലംപ്പംബേജേ വാങ്ങി മംഗളക്കും ആരംഭിച്ചു. മോ മകമ്മം ചെയ്യുന്നതിനു പുംബവിതനായി ഡെംഗുമുട്ടിയാണെ അനു.

പ. കരം ഗ്രഹീശ്വരനവിലം ധരണ്ണാം
ഇരുഞ്ഞേ പ്രക്രമകാംക്ഷയേവ
നരേന്ദ്രപത്രം നവരത്നപീഠം
കരന്നരേണ്ടു ജഗ്നഹേ തദാനീം.

76

വ്യാ—(നരേന്ദ്രം) രാജാവ്—ധമ്പതുകർ (ധരണ്ണാം) ഫേ തിൽ (അവലിലം) ക്രട്ടാഴിയാതെയുള്ള (കരം) കൂദ്രത്തു—ഹസ്യ തെത്തെ പ്രസാം (ഗ്രഹീശ്വൻ) വാങ്ങുവാൻ പോകുന്നവലായിട്ട് (ശ്രദ്ധ ദിനോ) നല്ല ദിവസത്തിൽ (പ്രത്രമകാംക്ഷയാ ഇവ) ആ രംഭിക്കുന്നതിലുള്ള ആറു മോത്തുവായിട്ടും എന്ന തോന്നുമാ—

റ' (നരേന്ദ്രചത്രഃ) രാജപുത്രിയുടെ_പാഞ്ചലിക്കുട (നവരതാ തീപ്പ്) കമ്പള്ളവിധിം ദത്തങ്ങളേക്കാണ്ടു റിഷ്ട്രേറന (കരം) കൂടിനെ, അപ്പുതെ എന്നും (തദാനീം) അപ്പോൾ (ജഗ്മേ) അ ഹിച്ച്.

സാ—മഹാരാജാവ് ധക്ഷപുത്രൻ കക്ഷാഭാലികളിലിഥിളി നവരതന്ത്രങ്ങളേക്കാണ്ടു തിള്ളുന്ന പാഞ്ചലരംജകമാരിയുടെ കര തന്ന ഗ്രഹിച്ച്. ഇതുകണ്ടാൽ, താൻ ഇവി ചക്രവർത്തിയായി ഭേദിയിൽ കട്ടംകൈയുള്ള കരം ഒഴുവൻ അപ്പോൾവോക്കന്നാൽ ന ബുദ്ധിവസ്ത്വിൽ ക്രതംഭിക്കുന്നും പ്രസാദത്തിനും ശ്രദ്ധാർഹി ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യിലെ ചെങ്ഗുത് എന്നു ഭോഗം.

'നരേന്ദ്രചത്രഃ'-ആദ്ധ്യം രാജസംബന്ധിയുടെ അടക്കത്തു നിന്നു കപ്പും വാങ്ങുന്നത് യുക്തമാണെന്ന ഭാവം. 'നവരതാ തീപ്'-ആദ്ധ്യം വാങ്ങുന്ന കരം ദാർശനമായതും നന്നായി.

പ കൂദാശമല്ലു ജൂഹവാംഖവേ
കിനാമസാലാജമിഷാൻകൂദാംഗീ
ഘരിക്കണാൻ വായുതക്കാഞ്ജാനാം.
സൂര്യഗ്രഹിയോവാരിപ്പസ്വന്തരിണാം.

77

പ്രം—(സാ കൂദാംഗീ) ആ തന്ത്രപരിപാലി പാഞ്ചലി (ഖംജമി ഷാൻ) മലർ എന്ന വ്യാജം ഹേതുവായിട്ട് (ധൂതരാഞ്ജാനാം) ധൂതരാഞ്ചപുത്രജനങ്ങുടെ_ഭദ്രംബാധികളുടെ(യരിക്കണാൻ വാ) യശസ്സുണ്ടിന്നും ശകലങ്ങളുണ്ടെന്ന (രിപുസ്വന്തരിണാം) ശത്രുഭാഞ്ചു കുട (സൂര്യഗ്രഹിയും വാ) ശത്രുഭാഞ്ചു ശത്രീയേ_തൃഡിക്കുതന്ത്രങ്ങോ (കൂദാശമല്ലു) അശ്വിമല്ലുത്തിൽ (കിനാമജ്ജഹവംഖവേ) മോമിച്ചുത്.

സാ—കൂദാംഗിയായ പാഞ്ചലി ലാജമോം ചെങ്കു. ഈ ത്രക്കണാൻ മലർ എന്ന വ്യാജേന ഭദ്രംബാധികളുടെ തണ്ട്രങ്ങൾ ചംഡജളങ്ങുണ്ടെന്നും, ഭേദംക്കണാൻ ജീവിച്ചിരിക്കു സോച്ചളി ശ്വർണ്ണയിക്കുതെന്നും അശ്വിയിൽ മോമിക്കുകയായിരി ക്കുന്നു എന്നു സംശയം തൊന്ത്രിപ്പോകും.

യാത്രരാജ്ഞിജട കീർത്തിജീ, ഭന്താക്കണ്ണാർ മരിച്ച ഒരു സ്ത്രീക്കുടാട ഗവ്വും ഉടരെ നാടിക ഉണ്ടെന്ന ഭാവം.

പ. തത്ത്വാംശോ ഇവരിക്കുംരു—

പ്രക്ഷിണികാരവിധിച്ചും ലേന

ഉപേക്ഷയാവിന്നമുണ്ടുമാണോ

പ്രസാദയാമാസന ശൈഖ്യവഹിം.

78

വ്യാ.—(തത്തഃ) അനന്തരം (ഇവരിഃ) ധന്മുത്തരം (സംഘഃ) ഭാംഗ്യാട്ടക്രമിയവനായിട്ട് (ക്രാനപ്രക്ഷിണികാരവിധി ആലേന) അണിജിജട (കമ്മൺ) പ്രക്ഷിണം വൈകലിക്കേര വിധാനം എന്ന വ്യാജേയ (ഉപേക്ഷയാ) അനാസ്ഥ ശൈത്യവായിട്ട് (വിനാം) പേരേതാട്ടക്രമിയ_പ്രകാരിക്കാതെ കിടന്നിൽനന്ന (ശൈഖ്യവഹിം) ശൈഖ്യമാക്കു വക്കിയെ (ഉണ്ടുമാണോ) വല്ലിപ്പാൻ പോകുന്നതാകി (പ്രസാദയാമാസന) പ്രസാദിപ്പിച്ച രോ എന്ന തോന്നം.

സാ.—ലാജപ്രോഹം കഴിഞ്ഞിനായേങ്കം ധന്മുത്തരം ഭാംഗ്യാട്ടക്രമിയ അണിജയ പ്രക്ഷിണം വൈച്ഛ. ഇതു കണ്ണാൽ അനാസ്ഥ ശൈത്യവായിട്ട് പ്രകാരിക്കാതെ കിടന്നിൽനന്ന തന്നേര ശൈഖ്യാക്കിയെ, പെട്ടുന്ന വല്ലിക്കണ്ണവേണ്ടി വലംവെച്ച് ഉപേക്ഷാദോഷത്തെ ക്ഷമാവണ്ണം ചെയ്തു് പ്രസാദിപ്പിക്കുകയാണോ എന്ന തോന്നം.

പ. “നജാതുറുണ്ടാമ്പരസ്യപാഠ—

മിതിവശംസന്തപരിസംഖ്യാസൗ

അശ്വാക്രമായത്രപദാത്മജായാ

ജഗ്രാഹപാദേ കിലയമ്പുന്നി.

79

വ്യാ.—(അപരസ്യ) മരഹാരാജ്ഞിജട (പാഠം) പാദത്തെ (ജീവി) കരിക്കലും (നമ്മുണ്ണാമി) ഞാൻ പിടിക്കുകയില്ല (ഇതി) എല്ലാനിങ്ങനെ (പരിസംഖ്യാകില) അത്രുകൾമാനക്കുണ്ടോ (ശംസന്ത്വബ) നോയിപ്പിക്കുന്നവേണ്ടാണോ എന്ന തോന്നാമാർ (അബ്ദാശായമ്പുന്നി) ഈ ധന്മുത്തരം (ജരഞ്ഞാക്രമായ) കള്ള്—

അമ്മി ചവിട്ടുവാൻവേണ്ടി (ച്രോമൈജായാൾ) ചേപ്പേതുഡിക്കെ (പാലേ) കാലുകളെ (ജൂഹ) പിടിച്ചു.

സാ_അധിനികർ വീരദാങ്ക ധർമ്മത്തിൽ അമ്മി ചവിട്ടി കഴിവാന്നവേണ്ടി പാഞ്ചാലിയുടെ കാലുകൾ പിടിച്ചു. ഇതു കൂടാൽ “ഒരാൾ കരിക്കലും മരംരാജവന്നേറയോ മരംരാജത്തിൽ കെങ്ങോ കാൽ പിടിക്കുകയില്ല” എന്നു് പാഞ്ചാലിപാണ്ഡിതെല്ലെല്ലാം വിശ്വിഷ്ടു ഗ്രഹിച്ചു് അഭിയിക്ഷകരാണോ എന്നു തോന്നാം.

‘അപരസ്യ’_പരാജയംകൊണ്ടു മരംരാജവന്നു പ്രഖ്യായ കോപശാനിക്കണം മരംരാജവള്ളിട. അന്തുനടപ്പെട്ടുകയേം അന്തുന്തുന്നീയക്കാമികകയേം ഇപ്പോന്തിപ്രായം. വീരൻ എന്ന ത്രംതതിലുള്ള അബ്ദസ്സ എന്ന പദവ്യം ഇതിനന്നളംബന്ധക്കാണ. “പരിസംപ്രയാ”_കന്നിപ്പഴു വിഡിക്കു് മരംരാജിൽ നിഃശ്വാസ ധാർമ്മക്കത്പരം ഉണ്ട്. “പഞ്ചവാനവാഭക്ഷ്യം” എന്നുള്ളതിനു അഭ്യന്തരിനെ പ്രത്യേകം പാഠത്തുകൊണ്ടു അഭ്യവിശ്വേച്ഛത്തുണ്ടാത്തതു പഞ്ചവാനവാഭക്ഷ്യം കുറിക്കുന്നതെന്നും താല്പര്യം ഉണ്ടാണെന്നും. അന്തു പോലെ ദ്രോപദിപാഭഗ്രഹണത്തിനു് ഇത്രവാദഗ്രാഹം നാനിഃശ്വാസയത്തിൽ താൽപര്യമുണ്ടെന്ന ഭാവം.

പ. കഞ്ഞം ശ്രൂവം_ശ്രൂതിനിതം_ബിനീനാം
സീമന്തശ്രൂതി_വിഹാരങ്ങാഗ്രം
അംഗ്രൂഢിനമാക്രമഭ്രിഞ്ജമസ്യാഃ

കണ്ണാപത്രായവരണ്ണോഗ്രഹിതഃ.

80

പ്രം—(പത്രഃ) തന്താവിന്നു (കരേണ) കരത്താൻ (മുഹീതഃ) പിടിക്കപ്പെട്ട (അസ്യഃഃ) ഇവള്ളിട (ചരണഃ) കാൽ (ശരൂതിനിതം_ബിനീനാം) ശരൂക്കളിടം ഭാഞ്ചമാരക (സീമന്തശ്രൂതി_വിഹാരങ്ങാഗ്രം) തന്നെ_കേരരേവയിലുള്ള ചുവപ്പുകൾക്കളിൽ ക്രീഡക്ഷാ_ചെരുംഭാരതത്തിനു ഉച്ചിതമാക്കി (കഞ്ഞം_ശ്രൂവം) ചെയ്യാനായിക്കൊണ്ടു എന്നു തോന്നമാർ (അംഗ്രൂഢി_വിനീഥഃ_വിനീഥഃ_അംഗ്രൂഢിം) ക്ഷുണ്ണിതെ (ആക്രമം) ചവുട്ടി.

സാ— തെന്താവിന്റെ [കൈകൈണ്ട് പിടിച്ചിരിക്കുന്ന വാഞ്ഛാലിയുടെ കാൽ പല മുഖങ്ങൾ കല്പിത്തേൻ ചവുട്ടി. ഈ കണ്ണാർ; വിധാനം കഴിഞ്ഞു തെന്താവ് ഗ്രാമക്കുളെ അസുകലം ഒരിച്ചും അവക്കുടെ ഭാഞ്ചാർ ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ശബ്ദാത്മി ദിക്കളായി തന്റെ കാക്കൾ വന്നുവീഴ്തും. അപ്പോൾ അവക്കുടെ സ്ഥാനത്തോടൊരും അഭിവിഷ്ണീരിക്കുന്ന ചുവവുകളും കൂടും കുറഞ്ഞുപോകുന്നു. അഭിവിഷ്ണീരിക്കുന്ന അവക്കുടെ കല്പകളിൽ അഞ്ചു അഭിവിഷ്ണീരിക്കുന്ന ചുവവുകളും കൂടും പതിക്കും. ദിവം വിമിതരം ധരിച്ചിരുന്ന ശ്രദ്ധാഭാസങ്ങൾ തീരുമലായി ശ്രദ്ധക്കാവുകൊണ്ടും, തലച്ചട്ടി എഴിയാവുന്നതുകൊണ്ടും കല്പകൾ ഉണ്ടാവുന്നു. അഭിവിഷ്ണീരിക്കുന്ന അവക്കുടെ കല്പകളിൽ അഞ്ചു ചവിശ്രൂതിക്കുത്തായി വരുന്നോൽ മുട്ടകളായവാ ഓദ്ദേശകൾ കല്പിന്റെ കാമിന്റും പെട്ടുന്ന സഹിപ്പം ഒക്കെയി സാക്കയില്ല എന്നവെച്ച് കല്പിൽ ചവുട്ടിക്കാരിന്റും സഹിപ്പം ഒക്കെ സാമർപ്പിത്തെ മുന്നുതന്നെ അഞ്ചുംശാക്കകയാണോ എന്ന തോന്നാം.

ച. ഇത്യം ചതുര്ഭിക്കാരരജ്യപുത്രതു—

രഗ്രാഹിയിലമേംബക്കാരീകരാർട്ടി

സമുച്ചൂപ്പസൽപ്പജ്ജറപാരമസ്യാഃ

കരികരിശ്ചാം ഇവ യുമനാമെഡി.

81

വ്യാ—(ഇത്മം) ഇപ്രകാരം (ചതുര്ഭിക്കാരരജ്യപുത്രതു) യ ന്മവുക്ക് പൂരു മരിക്കു നാലു പഠാശ്വരനാൽ (പലശമ്മാക്ക സീകരാർട്ടി) വിയപ്പുനിർത്തുള്ളിക്കളെക്കാണ്ട് നന്നാത്തതും, ഉജ്ജീവിയ തുണിക്കളും വെള്ളത്തുള്ളിക്കളെക്കാണ്ട് നന്നാത്തതും എന്നം (തുണിക്കളും ജലം ഉജ്ജീവനാനാം പ്രസിലം) (സമുച്ചൂപ്പസൽപ്പജ്ജറപാരമി) നല്ലപോലെ വികസിച്ചിരിക്കുന്ന താമര പുംപാലെ മരുന്മരവും, അതു ശാംസം വിട്ടുന്നതായതുവികരാജിന്റെ അഭിവിഷ്ണീരിക്കുന്ന അപ്രാശാഗകാണ്ട് മരുന്മരവും എന്നം (അശ്വാഃ) ഇവളുടെ (കരി) കൈ (യുമനാമെഡി) അതുന്നതലവാദരാൽ (കരിശ്ചാം) പിടിയാനയുടെ (കരി ഇവ) കൈ എന്നപോലെ (അരഗ്രാഹി) പിടിക്കപ്പെട്ടു.

സാ— അതുന്നതലവാദരാൽ ഉജ്ജീവിയ വെള്ളത്തുള്ളിക്കളെ

ക്കൊണ്ട് നന്ദനത്തു, ശ്രദ്ധാസം വിടുന്നതുക്കാണ് ചാമുഖമായ അപ്രഭാഗംകൊണ്ട് മനോഹരവുമായ പിടിയാനയുടെ ഒന്നിക്കെ ഇടിന എന്നപോലെ ഭീമാജ്ഞനനക്കലസഹായവും ഇന്നപു നീത പ്രകാരത്തിൽ സന്തോമഥായ വിചയ്യുന്നിർത്തുള്ളിക്കേണ്ട ക്കൊണ്ട് തുല്പു ചും വിടന്നിരിക്കുന്ന രാമരസ്സുപോലെ മനം കു വരുന്നതുമായ പാഞ്ചാലിയുടെ കൈ പിടിച്ചു.

പ. നിപുത്തനീരാജനമംഗളേശ്വര്യാ
• ഇപ്പോലെപോരെയും തകമയ്ക്കരാണിം
നീതുമാനം കലിനാംസഹായം
: തുരംഗമാനാമധുതനുംരാജും 82

വും — (നിപുത്തനീരാജനമംഗളേശ്വരം) അവസാനിച്ചു നീ രാജനം—ആർക്കുക്കതാരോചനാം—ആക്കന്ന മംഗളക്കമ്പന്താട്ട കൂടിയ (രേഖ്യം) പാശ്യവഹാക്കായിക്കൊണ്ട് (ഇപ്പി) പാഞ്ചാല രാജാവ് (യൈശതകം) സ്തോയനമായിട്ടും (അത്മരാജിം) അന്നവ ഡിപ്പുതേതയും (രമാനാം) തേരകളുടെ (നീതം) ശ്രവിക്കാണും (ക റിണാം) ആനകളുടെ (സഹായം) അളയിരംതേതയും (തുരംഗമാനാം) ക്കതിരകളുടെ (അഞ്ചതം ച) പതിനായിരതേതയും (ഒഭോ) കൊടുത്തു.

സാ—നീരാജനം എന്ന മംഗളക്കമ്പം ചെയ്യു തീന്തിന്നു ശൈഷം പാഞ്ചാലന്ന് പാശ്യവഹാക്കം സ്തോയനമായി, അസംബൃം ദ്രവ്യവും പുരുഷ ഗുരു തേരു, അളയിരം ആനകളേയും പതിനാ യിരിം ക്കതിരകളേയും കൊടുത്തു.

പ. താംബിജാനാം പ്രജതാംമുഖേശ്വരം
സപ്പുഷ്പക്കതിഭിം സപ്പണ്ണഭരേരയുക്കേണ്ണ
യമേഷ്ടുക്കത്തുംജംഭേരചജംതഃ
സാമ്പ്രക്ഷണ്ഡാവിദ്യേപ്രസംഭം. 83

വും — (സപ്പംത്രക്കതിഭിം) സപ്പുഷ്പിവചനങ്ങളുക്കൊണ്ടു (താം) അഫ്പും—വിവാഹാനന്തരം (പ്രജതാം) പോക്കന്ന (പ്രിജാനാം) പ്രായമന്നുകുടെ (ഭേദവിശ്വ) മാവന്നുളിലും (സപ്പണ്ണഭരേണിം) സപ്പണ്ണാമന്നങ്ങളുടെ ഓരോന്നുളുക്കൊണ്ടേ (കുഞ്ഞേ ച) കു

ഭത്തിലും (യമേധ്യാക്ഷത്വം) ഇപ്പറ്റിനു കൈവരണ്ടുള്ള ക്ഷേണം കൊണ്ട് (ജംഗർ ച) വയറാവിലും (ജംരം) ഉണ്ടായ (സാദ്രൂക്ഷം സ്ഥിരം) ക്ഷീണാധിക്രൂം (പ്രസാദം) അതുന്നതെന്നു, അക്കണ്ടുമായ സൗഖ്യത്വത്തെ ക്ഷീണാതെന്ന പ്രത്യാം (വിഭ്യേ) ചെബ്ബു.

സാ—വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് അതിസ്തുച്യമാരായി മുംഖം മനസ്സാക്കം യാത്രയാണും. അതുന്നതെന്നു, വയുവരമാക്കിം മരം വേണ്ടി കണക്കിട്ടുതെ പാണത സ്വപ്നിവചനങ്ങളേ കൊണ്ട് അവാജട ദുഃഖത്തിലും, അതുന്നാണുള്ളതിനില്ലെങ്കിൽ കൊണ്ട് അവാം ചെയ്യു അസംഖ്യം സ്വപ്നം ദിവസങ്ങളാണുള്ളതെന്നു അഭാവിന്തെ കൂടുള്ള ഭാരംകൊണ്ട് കുട്ടിലും, യമേധ്യമായ ക്ഷേണം എന്തെന്നില്ലെന്നും ചിലത്തിയതുകൊണ്ട് ഉദ്ധരിതിലും ഉണ്ടായ ക്ഷീണാധിക്രൂം ചാഞ്ചലനേരങ്ങൾ, പൊരുവരേയും, വയുവരമാരേയും അന്തര്മാരം എന്നുള്ളിട്ടും. വിചാർിച്ചത് — അരുളി, അതിലിലായി കുംഭക്രമത്തുകൊണ്ട് മുംഖം ക്ഷീണാക്കിം അളവാററ അന്തരാഷ്ട്രം കണ്ണും മു പക്കം വളരേ സംശയമായെന്നു താരംപാഠം.

സാദ്രൂക്ഷം— പ്രാഞ്ചിംഭായ സാദതെന്നു ചെയ്യുതു ഉചിതം തന്നെ.

പ. തുജ്ജാം വിവാഹം സ ച തുജ്ജാംനിഃ പ്രത്യേകം
തുജ്ജാജ്ഞയാ ച നാരീം വിവിത്തുനൂദാനീം
ശ്രൂവരാജ്യവിഭജനവാഹനാദ്യം
കാനീഭവം പരികരാസ്തീജഗ്രഹപാശി. 84

മുംഖം—(തുജ്ജാം) പാഞ്ചാലിയെ (വിവാഹം) വിവാഹം ചെയ്യിപ്പിച്ചിട്ട് (സം തുജ്ജാംനിഃ ച) ആ വേദവ്യാസമഹാഷ്ഠിജ്ഞം (പ്രത്യേകം) പുണ്യപുട്ട്. (തദാനീം) അരപ്പേം (തുജ്ജാജ്ഞയാ) ത്രീ തുജ്ജാംനിഃ ആജ്ഞത ശേഖരാധിക്രൂം (കാനീഭവം തുജ്ജേ) കാനീഭവം തന്മാക്കംവേണ്ടി (ത്രീജഗ്രഹപാശി) മുന്നാലുംകത്തിലും ഒല്ലംങ്ങെ ക്രായ (ശ്രൂവരാജ്യവിഭജനവാഹനാദ്യം) കിടക്കാം, ഉന്നതമന്മാരും ആരുധ്യങ്ങൾം ആരഘകാരങ്ങൾം വാഹനങ്ങൾം ദുർബലായ (പരികരാശി) ഉപകരണങ്ങൾ (നാരീം) പാഞ്ചാലനാഗരിയെ (വിവിത്തും ച) മുഖിക്കും ചെയ്യു.

സാ—പാഞ്ചലിനെ വിവാഹംചെയ്തിട്ടും ഒരു വേദവ്യം സമഹഷ്ഠിയും പോയി. പാണ്ഡവരാക്കരടി പാതേ ഒരു നഗര ത്തിൽത്തന്നെ താമസിച്ചു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ, നിരാഗ്രയന്നരായ അവക്ഷേപണി ഭ്രാവം ശ്രീകൃഷ്ണൻ ശയ്യ, ഉത്തമങ്ങളായ അ മുഖം, അലങ്കാരങ്ങൾ, വാഹനങ്ങൾ തുടങ്ങി മുന്നലോക ത്തിലും മുഖ്യമന്നും അഭ്യന്തരം ഉപകരണങ്ങളെ സജ്ജനമായിക്കൊടുത്തയും. ഭര്യാർക്ക് കൊണ്ടവന്നും അവ പാഞ്ചലിനെ ത്തിൽ എത്തിച്ചുകയും ചെയ്തു.

“.....സുവിച്ചവഴിക്കാലം ശ്രീവാസുദേവൻ ജനനായ കൾ.....പ്രീതിപൂർണ്ണമാഡ്യോളം ധനരത്നാത്മസർക്കാരം ചെപ്പ യു പടചും ദേശാരവും”.....ഇത്രാം അരതപ്രസ്തിക്കേണ്ട ഇതു പ്രശ്നമാക്കുന്നു.

‘കന്തിഭ്രവാം’—നിരാഗ്രയന്നരായതുകൊണ്ട് ഭ്രാവം മു ത്രുകം പിണ്ടിവക്കേണ്ടവരാണെന്നും ഭ്രാവിപ്പിക്കുന്നു.

പ. ത്രാവനതവിലോകനെന്നും ഭ്രാവിലോകനും—

രഭതകളാശിത്തെസ്സുഭയക്കാതുകവ്യാകലെ

അമാനംഷാസ്ത്രംജാനതേർദ്ദുപദക്കന്ത്രകായാനും

നവീനസൂര്യതാഥസബവമ്മുച്ചിരന്തരഭ്രാതാജാഃ. 85

വ്യം—(തദാ) അപ്പോൾ (നാനേന്നാമാഃ) റംജച്ചത്രം—
പാണ്ഡവരാർ (അമാനംഷാസ്ത്രംജാനാഃതാ) അമാനംഷമായ മു
ണ്ണങ്ങളുടെ അധികൃതത്വാടക്കുടിയ (ദ്രോദക്കല്ലുകായാഃ) പാഞ്ച
വിഘ്നം (ത്രാവനതവിലോകനെന്നി) ലജ്ജ ഹൈത്വായിട്ടും അദ്യാ
മിവഞ്ചലായ ദോഷങ്ങളാടക്കുടിയവാം. (അദ്ദേഹകളാശി
തെരാഃ) കൊട്ടക്കല്ലുടക്കാനു ചാട്ടവാക്കുണ്ണാടക്കുടിയവാം. (സദ
യക്കാതുകവ്യാകലെ) ദേഹാടക്കുടിയ അഭിലംഘിതാം വ്യാ
കലഞ്ചൂജാം—ആരംഘ്യങ്ങളും വിപുത്തങ്ങളും—(അഭിലംഘിരാ
ഗാക്കനെം) പുതിയ പുതിയ അനാരാഗത്തിനെന്ന് ഒരുവിഞ്ചാവ
നാനാടക്കുടിയവാം. ആയ (നവീനസൂര്യതാഥസബവാഃ) നവീനങ്ങ
ളായിരിക്കുന്ന പരമാനന്ദപദ്മങ്ങളായ സൗരത്വ്യപാരങ്ങളെ
ക്ഷണം (മുദ്രിക്കുന്നു) ആനന്ദിച്ചു.

സാ—പാണ്ഡാലരാജയാറിമിൽ ചുക്കന്നകാലത്തു് പാണ്ഡവരാർ, പാണ്ഡവരും ചുക്കിയുടെ അംഗരാഞ്ചേരിയാകക്കാണ്ടു ദിവ്യാഖ്യാം അന്വേഷണം മു നാഞ്ചാൽ തികിത്ത നടവാശയായ പാണ്ഡവരിലിജിട്ട, ലജ്ജാതിരേകക്കാൻ അന്വേഷാമുഖജാലായ നോട്ടങ്ങൾക്കുടക്കിയവാം, യപ്പുഭേദങ്കട ചോട്ടുണ്ണംക്കു മുത്തുത്തരങ്ങളായ ചാട്ടവാസ്തുപദ്ധതികളാട്ടുകാത്തവാം, അഭിലാഷംവിമിത്തം ക്രൂരംഭിശാപ്പട്ട് ഉടുന്ന ഭയത്താൽ പ്രതിനിവർത്തിക്കപ്പെട്ടുനാവാം, അടക്കിട്ടി അന്വേഷാരാഹത്തെ വലിപ്പിക്കുന്നവയും, പുതുതായി പ്രവേജിക്കയാക്കാണ്ട് അരന്തും സ്ഥാപിക്കുന്ന ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നവാം ആയ സൗംഖ്യവ്യാപാരം നാഭേദക്കാണ്ടു മന്ത്രനിച്ചു.

പ.

പാണ്ഡാലരാജതന്നയാം

പാണ്ഡിക്കട്ടാഹയൻ്റു കുഴുവരെരി
വേദസമഖ്യാക്കുമ്പുംഡോ

വേദവ്യാസി പുനാതു വോ ഭരവാൻ.

36

വ്യാ—(പാണ്ഡാലരാജതന്നയാം) പാണ്ഡവരിയെ (പാണ്ഡിക്കട്ടാഹയൻ്റു കുഴുവരെരി) അരബ്യു കുങ്കുലഗ്രേഷ്മംരേസംബാം—പാണ്ഡവാരക്കാണ്ടു (ഉദ്ഗാഹയൻ്റു) വിവാഹം ചെങ്കുപ്പിച്ചവന്നായ (വേദസമഖ്യാക്കുമ്പുംഡോ)വേദത്തോടു തുല്യമായ വാക്കുകളിടെ രചനയോട്ടക്കിയവനം (ഭരവാൻ) ഷഡ്യുംശാപരിപൂണ്ടനം അതു (വേദവ്യാസി) വേദവ്യാസമഹാംഖി (വഃ) നിഞ്ഞൈ—സാമാജികമാരെ (പുനാതു) ത്രാഖിയാക്കേട്ടു.

സാ—പാണ്ഡവരിയെ കുങ്കുലവീരമാരായ അരബ്യു പാണ്ഡവാരക്കാണ്ടു വിവാഹംചെങ്കുപ്പിച്ചവനം മുമാണ്ഡുംഭിക്കെളുക്കാണ്ടു വേദത്തോടു തുല്യമായ വാക്കോട്ടക്കുടക്കിയവനം ഏപ്പെട്ടുംഡി ഷഡ്യുംശാപരിപൂണ്ടനായ വേദവ്യാസമഹാംഖി നിഞ്ഞൈ ഒള്ളും സകലചാപങ്ങളിൽനിന്നു മോചിപ്പിക്കേട്ടു.

‘വേദസമഖ്യാക്കുമ്പുംഡോ’—ദ്രവദനം മറുള്ളവരും വ്യാസവാക്കു തെതു വേദവേപാലെ പ്രമാണമാക്കി. അതുക്കാണ്ടുതന്നെന്നയാണ് അബ്യേപർക്കുടി വിവാഹംചെങ്കുംഡോ അനവലിച്ചതു് എന്ന രാഞ്ചപ്പും.

ഇത്തരം പ്രഖ്യായകൾ ദിവ്യചാഹി രംഗാക്രമങ്ങൾക്കു മുൻപുള്ള ഒരു ഭാഗം ആണ് എന്നതുകൊണ്ട് ‘വി’ എന്നുള്ളതിനു ‘സാമാജിക മാരെ’ എന്നതും പരജനത്തെന്നതും ഉചിതം. ചരിത്രം പ്രകൃതഗമ്പരിശീലയിൽനിന്ന് മുൻപുള്ള എന്നം വ്യാപ്താനിക്കുന്ന ഏതു എന്നാളുള്ളതിനു വരവുന്ന രംഗാസ്ഥാലപ്രതിബേദനങ്ങളായ ഭരിതങ്ങളിൽനിന്ന് വേർപെട്ടതാട്ട് എന്നം അട്ടപാടു ഇണ്ട്രകോണ്ട് വ്യാപ്താനിക്കാം.

പാഠ്യാലീസ് റബ്ബോറം ഉത്തരഭാഗം കഴിഞ്ഞതു.

യൂധിഷ്ഠിരാട്ടിശ്ചകം

പ. യുധം വിപ്രവിനിജ്ജിതാഃ കില ഗതാഃ
ആതപാടതാഃ പാണ്ഡവാ—
നാതനാമധ്യമുന്നിഃഹന്തുമനസോ
വാർണ്ണിയഭയാഘാത്യുരാ
തേ സപ്തം ശ്രവകഗ്രംഭംനാളുംകും
ഗാന്ധാരമേതുരിതാഃ
കൈരവ്യാഃ കടിലാസ്തുമേത്രജയി
പാഠ്യാലുടെത്തുരീ. I

‘വ്യാ—(യുധം) ദാവിൽ (വിപ്രവിനിജ്ജിതാഃ കില) മും ഹമനരാഞ്ച് വിശ്വാഷണ അയിക്കപ്പെട്ടവരായിട്ട് എന്നുമറിയും കൊണ്ടു (നാതാഃ) പോയ (കടിലാഃ) വള്ളമുല്ലികളുംയും ഭാജ്യ ബുലികളും, വള്ളത്തെന്നിംഡം കൂട്ടിയവ എന്നം (തേ കൈര വ്യാഃ) ആ ധാത്രരാജുമാർ (ഒരു മാർ) അനന്തരം (താന്ത) മുംകും സാവേഷത്തിൽ തണ്ടളേജയിച്ച അവരേ (പാണ്ഡവാഃ) പാണ്ഡ വാമാരായിട്ട് (ആതപാ) കേട്ടിട്ട് (അത്താമധ്യഃ) ധരിക്കപ്പെട്ട കൊപ്പത്തോട്ടുടം വണ്ണം (വാർണ്ണിയഭയാഘാത്യുരാ) അനീക്കണ്ണ

നേരം സംഖ്യകതയിൽ നിന്നു മുമ്പ് (ശരൂന്) പാണ്ഡവരംഗം (നിമഹിതനാശം) കൊള്ളാൻ ആഗ്രഹങ്ങൾക്കു തുടക്കിയവരായിട്ട് (കണ്ണദംബജ്ഞാപ്പഃ) കണ്ണന്റെ തീരിയേ—അഭിപ്രായത്തെ അംഗസറിക്കാവരായി (ശാഖാരമഞ്ചരിതാഃ) ഒക്കനിയുടെ മഞ്ഞത്താക്കൾ പ്രേരിതരാഹായി, (സമേതം) സംഘമാക്കിചെന്ന് (പാണ്ഡവാലഭക്തപുരീം) പാണ്ഡവരാജാവിന്റെ നാരത്തെ (അങ്ങും) തടങ്കാതു.

സാ—പണം പാണ്ഡവിസ്പദ്യംവരം കഴിത്തെ ഉടക്കെന്ന നടന്ന വുലഭത്തിൽ തന്നേരെ പരാജയപ്പെട്ടത്തിയവർക്ക് പ്രാഥമ്യം ദാനനം വിചാരിച്ചുംകാണ്ടു മടക്കിപ്പായ ഭഞ്ചുംപിക്കും പാണ്ഡവമാരുടെ ആജീവനരാത്രുകളും ആരു ഭ്രംജാധനാദികൾ മഹീക്ഷാരത്തിൽ പ്രേതത്തിനു ശേഷം പത്രമാന്തരിക്കും തന്നെ ത്രി തോണ്ഠപിച്ചു പാണ്ഡവിചരിജ്ഞാതാകൾ പാണ്ഡവസ്ഥാം ദാനനം കേട്ടു. കോപവും അസൂയയും പെങ്കക്കി. ‘ഇനിഖ്വരവരെ ബോധുക്കാൻവരും. കമക്ഷിക്കണാം. തുണ്ണൻ ഇവരോടു കൂട്ടി മുട്ടനാതായാൽ ഭ്രംജാധനാക്കാണ്ടു് അതിനുംഡിനുതന്നെ ഉള്ളിക്കണാം എന്നാം ആശ്വാസ്ത്വം, അഭിചൂരംഗത്താൽ പ്രേരിതനേളായിട്ട് വകുപ്പത്തികളും കണ്ണം. കൊണ്ടുകാണന്നപ്പയുമായ സപ്പംബാ ഏ നാഃപാലെ; ശക്തിയായി തുടിയാലോചനനടത്തി അഭ്യേഷിതിന്റെ ഉപദേശത്താൽ, കണ്ണന്റെ അഭിപ്രായവുമനസറിച്ച് സംഖ്യാ ചെന്നേചെന്ന് പാണ്ഡവ നാരത്തെത്തടക്കാതു.

ഒ. തന്ത്ര ചാക്കാജോഡ്യ കണ്ണജയദ്രമസൗഖ്യാധന പ്രധാനവീരവര പ്രേഷിര, കൈശരവ വലാക്രാന്ത ഷരജ താക്രാനമംഗ്സമാദിത്ര ദ്രചദ്യാജ്ഞലുക്കി റിവണ്ണിപ്രൂഢ പ്രിരാജ്യവിത ചാണ്ഡവപുത്രാം സംഖ്യത്രപ്രഹാരക്കു ചീപുംഖകാലാഹലാ കണ്ണനാദാജ്ഞവസ്ഥാത്മസഹിജ്ഞാഖ്യ ദശാശ്വമജ്ഞസൂജകാദണ്ഡാശ്വ പാണ്ഡവവീഴരജി നാസീരാം ശ്രദ്ധവത ദിനാശി—

ശ്രൂ—(തന്ത്രച) പാണ്ഡവപുരത്തിലാകട്ട (അക്കാജോഡ്യ) ചീപുംഖകാതിരിക്കണബോർ (കണ്ണജയദ്രമസൗഖ്യാധന സുഖാധന)

ന പ്രധായവീരവര പ്രേഷിത കൈറവവലംകുന്ന ചുരജനശക്തി നാമംസമിച്ചതുപദയുള്ളതുക്കിരിഞ്ഞിപ്പിലുവരുവീരാബി ത വാഞ്ഞാലപ്പുതനം സംവൃതപ്രധാരങ്കുമ വിവുഖകോലാഹലാക്കണ്ണാർക്ക് കണ്ണൻ, ഇയറുമൻ, റക്കനി, ഭദ്രംബന്നു ഇവരാകന പ്രധാനമാരെടുക്കുടിയ വീരഗ്രേഷ്മാരാൽ അയക്ക പ്രേക്ഷ കൈറവവശസന്ധ്യത്താൽ അകുമിക്കപ്പെട്ടു പൊരുന്നാൽ ദെ നിലവിളിമേതവാട്ടണായ കോപംനിമിത്തം വഴിപോലെ കംടിനേരിട്ട്, ദ്രവൻ, യുജ്ഞലുക്കൻ, റിവണ്ണപി, തുടങ്ങിയമഹാവീരന്മാരാൽ ശ്രേണിച്ചു പാഞ്ഞാലസേനയാൽ വഴിപോലെ നടത്തപ്പെട്ട യുദ്ധങ്ങളിൽ വല്ലിച്ചു കോലാഹലത്തിന്റെ കേൾക്കുന്നവയിട്ടും (പാണ്ഡവവീരേജ്) വീരന്മാരായ പാണ്ഡവരാർ (അന്നം) ഉള്ളിൽ (അവസ്ഥാത്തം) ഇരിപ്പാനായിക്കോണ്ട് (അസഹിജ്ഞാജ്) അരാക്കതനംരായി (ഉഡക്കാദണ്ഡാജ്) ചഹികപ്പെട്ടവിഘ്നാടക്കുടിയവരായി (ഉഡരമേജ്) രമാദാജു വഹികപ്പെട്ടവരായിട്ട് (ആഹിതാശ്വംദിസ്ത്രീയാ തർപ്പപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു) സേനാനുവത്തിന്റെ ദൗഖിൽ (സമാപ്തി തെവ്വ) വഴിപാലെ മുഖ്യനാരായിരിക്കുന്ന സമയത്തിക്കൽ—

സം—കണ്ണൻ, ഇയറുമൻ, റക്കനി, ഭദ്രംബന്നു എന്നീ പ്രധാനിക്കുള്ളാടക്കുടിയ വലിയ വീരന്മാർ അയക്കു കൈറവവശസന്ധ്യം അകുമിക്കുകയാൽ പാഞ്ഞാവത്തിൽ പെട്ടനണായ പൊരുന്നാക്കം ദിവസിക്കുകയും മഹാവീരന്മാരെക്കൊണ്ട് ബലമേ റിയപാഞ്ഞാലഭന്ന വഴിപോലെ നടത്തിയ യുദ്ധങ്ങളിന്റെ വലിയകോലാഹലം കേട്ട് വീരന്മാരായ പാണ്ഡവരാക്കും അകത്തിപ്പുറുച്ചിട്ട്. ഇതു് വീരസ്വാംവമാനാല്ലോ വേഗത്തിൽ വിഘ്നാടകത്തു് തേരിൻകയറി സൈന്യംബുദ്ധിട ദൗഖിൽചെന്ന. അസമയത്തിൽ—

ച. രാധയഗാസ്യംരസുരോഗംഭാജ്ഞം
സുരയഗ്നാദഗ്രവിശ്വാസാരം

അതജ്ജയൽ കാർമ്മുകമർജ്ജുനസ്യ
വിശ്വാരമഭാഗ്രേ കരബശസന്ധനാഗം.

പ്യാ—(അർജ്ജുനസ്യ) അംഖജ്ഞനൻറ (കാംക്കം) വിഘ്നം (വിഘ്നാരമഗ്രഹി) ചെരണ്ടാണാലികളാകന്ന മന്ത്രങ്ങളേക്കൊണ്ട് (രാധയരാധാരസുതോഗ്രാമം) കണ്ണനും ശക്തിയുമാക്കന്ന ദൈക്ഷരജാളായ ഭാജുകളോടുള്ളിരുത്തം (സുഖാധരം ദാഖാദാ) ദാഞ്ചാധരാക്കന്ന ഉച്ഛ്വസിതമായ വിഷം കൊണ്ട് (ഒലാരം) രൈക്കരവും അത്യ (കുരഞ്ഞുംബാഗം) കുരകളുടെ സെസ്റ്റുമാകന്ന സ്ഥൂത്രത്തെ (ബാതജ്ജയം) പിന്തിരിച്ചു.

സാ—അജ്ഞനൻറ വിപ്പ്, കുന്ന് ശക്തിയുമാകന്ന ഉരുക്കരജാളായ റണ്ട് ഭാജുങ്ങളോടുള്ളിരുത്തും ദാഞ്ചാധരാകന്ന വലിയ വിഷംകൊണ്ട് തീരുതുകയും കുരഞ്ഞുംബാഗായ കുറരവസെസ്റ്റുത്രതെ ചെരണ്ടാണാലികളാകന്ന മന്ത്രങ്ങളേക്കൊണ്ട് പിന്തിരിച്ചോടിച്ചു. അജ്ഞനൻറ ചെരണ്ടാണാം പി കേട്ട മാത്രയിൽ വിലവാംഡാരയ കുന്നുദാഞ്ചാധരാലികൾ ഉണ്ടുകൂടം കുറരവസെസ്റ്റുമുഴുവൻ വിഷവെവലുന്നു മന്ത്രം കേട്ട ഉറുസ്ഥൂംപോലെ ദൈപ്പോടു പിന്തിരിഞ്ഞു എന്നതം.

പരവീഡിക്കപ്പും കൊണ്ടും മിംസംഭിഷ്ടിക്കാണ്ടം ഭാജു രാജും വിഷമായും ഗ്രവണംചെയ്യു. ദാഞ്ചാധരനും ഉദിഷ്ടിപ്പി ലഭിക്കുകയുള്ളതിനും കണ്ണനും ശക്തിയുമാണെല്ലാം. കുമ്മക്കത്തിൽ വിഷവെവലുതു—ംരംവാം അതെന്തിലിലുമാകന്നു. വിഷാരത്തിൽ മന്ത്രപ്രാണാപണാം കൊണ്ട് കേട്ടുള്ളതെന്ന—എലം കൂടാതെ തന്നെ സെസ്റ്റുങ്ങളുടെ പരാശ്രമവും തോന്നുന്നു.

സ. തതഃ “പദ്മാപ്രചീതിലുംരാഗഹാശാനിത കുരക്കളുകളുംപല്ലാം ബലഭ്രാംമി”തുടിപത്രംജലാരാവവകാരി ഷു തത്ത്വത്തിൽ പതിപ്പുകോണരിവാം ഹേതിനിവാരണാം സമാംഗം സസിഡിരാജേഷ്ഠപി കുരവീരയും സമുഖവാ പരിത്സവ്യസാചിസംയകപാതസ്ഥാർക്കും തീരസൂത്രവം ഹിന്ദേ സുതസ്തസുതൈ ‘പ്രസ്ഥാനഭ്രാംകനയോഗായ മിതിദിവ്യം ശക്തിരാജാംബാന്ധരാം പഞ്ചകലാനും ദാഞ്ചാധരാദാനും ചന്ദ്രമിവ കണ്ണഭേദിനീം വാച മുഴച ഭീമസേനകി.

വ്യാ—(തതി) ഉടനെ (തല്ലംഗരമഹാജനിതകങ്ങളും ക്ഷേമങ്ങൾ) കൈ അഞ്ചുംടക്ക സ്ത്രീകാരംകൊണ്ടണംകിയ, കാരംവാല ന്തിന്റെ കളക്കന്തോട്—ശാചക്കീൽത്തി—കൂടിയ (അഭീപത്വം അഥവി) മും അന്നുപേജം (ബല്ലുന്നാം) ബന്ധിക്കപ്പെട്ടുക (വല്ലുന്നാം) വധിക്കപ്പെട്ടുക (ഇതി) എന്നപറഞ്ഞ് (അഭിപത്രം) ദോ ഭിട്ടി(ഭോഗരാവകാരിശ്ച)വലിയ ശബ്ദത്തെ ചെയ്യുന്ന(കാരംവിരേശം) വീരഹാരായ കൊരവന്നാർ (സസിന്യുരാജേശ്ച അഥവി) സി. സുരാജരാജം—സമുദ്രതോട്, ജയത്രമനോട് എന്നം കൂടിയവ രാജാക്കിഥും (തതി ഇതി) അഭുതനിന്നാം ഇംഗ്ലന്നിനാം (പതഭാ കോദരവാദാലഹേതിനിവാരണാസമരമുണ്ടും) വീഴ്ന്ന, ഭീമ സേവനാകന്ന കാട്ടത്രീഡിന്റെ ആയുധങ്ങളാകന്ന ജീവലകളും ഒരു തട്ടകലിൽ അംഗക്കന്നമാരംഭിരിക്കണസമരത്തികളും (സൂത സൂഖ്യം) കണ്ണൻ (സമ്മാനപരിത്രസവുംസാചിസായകവാത സമുർഖ്വിതേ) ദോരിട്ടവതന്ന, അർജ്ജുനന്റെ ശരദജലംട പാതം—എന്തുക്കൽ—ശേത്രവായിട്ടുമോഹിച്ചവായി (സൂതാവവാ ഫിതേ) തേരാളിനാൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടുവന്നായിരിക്കുണ്ടെന്നു തതികളും (അരയം) ഇത് (പ്രസ്ഥാനാദ്ധ്യൂക്തരയോഗം) ഘുറപ്പുടി ഘജ്ജ ഭൂക്കനത്തിന്റെ യോഗമാകന്ന—തന്മീതന്മക്കന്ന (ഇതി) മുന്നപറഞ്ഞ് (ഭൂഷിംഗക്കനിലാം) ഭയ്യുംഡായ കുക്കാഡിയാൽ (ആദ്യാസ്ത്രാനന്ന്) ആപ്രസിപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്നവരായി (പഞ്ചക ലാൻ) ഏറ്റാവും പരവതന്മാരായ (ഭേദ്യാധാരിന്ന്) ഭണ്ടായ നന്മതലായവരോട് (ഭീമനേന്നി) ഭീമസന്നാൻ (അംഗേരു) അടക്കത്തുചന്നിട്ടു് (ഹംഗ്രേശ്വരാജും ഇവ) അർജ്ജുനന്റുപോലെ (കണ്ണദേവനിം) ചെവിയെ, കണ്ണനെ എന്നം വിളക്കുന്നതായ (വാചം) വാക്കിനെ (ഉച്ചേ) പഠിപ്പു.

സാ—ഉടനെ “എല്ലാവതംകൂടി കൈ അഞ്ചുയെ സ്ത്രീകരിച്ചു് കാരകലത്തിന്” അപകീൽത്തി വത്തതിക്കൂട്ടിയ ഇവരെ അനുപേരണ്ണം കെട്ടവിന്നു!കൊല്ലുവിന്നു!” എന്നപറഞ്ഞ് ഘലിയ കോലാഹലം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് കൊരവന്നാർ ദോരിട്ട്. എന്നാൽ ജയദ പന്ത്രംതലായവർ സമായികളായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വീരഹാരായ അ

വർ ഭീമസേനനാക്കന്ന കംട്ടതീയിൻറെ അവിടെടവിന്നും ഇവിടെ നിന്നും വരുന്ന ശാഖയും ആക്കന്നാജപാലകളെത്തുകൾവരും ശക്ത രായിപ്പ്. കണ്ണനാക്കട്ട സ്വപ്നസാചി ഇട, നേരിട്ടവരുന്ന ശരദാദേശ റംതോഴി പോയിപ്പുന്നലും മോഹാലസ്യപ്പേട്ടകയും ചെയ്തു. ഇതു യും കഴിഞ്ഞത്തോപ്പാൽ ദശ്വാസായ ശക്തി വളരെ പരവതം നാരയ ദശ്വാസാലികളും ഇത് നാം പുരപ്പേട്ടപ്പേശത്തെ ദശ്വകന്തതി എന്ന മഹമാഖാ? പരാക്രമക്കരവുകാണ്ടപ്പേഡ് ഏന്നവരുണ്ട് സമാപ്പസിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ആ സമയം ഭീമസേനൻ ഇവാടുടെ അട്ടാട്ടാടുചെന്ന് അർജ്ജനശരംപോലെ കണ്ണങ്ങലിനിയായ വാക്കി എന്ന പരഞ്ഞു.

സസിന്ധരാജേഷപാപി_സമുദ്രത്തിനും അഗ്നിജപാലയെ നാശിപ്പിപ്പാനിഷ്ട ശക്തി ഉള്ളതുകൊണ്ടു വിശ്വാസം.

പ. “യുധം കസ്തൂരകസ്തൂരിഹസ്ഥപരതാം

സൃതസ്മാനാം ശ്രമംതം.

രേതും വാ തം ശാരംസം വിജയകരസമം_

ക്ഷീജിക്കിം ക്ഷീജിസാരം.

കന്യാസ്പർമ്മരാഘത്യത്രവരമിഹ വയു-

രത്നമനോപചിത്രം വാ

സൗഖ്യാനുഭിക്ഷിത്രം വാ കപടജത്രക്കടി_

ഭസ്ത്വിണ്ണാനിമാനാം?”

5

വ്യാ—(യുദ്ധം) നിബാർഡ (കസ്തൂരി) എന്തുമേതുവായിട്ട് (ഇപ്പോൾ) ഇവിടെ (അകസ്തൂരി) പെട്ടന്’ (സമുദ്രപരതാം) തങ്കി ചുവാര (സൃതസ്മാനാം) കണ്ണനെന്നും (ശ്രമംതം വാ) ഒപ്പുണ്ടതിനും ക്ഷാമിക്കുണ്ടാം (തം ശാരാ സം) ലാക്കുക്കുണ്ടും വൈച്ഛിജനത്രം വെലം എത്രജീവാളമുണ്ടോ നിബാർഡ ആരിണ്ണിട്ടുള്ളതുമായ വി ഫ്ലിനെ (വിജയകരസമാക്ഷീജിക്കിം) അർജ്ജുനനെന്നും കൈകൊണ്ടു വഴിപോലെ ഉള്ള അതക്കുന്നാജൈജൈകൊണ്ടു (ക്ഷീജിസാരം) കുറഞ്ഞെന്നും വാലുംതും തുടിയരാക്കി (രേതും വാ) തീക്കാനായിക്കൊണ്ടു (എപ്പും ക്രമിക്കിം) ഇം ഭേദിക്കുന്നും (കസ്തൂരി) കന്യുകരെ പ്രസവിക്കുന്നും

നന്താകന്ന (ഇതി) എന്ന ചിചാരിമു് (ഇഹ) ഇവിടെ (അവരാ) മരറാൽ (വയുരത്നം) കരുകാരന്നതെന്ന (ശരന്തേഷിത്രം വാ) അങ്ങപ്പിപ്പാനായിക്കൊണ്ടോ (കപടജത്തുകടിബ്രൂഹിജ്ഞാൻ) വ്യാജമായ അരക്കിപ്പുത്തിലെ ഭൗക്കട്ടകളായ (ഇമാൻ നഃ) ഇം അർക്കിതന്മാരം അതിസ്ഥാപനാരമായ നൈദൈ (സൈംഗാരാഡം) ഓത്രണ്ണുമം ഷേത്രവായിട്ട് (ഇംക്കിത്രം വാ) കാണവാനായിക്കൊണ്ടോ.—

സാ—“നിങ്ങൾ ഇവിടെയിന്ന പോയി ഉടയാതന്നെ ഒരു മട്ടിവയ്ക്കുന്നും കാണേംമെന്തോ? കണ്ണനെ ധനരാഡോമം പരിശീഖിപ്പിപ്പാനായിരിക്കുമോ? അതോ ലാക്കരപ്പും ശ്രമം ചുണ്ടാക്കിവരുന്നുവെപ്പേട്ട് ആ വിപ്പിന്റെ ബലം അഞ്ചു നീളുന്ന ശ്രൂക്കണ്ണാക്കംജാഡൈക്കുണ്ടു് കരജ്ജവാദോ? അമുഖം ഇം ഭൗക്കിപ്പാനാക്കിവരുന്നുവെപ്പേട്ട് ആ പ്രക്രിയയിൽ വ്യാജമായ അരക്കിപ്പുത്തിൽവെച്ചു വെള്ളുമായിപ്പോരിക്കുന്നുവെന്നും അംഗീകാരം കാണവാനാദേശിച്ചും എന്നെല്ലാം സുക്ഷ്മായി അംഗീകാരിപ്പി.

‘സുതാസുഭാഷിഗ്രാമം—’ കണ്ണനു് അസ്സം പരിചയിക്കുട്ടി. ഇപ്പോൾ ഒന്നുപുന്നും സിലിമിച്ചിട്ടിപ്പി. ‘നേതു...?’ വില്ലുലയ തന്ത്രവള്ളം അഭാവധി മുഖംചെജ്ഞു എകിലും നൈദൈക്കവിനിയും കോട്ടം തട്ടിക്കിട്ടിപ്പി. ദന്വിലാജാകിൽ സാധിക്കുകയിപ്പി. ഈ നി കണ്ണനു് ഇതിനേൽക്കു പരിചയിക്കാം. വബം കുറത്തബ്ലോ. ‘കരുംസു...’...നാലു വെള്ളിനെക്കുണ്ടാൽ കൊതിച്ചു തെണ്ടിനട്ടുണ്ടു് പോരാ. നേടാനെല്ല നെന്നപുന്നും വേണം. ‘സൈംഗാരാഡം’ ലേഖംപോലും ഓത്രണ്ണുമംകുട്ടാതെ കളിവായി അരക്കില്ലും വണിക്കിമു് അതിൽവെച്ചു ചുട്ടവോടിക്കവാൻ ഉള്ളമിച്ചു എകിലും ധാരതാൽ തകരംകുട്ടാതെ നൈദൈ ഇതാ പൂർണ്ണംയിക്കം ശ്രദ്ധാസ്ഫൂഢക്കുടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാലിപ്പായം.

സ. ഇതുഭേദിസ്ത്രിപത്രാചികിഷ്ടം വിശ്വന്തിക്കുതസ്സാലെ കാ

ല ഇവ ദണ്ഡയുടെ സമാദ്വാക്യത്തിൽ ഹാഹാരവെന്നു
സ്വർഗ്ഗാരവമനക്ക് പ്രതീപത്തിയാവത്തുണ്ടായതാണോ. 6

വ്യാ.—(ഈതി ഉണ്ടിൽ) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിട്ടും (അഥജ്ഞിൽ) ഭീമസേനന്ന് (സചത്രാചികീശ്യം) എറാവും വ്യത്യയ ചെ
യ്യാൻ അത്രുമന്ത്രത്തുടക്കിയവനാണി (നിപ്പുത്തിക്രമസാല) ഈ
ലക്ഷ്മേണ്ടക്കാതതാക്കിത്തിക്ക്ലൈപ്പുട് വുക്കുത്രത്തുടക്കിയവനായി
(ദണ്ഡയുടെ) ദണ്ഡത്തെ ധരിക്കുന്ന (കാലേ ഇവ) കാലൻ എ
ന്നവോലെ (സമാദ്വാക്യം) വേഗത്തിൽ കാടി രോരിട്ടിസമയം (ഭി
ഞ്ചായതാണോ) ഭുണ്ടായനന്നു സെസ്റ്റും (ഹാഹാരവെടി)
ഹാഹാ എന്ന ശബ്ദം ശബ്ദം ശബ്ദം (ഒ:സ്വ) ഭീമസേനന്നു
(സ്വിംഹാരവം) സ്വിംഹനാദത്തു (അനന്തരാം) അനന്തരിച്ഛു
കൊണ്ട് (പത്തിയാവത) അന്തുമിങ്ങും ഓടിപ്പോയി.

സാ.—ഇപ്രകാരം പാണ്ഡി ഭീമസേനന്ന് പ്രഹരിക്കവാൻ
വേണ്ടി കൈ മരം പാശച്ചു് ഇലകൾ ഉള്ളിക്കളുണ്ട് കയ്യിൽ യ
രിച്ചുകൊണ്ടു ദണ്ഡയാരിയായ അനന്തകതെപ്പോലെ കാടി അടു
ത്ത. അതു സമയം ഭുണ്ടായനന്നു സെസ്റ്റും മുഴുവൻ ഭയപ്പെട്ട്
ഹാ നാം എന്നാജി നിലവിലിരിയാൽ ഭീമസേനന്നു സ്വിംഹനാ
ദത്തെ അനന്തരിച്ചുകൊണ്ട് അന്തുമിങ്ങും മണ്ഡി.

ഉപമകൊണ്ട് അവലിപ്പായുള്ളതുപാ ഭീമസേനപം ഭുതലായതു
തോന്തിപ്പിക്കാനും. ‘അനന്തരാം’—നിലവിലിക്കും അന്തുമുതപം
തോന്തിക്കാനും.

- പ. വരാജിതരം കണ്ണപുരോഗമാണെ
പുരാചാരം വർത്തമാി ഗമ്യന്തരം
രംഗമന്ത്രം വണ്ണിതക്കേരുഭദ്രണ്ണം
വുരം വിലക്ഷണം കുതരാജപുരാം.

7

വ്യാ.—(പരാജീതരം) തോറു (കണ്ണപുരോഗമാം) കണ്ണന്
തുടക്കിയ (തേ കുദരാജപുരാം) അതു കെണ്ണരവാൻ (വർത്തമാി)
മാന്ത്രജാിൽ (പുരാചാരം) പുരാചാരന (ഗമ്യന്തരം) നിന്തി
ചുകൊണ്ടു (വണ്ണിതക്കേരുഭദ്രണ്ണം) ഭറിഞ്ഞെ കൊടിമരങ്ങതം

കൂട്ടിയ (രമേഷി) രമണാളിലുടെ (വിലക്കാം) പിസ്തയത്തോടുകൂടി കിരബരായിട്ട് (പുരം) നഗരത്തെക്കാരിച്ച് (യജ്ഞം) പോയി.

സാ—മഹാരമണാരായ തങ്ങർക്കും നിസ്തോരണാരായ എ ശാഖാവാരെ ദിഗ്രഹിക്കുക എന്നത് പ്രത്യേക്യാ ലഭ്യ എ നീനാക്കു ഗ്രൂവിച്ചാരിച്ച ഘറബൈട്ട് എക്കിലും ഇപ്പോൾ തോ റാട്ടിമാൻ കുള്ളംതുടങ്കിയ കൊരവയും വഴിമല്ലെ, അര ക്ലീപ്പം കൊള്ളിവെച്ചും എൻവിച്ച പ്രഥാചനനെ ഒക്കാരിച്ച കൊണ്ട് (ആയാൾ അാന്) ഇവരെ മഹിസ്തുതിനു എക്കിൽ ഇടക്കിലു വരുകയില്ലായിരുന്നു. ഒരാചന്ന ചതിച്ച എന്ന വിഹാരം (അജ്ഞാനവാദര ശരദാദാളക്കാണ്ഡ ദർശന കൊടിമര സാളോട്ടുകൂടിയ തേരിൽ കയറി, അതിപരാത്മകളുംയ തങ്ങൾ കും സൃഷ്ടിനാരായ പാണ്ഡവനാരിൽനിന്നു പരാജയം വന്ന തിൽ അതിനുത്തുതോടെ ഹന്തിനവുംതിലേക്കു പോയി.

പ. ജയഗ്രീഡം പ്രാപ്യ വധും പ്രീതിയാം

കുരോഡാശവോദ്ദോഷാഡാശവാഗതംസ്താന്തി

പതിനീ പ്രഹാണ്ഡാ ദേഹം കൂദ്ധാ

ന വേദ സാ ദശവധുഃ കിലേംഞ്ചാം.

8

വ്യാ—(ജയഗ്രീഡം) ജയം മേതുവായിട്ടിണംയ ശ്രീക്കുക്ക ന (പ്രീതിയാം) രണ്ടാമതത്തെ (വധും) വധുവിനെ (പ്രാപ്യ) ല ഭിച്ചിട്ട് (കുരോഡാശവോദ്ദോഷാഡാശവാഗതംസ്താന്തി) പൊരുമാരാൽ ചെയ്തുപെട്ട ഉസവത്തിന്നും ആദോഷാശ്വത്താടക്കുട്ടംവള്ളം (ഉപാഗതം) സമീപപ്രാപ്തിനാരായ (താൻ പതിനീ) ആ ഭർത്താക്കന്നാരെ (കൂദ്ധാ) പാണ്ഡവി (പ്രഹാണ്ഡാ) എറിറവും സഭാശാശ്വത്താടക്കുട്ടം (ദേഹം) കണ്ടി. (സാദശവധുഃ) ആ ദശയായ—ഉദ്യോഗം രന്നാദശാലജ്ജാവിജിതമഹാമം—വധു—പാണ്ഡവി (ഇംഞ്ചാം) അനുയായയ (ന വേദ കില) അറിഞ്ഞില്ല തന്നെ.

സാ—ജയഗ്രീഡാക്കന്ന രണ്ടാമതതാജ വധുവിനോടുകൂടി പൊരുമാരാൽ കൊട്ടിയാത്താശ്വാശിച്ചുകൊണ്ട് സമീപത്തിൽ വന്ന ആ ഭർത്താക്ക മാരക്കുന്നു പാണ്ഡവി വളരെ സഭാശാശ്വി

എ. മുഖ്യമാക്കിമിത്തം, സപറ്റിഡൻസ് കോൺഡണാകാവുന്നതായ അനുഭൂതി അംഗീകാരം ലേഖാപൊലുള്ളണായില്ല.

ഒ. ഇതും മാനപരേ കില

അസ്ഥി സബ്വലേ ക്രൗഢ്ദഹം യാത്ര
അനന്തരാധാർ പുനരാഗാർ
സംഭാവനപരേ യഴിപ്പഹസ്തിവലി.

9

വ്യാ.—(മാനപരേകില) മാനം പ്രധാനമായിട്ടുള്ളവൻ തന്നെയായ (ക്രൗഢ്ദഹം) ദശ്രംഘനൻ (സബ്വലേ) സൈന്യരുണ്ടെല്ലാ ടക്കടി (അസ്ഥി) തടങ്കൽവന്നായിട്ട് (ഇതും) ഇപ്പക്കാരം (യാത്ര) പോയസമയം (യഴിപ്പഹസ്തിവലി) ശ്രീകൃഷ്ണൻ ആകട്ട (സബ്വലി) വലാദ്രോച്ചക്കുടട (സമ്മാനപരി) സമ്മാനത്തിൽ അസ്ഥിക്കനായി (അനന്തരാധാർ) അനന്തസരിക്കുന്നവനായിട്ട് (ഇന്തരാഗം) വന്നു.

സാ.—അത്യുത്തം അഭിമാനിയായ ദശ്രംഘനൻ സൈന്യരുണ്ടെല്ലാടക്കടി പാണ്യവശാരീരം പരാജിതനായി പോയ ഉടനെ ഭോവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ ആകട്ട വലാദ്രോച്ചക്കുടട അവരെ സമ്മാനിപ്പിച്ചു ആസക്തനായി അഭിനന്ധിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു.

ഒ. തം മാധ്യവം പുരവയുജയയെയ്യുചോരം
താവിഞ്ഞുള്ളം കച്ചിമാഗ്രിതജാലമാർണ്ണാ
പത്രസ്തിവേതിഭവനാതിനയീതിക്രിശ്ചാ
കാജഞ്ഞസിന്ധുരിതികൈതുകിനീഡിൻ.

10

വ്യാ.—(താവിഞ്ഞുള്ളം കച്ചിമാഗ്രിതജാലമാർണ്ണാ) കായംപുക്കലയുടെ ശോശ്വേപാലേ ഇരിക്കുന്ന ശോശ്വേയാടക്കടിയിവനായി (പുരവയുജന എന്നയ്യുചോരം) പെണ്ഠരന്നീകളുടെ ദൈയുത്തിനെറ്റു കളിക്കാനയ (തം മാധ്യവം) ലക്ഷ്മീപത്രാധാര ആ ശ്രീകൃഷ്ണരാ (ക്രിശ്ചാ) പാണ്ഡവി (ആഗ്രിതജാലമാർണ്ണാ) ആഗ്രഹിക്കപ്പെട്ട കിളിവാതിലോ ടക്കടിയവളായിട്ട് (പത്രസ്തി) തേരാവാത അർജ്ജനനെറ്റു (സബ്വലി) സൂച്ചന്തോട്ടിനും (ഭവനാതിനയീ ഇതി) സകലാദേശം അതുശ്ശും അംഗിശാധികുന്നവൻ എന്നിങ്ങനേയും (കാജഞ്ഞസിന്ധു)

ഇതി) കുചാബ്ദി എന്നിങ്ങനെയും (കൊള്ളകിട്ടി) കൊള്ളുക്കേതോ കൂട്ടടിയവുള്ളയി (അൻ) കൂട്ടാട്ട.

സാ—കാഡാന്യുക്കേഡയുടെ കാറിയാന്നവനം പെശമനാരി കൂട്ടട ദൈൽക്കുതെക്കവന്നവനം മുതിമാത്രപശിചിതനമായ ഒ ഗവാന് ലക്ഷ്മീവതി അന്തിമാഖല പാഞ്ചാലി കിളിവാതിരിക്കൽ വന്നും തുട്ടേം എന്നും തേതാവിന്നും (അഞ്ചാന്) പ്രിയസ പനാക്കനം. സകല ലോകേണ്ടകുഴ്ച്ചലാക്കനം. കാരണ്യാഭ്യർഹം കനം എന്നിങ്ങനെ കൊള്ളുക്കേതോടെ റോക്കിക്കൊണ്ടുവരിനാ.

‘പുരവധു?... പെശരസ്ത്രീകളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ട മ തിമിന്ന റോക്കിക്കൊണ്ടുവരിക്കുന്നു. അതിന്ന കാരണമായ സൈന്യങ്ങൾസ്വത്തിനെ ‘താവിഞ്ഞേ...തി വിശേഷണാക്കാണ്ട കാണിക്കുന്നു. കൊള്ളുക്കേതുക്കളെപ്പറയുന്നു. പത്രസ്വേതും ദിക്കാണ്ട ദർന്നത്തിൽത്തന്നെ സ്നേഹഭക്തിവഹിച്ചാണാദരവി രൂപാദരങ്ങൾ പാഞ്ചാലിക്കണ്ടായി’.

പ. തദ്ദോത്തരോത്തരമേധാസ്വമോദമാനെങ്കിൽ

പാഞ്ചാലപാണ്ഡുതന്നെയോലിപ്പുജ്ഞമാനഃ

രാമാന്തപിരോമരതമഞ്ചള്ളുനവൽളവുലു—

ആഡിയാവിനോഭന്തരഗ്രാഡിനാനിഗിണ്ഠാരികി.

11

വ്യാ—(തന്ന) പാഞ്ചാലനഗരത്തിൽ (ശൈരി) അന്തി മുഖൻ (ഉത്തരോത്തരമേധാസ്വമോദമാനെങ്കിൽ) അത്യർത്ഥകുഴ്ച്ചാ ക്കുയ മദോസ്വപ്പങ്ങളെക്കാണ്ട മോലിക്കുന്നവരായ (പാഞ്ചാല പാണ്ഡുതന്നെങ്കിൽ) പാഞ്ചാലനാലും പാണ്ഡുവന്നാലും (അര ദിപ്പുജ്ഞമാനഃ) സർക്കരിക്കപ്പെട്ടുന്നവനായി (രാമാന്തപിരു) റാ മണ്ഡളക്കൂടിയവനായിട്ടും (രഹംളുനവൽളവിശക്തിയിനാദ നതന്നുനി) അർജ്ജുനനോംകൂട്ടുടി മരുംഗരംമാകുംവള്ളം വിന്നി ക്കപ്പെട്ട ആഡിയകളെക്കാണ്ടുള്ള വിനോദിക്കൽ മേതുവായിട്ടും അപ്പണുള്ള—അപ്പകാരം തോന്നന (ദിനാനി) ദിവസങ്ങളെ (അരമത) സുവിച്ചുക്കാണ്ട കഴിച്ചു.

സാ—സമുച്ചിതവരവാദം, വിജയം, കീത്തി, വധുരണ്ണ

പ്രാണി, ഗോവദംഗരം മുതലായ നിമിത്തം മഹത്തരങ്ങളും യഥാദാ ദ്രുഡിംബരം ചെയ്യുന്ന സർക്കരിയ്ക്കുള്ള പ്രഫേറിക്കേഷൻ പാഠ്യം ചുന്നം പാഠ്യം വാസ്യവാക്യം ചെയ്യുന്ന സർക്കരിയ്ക്കുള്ള പ്രഫേറിക്കേഷൻ കൂടു ഭാവാന് ശ്രീകൃഷ്ണൻ പാഠ്യം ലഭ്യരത്നത്തിൽ കുറലിവസ അംഗം വളരെ സുവിജയികഴിച്ചുകൂട്ടുകി. അഞ്ചുനേന്തുക്കുട്ടി റസ മായി കളിച്ചുകൊണ്ട് വിനോദിക്കുകയാൽ അദ്ദേഹത്തിനും ആ ദിവസങ്ങൾ വളരെ അല്പമുള്ളുംയി തോന്തി.

ഡ. പ്രീതാരാധ്യാപിത്രരോധ്യതരാഹ്പിത്രം
ദിശ്ചംസുലഹപയമഗാതകിലയാജ്ഞസേനനി
തം ‘കിംസുധൈയന്വുതേ’ തിവദനമേനം
‘പാഠ്യംസുതൈരയിഗതേ’ തിവുനസ്ത്രാദീൽ.]2]

പ്രാ—(അമ) അന്തരം (പ്രീതാരാധ്യഃ) സത്തുജ്ഞമിത്തം യ (വിശ്വരി) വിശ്വരം (ദിശ്ചംസാ) ഭാഗ്യം മേതുവായിട്ടും (യാജന സേനനി) പാഠ്യാലി (അംസുദനപ്രയം) യ മുടക്കലത്തെ (അര ഗാൽ) പ്രാപിച്ചു (ഇതി) എന്ന് (ധ്യതരാജ്ഞം) ധ്യതരാഹ്പിത്രരാജ്ഞ (ഉച്ചവ) പാഠ്യത്രു (സുഖോധനവുതംകിം) ഭാഞ്ചുപ്പനന്നാൽ വി പാഠം ചെയ്യുപ്പട്ടവളായിട്ടോ (യാജനസേനനി അംസുദനപ്രയമ ഗാൽ എന്ന് അന്തഃംഗിക്കണം) (ഇതി) എന്ന് (വന്നും) ചോദിക്കേണ (തം എന്നും) പുതുവശലന്നായ ഇദ്ദേഹത്താട്ട (പാഠ്യം സുതൈര) പാഠ്യുചത്രമാരാൽ (അധിഗതം) ലഭി ക്ഷമപ്പട്ടവളായിട്ടും (ഇതി) എന്ന് (ചന്ദി) വിനോ (സി) വിശ റാൻ (ന്യാദിൽ) പരിഞ്ഞു.

സാ—ഭാഞ്ചുധനാദിക്രമ പരാജിതമാരായി മടങ്ങി ഹസ്തി നെപുത്തിനിൽ എത്തിയതിനുണ്ടെങ്കിം പാഠ്യം വാക്യം തുടരും അംഗുഡ താക്കേട്ടും സത്തുജ്ഞനായ വിശ്വരം കണ്ണ വത്തമായണ്ണമിലു ചറ ഞ്ഞുചുണ്ണിരിക്കു ധ്യതരാഹ്പിത്രരാജ്ഞ, ‘ഭാഗ്യം നിമിത്തം പാഠ്യം ലി നമ്മുടെ ക്ഷുണ്ണത്തിൽവന്നു’ എന്നുകേട്ടു എന്നുണ്ടി പരിഞ്ഞു. ആ സമയം പുതുവശലനം പാഠ്യം വാക്യം ഒരുമുഹത്തിൽ ദ

വിച്ഛുമന വിസ്രഷ്ടിരിക്കുന്നവരാം ആരു യുതരാജ്ഞർ ‘ദ അഞ്ചാധനൻ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടും’ എന്ന ചോദിച്ചു. ‘അപ്പ് പാണ്ഡവരാർ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടും’ എന്ന് വിഭിന്നൻ പിന്നു പാകയും ചെയ്തു.

‘പുനഃ’—വിഭിന്നൻ മനിപുംബമാൻ ആല്ലോ വിശ്രഷ്ടിച്ചു പറയാതിങ്ങനെതോ് എന്ന് തൊന്തിക്കുന്നു.

സ. തതയു “ഭിഞ്ച്ചു റാഡാധാരി കൃതാത്മക്കു” ഇതിസാവ ഹിതമവിക്കമിനി യുതരാജ്ഞനില്ലുഹചേരാറി കണ്ണസഹാ യോ ദാഞ്ചാധനാ രഹസ്യി താം സപ്പിതരമേഖം പ്രാബോ മുഖം.

13

പ്രം—(തതയു) അനന്തരം (ദിഞ്ചു_ജാ) ഓല്ലുതാൽ (ഹാ സ്ഥാംശം ഒരു) പാണ്ഡവരാർ (റാഡാധാരി) നണിച്ചിപ്പ് (അംഗം_ജാ) തൊൻ (കൃതാത്മക്കു) കൃതകൃത്യാക്കാം ചെയ്യ (ഇതി) എന്ന് നീൻ (ധൂരാജ്ഞൻ) യുതരാജ്ഞൻ (സാവഹിത്യവിക്കമിനി) സാം ശയത്തെ മാച്ചു് മരറായവിധം പരഞ്ഞെ സമയത്തിൽ (കണ്ണ സഹാധി) കണ്ണാകന്ന സഹായത്തോടുകൂട്ടിയ (ദാഞ്ചാധനം) ദാഞ്ചാധനൻ (റാഡാധാരാജി) സഹിക്കപ്പെട്ടവാൻ കഴിയാതെ മനോവികാരത്തോടുകൂട്ടിയവനായിട്ടു് (താംസപ്പിതരം) തന്നോ ആ പിതാവിനോട് (രഹസ്യി) വിജന്തതിൽ (എവം) ഇപ്രകാരം (പ്രാബോചക്ക്) പരഞ്ഞു.

സാ—വിഭിന്നൻ പരഞ്ഞതു കേട്ടപ്പോൾ യുതരാജ്ഞൻ “ഒപ്പ് വാധിന്നതും പാണ്ഡവരാർ നണിച്ചിപ്പ്. എൻ്നെ ഉള്ളിംജ്ഞം സംഭിച്ചു്” എന്ന് തന്നെ ഉള്ളില്ലജ്ജതു മാച്ചു് മരറായവിധ തതിൽ പാഞ്ഞു. അപ്പോൾ ദാഞ്ചാധനൻ കണ്ണനോടുകൂട്ടെ യുതരാജ്ഞൻ പരഞ്ഞത്തോ് അദ്ദേഹത്തിന്നെന്ന വാസ്തവമായ അഭിപ്രാ യമാണൊന്ന്. തെരിവിലെച്ചു് ഉണ്ടായ മനോവികാരത്തെ സഹിച്ചും ഗൈതന്യപ്പാതെ വിജന്തതിൽ തന്നെ ആ അപ്പുനോട് ഇപ്രകാരം പരഞ്ഞു.

സ. “അംഗി, പ്രിയസുഖയോധന! താത! നിങ്ങളുംഗിതംമസ്യം

കു പീഡിക്കം പരാജയദായിജ്ഞത്വേശ കിം സംപരിന്ദാഷം ബ്രഹ്മ? കിംപ്പുനരേശ വിധാതവു മിത്രാഖിയീൽത്താം. ത തെരുവ ചാരണരവ്വിഷപ്രദാനം വാ, ദ്രോഹസ്യ ധനമുദാ നാദേഹം നിംബാസനം, തതെത്രവ നിവാസനം വാ, ദ്രോ പ്രവൃത്തെത്രവുലമതെത്രവുത്രിഭേദനം വാ, തുല്യവല്ലാഡാമേ ഷാം മിഥോവൈരകരണം വാ, പാണ്ട്യാശ്രം ഏവ മഞ്ഞേ ഷഡൈണേപ്പുത്രും വിഭേദനം വാ, ചുള്ളാംഗനാഭിരുദൻ എ ശ്ലാഭി തസ്യാ വിരോധനം വാ, പ്രവലതരവുകോഭരംശു ലവ ഡേന ദ്രംബലംനാമേഷാം കികർക്കണാം വാ, ദ്രമാഡീയ പുംബ ഗരാഡിപ്രയോഗം വേ' തി.

14

വ്യാ—(അയി പ്രിയസുഖ്യാധന താത) അണ്ണേ പ്രിയനായ ദശജ്ഞാധനരോടുള്ളിയ അശ്വ (നിഃഖ്ലോഗിരംമസ്താകം) ഉണ്ടാണി ദാദാരാജു നമ്മക്ക് (പീഡിക്കം) റണ്ടുപ്രാവിശ്വം (പരാജയദായി ഷജ്ഞത്വേശ) പരാജയത്തെത്തന്ന അവരിൽ—പാണ്യവന്മാരിൽ (സംപരിതോഷം) വളരെ പ്രീതിഖ്യാടുള്ളും (കിം ബ്രഹ്മ) പ്രീതിമേതുവായിട്ട് അങ്ങു പറയുന്ന (ചുനാ) ഇന്തി (എഡി) ഇ വരിൽ (കിം വിധാതവും) പ്രീതി ചെയ്തുപൂട്ടവാൻ യോഗ്രഹം കുന്ന (ഇതി) പ്രീതി (അഭിധിയീൽത്താം) അണ്ണധാരം പറയപ്പെട്ടു ഷാം (തതെത്രവ) പാണ്യാലന്നഗരത്തിൽ വെച്ചുതന്ന (ചാരേഡി) ഗ്രഡപുജയംാരകക്കാണ്ട് (വിഷപ്രദാനം വാ) വിഷത്തെ ക്കാട്ടക്കരക്കയാ (ദ്രോഹസ്യ) ദ്രോഹന്മുഖം (ധനപ്രദാനാം) ധന തതിണ്ഠം പ്രിരാവും ദൈംമേതുവായിട്ട് (പ്രിഷാം) ഇവരുടെ (നിംബാസനം) അകററിക്കലോ (തതെത്രവ) പാണ്യാലന്നഗര തതിൽതന്ന (നിവാസനംവാ) താമസിപ്പിക്കലോ (ബലമ തെത്തി) വലകൊണ്ടു മത്തന്നാരായ (ദ്രോഹപുത്രേശി) ദ്രോ നീം പുത്രന്മാരക്കാണ്ട് (പ്രതിഭേദനം വാ) പാണ്യാലന്നാടുക്കു കി വൈരത്തെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചു ഭേദിപ്പിക്കരും (തുല്യവല്ലം നാം) തുല്യായ—നന്നാം ഭായ്യാടുക്കിയ (പ്രിഷാം) ഇവക്ക് (മിമോ) അഭന്നുണ്ടാണും (വൈരകരണം വാ) വൈരത്തെ ഉണ്ടാണു

കയോ (മത്തുംപെടെ) മന്ത്രങ്ങളെക്കുണ്ട്. ഒരു പ്രസാദം കൊണ്ടു (രേഖ്യം) അവതിൽവിന്നാ (പാശ്ചാല്യം എവ) പാശ്ചാലിയുടെതന്നെ (വിഭേദം വാ) ഭേദിപ്പിക്കേലു (ഈല്ലാംഗനം ഭിം) സൗന്ദര്യമാരായ സ്കീകളെക്കൊണ്ട് (അനുസ്ഥിതി) ഇം കാമുകനാരെ (പിലോച്ചി) ഭേദിപ്പിച്ചിട്ട് (തസ്മാം) പാശ്ചാലിയുടെ (പിരോധനം വാ) വൈവരങ്ങളുൽച്ചാലിപ്പിക്കയോ (പ്രഖ്യാപിതരവുകേം അപ്പീലവയേന) എറിവും വലവാനായ ഭീമസേനക്കുറ രൂപാജ്ഞായ വധംകാണ്ട് (ഇമ്മിലാനം) ഇമ്മിലാമാരായ ഇവരെ (കികരികരനം വാ) കികരമാരാക്കിച്ചെല്ലാക്കയോ (ഒരു ആദിത്യ) പുരത്തിൽ കൊണ്ടവന്' (പുരാ ഇവ) പണ്ടത്തേപ്പൂരലെ (ഗതാദിപ്പോഹാ വാ) വിഷം മുതലായതിന്റെ പ്രയോഗമോ (ഇതി) എന്നിപ്രകാരം ചോദിച്ചു.

സാ—“അപ്പുകയാ ഭാജ്യാധനവിൽ വാസ്തവിച്ചില്ല അപ്പോ! ഉഭാസീനവാരായ നമ്മക്ക് രണ്ടുവണ്ണ പരാജയത്തെന്ന എന്തു പാശ്ചാവമാരിൽ അപ്പേ എന്നാണ് വളരെ പ്രതിയോടുകൂടി സംസംരിക്ഷന്ത്? ഇനി ഇവരിൽ ചെയ്യുണ്ടത് എപ്പോക്കന്നു എന്ന് പരഞ്ഞാലും പാശ്ചാലത്തിൽവെച്ചതെന്ന ചാരവാരെ കൊണ്ട് വിഷംകൊട്ടപ്പിക്കുകയോടുപെന്നു് കരിയടം കൊട്ടത്തു് ഇവാരു അവിടെ നിന്ന് അകരകകയോ, അതെതാ ഇങ്ങനൊട്ടിവരും തെ അവിടെത്തെന്ന താമസിപ്പിക്കുകയോ? വലക്കേണ്ടു് മത്തു നാരായ ദ്രോഗങ്ങൾ പുതുവാരെക്കൊണ്ട് പാശ്ചാലന്നു് ഇവരിൽക്കു വൈവരങ്ങളുല്പാദിപ്പിക്കുകയോ ഭാജ്യാധന ഇവരും കലാഹിപ്പിക്കുകയോ? മന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ട് കാമുകവും ഭാഷ്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് പാശ്ചാലിയും പാശ്ചാലിയും ഇവരിൽനിന്ന് ഭേദിപ്പിക്കുകയോ? സൗന്ദര്യമാരായ സ്കീകളെക്കൊണ്ട് ഇം കാമുകവും ഭേദിപ്പിച്ചിട്ട് അവർക്ക് പിരോധം ഉണ്ടാകുകയോ? എറിവും ഉണ്ടാവന്നു വാലനായ വുങ്കാദരനെ വൃംജം പ്രയോഗിച്ച് കൊന്നു് ഇമ്മിലാമാരായ ഇവരെ നമ്മുടെ കികരമാരാക്കിത്തു് സ്കീക്കയും ഇങ്ങനൊട്ടിവരുന്ന പണ്ടാരപ്പൂരലെ വിഷാട്ടികളെ പ്രയോഗിക്കുകയോ?

‘പ്രിക്കുന്നേയെന്ന’—വിവരിതലക്ഷണങ്ങൾ ‘അപ്പോൾ എൻ ദൈഖിക്കുന്നുണ്ടാവോ. ‘സംപരിതോഷഃ’—അതിപരിരാധാനം വേണ്ടതെന്നും ഭാവം. ‘വെള്ളതെന്നടി’—ടെറിപ്പിപ്പിള്ള സംശ്ലിഷ്ട സൗകര്യം ഭാഗം പ്രിക്കുന്നു. ‘തുല്യവല്ലാനാം’—വൈരകരനാശസ്ഥകമുണ്ടെന്നും. ‘ചുലവഴയും’ ദൈഹം വഞ്ചിക്കുന്നു അഥവാ. ഈ ഭാവത്തെന്നും ‘പ്രവലതരം’ പ്രുണ്ണം വിശദം ലൂപ്തമാക്കുന്നു. ‘ദബ്ദിലാനം’—ഭിമന്റെ കടക്കി ഞൊൽ പിന്നെ മാരണ്ണവർ ദാമ്പദ ചൊൽപടിക്കും.

ബ. “പരിക്കിതദേശമനീശ താഴും

പരാക്രമഭരാനാവത്രതവാദിതാഃ
തദമിനാവക്ഷവലംനുപേജ്യാ

പ്രവല്പതാഃമിത്രവദുവേസ്തഃ.

15.

വ്യാ—(അമീശ) ഇവരിൽ (താഴും) അപുകാരദാജ്ഞത് (പരിക്കിതദേശം) പരിക്കിക്കപ്പെട്ടതാണി അശൈച്ചത്—നിജീലമായിത്തീർത്ത് അക്കാം. (തേ) അവർ (ഈ) അക്കട്ട (പരാക്രമാശക്തി) പരാക്രമാശക്തിനെ (വാദം ചിത്രം) നിറുമി പ്രാം ഉചിത മാരാക്കുന്നു. (തദമിനാ) അതിനെ—പരാക്രമാശക്തി അംഗവും (പ്രാം) രാജാവാക്കുന്ന ചന്ദ്രനാം (പക്ഷവലം) സഹായവലം—മംസാഭ്രതവപക്ഷതിന്റെ വുഡം എന്നും (പ്രവല്പതാഃ) എറബവും വബ്ദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നും (ഈ പരി) എന്നും (രവേം സൂതഃ) സുഞ്ജനുന്ന—കണ്ണന്ന് (അംഗവലം) പരാജയും.

സം—ഇതുകേട്ട് കണ്ണന്ന് പാഞ്ചതു:—“ഇപ്പുറത്തേപോലെ അജീ പ്രജയാഗ്രാഹി പാശ്യവനാരിൽ പരിക്കിച്ചുനോക്കി പഴ തിലായവയാക്കുന്നു. ഇതുകേണ്ടതനെന്ന മാരണ്ണവയുടെയും ഗതി ഉം പരിക്കാരക്ക്രമപ്പോലും. പരാക്രമാശക്തിനെ കശലനാരായ അവരുടെ കൈക്കാലിയും സാപ്രിക്കയും. പരാക്രമത്തെ അംഗവക്ഷിക്കുന്ന രാജാവും ചെങ്കുണ്ഡതെന്നെന്നനാം സഹായവലം വബ്ദിപ്പിക്കുന്നും. അതുകൊണ്ട് അംഗിനംണും നാം ഉത്രമിക്കേണ്ടതും”

‘രംഗസ്ഥതി—വരാകുമി എന്ന ഭ്രാതിപ്പിക്കണം.

സ. യുതരാഞ്ജി—

യുതരാഞ്ജിൻ പാശ്രൂ: —

‘രാധേയ! വിര! തനുജക്തമിലം വച്ചേ
മാക്കപ്പുറിപ്പുരിക്കേംപ്പിതെങ്ങുംഗണി
ബോധംപരാക്രമരസം ഫലിതാക്കേതി
ഭീജ്ഞാദിഭിജ്ഞഹമമാസ്തിവിചിത്രതീയം’.

16

വ്യാ—(മേ വീര രാധേയ) അഖ്യാ വീരദായ കണ്ണ് (തെ)
അഭ്യാസം (ഇദംവച്ച) ഇം വാക്സ് (ജുക്കരംനന്ന) ജുക്കത്തുനാ.
(മാ കുപ്പ) അഭ്യാസ് കോപിക്കൈത്തോ. (വിജ്ഞാരിക്കേംഡു) ആവീ ആ
ശോപകരണാഭ്യാസം സേനാഭികളിപ്പുംതുവരാണാകിലും (തെ
ഞ്ഞ) പാണ്യവഹാരിൽ (ഭ്രാന്തി) നിപ്പുലമായ (നേരിൽ അയം പരാ
ക്രമരസം) ആ ഇം—പലതവനാ കഴിത്തെത്തും വിജ്ഞാദി ഇപ്പോൾ
വിപ്ലവം ഉറക്കു ശോഖിക്കാലുടുക്കന്നതും അയ, പരാക്രമത്തിലു
ം—ഇപ്പു (കലാ) എപ്പോൾ (ഫലിതാ ഇതി) സവലമായി ഭവി
ക്കം എന്ന് (ഭീജ്ഞാദിഭിജ്ഞഹ) ഭീജ്ഞർ, വിദ്വരർ തുടങ്ങിയജീവരോ
ടു (മം) എനിക്ക് (വിചിത്രതീയം) വിചാരിക്കാലുടേണ്ടതംഗി
ടു (അനുഭി) ഉണ്ട്.

സാ—അഖ്യാ വീരദായ കണ്ണ്! അഭ്യാസ് ഇം പാശ്രൂത്തു
ദിശ്യാധാന്നർ വികല്പത്തേലുക്കാരി ജുക്കതമായിട്ടിട്ടുള്ളതുനന്ന. വീ
ഞ്ഞതിനും ഇതുതന്നും യോജിമുത്തും. പക്ഷേ എനിക്കുല്ലാ
ശരഭിപ്രായഭേദമുണ്ട്. അഭ്യാസ് കോപിക്കാരതും. വേംകം ഭിന്നാജചി
ഡാണാല്ലോ. പാണ്യവഹാക്സ് യുലസാമഗ്രിക്കൈഡാനും ഇല്ലാറി
രിക്കണ്ടുപറ്റം പലതവനാ നാം അവരോടുചേരു, പരാക്രമമെല്ലും
വിപ്പുലമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന. ഇതും അനബേമാണാല്ലോ. അം
സമിതിക്ക് നിങ്ങലെ പരിവുംപ്രകാരം അവരോടു ദരിട്ടുന്നതും എ²
പ്പോഴായാലും ഏട്ടിക്കുക. അമവാ ഫലിക്കുമോ? എന്ന് ഭീ
ജ്ഞർ, വിദ്വരർ തുടങ്ങിയജീവരോടും എനിക്കു ആലോച്ചിക്കുന്ന
തായിട്ടുണ്ട്’!

സ. ഈ വി സമാഹരിച്ചതെല്ലാം നന്ദനവേദ്യാണവിഭിന്നരക്തവേദി സാമാന്യങ്ങളുടെ ക്ഷേമിക്കൽ വിവരങ്ങൾ പാർപ്പകാം എന്ന് ലിക്ക് ഫോർമ്മേഷ്യൂഡൈനക്സ്റ്റ്രേറ്റിഫ്രെഞ്ചുംഗ്രാഡേസേരിബ്പ്രസരഥി അധിക്കാരിയും നായകനും പാശ്ചാലീപാണിസ്വാന്നന്മാരുമുണ്ട് മാനന്തിനും വൈദ്യാ പ്രതിപദ്ധതിക്കുമാരാം പ്രജനാചക്ഷമ്പ്രയം പ്രതിചേരാതാ നീതിവിഭിന്നം വിഭിന്നരാമവ ദ്രോവദ്വുരം പ്രതി പ്രതിജ്ഞിഖാന.

17

വ്യാ.—(ഉതി) ഇപ്രകാരം പരിഞ്ഞിട്ട് (സമാഹരിച്ചതെല്ലാം ഒരു വിഭിന്നക്ക്ലേപ്പുട്ടവരായിട്ട് (ഉപാഗരതെരാഡി) സമീപപ്രാഘം നാരം തി (സാമാന്യങ്ങളുടെ ക്ഷേമിക്കൽ വിവരം) സാമം, അനം, ഭേദം, അന്യം എന്നിവയോ എന്ന തോന്നമാരിരിക്കുന്നവരായി (പാർപ്പകായ എല്ലാ ലിക്കേഡേ) വ്യാജമായ ഉപായംകൊണ്ട് നേരിട്ട് ചാൻ ഇക്കിക്കുന്ന നാവാം, തീക്കിഞ്ഞും ഉപായംകൊണ്ട് നേരിട്ട് വാൻ ഇക്കിക്കുന്ന വരമാണും (അഞ്ചും പാരാം—തോന്നമാനപിശ്ചരീതിപാർപ്പകി) “പാഞ്ചനംനുപിശ്ചതി_തീക്കിഞ്ഞ ഉപായം എല്ലാ ലിക്കേഡേ തീരും എല്ലാ ലിക്കേഡേ “അനയുള്ള ചട്ടണ്ണാലിനാഞ്ചാം റക്കോംബണാം) (എൻഡുംഡുംഡേംഡേം ഇവ) ഭുംക്കുവും ഭുംക്കുല്ലും എന്ന തോന്നമാരിരിക്കുന്നവരായ (ഭുംക്കുയനക്സ്റ്റ്രേറ്റിഫ്രെഞ്ചുംഗ്രാഡേസേരിബ്പ്രസരഥി) കുംഭക്രമം കുംഭക്രമം (പ്രസരം) പുംപുംടിനെ (ഉപക്രമ്യം) തടയുന്ന വരാം (ശാന്തനവേദ്യാണവിഭിന്നരക്തവേദി) ടീജുൾ, ഭോണർ, വിഭാം, കൃചർ എന്നിവരാം (ശിഖംഡാം ഇവ) സന്ധി, വിനു ഹ, ശുനാ, സന, ചാദ്രപാഡിക്കുവ, സമാഗ്രയാദ്യാക്കന തുടക്ക നെ നേരിട്ടും എന്ന തോന്നമാരിരിക്കുന്ന (പാശ്ചാലീപാണിസ്വാന്ന) പാജവാലിയേജും പാണിസവ മാരേജും (അനന്മാരു) സജനാഷി ഫൂംചു് (മാനന്തിനും) സമാനിപ്പൂനായിക്കൊണ്ട് (ബേഹ്യാ) പാലപ്രകാരം (പ്രതിപദ്ധതിക്കുമാരാം) അരിക്കിക്ക്ലേപ്പുട്ടവരായ (പ്രജനാചക്ഷം) യുതരാഞ്ചുൾ (പ്രതിചേരായാം) സന്തുഷ്ടവിത്തനായിട്ട് (സാരം) താന്തരനെ (നീതിവിഭിന്നം) നീതിജനതാം (വിഭിന്നം എണ്ണ) വിഭിന്നനെ തന്നെ (ദ്രോവദ്വുരം പ്രതി) പാശ്ചാലരാജുവെന്നത കൂടാം ഫു് (പ്രതിജ്ഞിഖാനയ) അരഞ്ചു.

സാ—ഇപ്പുകാരം പറത്തോ സാരോ വിളിച്ചു് സമീപ തനിൽ വന്നവകം മുത്തിമഞ്ഞകളായ സാമാന്യങ്ങളോ എന്ന തോന്മാറിരിക്കുന്നവകമായ ഭീഷ്മദ്രാണവിഭിരുത്പരമാം വ്യാജോപായംകൊണ്ട് നേരിട്ടവാനാഗ്രഹിക്കുന്നവനും മന്ത്രങ്ങൾ മുഖം തോന്മാറിരിക്കുന്നവകമായ ഭാംഗ്രാധനക്കുറയും, തീ അക്ഷിംഗ്രാധായംകൊണ്ട് നേരിട്ടവാനാഗ്രഹിക്കുന്നവനും ഭാംഗ്രാധന്യും എന്ന തോന്മാറിരിക്കുന്നവകമായ കണ്ണൻററയും പുറപ്പടിനെ തന്ത്രം, ഷഖാഗ്രാധങ്ങളോ എന്ന തോന്മാറിരിക്കുന്ന പാഞ്ചാലി പാണ്യവാഹംരെ ചെന്ന സന്ദേശപ്പീച്ചു് കൊണ്ടുവന്ന വേണ്ട പോലെ സമ്മാനിക്കുന്നമെന്ന പലപ്രകാരം മുക്തിക്കുളംചുത്തുടി യുതരാഞ്ചുരെ അഭിയിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഇതുതന്നും ഓ തുരുതല്ലോരാച്ചു് തുപ്പിപ്പുട്ടു് നീതിജ്ഞനായ വിഭിരമെന്നെന്നു, താൻ പാഞ്ചാലാപുരത്തിലേക്കയെച്ചു.

പ. - യേജാമയം ശാസ്ത്രതിക്ഷേം വിരോധ—

സൈംഗാമഹോ പ്രസ്പസ്ഥിരസുകാനാം

ദ്രാഹാകവഴ്റാവമസൈ വിധാസ്യ—

നന്ദി ഉവഴ്റാബീകവദിശാസേ.

18

വ്യാ—(യേജാം) ധാവചിലക്ഷം (ശാസ്ത്രതിക്ഷി) പ്രസ്ഥാജ്ഞാ ചും ഉള്ളതായ (അഭിം) ഇം (വിരോധി) വൈരംവൈക്കുന്നു. (ഒപ്പസ്ഥഥസുകാനാം) കലഹത്തിൽ, പ്രസ്പസമാസത്തിൽ എന്നും ശത്രുചുരുതൊട്ടുടക്കിയവരായ (തേജാം) അവവരടക്കെഴുവപാണ്യവാഹിനെട, അഹിനക്കലേത്രുംപിവഘഞ്ഞേടു എന്നും (അഭമോ), ശത്രുവും (എകവഴ്റാവം) മെരുംഭാഗം, എകവചനാന്തരപ്രതീത എന്നും (ദാക്ഷി) വൈഗത്തിൽ (വിധാസ്യം) ചെയ്യാനിച്ചുക്കുന്നു (അഭിം അഭസൈ ഉപഃ) അഭന്നനായ ഇം രംജാവു്_യുതരാഞ്ചുന്ന (ശാബീകവൽ) വൈത്യാകർണ്ണനും എന്നപോലെ (ബഡാസേ) ശാശ്വിച്ചു.

സാ—ശാസ്ത്രതമായ വിരോധയുള്ളവരും സദാ കലഹപ്പും ഉസ്പകാമാക്കുന്ന കൊരുവപാണ്യവാഹംരെ, ആയും! വേഗ

നതിൽ ഇണക്കിച്ചേക്കുകയാണ് ഉള്ളമിക്കന്ന അന്വയനായ യുതരം ആണ് വൈദാകാരാനാലോട് സാദൃശ്യമുണ്ടെന്നീ. എന്നെന്നാൽ വൈ രാകരണാണ് ശാസ്ത്രവിരോധിവാചകങ്ങളായ അധിനക്ഷലേ ത്രാദിപദ്ധതിലെ പ്രദർശനായി സജ്ഞസിക്ഷണ്യാഥും ‘അധിനക്ഷലം’ എന്നിക്കുന്ന വേഗത്തിൽ എക്കവചനാന്തരങ്ങളാക്കണം.

‘യേഷാം വിരോധി ശാസ്ത്രത്തിൽ’ എപ്പോഴുള്ള അന്വശാസ്ത്രത്തിൽ അന്വശാസ്ത്രമുണ്ടാണ് ഈ പ്രാണതല്ല.

‘അഹോ’—ഇപ്പുകാരം ഇപ്പു ഇവരെ ഇത്രവേഗത്തിൽ ഇണക്കിച്ചേക്കുകയാണ് ഉള്ളമിച്ച ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ശൈലിയും കേമംതനെന്ന. ‘ആക്ക്’—അഹാണ്മികക്കാക്ക് വളരെ അനും പരിചയിച്ചു വളരെക്കാലം കൊണ്ടു സാധിക്കുകയുള്ള എന്ന ഭാവം. ശാഖികവാക്ക് അതിലിള്ളതു ലാഡവാറിരേക്കുന്നപുറതി അതിന്റെ ക്ഷണം ‘അഹോ’ എന്നാളുള്ളതുകൊണ്ട് ‘അഹാം’ രാഖ്മികതപാം അന്വശാസ്ത്രാക്ക് കൂടിശുശ്രാവതുകൊണ്ട് രൂപത്രം തേതു ഭ്രാതിപ്പിക്കുന്നു.

പ. പ്രാണ്ടാമതത്ര വിദ്രോഹസം പുരസ്താവകൾ
ശാഖിനിദർശനവാദ ചരിത്രത്താനും
തെരജ്ജാതുഷാലയത്തോപക്രിയാ വിചിന്നത്
ബാശ്രായിതെതർപ്പതമവിജ്ഞ ചാണകവേരൈഃ. 19

പ്രാ—(അഹം) അനന്തരം (സഹസ്രം) വേദാന്തിന്ത (തത്ര) പാശ്ചാലനഗരത്തിൽ (പ്രാംശി) പ്രാപിച്ചുവന്നായി (പുരസ്താവകൾ) മുനിൽ (ശാഖിനിദർശനവാദാൾ) ത്രുട്ടുജ്ഞിന്റെ ദംഢത്തിനു കീഴുംപെടുക മേതുവായിട്ട് (അവന്നീചൃതാന്തം) സ്ഥാപിനിമല്ലെ തായിത്തീന് മനസ്സുംകൂടിക്കിയവന്നായ (വിദ്രോഹം) വിദ്രോഹം (ജാതുഷാലയക്രമത്താപക്രിയം) അരംകാലിന്റെവെച്ചു ചെയ്യപ്പെട്ടതായ ഉപകാരത്തെ (വിചിന്നത്) വിചാരിച്ചിട്ട് (ബാശ്രായിതെത്രം) കണ്ണിരോലിപ്പിക്കുന്ന (തെരു വാണ്യവേരൈഃ) ആ വാണ്യവും ഗ്രാഹം (ദ്രതം) വേഗത്തിൽ (അവന്നുത) വൻകിക്കപ്പെട്ടു.

സാ—യുതശംഖുങ്കട നിശ്ചയാശതാൻ എസ്സിനെപുരത്തിൽ നിന്നു പോന്നതിന്നുണ്ടോ വിഭ്രഹം വളരെ വേഗത്തിൽ ചും വോലപ്പുലിയിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന്. അവിടെ കുന്നീറ കുള്ളുകൾക്ക് മുമ്പിൽ തുക്കിപ്പുദയായ ദൗഖ്യം സ്വംഗിത്രുമുള്ളുനെക്കാണൊക്കേ കൊണ്ടുണ്ടായ ഭക്തിപ്രമോദപ്പേരുകൾക്കിമെഴുട് റ.വി.കുടാൻ ഒരു ധിനത്തുംബാതായിത്തിന്ന്. വിഭ്രഹം അയച്ച വനക്കണാൽ നി ന്തിക്കെഴുട് വിലത്തില്ലെട രക്ഷപ്രാപിച്ച പാണ്ടാധനാർ ഉടം നെ അരക്കില്ലെന്തിൽവെച്ചു ചെയ്യുതായ ഉപകാരത്തെ വിചം തിച്ചു ഉള്ളിൽ വിറഞ്ഞെ കുതാജത്താണ്ണുശാപികളും കുള്ളനീൻ ചൊരിഞ്ഞുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തെ വരുച്ചു.

‘സഹസ്ര’—തനികൾ ഈ തുത്രത്തിലുള്ള സഭനാഡിം വും ജീലിപ്പിക്കേണ്ടു. ‘ദ്രതം’—വളരെക്കാലം തുടിക്കാണന്നവനം അര ത്രുപക്കാരിശം മുജച്ചും ആരു വിഭ്രഹം ദർശനകൊണ്ടുള്ളു സഹനാഡിംതിരേകും ലോതിലിപ്പിക്കേണ്ടു.

ഈ. തന്ത്ര ച വിഭ്രകമിതപ്രജനംചക്ഷത്തിജ്ഞാപനത്തുവാണുവാണാഭിഭ്രിഡൈസേഡാബിഭില്ലുമു സമ്മാനം മുകുറംഡാസനംപു മാണായന്തിം സക്താരീപാഷ്ഠതീകാം പാഷ്ഠനാനഗതാം ദൈ ത്രുരഭത്തവുള്ള മത്തഹാന്തികചാദാതാപീതിരമാക്കിയ പരിപ്പിലിപ്പുമാനക്കിതിചക്രായുക്കുയരഹലയരംഭ്രംബം സഹവ ചാവരിമാസരംസപരിലംഭിതമാർഘ്രം ക്രാഹലമത്തവരി ജനം ഹസ്തിനപത്തനമാലിപ്രവിജ്ഞാം പരിപ്പുശ്ചം യുതരം ആശിഷ്വാഭിനവത്തിപ്രാണഭി.

20

വും—(തന്ത്ര ച) അനന്തരം (പാണ്ഡവേയം) പാണ്ഡവ നാർ (വിഭക്തിവിപരിബാംമേര അനാഡിഗം) (വിഭ്രകമിത പ്രജനംചക്ഷത്തിജ്ഞാപനത്തിന്റെ ശുപാണം മേതുവായിട്ട് (യജ്ഞസേനാബിഭില്ലുമു) ദ്രവദേശ യുധ്യലുക്കിൻ മുതലായവരുടുക്ക തുടി (സമ്മാനം) വഴിപോലെ ആലോചിച്ചിട്ട് (മുകുറംഡാസനം) ശ്രീതൃജിന്റെ ശാസനത്തെ (പ്രമാണാത്മണം) പ്രമാണമാ

കി (ശുക്രതീഖാഷ്ടതീകരി) കന്തിയോടും പാഞ്ചാലിയോടും കിയവരായി (പാഷ്ഠാനഗാഡി) രക്ഷിക്കുകന്ന അനന്തരാമികളോ ടുട്ടിയവരായി (സ്വത്രരംഗവാഹനം സൗകര്യവാദാനപ്രീയംക്കുപരിപീഡിയുമാനക്കിതിചക്രം) അഞ്ജയദ ആദ്ധ്യ നാൽ കൊട്ടശ്ശൈപ്പുട് അംഗങ്ങം മദ്ദാനക്കൂട്ടം, കാലംപാശ്ശൈട്ടം, കി തിരക്കൂട്ടം, തേർക്കൂട്ടം ഇവയാൽ പീഡിപ്പിക്കപ്പെട്ടുന്ന തിര കൊട്ടക്കൂട്ടിയതാകിത്തിന്ത ഭവലയത്രാട്ടക്കിയവരായി (ചക്ര യാദൈഡയരാഭ്യാം സഹ) ശ്രീകൃഷ്ണനോടും ബലദ്രോഹംകൂട്ട (വച്ചപരിഹാസരസചരിലംലിതമാദ്ദശി) നേരംപോക്കായ വാക്കുകളേക്കാണ്ടു സരസമാകംവണ്ണം അതികുമിക്കപ്പെട്ടു മാ ഫുതേതാട്ടക്കിയവരായി (കരുമാലമത്രപുരജനം) സന്ദേശം ഫോതവായിട്ടു് മതത്വാരാധ ഘരവാസികളോട്ടക്കൂട്ടിൽ (ഹസ്തിന പഞ്ചനം) ഹസ്തിപുശത്തെ (അഭിപ്രവിശ്വാം) അവേണിച്ചവരായിട്ടു് (പരിച്ഛാൻ) എഡാവും സത്രയുംനാരാത്ത (ധൂതരാജും ചൂഡിന്ന) ധൂതരാജും, ഭീഷ്മർ, ഭ്രാന്താർ മുതലായവരെ (അഭിപ്രണാമം) അടക്കത്തുചെന്ന നമസ്കരിച്ചു.

സാ—പിന്നെ പാണ്യവാർ വിദേശ പറഞ്ഞ ധൂതരാജും കുടെ വിജ്ഞാവനാത്തെ കേട്ട്. ശത്രുസമീപത്തിലേക്കു ഷോകക നാകക്കാണ്ടു ദ്രോവന്റു ധൂശ്ചിത്രക്കും മുതലായവരോട്ടക്കൂടി നല്ല പോലെ ആലോചിച്ചു് ഭ്രാവാൻറു ശാഖിപ്രായത്തെ അറിഞ്ഞെ പോകതന്നെ എന്ന തീപ്പപ്പെട്ടുന്നതി. കന്തിയോടും പാഞ്ചാലി ക്ഷേണംകൂട്ടി രക്ഷിക്കാനെളാം പിത്രിടന്റു് സ്വത്രനാശ ദ്രോ വന്നു കൊട്ടാത അസംഖ്യം ചുറുജ്ജണ്ണമി, കാലംപി, കരിരുന്തേരും ഇവയെക്കാണ്ടു ഭൂമിരയാട്ടംകെ തിക്കശക്കാണ്ടും വോടിക്കാണ്ടും ശബ്ദംകാണ്ടും നിരച്ചു് ശ്രീകൃഷ്ണനോടും ബലദ്രോഹം കൂടെ നേരംപോക്കു പറഞ്ഞു് വഴിപോയതറിയാതെ, തന്മാളിപ്പുള്ള പ്രതിനിശ്ചിന്നതം പുന്നദ്ദേശനത്താൽ പ്രഫോമെന്റത്തോരാധ പെണ്ണര നാരാഞ്ഞെക്കാണ്ടു ഹസ്തിപുശത്തിൽ ചെന്നു് സത്ര ചൂഡാരാധ ധൂതരാജും, ഭീർഷ്മർ, ഭൂടണ്ണിയ മുതലായഞ്ചെലുക്കാണ്ടു നമസ്കരിച്ചു.

‘പാശ്ചതാനഗാഃ—‘ചക്രധർ’...ഇരുക്കൊണ്ട് പാത്രാലൻ
ഭതലായവക്ക് അപായരക ഉണ്ടായിരുന്ന എന്ന വ്യഞ്ജിക്കുന്നു.

എ. കൗമാതരമെന്തു പാശ്ചതി
സഹകര്യം പ്രണന്നാമ സൈംബലീം
“സുഭേദ! കൗവംഗവല്ലിനീ
ഭേദിരാസീ!”തുവദ്ദേശവേ സം.

21

വ്യാ—(പാശ്ചതി) പാശ്ചാലി (കരുംസഹ) കന്തിയോടു
കൂടു (കൗമാതരം) കൗകളിടുക മാതാവേയ (സൈംബലീം) സു
വലപുത്രികയ_ഗാന്ധാരിയെ (പ്രണന്നാമ) നമസ്കരിച്ചു (സം)
അവർഡി (ഹോ സുഭേദ) അഛ്യേയം സുഭേദ (തും) നീ (കൗവം
ഗവല്ലിനീ) കൗവംഗത്തെ വല്ലിപ്പിക്കുന്നവളായിട്ട് (ഭവിതം
അസി) ഭേദിക്കും (ഇതി) എന്ന് (മും എവ) സണ്ടാഷ്ടനോ
ക്ഷുട്ടെനെന്ന (അവദൽ) പറഞ്ഞു.

സാ—പാശ്ചാലി കന്തിയോടുകൂടുക കെളരവമാക്കു ആ
ക്കയായ ഗാന്ധാരിയെ നമസ്കരിച്ചു. അവർ “അഛ്യേയാ സുഭേദ!
നീ! കൗവംഗത്തെ വല്ലിപ്പിക്കുന്നവളായിതീതീം” എന്നു
സണ്ടാഷ്ടനോടുകൂടുകിതെന്ന പറഞ്ഞു.

‘മും എവ’—അടക്കിനയം കൊണ്ടപ്പു.

എ. പാണ്ഡ്യത്രുപ്പുഭവാപ്പ് ദ്രമണഃ
ശാരി_സീരിവിദ്രംഭിപരിതാഃ
ഗ്രഹിതംഗയസുഖയായനക്കണ്ണ്—
പ്രീണിതാസ്യുദയിതാസ്യുവദ്യശിഖഃ.

22

വ്യാ—(എ) അവർ (ശാരിസീരിവിദ്രംഭിപരിതാഃ)
ആക്രൂഹി, ബലപ്രാഹി, വിദ്രഹി, ഭീഷ്മ ഭതലായവരാൽ മുറി
പ്രുട്ടവാംഹിട്ട് (പാണ്ഡ്യത്രുപ്പും) പാണ്ഡ്യവിന്റെ ത്രപ്തകോ
ണ്ടു സംശാഷ്ടനെക്കാടുകുന്നതായ (ഗ്രഹം) ദ്രമണത്തെ (അ
വാപ്പ്) പ്രാപിച്ചിട്ട് (ഗ്രഹിതംഗയസുഖയായനക്കണ്ണമുണ്ടിതാഃ)
മാക്കപ്പെട്ട ആരണ്യങ്ങളാടുക്കു_നിയ ഭാജ്യായന്നു, കണ്ണുൾ, ഭറ്റാ
സന്നർ ഭതലായവരാൽ സംശാഷ്ടിപ്പിക്കപ്പെട്ടവരായി (സദ

എതാഴ്) പ്രിശൈലീകൂട്ടടക്കിയവരായിട്ട് (സുഖം) സൗഖ്യമുണ്ടാവോ (ഉശ്യം) വസിച്ച്.

സാ—പാണ്ഡവരാർ അനീതിജ്ഞൻ, ബലദ്രുത്, വിശ്വരൂപ, ഭീഷ്മ മഹാഭാരതവരോടുള്ളിട്ടി ചിത്രത്തിലെഫറി വെച്ചിരിക്കുന്ന പാണ്ഡവിന്റെ ശ്രൂപകോണും സന്ദേശം തന്ത്രങ്ങൾക്കുന്ന വേഗത്തെ പ്രാപിച്ചു് സ്ഥാനയെത്തെ നടത്തുകോണും പെരുംബന്ന മുഞ്ഞാധനം, കണ്ണൻ, ക്ഷേത്രാസവാൻ മഹാഭാരതവരുടെ ചെയ്യു സർക്കാരന്മാരെല്ലക്കുണ്ട് പ്രീതിപ്പെട്ട പ്രിയത്മയായ പാഞ്ചാലിയേ ടുട്ടി സൗഖ്യമായി താമസിച്ച്.

സ. തദ്ദോ ധന്മാന്മാർഥം പ്രകൃതിപ്പുലിമേതും മുണ്ഡാ ലിനം കൂലുംകാരം കൊരുവവപദസ്ത്രം ദിവേശയിൽക്കു മസ്തിവേദി ചൊരജാനവപദാദിന്മാവി മുഖാനവാന അം യുതരാഷ്ട്രം ജന്മനേരജാതത്വാപനിർജ്ജവണാത്മമി വാദിക്കുകളിൽനാരഭ്രത.

23

വ്യാ—(തതാ) അനന്തരം(പ്രകൃതിപ്പുലിമേതും)പ്രകൃതിക്കഴി ദേ—പ്രകക്ഷട, പ്രത്യയവില്ലപ്പെന്നുമായ ശബ്ദസ്ത്രവാനാഭിനേ ഏനം. മുഖിക്ക്—അഭിവ്യാഖ്യ, ‘അംചാൽംബിതി’ എന്ന സുതുംകോണു വിധിക്കപ്പെട്ടുന്ന ആരുദരും തുടർന്നു മുണ്ഡാ കാരണമായി (മുണ്ഡാലിനം) സത്യനിഷ്ഠത്വാദി മുണ്ഡാകോണും, അദ്ദേശം തുവംകോണും എന്നും ശോഭിക്കുന്നവരായി (ആശാകാരം) ഉജപലാർത്ഥനായിരിക്കുന്ന, മുസ്തകംനാത്രവരുതു യെത്തെ എന്നും (അംഭം) മു (ധന്മാന്മാർ) ധന്മപത്രരു (കൊരുവപദസ്ത്രം) കൂക്കരാജസ്ഥാനത്തിന്റെ, കൊരുവ എന്ന പദത്തിന്റെ എന്നും (അംഭലം) പകതിയിൽ, ഇടയിൽ എന്നും (ദിവേശയിൽക്കുണ്ടാണി) ദിവേശിപ്പിപ്പുണ്ട് ആരുഗ്രഹിക്കുന്നവരായി (രഖി തവേദി) തലിത്തെത്തെ—ധന്മപത്രടക ഹിരണ്യാ, താലിത്തപുത്രയെത്തെ എന്നും അറിക്കുന്നവനായ (യുതരാഷ്ട്രം) യുതരാഷ്ട്രൻ (ചൊരജാനവപദാദിന്മാവി) പുരഞ്ജിലും ജനവന്തതിലും മര ദിക്കിലും ഉജിവരായ (മുഖാന്മാവി) മുഖംനാരയും അം

പിരിമ്പും അരഹത്യപുഃംഹിതാദ്രഗം ക്രസ്തച്ചായകം. പക്ഷം തന്റെത്തിൽ (പൊരജാനവദാലീൻ അചി) പെറരജാനവദാലിനെ സ്വീകരിച്ചുവരാൻ ആവശ്യമായി (സ്വഭാവം) ‘സ്വഭിഞ്ജസ്യംചാമാലിസുദ്ധ ദിം’ പ്രീനാശി സുതുംകൊണ്ട് വിധിച്ചിരിക്കുന്ന സംജ്ഞയോടുള്ള കിയചയാക്കി (ഉപാന്തന്) സ്ഥീപത്തിൽ കൊണ്ടവന്നവനായിട്ട്, തിക്കന്നവാണിട്ട് എന്നും (ജതുംഗമജാതതാപദിസ്ത്രാ പദാന്തമിവ) അരക്കിസ്തുതിൽവെച്ചുണ്ടായ ചുടിതെ നശിപ്പി പ്രാന്തായിരക്കാണേണ്ട പ്രീന രോന്മാർ (അഭിധേകക്രിയാം) അടിഡേക്കത്തിന്റെ ത്രിരശ്മ (ആരംഭം) അതരംഭിച്ചു.

സാ—പിന്നീട് പ്രജകളുടെ അഭിവുദ്ധിക്കു മോതുവായി രീതിനന്നും, സത്യവിഷ്ണു മുതലായ മുഖ്യാജ്ഞാഭ്യൂതകൂട്ടിയവനും, ഉജ്ജവലാരിനായ ഇള ധന്തവത്രാര അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏതുമെ വിന്തു കൂടംജസ്ഥാനത്തിന്റെ പക്തിക്ക് അധിവരിയാക്കി തനിപ്പാനാഗ്രഹിച്ച ധൂതരാഷ്ട്രം പട്ടണത്തിലും നഗരത്തിലും മനുഷ്യരും വുദ്ധമാരും, അരഹത്യം, പുരോഹിതനും തലാവവശരജും വരുത്തി അഭിധേകക്രിയ ആതരംഭിച്ചു. ഈതു കണ്ണാൽ അരരാജിപ്പിലും ക്രതിയപ്പോൾ അധികരിക്കുന്ന അവക്ഷണായ ചുട്ടകളുംഡാന്നവേണ്ടിയാണേണ്ട എന്നും തോന്നും. ചുടി എന്ന ജലഘാസ്ത്രം പ്രതിവിധി.

ക്രാന്തിക്കിനിനും അണ്ണും, തബിതപ്രത്യുഥം, അഭിവുദ്ധി. അഭ്യൂതം വെംറജാനവദാലിന്മൈംവോലെ മുഖ്യസംജ്ഞയുംകൂട്ടിയ കൊരവപദം ഉണ്ടാക്കാം.

ശമ്പുംഗ്രാമ്പിജ്ഞാതനും, പ്രതിഭാതിശയസന്ധനം. അതു കുവി വ്യാകരണവിഷയത്തെ വളരെ എഴുപ്പുത്തിൽ ചെമർക്കാരങ്ങതാട തന്റെ കവിതയിൽ ലട്ടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത് ഇതിനു മുമ്പും പരിചിതമാണെന്നും.

പി. ഗാംഗാഖുസംഭേദപതം ഗാംഗമംഡി

പുഞ്ചാപ്രമോദന സഹോപദിതം

പ്രാസോഹി ദൈവാദ്വാഗേ ശരീരി

പുരോഹിതലസ്ത്രവ സ ഭാഗ്രാധരി.

24

പ്രാ—(അമർ) അനന്തരം (ഗംഗയെക്കംഡേശ) സ്ത്രീകൾ ട്രഷ്ടിൽ (സഹോദരിതാ) തുടക്കം ണ്ണവനിട്ടിള്ളി (ഗംഗയെം അംഗി) ഗംഗയെ സംബന്ധിച്ചു ജവവും (പുരോഹിതലസ്ത്രം) പുരോഹിതന്റെ വാശത്തിന്റെ (ശരീരി) ശരീരങ്ങളാട്ടുട്ടിയ (സം ഭാഗ്രാധരി ഇവ) അതു—അരുന്ദതൈകജമാജ്ഞിതമായ ഭാഗ്രാധസഖയുമോ എന്ന തോന്മാവിരിക്കുന്ന (പ്രാസം അവി) പ്രാംസന്ന (പ്രജാ പ്രിഥിവേന) യുതാം ആര്യാർ (പ്രജാ ഏവ പ്രിഥിവാദായ യസ്യ) സദി (ദൈവാൽ) ദൈവം ഫോതു ചായിട്ട് (ദ്വാഗേ) ദർക്ക്ക്ഷൈപ്പുട്ട്.

സാ—ക്രക്കണ്ണഭല്ലപ്പാം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ യുതരാഞ്ചുർ ദൈവാധിന്ദത്താൻ, മുന്തിമതതായ, പുരുഷവാന്തിന്റെ അരുന്ദതൈകജമാജ്ഞിച്ചു പ്രാംസഖയുമോ എന്ന തോന്മാവിരിക്കുന്ന പ്രാസമാധിശ്ചയക്കുണ്ട്. അദ്ദേഹം അഭിഭ്യക്തതിനു വേണ്ടി കനകകലാശാളിൽ ഗംഗാജവവുംകൂട്ടുടെ കൊണ്ണവനിഞ്ഞാം.

ഉത്തപ്പുഷ്ഠകാണ്ടു കാണ്ണിക്കിലുക്ക കുതുകാതിരേകം പ്രജ്ഞാ കുന്നം.

പ. “ജിതപാ ധരിത്രീമവിലാം ക്ഷിതിശാന്തി
കൃതപാ വശേ ദിവ്യമലൈസ്തുപമിഷ്ടപാ
സുവേന ജീവേ”താ തമഞ്ചിഞ്ഞു
കാനീനയെഞ്ഞപ്രഥമാ മനീസ്രാഃ.

25

പ്രാ—(അവിലാം) കട്ടാഴിനാതെയുള്ളി (ധരിത്രീം) അമിരൈ (ജിതപാ) ജഞ്ചിച്ചിട്ട് (ക്ഷിതിശാന്തി) രാജാക്കന്നാരെ (വശേ കൃതപാ) വാശതാക്കിചെരുജ്ജിട്ട് (ദിവ്യമലൈഡി) ദിവ്യമലൈയ യാഗംശഭൂക്താണ്ടു (ഇഡ്യുപാ) യജ്ഞിച്ചിട്ട് (തപം) അംഞ്ചോ (സുവേന) സുവര്ണതാട്ടുട്ടി (ജീവ) ജീവിച്ചാലും (ഇതി) എന്നപറഞ്ഞു (കാനീനയെഞ്ഞപ്രഥമാഃ) കന്നുകാജംതന്നു—വേദപ്രാസന്ന യെഞ്ഞും തുടങ്ങിയ (മനീസ്രാഃ) മഹാശിശുംഘം (തം) ധന്മപത്ര രൂപം (അഞ്ചുംഘിഞ്ഞു) അഭിഭ്യക്തചെയ്യു.

സം—“അരക്ക് അനിയൈഞ്ചാകെ (പക്തിയല്ല) ജയിച്ചു് രാജം ക്കൊംഗരെ അനുസന്ധാനം കീഴടക്കി രാജസ്വയും മുതലാൽ ലിവ്യു ജനങ്ങളെല്ലാചെയ്യു് ചിരകാലം സുവശാനി ജീവിച്ചിരുന്നും” ; എന്നപറഞ്ഞു് വേദവ്യാസൻ, ദോമാർഹൻ തുടങ്ങിയ മഹാശ്രീമാർഹമ്പതുവരെ അഭിഷ്യക്കുചെയ്യു.

പ. ഗാംഗതോധനപരിഷയകതസ്താനം
പാണ്യുംവദദിശാശ്വസംബന്ധവി
കിഞ്ചിസാധ്യയുംതരാഹ്യു് കമ്പ്യുട്ടം
ഘനിശേഷതിചേത സിപ്രജ്ഞാം.

26

പ്രാ—(തദ്ദ.) അരപ്പൂർണ്ണ (സിപാബംവി) ആ പാണ്യസ്തു തന്നെയമ്പതുവർ (ഗാംഗതോധനപരിഷയകതി) റംഗാജിലംകെം ണ്ണിളിച്ച അഭിഷ്യക്കുമേളുവായിട്ടു് (പാണ്യുംവദിശാശ്വസംബന്ധവി) യവളനായിട്ടു് ; പാണ്യുംതരാഹ്യയായിട്ടു് എന്നും തന്നെ (ദദിശാശ്വസംബന്ധവി) അന്തരുന്നുവായിട്ടു് പ്രജ്ഞാം (അരമം) ഇദ്ദേഹത്തെ (ഒരി തചേതസം) സന്തൃപ്തിതന്നൂരായ (പ്രജ്ഞാം) പ്രജകൾ (സാധ്യ) വഴിപോലെ (ധൂതരാഹ്യു് ദം അച്ചി) ധരിക്കപ്പെട്ട രാജ്യതോഞ്ചക്കു കിയവനായിട്ടു് (ഘനിശേഷം) വിചാരിച്ചു.

സർ—അരപ്പൂർണ്ണ, വെള്ളത്തെ ഗാംഗാജിലംതിന്നും അഭിഷ്യക്കും ഷേത്രവായിട്ടു് പ്രജകൾ യമ്പതുവരെ വെള്ളത്തെ നിറമംയിക്കുണ്ട്. അന്തരുന്നുവായിട്ടു് സന്തൃപ്തിതന്നൂരായ അവർ ഇദ്ദേഹത്തെ ഉത്തമനായ സംസ്ഥാനമനായും വിചാരിച്ചു.

പാണ്യുംവിക്കണ്ണ. ധൂതരാഹ്യു് നാശം വിചാരിച്ചു എന്ന ഔദിഷ്യംത്മലത്തിക്കൊണ്ട് പാണ്യവില്ലും ധൂതരാഹ്യു് ടരില്ലും ഉള്ള ത്രംപ്പോലെയുള്ള സന്നദ്ധം പ്രജകൾക്കു് യമ്പതുവരും കരാളിൽ ഉണ്ടായി എന്ന വ്യതിരേകം വ്യജിക്കിന്നും.

പ. ക്രമെവള്ളുംന്നുഭിഷ്യകയാരാ
മഹാഷ്വിതത്താനിപ്പചാതരാജത്തി
അരാഹ്യന്തതാച്ചുദേയതവെവേ
സന്താപധാരവിസുദ്ധയാന്നു.

27

വ്യാ—(മഹാശിഖത്താ) മഹാശിമാരാൽ കൊട്ടക്കപ്പെട്ട (അരംഭിക്കുന്ന) അഭിജ്ഞക്കത്തിന്റെ ധാര(രാജത്തി) രാജാവിന്റെ (കൂലംവി) ശിരസ്സും (യദാ എറബ) എപ്പോൾതന്നെ (ചവാര) വീണാ. (തദാ എറബ) അപ്പോൾതന്നെ (സുര്യാധനസ്ഥി) ഇങ്ങും ധാരാ (ചുദയൈ) ചുദയത്തിൽ (അമാശ്വർത്താ) കോപത്താൽ കൊട്ടക്കപ്പെട്ട—ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട (സന്താപധാരാ അഡി) സന്താപത്തിന്റെ ധാര—നിരന്തരസന്തതിയും (പാശംത) പതിച്ചു—ഉൽഭവിച്ചു.

സാ—എപ്പോൾ മഹാശിമാർ ചെയ്യുതാണു അഭിജ്ഞക്കയാ ന ധമ്പതുക്കട്ട ശിരസ്സും വീണാ അപ്പോൾതന്നെ ഇങ്ങും ധാരാ നും ഉള്ളിൽ വിരാതരമാണു സന്താപസന്തതിയും ഉൽഭവിച്ചു.

‘ചുദയ’_സന്താപത്തെ പുരണ്ടതുകൂടെ പ്രകാശിപ്പിച്ചില്ലെന്ന ഭാവം.

ഒ. തത്ത്വജ്ഞപലിഷ്യത്ത്_പ്രതാപത്രാസംഗ്രഹണാഗതംഭൂമാനി—
മന്യലമിവമന്നിമകടംഗിരസാസംഭാവക്കനബൾരാജുംഭി—
ഡേക്കളിപ്പുജംഭിപ്പുമോദിന്മുതമനന്മാരണിതുമിവാം—
രാജാക്കുതെഴുഫാലദേഹേക്കുതപട്ടബ്യന്യനോ“രണ്ടുതാണ്ണു—
ഭേദപിവയംത്രാമേവാഗ്രഹാമള്ളതിമാന്തിതുമിവക്കുറാന്തഗ—
തെത്തിപ്പുമണിമണ്ണാബഹരാകലിതകണ്ണംലം വരന്ദരി—
ആണ്ണുപാദ്യം വക്ഷാഭാഗമാരോക്കുതീനാം വിജയലക്ഷ്മി—
നാംഗാനാകാനിവമൗക്കതിക്കാജാംരസാധാരയൻക—
നകവലയദരാമിഷാഭരണിവലയ മേവ നിരായംസംഭ—
ജേജോദപഹന്നസമരംഭൂമകുതുകാഡിവകടകബ്യന്യംഭി—
തന്ത്രിതുലവലക്ഷ്മിപ്രാതുതയേവസഭുതാം ഗതെനവിത്രു—
കാന്തിയരേണകരേണാഘ്രസൽ പരിഹിതിഡിവ്യക്ഷാമേ—
പരിവിരാജിതാനേകകകാഞ്ചീമണ്ണംലതയെകകാഞ്ചീലാം—
ചരിതാത്മംതുണ്ണിരഹജംവിഡി,ബയനിവകമലാകാമുക—
കടകാക്കപമേനാവരിന്നുഡേവദേശുംധനകനകനയദേഹനസ—
ദ്രൂപവിശ്വാരാജലക്ഷ്മാവിശേഷംജപലീകൃതന്നസ്സും—

നപ്പണവെതെ സ്നേഹദാദിഭിള്ളുകും ദാദച്ചരപ്രക്ഷിബാംഗ

ആനുമാർ.

28

വ്യം—(രത്നങ്ങൾ) അനാശരമാകവട്ട (സം) ധനമുത്തർ (പ്രജപാലിശ്ചുൽ പ്രതാപത്രാസ രഘവാശതം) എറിവും ജ്ഞാലികംാംസ് ചോകനതായ പ്രതാപത്തിൽ വിനാളിഡയേരോത്വായിട്ട് ദരിം സാത്തി ഗായികക്കാണ്ട് വന്നിൽക്കുന്ന (പ്രമാണിമണ്ണാലും ഇവ) ആഭിത്രുഖണ്ണാലുമോ ഏറ്റന തോന്നമാറിരിക്കുന്ന (മണിമകടം) നീമയായ കിരിട്ടെതെ (ശിംസാ) കിരിസ്തുക്കുണ്ടേ (സംഭാവ അന്ത്) സമാന്തിക്കുന്ന—യാർക്കുന്നവരാം (അബ്ല്രാജ്യാഭിഖ്യകിം ഇതി) അബ്ല്രാജ്യാഭിഖ്യന്നും അഭിഖ്യകം—പക്കരി രംജുത്തിന്നായി പതിയാക്കി അഭിഖ്യകം ചെയ്യും പ്രനിഃവൈന (പ്രമോദവിന്മുത്തം) പ്രമോദം ഹേതുവായിട്ട് മാനനതിനാന (പ്രജാഭിംശി) പ്രജകളേ ക്കാണ്ടു (അനന്നൂരായിതും ഇവ) ഇടക്കിടെ സൃതിപ്പിപ്പാംബായി ക്കാണ്ടോ എന്ന തോന്നമാരും (അബ്ല്രാജ്യാഭിഖ്യന്നും) അബ്ല്രാജ്യാഭിഖ്യത്വത്തിനായ (മാലദേശം) നെനാറിതടക്കത്തിൽ (കൃതവട്ടംബുസം സം) ചെയ്യുള്ളട്ടുക് പട്ടത്തിന്നും ബുംഗനതോടു തുടക്കിയവനം (ന ത്രഭ്രതാംഗം) മത്താദാദ്വാഹിരിക്കുന്ന (സദ്വ്യവയം അപി) കട്ടാഴിയാ തെളുള്ള തന്മാളിം (തപാം ഏവ) അഭ്യന്തരയെത്തന്നു (അതുള്ളയം ഒരി) അതുള്ളയിക്കുന്ന (ഇതിമന്ത്രിതമിവ) ഏന്ന് ഇംഗ്രാമയിപ്പായും വാനായിക്കുണ്ടോ ഏന്ന തോന്നമാരും (കണ്ണാന്തഗതെതി) കണ്ണപ്രദേശത്തെ പ്രാപ്താദാദ്വായ (ദിവ്യമാണിമണ്ണാലെവി) ദിവ്യപ്രാണിയായ റത്നസൂഹണാഭൂതക്കാണ്ടു (അതുകലിതക്കണ്ണാലും) ധരിക്കു പ്പെട്ട കണ്ണാലും പ്രാപ്താദാദാദ്വായ (പരന്നഗരഭ്രംബി) നാതുക്കളും ടെ റാജ്യാദാദ്വാഹിതനിന്നു (സദ്വാഹഭ്രംബി) വനിട്ടിം (വകേക്കാംഗം) മാ പ്രീടത്തെ (അത്രോക്കൃതിനാം) ആരോഹനം ചെയ്യാനാംഗാം കു ഓ ന (വി ജ യ ല കുഞ്ചി നാം) വി ജ യ ല കുഞ്ചി ക കു ട (റാജ്യാംകാന്ത് ഇവ) കണക്കു കുട്ടിലിനിള്ളു ചിന്നാംളും ഏന്ന തോന്നമാരും (മെശക്കിക്കാന്ത്) മുത്തുരത്നാംളിടുടെ സൗഖ്യാദാദ്വാഹി (ഉരസാ) മാരകുണ്ടു (ധാരണാ) ധരിക്കുന്നവനം (കനക വലയദാനാമിഷം) സപ്രാവുളകളുടെ ധരിക്കണ്ണ ഏന്ന വ്യം

ജം മേതുവായിട്ട് (യഠണീവലയം എവ) അവലയത്തെത്തന്നെ (നിരായാസം) യന്നേക്കുടാതെ (ശ്രദ്ധന) കൈകൊണ്ട് (ഉഡംബൻ) വഹിക്കുന്നവനും (സമരോള്യമുള്ളതുകാൽ ഇവ) യുഖ്യാലൃഷത്തിലുള്ള കൈതുകും മേതുവായിട്ടോ എന്ന തോന്നമാറ് (കടക്കബ്യ സ്ഥാപിതിത്താലീസി) കടകത്തിണ്ഠം—വള്ളയട്ട, സെസല്ലുത്തിണ്ഠം അന്യംകൊണ്ട്—ധാരണാംകൊണ്ട്, നിവേശംകൊണ്ട് കാണിക്ക പ്ലേട് ശോഭയോട്, വീഞ്ഞംസവത്തോട് എന്നും തുടർന്നവനും (അതുല്യക്കൂടിപ്പാത്രതയാണുവ) എതിരിറ്റ സമ്പത്തിണ്ഠം, ദക്ഷി ദേവിജീവം പ്ലംസം ഭാതാവാഴു എന്നുള്ള അവസ്ഥ മേതുവായിട്ട് (സഭ്രതാം) അംഗളിലീംഡിയാട്ടുട്ടിയതാവു എന്നുള്ള അവസ്ഥായ, സാഹരതപത്തെന്നും (ഗതേന) പ്രംവിച്ചതായും (വിദ്രുക്കാംതിയിരണ്ണ) പവിശങ്കരിക്കുന്നു—അംഗളിലീം തീണ്ട് പാരിച്ചിട്ടുള്ളത്. പക്ഷത്തിൽ ഉള്ളിൽ കിടക്കുന്നത്. ശോഭ ചെയ്യാൻ ചുരിച്ചിരിക്കുന്നതും ആയ (കരേണ) കൈക്കുള്ളുകൊണ്ട് (ഉഛ്വാസൻ) ശോഭിക്കുന്നവനും (പരിഹിതലിവ്യുക്കുംമോപരി) ധരിക്കപ്പെട്ട ദിവ്യമായ വൈഴ്സ്പുട്ടിണ്ഠം മുകളിൽ (വിരാജിതാംന കകാഞ്ചിമണ്ണവത്താ) ശോഭിച്ചു അനേകം അരഞ്ഞതാം വലുതോട്, കാഞ്ചിപുരതോട് എന്നും തുടർന്നവനാശു എന്നുള്ളതു മേതുവായിട്ട് (എകകാഞ്ചിലാഭചെരിതാത്മം) കൈ കാഞ്ചിജീവ മാംഗം മേതുവായിട്ട് കുതാത്മനാശു (തുണ്ണിരംഭാജം) തുണ്ണിരംഭാജുത്തിണ്ഠം രാജാവിനെ (വിഡംബയൻ ഇവ) പരിഹസിക്കുന്ന വന്നോ എന്ന തോന്നമാറിക്കുന്നവനും (ദിഞ്ഞാധനക്കുന്നയേന) ദിഞ്ഞാധനിണ്ഠം ദിന്നയത്തിൽ നിന്നുള്ള ദേം മേതുവായിട്ട് (കമലാകാരുക്കടക്കാക്കുവമേന) ലക്ഷ്മീവല്ലുത്തിണ്ഠം—ആരീക്കുംഡിണ്ഠം കടാക്കുമാകന മാർത്തിലുടെ (അവവത്രിണ്ണിയാം ഇവ) ഇറഞ്ഞി തിട്ടോ എന്ന തോന്നമാറ് (സഭ്രാം) ഉടനെ (പ്രവിഷ്ടയാം) അബാഹിച്ചു (രാജലക്ഷ്മി) രംജലക്ഷ്മിയാൽ (വിശാമേംജം—ലീഞ്ഞത തന്റെ) വിശാമേംജ് ഉജ്പലമാക്കി ചെയ്യുപ്പെട്ട ശരീരതോടുള്ളി തവന്നയിട്ട് (സാദരപ്രാണത്തേ) ആത്മപുരിസ്യരം നമസ്കരിച്ചു (സോദരാഭിഭിംഗം സാകം) സോദരാഭിക്കുളംകുട്ടി (സാദപുരലും

ക്കിന്നായ) ഹസ്തിനാവുരപ്രദക്ഷിണത്തിനായി (ഇംഗ്ലീഷ്) അത് റംഗിച്ച.

സാ—അതിനാശേഷം പ്രജപലിക്കാൻവോകന പരാത്മ വത്ത പേടിച്ച ദരംപ്രാവിച്ച സൃഷ്ടിബിംബമന്നവോലെ ഈ കിക്കന മനിമക്കടവത്തെ ദിരസ്സിൽ വഹിച്ചും അല്ലാജ്ഞാഭിജ്ഞ കംകനം എന്ന പ്രശ്നാദത്താൽ മരന്നവോയ പ്രജകളെ അന്നസൂ രിക്കാനെന്നമുടിൽ അല്ലപ്രയോക്തിയായ ദൈവിത്തടത്തിൽ വ ട്രക്കെട്ടിയും രതാജാളംയിമുമന്തെ തൈജാളപ്പും അജായെയെത്തു നെ ആസ്ത്രയിക്കുന്ന എന്ന മന്ത്രിക്കാനെന്നവോലെ കണ്ട്രഗത ക്ഷേമം മനിമണ്ഡിതക്ഷേമം ആയ കണ്ണാലംധരിച്ചും അല്ലാജ്ഞ ക്ഷേമിൽനിന്നു വന്ന മാറിടത്തിൽ കരേവാൻ കൊതിച്ചുകൊണ്ടി രിക്കന ആയലക്ഷ്മികളെ കണ്ണക്കാക്കി അടച്ചാളമിട്ടുവോലെ ശോഭിക്കുന്ന മുത്തമാലകളെ ഉരസ്സിൽയരിച്ചും കനകവലയമെന്ന വ്യാഖ്യതാൽ ഭവലയെത്തത്തെന്ന നിശ്ചയാസം ധനിക്കുന്ന പരന്നവോലെയും സമരാളുമാരിലുള്ള സന്നാഹിത്താലെന്ന തോന്നമാർ (സേനാനിവശങ്ങോകാണ്ട്) കാപ്പുകെട്ടലുകോണ്ട് ദ നില്പിക്കപ്പെട്ട ഗ്രീഡാക്കൂട്ടിയവനും അതുലവലക്ഷ്മി (സമ്പത്തി)പു ഭാനംകോണ്ട് സമുദ്രാവസ്ഥ (മുദ്രാംഗലിയുകളും അവസ്ഥ)യെ പ്രാപ്തിച്ചും പവിഴകാണ്ടിയെ ധരിച്ചുത്തമായ കൈകളെക്കോണ്ട് ശോഭിച്ചുവനും ഉടക്കപ്പെട്ട ദിവ്യപട്ടാംബേരണിന്നും ഇകളിൽ ശോഭിക്കപ്പെട്ട അനന്തകം അരംതൊണ്ടുകളേണ്ടാക്കൂട്ടിയവനാംകുകോണ്ട് കാഞ്ചിപ്പുരാകോണ്ട് കൂതായ്മനായ തുണ്ടിരംഭനെ പരിഹാ സിക്കന്നവനെന്നവോലെയും കമലകോൺതാൻറും കടങ്കുമാർദ്ദമായി ഒഴുകിവന്നതോ മുഞ്ഞംഡയനന്നും മുന്നായെന്ന ഭയനും പ്രാപിച്ചുതോ എന്ന തോന്നമാർ ചെട്ടുന്ന പ്രാപിച്ചും രാജാല ക്ഷീണിയാൽ വിശ്വേഷിച്ചും പ്രജപലിക്കുത്തശരീരായിട്ട് ഒഴുഭാവോടെ നമസ്സിച്ചു സോദരങ്ങാരേംടക്കുടെ നാഗവുരുതെതു പ്രക്കിണം ചെയ്യാനാരംഭിച്ചു.

പ. പ്രാപിച്ചുസിലിപ്പിരംഗിമ്പു
രാജവച്ചസ്യരോന്തരംദഹി

പല്ലവച്ചും സിവിചുമ്പിരംചും

ബ്രാഹ്മികാം കർണ്ണിചന്ദ്രഗംഭിം.

29

വ്യാ—(ശ്വരവച്ചും കിംഗിംഗി) ശ്രൂപാജ്ഞാനാത്മരം (അം ഫ്രിതാരിഷഃ) അപ്പിത്രണഭ്രായ അനശ്രമണഭേദംകൂടിയിവനഃ തി (രാജവച്ചും സഹരഃ) രാജലക്ഷ്മിന്ദയ ധരിച്ചവനായിരിക്കനാ (ന രോദപഹഃ) യമ്പത്രൻ (പല്ലവച്ചും സിവി) വിശ്വാസമായ പുഞ്ചാ സൗരാജ്ഞാതജാസ്ത്രാട്ടകൂടിയതാണി (ഹാംചിവച്ചും സി) രജരേ ജണ്ണേ ടുക്കിയതാളിരിക്കനാ (കർണ്ണി) റജതതിക്കൽ (ആസ്ഥിതഃ) ആ അശ്വാസി (ചുരീ) റജഡാനിന്ദയ (പച്ചുംഗാർ). പ്രാക്കിണം ചെണ്ണ.

സാ—ശ്രൂപാജ്ഞാരം അനശ്രമഹീതനം രാജഭക്ഷ്മിന്ദയ ധ മിച്ചവനായ ധമ്പന്നറാൻ പുഞ്ചാശ്വരാജാംകാണ്ട ശോഭിച്ച ആനപ്പാഭ്രാക്കഹരി നഹരപ്രാക്കിണം ചെണ്ണ.

ഗ. താത്യു നഹരപരിക്കുമണാപ്രകടിരാപ്രഭാവഹണ്ണുഹരി നില്ലുംളിത്തമാനസ സകലഹനവ വിവിധമാനനാവലോ കനാമമ്പലുകൾപ്പലയമ്പിതയീരന്നുയാനിയില്ലുംയോന്നാ രഹസ്യി പിതരമേതു ശോകാവിഃം വിലലാപ. 30

വ്യാ—(തത്യു) .അനന്തരം (അന്നുയാനിയി) അന്നുയ ക്കും ഇരിപ്പിടമായ (സുഖാധനഃ) ഭണ്ണാധനൻ (നഹരപരിക്കുമ സ പ്രാജ്ഞി പ്രഭാവഹണ്ണുഹരിപ്പലനില്ലുംളിത്തമാനസ സകലഹന വാവിവിധമാനനാവലോകനാമമ്പലുകൾപ്പലയമ്പിതയീ) നഹര പ്രാക്കിണാസായത്തിൽ പ്രകാരിക്കപ്പേട്ട പ്രഭാവാധികൃതതാർ ധമ്പത്രായിനച്ചിത്തമാരായ സകലജനങ്ങളിടേണ്ടാം നാനാവി യ പുജകളിടു ദംനാംകൊണ്ടണായ കോവാധികൃതാർ വ്യാപ്ത ചിത്തനായി (ശോകാവിലഃ) ശോകകല്പമിതനായിട്ട് (രഹസ്യി) വിജനത്തിൽ (പിതരം) അഞ്ചുനൈ (എത്ര) പ്രാപിച്ചു് (വിലലം പ) വിലപിച്ചു്.

സാ—അതിനാശേഷം അന്നുയാകക്കിയായ ഭണ്ണാധനൻ പ്രശ്നപ്പാതുക്കട നഹരപ്രാക്കിണാസമയത്തിൽ പ്രകാരിതമായ പ്രഭാവാധികൃതതാൽ തദയീനമാനസമാരായ ജനങ്ങളാൽ ചെണ്ണ

പ്രേക്ഷ വുജകളെ കണ്ടിട്ടു കൊംപാസ്യനും ഭിവതാടം കൗൺസിൽ
ന്നൂറിട്ടു വിജയത്തിൽ അപ്പുന്നായ യുതരാഞ്ജരെ മുഹിച്ചു എന്ന
ഒഴിച്ച്.

പ. തന്റെ വാത്സല്യത്തിന്റെ
ദാസരല്പുദ്ധവഭിഷ്മപദ്ദത്തെ
ദാസികരിച്ചുസിപരം

തെമ്പംബുത കരകുലാംകാനോതാൻ. 31

വ്യാ—(തന്റെ) അഖി (ദാസരല്പുദ്ധവഭിഷ്മപദ്ദത്തെ) വിദ്യാ
രാലികളിടെ ഭജപാദശം ഹേതുവാഹിട്ടു (വാത്സല്യത്തിന്റെ) മുദ്ര
യമ്പത്രക്കണ്ണാക്കിച്ചുജുപ്പുടു രാജലക്ഷ്മിയോടുള്ളിയെ എന്ന
യിട്ടു (തെമ്പം) അവക്കം (എതാൻ കരകുലാംകാൻ) ഇന്ന് കര
കുലശാനാന്തരാളം (പരം) എറബവും (ദാസികരിച്ചുസി) ദാസ
മാരാക്കണ്ണ (ബത) കണ്ണം.

സാ—അരംഭം വിച്ഛരം ദീതലായവരുടെ ഭക്തഭദ്ധത്താർ
യമ്പത്രരു രാജാവാക്കി വാഴിച്ചിട്ടു കരകുലാംകാനാളും
നൈംബരാളി അവക്കണ്ണ ദാസമാരാക്കണ്ണ, കണ്ണം.

ഗ. നിരമുഖേചതത്സാന്നാവശാലിംസാന്നാട്ടിച്ചാരോഹന്യാ

രീപതിഃ കൗണ്ഠയാദിനാളുരയസാന്തായന്നേവമവാദിംശ. 32

വ്യാ—(ഭാസ്യാരീപതിഃ) യുതരാഞ്ജൻ (എത്തൽ) ശ്രതിനെ
(നിശ്ചയ ച) കേട്ടിട്ടു (സന്നാപണാഭിഃ) ഭിവതേതാടക്കുടെ (സംസ
ദ്വിചാരം) ഉന്നപ്പിൽ ത്രാലോചിച്ചു (കൗണ്ഠയാദിംശം) വാണി
വമാരു (ആളുരു) വിളിച്ചിട്ടു (സാന്തായനം) സംശയംനില്ല
ശ്രീകാണ്ട (എവാ) ഇപ്രകാരം (അവാദിംശം) പഠിതു.

സം—യുതരാഞ്ജൻ ഭിഞ്ഞായതനും വാക്കുകളെ കേട്ടിട്ടു
ഭിവതേതാടക്കുടെ വാണിപബന്ധരെ വെർത്തിച്ചിട്ടു താംനു ഫോർ
വാൻ ത്രാലോചിച്ചിട്ടു ഗുമ്പുരുപികളെ വിളിച്ചു സമശ്വരി
പ്പിച്ചുകൊണ്ട ഇപ്രകാരം പഠിതു.

പ. ചുത്രാ ദാ ഭിഞ്ചിനീതാ ദൃഢലമതിരന്തുൻ
നാമമിശ്ര നിരോദ്ധും

തല്ലാഃചസസ്യകാണ്ഠരോനന്നസഹവസരൈ
സന്പരതേയുച്ചിരോധാധി

വുച്ചെന്ത്രയുംസിതംപ്രാക്കരിപ്പുരജനനാർ
വാണിഡാവപ്രസ്ഥമസംജ്ഞാം

തംഭദാംഹാതയും സകലഹിതപരോ
മാധവോമന്മുതേ ചേൽ.

53

ചു—(മേ പുത്രാം) എൻ്റെ മക്കൾ (ഭർത്താരിൽ) വിന്നയ മില്ലാത്തവരാക്കന്നു. (ഭൂമിലെത്തിൽ) ഒരുക്കെതചിത്തനായ (അംഗം) ഞാൻ (ശബ്ദം) ഇവർ (വിഭാഗം) തകയുവനായിക്കൊണ്ട് (നുംബാം) ശക്തനായി വേഖിക്കുന്നില്ല. (തല) അതു ഫോറുവം യിട്ട് (സ്വർക്കാൻ) അന്ത്യസഹായങ്കൊണ്ട് വളരേണ്ടവരായ (വി) നിങ്ങളേം (യാചേ) അഭേദക്ഷിക്കുന്നു. (കരിപ്പുരജനനാർപ്പാക്ക) ഹസ്തിനപുരനിമ്മാണത്തിനുംപു (വുചെന്ത്രി) വുച്ചുകുന്ന രാജൻ (അപ്പുംസിതം) അധിക്ഷിതരമായും (വാണിഡാവപ്രസ്ഥമസംജ്ഞാം) ഇന്ത്രപ്രസ്ഥമെന്ന പേരോടുള്ളിയത്തുമായ (രാം ഭദ്രാം) ആ ലിക്കിഡലക്ഷ (സകലഹിതപരം) പ്രസ്താവക്കും നാമയെ കാംക്ഷിക്കുന്നു (ശാധവി) ഗ്രീക്കും (മന്മുതേ ചേൽ) വിചാരിക്കുന്നു വെകിൽ (യുദ്ധം) നിങ്ങൾ (യാത) പോക്കാലും.

സാ—എൻ്റെ മക്കളും ഭഞ്ഞായനംലികൾ വിന്നയമില്ലാത്തവരാക്കന്നു. ഭൂമിലചിത്തനായ ഏറ്റവിക്കു അവവരെ തകയുവാൻ ശക്തിയുണ്ട്. അതിനാൽ ഞാൻ, അന്ത്യസഹായങ്കൊണ്ട് വളരേണ്ടവരായ നിങ്ങളേം (അഭേദക്ഷിക്കുന്നു). നിബാഡി കനിച്ചു താമ ശിച്ചുൻ വൈരം വല്ലിശേഷഭേ ഉള്ളി, വിഞ്ഞാം. അതുകൊണ്ട് ഹസ്തിനപുരംഭാജനതിനുംപു തജ്ജടു വുച്ചുകുന്നാർ താമസിച്ചിരുന്നു ഇന്ത്രപ്രസ്ഥമെന്ന ലിക്കിലേക്ഷ കൂട്ടുന്ന സമ്മതമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ പോക്കാലും.

സ. തുതിവദ്തി കൂടപ്പിതരി പിന്തുവചനം മാനനിതവ്യുമേ ദുരിമാധിവാരിരാ വാണിഡാവപ്പേജുവാണിഡാവപ്രസ്ഥമല്ലെന്നു ഒരു ദംശൂതസ്യ രാജേന്താ ലോകരജനനരാജ്യവാ നൗമ്പുതസ്യ ചുദയാക്കിന്നാശക്ത്യാവാ സഭേനുവല്ലതിപ്പും നാശനാശിനാശ നാശരജനാശ “അംഗ്രേജിനാം സഹനിന്ത്രിപ്പും

താം കല്ലേഴ്ചേണ്ട പ്രതിക്രിയയും റിപ്രതിക്രിയയിസസൗഖ്യവലെ സുഖാധാരനും തേജും ചുവന്നുവെള്ളുവെലമാത്രാനായാഗ്രഹിക്കേണ്ട പ്രാസാദങ്ങളാൽസിമേരേജും ക്രമേണ്ട സജ്ജാതകവലമിവായുംബുധിപ്പിക്കുന്നതിനും വിജ്ഞലോകമിവവിമുക്തജനാവാസം തല്ലഭേദമിവകാനാരചിതം തങ്ക്രഭേദമാപ്പും നിവാസാവായാം ചീറ്റയിൽ “പൊരുത്തന്നും വാന്നെയാം കാപ്പത്തല്ലായുംയാമമല്ലേവേ” ത്രാഭേദക്കനിവിരംതെ ക്രൂല്ലാമഹാവി സുകോദരേചിരിന്നനേന്ന ദംസാവിച്ചിന്ത സ്വർഘരാജ്യാജ്ഞയും ദേശാ കിലത്തിരഞ്ഞാസനിവിലഭി പ്രീക്രമം വിഹപക്രമം.

34

പ്രം—(ക്രാപിതരി) യുതാഷ്ടിക്ക് (ഇതി) ഇപ്രകാരം (വാതി) പരിഞ്ഞസമാരത്തിൽ (പിത്രവചനം) അച്ചേരിക്കുന്ന വാക്കു (മംഗളിതവ്യം എടുവ ഇതി) മാനിക്കപ്പേട്ടേണ്ടതെന്ന എന്നി പ്രകാരം (മാധ്യവഹിരാ) അനീക്രിയേരിക്കുന്ന വാക്കു ഷൈത്യായിട്ടു (പാണ്ഡിവാജ്ഞ) പാണ്ഡിവാഹം (ബാണിവപ്രസമപ്രസാദിജ്ഞ) വാണിവപ്രസമത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടുസമയത്തിൽ (രാജ്ഞി) രാജാവായ (ധനംസൂത്രം) ധനമ്പത്രങ്ങൾ (ലോകരജ്ഞനരക്തജ്ഞം വാം) ജനരജ്ഞനിചുജ്ഞ സാമത്ര്യത്താലോ (നന്ദിസൂത്രം) അനീക്രിയേരിക്കു (ചുഡാക്കപ്പാരക്തജ്ഞം വാം) മനസ്സിനെ വരീക്കിക്കുന്ന തിലുള്ള സാംഖ്യത്ര്യം ഷൈത്യായിട്ടു (സഹമഹവ) ക്രമിച്ചുതെന്ന (നാഗരജനേജ്ഞ) രാജ്യാനിവാസികൾ (പ്രതിഷ്ഠാസമാനേജ്ഞ) പുറപ്പെട്ടവാനായിക്കൊണ്ടു അതുമഹാത്മാടക്കുട്ടിയവരായപ്പോൾ (അഥവാപ്രാണാ സഹ) പക്തിരാജ്യത്തിനു നാമനായിട്ടുള്ളവനേംടുടെ (നിന്ത്രിക്കുന്നതാം) ചോക്കനവക്കു (കലാച്ചേണ്ട പ്രതിക്രിയാ ഇതി) വംശവിനാമമാണു പ്രതിക്രിയയെന്ന (സബ്രഹ്മണ്യം) ഒക്കെയിരാട്ടിയ (സുഖാധാരനു) തുടങ്ങിയ (സുഖാധാരം) അവഞ്ചം (ലക്ഷ്മീസഹായം എവ) അനീക്രിയേരാതെന്നെന്ന (സംഗാധാരം) അവലംബേണായി (മദ്യമാനേജ്ഞ) വിചാരിച്ചു (രാജ്ഞാതകലഭ്യവലമാത്രാനാഗ്രഹിജ്ഞം) സ്രീ

പറമായി കിട്ടിയ സൈന്യങ്ങൾ മാത്രം സഹായത്തോടും (വൃം സദയാദ്ധ്യാദിസമേതത്വം) വ്യാസൻ, ദയാദ്ധ്യൻ മുതലായ വഴരാട്ടം കൂടു (കുമേണ) സാധ്യാത്തത്തിൽ (സജ്ജാതകവളം ഇവ) ന പ്പുതായ ജാതകത്തിന്റെ ചലം എന്നപോലെ (ആയുരാദ്ധ്യി ശ്വിതം) അയുസ്സു മുതലായതിനോടുകൂടിയതും, അയുസ്സു മുതലായ രാജാക്കമോരാർഡ് രോക്കപ്പെട്ടതും (വിജ്ഞലോകം ഇവ) വൈക്കണ്ണം എന്നപോലെ (വിഭക്തജനാവാസം) ദക്ഷതയാരായ ജനസ്ഥാപി താമസിക്കുന്നതും ജനവാസചീപ്പാതാതും (ംല്ലഭേം ഇവ) കാടകയെയെന്നപോലെ (കാരാരചിതം) ഭാസ്ത്രയാൽ ഉണ്ടാക്കു പെട്ടതും, കാട്ടക്കുണ്ട് വിശ്വാസ്തും അരയ (രഞ്ചപ്പേശം) അ പ്രഭാഗതെന്തു (അവാപ്പ്) മൂച്ചിച്ചിട്ട് (നിവാസംമായും) താമസിക്കവാനുള്ള കൈശലവത്തെ (ചിരയപ്പ്) അപ്പേബാചിക്ക ഒന്നാർ (അവഹം) തൊൻ (പെഞ്ചരേയാൻ) പട്ടണത്തിൽ താമസിക്കുന്നവരായ (അസ്ത്രാന്ത്) ദമ്പദ്രോഹം (വാംശം യാൻ ക്രമ്പരം) കാട്ടിൽ താമസിക്കുന്നവരക്കിച്ചെല്ലായും (സുഖാധിപതിനും) മുഖ്യാധിപതി (അഭ്യാസം, മുഖ്യാധിപതി, മുകോദാരം) ഇപ്പോൾതന്നെ (ശ്രതി അഭ്യംബാക്തവിരാതാ, ആലാത്തമനി, മുകോദാരം) ഇപ്പോൾക്കാം കോച്ചതോടുകൂടി തും മണ്ണനീൻ പക്കതി പറഞ്ഞു ദിന്തിയുംപോർ (ചിരഞ്ഞനെ ചുംസം) പരംപരയിൽനായ കൂദ്ദുമനാർ (വച്ചിന്തിരംസ്യ) യുംനിക്കുപ്പെട്ട (ചുരംസ്യസ്യ) ഇന്ത്രാംഗനീൻ (അത്രജനയും) പ്രയാസംകൂട്ടാതെ ഘുംബു കരകെംബ പ്രജാശൈലും ചെയ്യുന്നവനായ (വിശ്വകരം) വിശ്വകരമംചു (ചുംസം) മുഖിൽ (ദുരം കില) കാണാപ്പെട്ടുവോം.

സാ—കാര്യപിതാവായ ധ്യരാജ്ഞൻ ഇപ്പുകാരം പറഞ്ഞ ഘുംബു “പിത്രവചനം മാനിക്കണംതുതന്നു” എന്ന ഭാവം നും പറകകൊണ്ട് പാണ്യവാനാർ പാണ്യവപ്രസ്ഥത്തിലേക്കു ചുംപെട്ടവാബാജനിയുംപോർ, രാജാവായ ധമ്പച്ചത്രം ചുംകരണജനാഹകത്തിനാലോ, നാദനന്നനീൻരു ചുംയോക്കമ്പണ്ണാശക്തിയം ലോ ജനങ്ങളുംപാണ്ഡിവന്മാരോന്മിച്ച പോക്കവാനോ സ്ഥി. അ സമയം “അഭ്യംരാജ്ഞാധിപതിയാണു ധമ്പച്ചത്രം

മിച്ചുപോകുന്നവക്ക് പ്രതിക്രിയ കുലവിശ്വേഷം മാണം” എന്ന പരഞ്ഞ ഭാജ്യാധനം റക്കാറിച്ചും ജനങ്ങളെ തടങ്കു. പാണ്ഡി വാഹാർ ലക്ഷ്മിപതിരൈതന്നെ സഹായമായി കരതികൊണ്ട് ശ്രീയന്മാരി കിട്ടിയ സെസന്റ്രേജലമാത്രം പിന്നിൽ നടത്തി വ്യാസൻ, ദേശന്മാർ, മുതലായ മനുകളോടും തൃശ്ശൂരാമാലികളോ ഫംകൂടെ വൂച്ചപ്പെട്ട ക്രമേണ പണ്ട് മാത്രയുപ്പെട്ടു പ്രായ റംജിയിൽ നാർ വാണികന്നും ജനവാസമില്ലാത്തതും കാട്ടപിടിക്കുത്തംായ പാണ്ഡിവല്ലും സ്ഥാനത്തിലെത്തിരിക്കിയ നിബാസോഹം ഉത്തരവിൽ ചീതിച്ച കൊണ്ടിരിക്കുന്നും “പുരത്തിൽ ധാരണവേരായ നായക്കെ വന്നതിൽ വാഴഞ്ഞവേരാക്കിരീതിൽ ഭാജ്യാധനാദാര നൊടിന്നതെന്നു” എന്ന് പക്കതി പറഞ്ഞ് ലീംൻ കോപത്രാട്ടക്കൂടെ ഈ റിക്കേബോൾ - പുരാണവുംശായ ക്രഹാൻ പാണ്ഡവാർ. നിങ്ങാണ്ടിനു വിശ്വേകാംഖിനു അയക്കവാൻവേണ്ടി ഈ ഗ്രന്ഥ സ്വരിക്കുയും ആ ക്ഷണാത്തിൽതന്നെ ഇന്ത്രനാൽ ദിയു കതനും കില്ലവേലയിലെല്ലാം സമത്തന്മായ വിശ്വേകാംഖിനു പുരാണാത്തിൽ കാണുകയും ചെയ്തു.

പ. ഇന്ത്രാജയരാഗതാഹം

നന്ദാമുഖ താവ ഹി ശാസനം കത്തം

തൽ കിം കരോമി ഭാവ..

നന്ത്രയമപതർ പദംബുജേ ശാശ്രംഭി.

35

വ്യാ - (അം നന്ദാമുഖ!) അല്ലെങ്കാം നന്ദപുത്ര (അംഹം) നൊന്ന് (ഇന്ത്രാജയരാഗ) ഇന്ത്രനീര കല്പനമേതവായിട്ട് (താവ) അരംബംഛട (ശാസനം) കല്പനയെ (കത്തം, ഹി) ചെയ്യാനായി കൈണണ്ടതന്നെ (ആഗത്തി) വന്നവനാക്കന്ന (തൽ) അതുപേരു വായിട്ട് (അം ഭാവം) അല്ലെങ്കാം ഭാവം (അംഹം) നൊന്ന് (കിം കരോമി) എന്തുചെയ്യേണ്ട (ഇതി) ഇന്ത്രകാരം പരഞ്ഞ (അം യം) ഇവൻ വിശ്വേകാംഖാവ് (രാജേരാം) ശ്രീകൃഷ്ണനൊ (പദംബുജേ) പാലാരവിന്നതിൽ (അംപത്തൽ) പീണം - നമ്മരിച്ച.

സാ - അല്ലെങ്കാം നന്ദനന്നു! നൊന്ന് ഇന്ത്രനീര കല്പന

കുറയായിട്ട് അന്നങ്ങളുടെ കല്പനയെ നിറവേറ്റബാൻ തന്നെ വന്നവരാക്കുന്നു. അപ്പേണ്ണു സ്ഥാമിന്! ഞാൻ എന്തിവിടെ ചെയ്യേണ്ടുവെന്നു കൂപ്പിച്ചാലും. എന്നിലുകൊരം പരഞ്ഞു വിശ്വാസമുണ്ടാവും ഒരാൾക്കും കാക്കണമെന്നില്ല.

ബ. ഇന്ത്യപ്രസാദപിതൃനാമിന്റെപ്രസ്താവിയാം പുരീമധുദാ
ഇന്തനദിനീതകാണ്ട വിരചയകരകൗണ്ടലാനത്രവംതേ.
വ്യാ—(ത്പോ) അഖം (അമുനം) ഇപ്പോൾ (ഇന്തനദിനീ
തകാണ്ട) കാളിന്തീരത്തിൽ (ഇന്ത്യപ്രസാദപിതൃനം) ഇന്ത
നീറ സന്ദേശാവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായി (ഇന്ത്യപ്രസ്താവി
യാം) ഇന്ത്യപ്രസ്താവനു പേരോടുകൂടിയതായിരിക്കുന്ന (പുരീം)
രാജധാനിയെ (തേ) അന്നങ്ങളുടെ (കരകൗണ്ടലാനത്രവം) കര
കൗണ്ടലത്തിനു യോജിച്ചുവിയം (വിരചയ) നിംബിച്ചുംബാ.

സാ—ഓരോപ്പോൾ ഇന്ത്യസന്ദേശാരകമായി ഇന്ത
പ്രസ്താവനു പേരോടുകൂടിയ ഒരു രാജധാനിയെ അന്നങ്ങളുടെ
കരകൗണ്ടലത്തിനുനുണ്ടാവിയം. കാളിന്തീരത്തിലുണ്ടാക്കി
യംബാ.

ബ. ഇതിനരിവച്ചനന്തപജ്ഞരില്ലജ്ഞമേവ
ജ്ഞാനികിമവിപ്പമപീം വിശൈത്തഃ പാർപ്പേന
അവസ്ഥവാനിപ്പജ്ഞാൽ ഫോപ്പേരാഭ്രാനവാവീ—
മനിക്ക വാസഹസ്രാജിതാ രാജധാനി.

37

വ്യാ—(ഇതി) ഇപ്രകാരം (നരിവചനേന) അർക്കജ്ഞനീറ
വാക്ഷിമത്രവാഹിട്' (തപജ്ഞരി) പിശാപകമാപ്' (വിശൈത്തഃ) ഇന
ജൈമിക്ക് (ജ്ഞാജ്ഞം) വ്യക്തമാകംവർഗ്ഗം (പാർപ്പേന) മഴക്കാണ്ട്
(പുമപീം) ഭൂമിയെ (കിമവി) കൊന്നതെന്നതാന്' (ജ്ഞാനരി) തെംട്ട്
സമയത്തിക്കൽ (അവനിപ്പജ്ഞാൽ) ഭോഗത്തിൽനുന്നു (ഗോപ
ശാഭ്രാനവാചീമനിഡിവനസഹസ്രാജിതാ) ഗോപരണ്ണർ, ഉ
ദ്രാനാജിമി, കാളിനാജിമി, രത്നാജിമാജി എന്നിവയുടെ സന്ധി
ജൈല്ലാൽ ഫോഡിക്കപ്പെട്ടതായ (രാജധാനി) രാജധാനി (അല
സൽ) പ്രകാശിച്ചു.

സാ—വിശ്വപകമ്മാവ് ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ വാക്കരഹത്യായി കുറ്റ് തന്റെ മഴക്കാണ്ട് ജനങ്ങളെല്ലാം കണ്ണടയിൽക്കൈ ഭൂമിയിൽ പത്രക്കുക്കൊണ്ട് തൊട്ട്. അതു സമയം ഭൗമജൂതികൾനിന്നും ദോഷം രണ്ടാം, ഉദ്ധൂനങ്ങൾ, കൂളങ്ങൾ, രണ്ടുവനങ്ങൾ എന്നിവകളും ഒട്ട് സന്തുഷ്ടിക്കുക്കാണ്ട് ശോഭിതമായ ഒരു രാജധാനി എന്നാണ് മുഖം പ്രകാശിച്ചു.

എ. യാ സുത്രകാരപ്രവർണ്ണ വൈദ്യവാൽ
കപചിനവക്തവ്യപദം സമേച്ചി
അരജശശ്വസന്പാലിതമുള്ളിബ്യാനാ
ശ്രീയം ദേശം വ്യാകരണാതിഗാമിനിം.

38

വ്യാ—(യാ) യാതൊക്കെതി (സുത്രകാരപ്രവർണ്ണ) ശോഭ്ര നായ കിളിയുടെ, സുത്രക്കന്താവായ പാണിനിയുടെ എൻ്റും (വൈദ്യവാൽ) ശോഭ്രത്തേങ്കുവായിട്ട് (കപചിൽ) ഒരിടത്തും (വക്തവ്യപദം) അപവാദസ്ഥാനത്തെ ട്വാത്തികാള്യപ്രക്ഷരൈപ്പും നാം (ന സമേച്ചി) മൂവിക്കാത്തതായി (അരജശശ്വസന്പാലിതമുള്ളിബ്യാനം) രക്ഷക്കളും മൂല്യമാർത്തണ്ണേ എല്ലാം സന്പാലി ആതായിട്ട്—പത്രജലവികൃതമാണ് ഭോജ്യതോടു കൂടാതെതായിട്ട് (വ്യാകരണാതിഗാമിനിം) വ്യാകരണത്തെ അതിഞ്ചിക്കുന്നതായ (ശ്രീയം) ശ്രീയെ (ദേശം) യാതിച്ചു.

സാ—അതു പുരി, പാണിക്കാരന്തോ സാമ്പത്മ്യങ്കൊണ്ട് ഒരു ദിക്കിലും യാതൊക്കെ ഭോഷ്യവുമില്ലാത്തതും അതുകുറഞ്ഞും കൂടിയിരിപ്പും വേണ്ടതുായ മൂല്യസ്ഥലങ്ങൾ വളരെ ഉള്ളതും അതുകുറഞ്ഞും കൂടിയിരിപ്പും വേണ്ടതുായ പാണിനിയാൽ രചിതമായ സുത്രങ്ങളോടുകൂടിയിട്ടും വാത്തികാദിയുടെ അപേക്ഷയോടുകൂടിയ മാത്രം അംഗം പുത്തിയാക്കണമെന്നും പഞ്ചലിംഗാസ്ത്രങ്ങളോടുകൂടിയിട്ടും മായ വ്യാകരണത്തെക്കാണ്ട് അഡിക്കം ശോഭിച്ചു.

എ. തത്തയു വിശ്വപകമ്മാണോ വിശ്വപനാമം വാ മഹാസി ബുദ്ധാന്തയ്യു വിസ്തൃതപ്രകാശം ലോകലേഖ്യ സകലേഖ്യ.

39

വ്യാ—(തത്തയു) അദ്ദോഹം (വിശ്വപകമ്മാണോ) വിശ്വപക

മാവിനേയും (വിശ്വനാഥം വാ) ലോകനാമനേയും (മഹസി വൈ ഹ്രാനയൻസു) മനസ്സും ബഹുജനസിംഗനവരായ (സകലേ ചു) എഴുഞ്ഞനേച്ചും (വിന്നുയപ്രമോദാകലേചു) അള്ളേൻ്റുകൊണ്ടും സന്ദേശംകൊണ്ടും പരവര്ത്തനാരായിരിക്കുന്നോമീ,

സാ—അംഗിനാശാഹം വിശ്വകമ്മാവിനേയും ഗ്രഹങ്ങൾ യും മനസ്സുകൊണ്ട് മാനിച്ചു സകലങ്ങം വിന്നുയക്കരുമാലപരത ആന്മാരായിരിക്കുന്നോമീ.

പ. ദത്താ ധനം ധമ്മസ്തോ ദിജേശ്വരാ

ജയതിജിവേതിവിശ്വാഷിതംഗീഃ

ശ്രദ്ധാശനാഹാ നാരീമര്യാസീ—

ഖർഭിം പുണ്ഡരാധായ ദിവം അമേന്തി.

40

വ്യാ—(ധമ്മസ്താ) ധമ്മപുത്രൻ (പേജേശ്വരി) ബ്രഹ്മണാക്ഷാരിക്കാണ്ട് (ധനം ദത്താ) ദ്രവ്യത്വകാട്ടത്തിട്ട് (ജയ ഇതി ജീവ ഇതി) ജയിമ്മാലും ജീവിമ്മാലും എന്നിപ്രകാരം (വിശ്വാഷിതാംഗീഃ) എന്നാവധി ഐവാശിക്കുമ്പുട്ട് അനന്തരാംഖരുകിയ വന്നായിട്ട് (ആന്മാശനാംഗഃ) ആന്മാപുരാത്തു കയറി (ഹർഭിം) ശ്രീ കൃഷ്ണനാ (പുണ്ഡരാധായ) പുരഞ്ജിതു (ഇഞ്ചി) ഇന്നൻ (ഭിരം) സപർഭത്ത (യമാ) യാത്രാത്പ്രകാരമോ അപ്രകാരം (നാരീം) രംജയാനിയേ (അന്യാസീം) പ്രാവിച്ച.

സാ—ധമ്മപുത്രൻ പ്രാഥമനാക്ഷിം അനേകം ഭാനങ്ങളെ ചെച്ചി “ജയിമ്മാലും ജീവിമ്മാലും” മെന്നാജ്ഞ അനന്തരാംഖരുകിയ വാദി ആന്മാപുരാത്തു കയറി ശ്രീകൃഷ്ണനാ പുരഞ്ജിതു ഇന്നൻ സപർഭത്തിശക്ഷ പ്രജവാഹിശാംപോലെ തന്ത്ര പുരിയേ പ്രാവിച്ച.

തത്തയ—തലനാതരംകട്ട.

പ. ദിവ്യാദ്രീജിഷി തൽപുരേ കത്രകിനോ

ദേഹാന്തരാഭാഗതാ

വിശ്വാസ്ത്രാ വാനിശ്വാസ സപ്തനിന്മ—

പ്രജ്ഞാ പ്രതിജ്ഞാം അയുഃ

സില്പങ്ങാ അപിഗായകാശുഗണികാ—

സ്വദേശം ഗാഗ്രിയഃ

കിംത്രിവചസം ദിനേനം കതിവരൈ

ചും തദാസീൽ പുരം.

41

വ്യാ—(അഖ്യാത്മകി തദപുരം) ലിവുംഗാദയേ വഹിക്കു
നു ആ രാജ്യാനിയിൽ (കത്തുകിനം) സത്തുജ്ജുഹാരായിട്ട് (ദേഹം
നിന്നും അതുതാം) അന്തുംനേത്രത്തിൽവിനു വന്നവരം (സത്തുവി
ഗമപ്രജ്ഞാഃ) വേദത്തിലും വാണിജ്യത്തിലും ഷോഗ്രം മാക്കാമായ (വി
പ്രേരണാഃ) ശ്രൂമാഖാരം (വാണിജിഃ ച) കച്ചവടക്കാഞ്ചം (പ്രതി
ഷ്ടാം) താമസവരുത (യജ്ഞഃ) ശ്രാവിച്ചു—ചെയ്യു (സദ-ശ്രാഗാഗാഗ്രി
യഃ) നല്ലുനിാത്തിലും ചായാംഭേംചുട്ടുടിയവർ—നല്ലു വണ്ണങ്ങ
ദോഷം, രാജാംഭേംചുട്ടുടിയവർ—നല്ലു അന്തേപ്പൂഢം. അനന്തരാഗ
തന്ത്രചുട്ടുടിയവർ ഏതു (സില്പങ്ങാഃ) സില്പവേലകളുംഇന്നവരും
(ഗായകാഃ അപി) പാട്ടുകാഞ്ചം (ഗണനികാഃ ച) വേദ്യുകളിം (പ്ര
തിജ്ഞാം യജ്ഞഃ) താമസംചുട്ടുചു. (വചസാം) വാക്കുകളിട (ഭ്രംം)
മാഹുല്യംകൊണ്ട് (കിം) എന്തോ (കതിവരൈ ദിനേനം) അന്നു
ദിവസങ്ങളേക്കാണ്ട് (തദ പുരം) ആ രാജ്യാനി (ചും) നിന്റെ
ഒരു രാധിട്ട് (ആസീൻ) വേചിച്ചു.

സാ—അതിനുശേഷം ലിവുംഗാദയേചുട്ടുടിയ ആ രാജ്യാനിയിൽ വേദത്തിൽ നിപുണനാരായ ശ്രൂമാഖാരം കച്ചവ
ടത്തിൽ സംമത്ത്രുചളി വൈഗ്രഹം സന്ദേശങ്ങളെതാട്ടുടിട നാ
ഡാദേശങ്ങളിൽനിന്നും വന്ന താമസംതുടങ്കി. നല്ലു നിറങ്ങിലും
ചായം ഭൂതഭായ ഉപകരണങ്ങളേചുട്ടുടിയ സില്പവേലകാഞ്ചം ന
ല്ലു വണ്ണും രാഗവും ചെത്തു പാട്ടുന പാട്ടുകാഞ്ചം നല്ലു പേരുകേ
ടിവരും അനന്തരാഗമിഷ്ഠവാദമായ വേദ്യുകളിം വന്ന താമസമുണ്ടി
ചു. എന്തിനും വളരെ പറയുന്ന. അന്നും ചില ദിവസങ്ങളേക്കാണ്ട്
ഈ ആ രാജ്യാനി ജനമാഹുല്യചളിതായിത്തീർന്ന.

ബ. തന്ത്രാമസുതജസുദയോധനസൗഖ്യലാഭ്യഃ

ഭിഷ്മാദിക്ഷൂഹ സമേതം സഭാജിതംസന്മുഖഃ

അലോക്ത പുരവിത്തിജ്ഞതവും—

മദ്രാസ്മൈന്നന്നരാജാഃ സപ്തപ്രീമദാപ്തഃ.

42

വ്യാ—(അമ) അനന്തരം (നൃതജസ്വയോധനസൗഖ്യലാഭാഃ) കണ്ണൻ, ഭണ്ണാധനൻ, ശകനി തുടങ്ങിയളിലാഭർ (ഭീജ്ഞാഭിഃ സഹഃ) ഭീജ്ഞാഭികളേംടക്കുട (ര.ത) അവധിട (സാമ്രാജ്യം) മുച്ചിട്ടിട (തെതി) വാണിധവഹാരാതി (സംജിതാഃ) സന്തൃതരാഡയിട്ട് (അത്തവും) അനന്നസാധാരണമായ (തൽപുരവിത്തിം) അരജയാനിയുടെ ഏപ്പാപ്പുത്തത (അലോക്ത) കണ്ണിട്ട് (അന്നേംസ്മൈന്നന്നരാജാഃ) ഓന്നേംസ്മൈന്നം കന്മിണ്ണതെ (സപ്തപ്രീം) തന്റെ രാജയാനിയിലേക്കു (ഘാവാച്യഃ) മടങ്ങിച്ചെന്നു.

സാ—അതിനാശാഃ എത്ര രാജയാനിയുടെ ഫഹിമയേക്കു കണ്ണുഭണ്ണാധനാഭികൾ ഭീജ്ഞാഭികളേംടക്കുട ഇന്ത്യപ്രസ്തതിൽ ചെന്ന വാണിധവഹാരാട സന്തക്കാരത്തെ സപ്രീകരിച്ചു അനന്നസാധാരണമായ എത്ര രാജയാനിയുടെ ഏപ്പാപ്പുത്തതക്കണ്ണു അന്നുയ സഹിക്കാൻവഹിയാതെ അന്നേംസ്മൈന്നം മൊന്നതെത്തെ അവലംബിച്ചുകൊണ്ടു തന്റെ രാജയാനിയിലേക്കു മടങ്ങി.

പ. തപ്യുംരമിശ്യുകവചാരഞ്ചെലേ—

സ്മാപ്രേഷ്യസംപ്രീണിതവോരലോകാഃ

പാഞ്ചവിചംഖാലസുതാമുവേദ—

‘സഞ്ചായിസജ്ജാതരാഃ വന്നെടി.

43

വ്യാ—(ഇല്ലെഴ്ചി) അലിമതന്നൈളായ (ഉപചാരങ്ങേലോ) പെലതരംതിലിപ്പിച്ച സന്തക്കാരണങ്ങളേക്കാണ്ട് (തപ്യുംരം) വിശ്രപക്ഷംവിനെ (സംപ്രേഷ്യ) സണ്ണിലിച്ചുചുട്ടിട്ട് (സംപ്രീണിതസ്വംഭവകാഃ) സന്ദോഹിപ്പിക്കല്ലേട്ട് പുരവാസിജനങ്ങളേംടക്കുടിയ പരായിട്ട് (പാഞ്ച അച്ചി) വാണിധവഹാരങ്ങാളിം (പാഞ്ചാലസുതാമുവേദസജ്ജായിസജ്ജാതരാഃ) പാഞ്ചാലിയുടെ ചന്ദ്രാശ്വരായ മുഖത്തിന്റെ സേവനംകൊണ്ടുണ്ടായ രസതന്തരക്കുടിയ പരായിട്ട് (നന്ദി) അനന്തനിച്ചു.

സാ—എത്ര അന്നു വാണിധവഹാരം വിശ്രപക്ഷംവിനെ പെ

ചവിലസമ്മാനസ്ഥാരാതികളാൽ സന്ദേശാധിപ്പിച്ചയച്ചിട്ട് പെണ്ണാമാരേയും സന്ദേശാധിപ്പിച്ചകൊണ്ടു പാശ്വാലീസമാഗമസ്ത്രം നബീച്ച സന്ദേശാധിത്താട്ട അവിടെ താമനിച്ചു.

സൗഖ്യംപരുന്നോപാപ്യം

പ. ഇത്തമംസപമിതിജനമുച്ചപദ്ധതിവഭ്ര
പ്രസ്ഥാതമിച്ചറിപരാഹൗസമിലംസ്തനഃ
സമ്പ്രഥപരൈവഗ്രവന്നപപാദിതനോ
ഭ്രയാമിച്ചാഫിക്കപരൈതിപപാതവാദേ.

1

പ്രധാ—(ഹരോ) ശ്രീകൃഷ്ണൻ (ഇത്തമം) ഇപ്രകാരം (സ്ഥാമി ത്രജനം) തന്റെ ബന്ധുക്കൾക്കു (ഉച്ചപദേ) ഉന്നതസ്ഥാനത്തിൽ (നിവേദ്യ) ഇക്കത്തിയിട്ട് (പ്രസ്ഥാതം) പുറപ്പേട്ടവാൻ (ഇപ്പത്തി) ആത്മഹിക്കന അവസരത്തിൽ (സം യംസ്തനഃ ഹി) ഒരു യ മ്പത്തുനാകട്ട (ഭഗവൻ) അല്ലെങ്കിലും ഭഗവൻ (യ-യം എവ നഃ സമ്പ്രഥ ഉപപാദിരാം) അഞ്ചുഡാരം തന്നെ തന്ത്രംക്കു എപ്പോം ദ തമായി (ആയിരാവി) ഇനിച്ചും (കൃപയാ) ദയവേത്തവായിട്ട് (പാഹി) പാലിച്ചും (ഇരി) എന്നുചരണത്തെക്കാണ്ട് (പാദേ) കംപ്പിൽ (പചാത) നമസ്കരിച്ചു.

സാ—ശ്രീകൃഷ്ണൻ തന്റെ ബന്ധുക്കളും പാശ്വവന്മാരും ഇം വണ്ണം സംശ്വിതയായ രാജധാനിയിൽ താമസിപ്പിച്ചിട്ട് പോകംവാനസ്ഥാഫിക്കണമ്പാർ, യമ്പത്തുനും അല്ലെങ്കിലും ദേവാനെ അഭ്യന്തരനെന്നയാണു തന്നെ തന്ത്രംക്കു എപ്പോം തന്നിട്ടിള്ളതു. ഈ നീചും നീഡുള്ള ദയവുചെയ്യു രക്ഷിക്കണം. എന്നിത്തിനെ പാരഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാല്ലിൽവീണ നമസ്കരിച്ചു.

പ. മംമെവഭ്രൂരി തവൈവഭ്രൂ

പിത്രംപദേ യമ്പുമിദഹതോനി

സംക്ഷിപ്യവശ്രാത്മ യമ്പംസാരം

സമ്പ്രഥനാ മനയുദ്ധമിഡവാൻ.

2

പ്രധാ—(ഉച്ചീസ) രാജാവേ! (ഈ മാ എവം) ദൈവിനെ പാരഞ്ഞതു (തവംഎവ) അഞ്ചുഡാരം തന്നെ (ഭക്താ) പ്രാവംരഹണാണ്.

(ചിത്രം) അപ്പുൾവഴിക്കവകാശപ്പെട്ടതും (യൽക്ക്) ധർമ്മംസംസാരിയും ഇരിക്കുന്ന (ഇദം പദം) ഇള സ്ഥാനത്തെ (ഗതി അസി) പ്രാപ്തനായി വേഖിക്കുന്ന (അമു) എന്നും (ധർമ്മസംസാരം) ദിമംഞ്ഞാളിട്ടു തത്പരത (സംക്ഷിപ്തം) ചുജക്കി (വക്ഷ്യാമി) പറത്തു തരാം (ഭേദവോൾ) പ്രായശാര (സർവ്വത്തമനാ) മനോവാക്ഷാര കമ്മ്ണങ്ങളേക്കാണ്ട് (മാനന്ത) ബഹുമാർഗ്ഗിച്ചുണ്ടാണ്.

സം—അപ്പുണ്ടോ രാജാവേ ഇണിക്കുന്ന പറയൽത്ത്: അംശം കൈ അപ്പുൾവഴിക്കവകാശപ്പെട്ടതും ധർമ്മംസാരിയുമായ ഇള സ്ഥാനം ലഭിച്ചതു അംശങ്ങളുടെ മഹിമാവുകോണ്ടതനെന്നായാണ്. എപ്പോൾ മാറ്റാത്തുകൊണ്ടപ്പും ഏക്കിലും സാരമായ ധർമ്മത്തെ തോൻ്ത് അംശങ്ങളുടെ ചുജക്കിപ്പിടിയാം. പ്രായശാരം മനോവാക്ഷാര യുക്തംങ്ങളുടെക്കാണ്ട് എപ്പോഴുണ്ടാണ് മാറ്റിക്കണ്ണാം. ഇതുതന്നെ ആണ് ഇപ്പുണ്ടായ ധർമ്മം. എന്നിങ്ങനെ ഭാവംനീ ധർമ്മപത്രത്തോടു പറയൽത്തു.

പ. അംശികാസ്യതിനാരദഭാദ്യുമ്ഹിഷ്ടാൻ
മഹിതാദ്യസ്യവചംസിമാനയല്പം
അച്ചിരേണാസവേധനജ്ഞയത്പം

സംഹജാഥംസുക്രജ്ജിഷ്ടവിലോകയിഷ്ടം.

3

വ്യാ—(നാരദി) നാരദമഹാംബി (അഞ്ചു) ഇപ്പോൾ (യുജ്ഞാൻ) നിങ്ങളെ (അഭിയാസ്യതി) അഭിയാനംചെയ്യും (അംസ്യ) ഇപ്പോൾ റതിക്കും (ചചാംസി) വാക്ഷകളെ (മാനന്തല്പം) മാറ്റിക്കണ്ണാം (സംഖ ധനംജയ) അപ്പുണ്ടോ സംഖവായ അംശംനാ (സഹജാഥംസുക്രജ്ജിഷ്ടം) സഹജാഥാരിൽ താല്പര്യമുള്ളതും—സഹജയായ സുഖം മിൻ ക്ഷണംസുക്രജ്ജതുംകൂട്ടിയ (ത്പം) അംശങ്ങൾ (അച്ചിരേണാ) രാമസിഷ്ടാത (വിലോകയിഷ്ടം) തോൻ്ത് കണ്ടുകൊള്ളണം.

സം—നാരദൻ ഉടൻ നിങ്ങളെല്ലാം ഇവിടെ വരം. അഭ്രമഹരതിനാൻറെ പുജ്യങ്ങളുായ വാക്ഷകളെ നിങ്ങൾ ആഭ്രമഹാ ടുത്തരെ കേറിക്കണ്ണാം. അപ്പുണ്ടോ സവിഷാരുള്ളാവേ ധനജ്ഞയി! സഹജ മാതിൻ താല്പര്യമുള്ളതും അംശത്തെ എന്നാണ് ഉടൻ തെളിക്കണം

കൂടാം. സഹജാർത്ഥസുക്രൂരിയം പ്രീന്ററിനു സോഫ്റ്റൈൽ കുറഞ്ഞുകൂടിയില്ലവനായിട്ട് എന്നുള്ളടി ധനവിക്കുന്നു.

ഒ. ഇതിസമാനത്തു സന്നാഹാലിനോ കൗത്തിമപ്പാശംസു പുരാത്തദയില്ലതവാസനയേവ സംസ്കാരി സകലജന മനാംസി ചോരയൻ പൊരകം യായും സീരിസാ സഹ നാരായണൻ.

4

പ്രാ—(നാരായണി) ശ്രീകൃഷ്ണൻ (ഇരി സമാഖ്യത്വം) ഇപ്പു കാരം പറഞ്ഞിട്ടു (സന്നാഹാലിനോ കൗത്തിം അപി) ഭിംവിച്ചു? രിശന കൗത്തിവേവിഡയും (രാത്രാസു) സമാധാനിപ്പിച്ചിട്ടു (പു കാ കൃതദയില്ലതവാസനയാ ഇവ) ദാപ്പാചയും തെരു, തന്ത്യു മ തലായതിന്റെ മോഡിനാത്തില്ലശ്ശു പരിചയം മേതുവായിട്ടു എന്ന തോന്നമാർ (സംസ്കാരി) സ്നേഹത്തോടുള്ളടക്കിയ (സക ലജനമന്നാംസി) എപ്പാജനങ്ങളുടും ഉറല്ലക്കുളെ (ചോരയൻ), മോഡ്യൂച്ചകോൺ (സീരിസാ സഹ) വെലഭ്രോടുള്ളടക്കിട (പൊര കം യായു) പൊരകയിലേക്കു പോയി.

സാ—ശ്രീകൃഷ്ണൻ പാണ്യവന്നാരോടു ഇപ്പുകാരം പറഞ്ഞു എറാറുവും വ്യസനങ്ങൾക്കു തുടിയവളായ കൗത്തിവേവിഡയും ആശയ സിപ്പിച്ചുതിന്നുംഡയും പണ്ണു ബാഹ്യകാലത്തിൽ തെരു, ചാരം, മുതലായുള്ളകുളെ മോഡ്യൂക്കു മേതുവായിട്ടു രവിക്കണ്ണായിത്തീന്ന് തായ വാസന കൊണ്ണോ എന്ന തോന്നം വന്നും സകലജനങ്ങളുടും മനസ്സുഭിന്ന മോഡ്യൂച്ച കൊണ്ണു വെലഭ്രോടും മുടക്ക ദോ രകയിലേക്കു പോയി.

പി. അരുന്ദമന്ദിരംഗമംനാനവരാഗയോഗേഗ—

നാരായണനതിമധ്യരംഗപന്മാനവീണി

ശ്രീനാരദസ്സുപദിശാരദവീരദഗ്രീ—

ചോരേണമാരുമഹസാദ്വിശാഖരാജാൻ.

5

പ്രാ—(അരുന്ദമന്ദിരംഗമം) സന്നോഹത്താംകു മംഗത്തിചും (നവരാഗയോഗേ) പുതിയരാഗാണ്ഡുടെ ചേമ്പ്രയോടു തുടെ (നാരായണി! ഇതി) നാരായണാ എന്നിങ്ങനെ (മധ്യരം) മനോ

ഹരാക്കം വർഗ്ഗം (ധനമാനവീംഗ്രം) ശബ്ദിക്കുന്ന വീണയോട് തുടർച്ചയായ (ആരിനാരലഡി) അറീനാരലഡറി (ഈഡേറ്റിഡിഡി) രേഖ (രേഖാ) ശരത്കാലത്തിലെ മോലകാൻ ഒക്കെ വരുന്ന (ചാക്കമഹിസാ) മരാഹിരകംതിങ്ങാട് തുടെ (സപ്പറ്റി) വേഗത്തിൽ (അംഖരാഞ്ചാൽ) ശത്രുകാലത്തിൽ നിന്നു (ദേശേ) കംണ്ണപ്പുട്ട്.

സാ—ആരിനാരലഡുഡി പുതിയ പുതിയ രാഗങ്ങളോപ്പിച്ചു നാരാനണന്നാമണ്ണലേ ഗാനംചെച്ചുന്ന വീണയെയാരിച്ചു അക്കാ ശരത്കാലത്തിനും സഭോഷാഘത്തേനും സാവധാനത്തിൽ നടന്നു ശരത്കാലത്തിലെ മോലകാന്തിയെക്കവേക്കുന്ന ഫോംഗാഹരതേജസ്സും ടുക്കുടെ വകന്നതു കാണ്ണപ്പുട്ട്.

ഒ. താഴെ സ്ക്രിപ്തികൾക്കിൽ മുക്തായെക്കുകമിവ സതേച്ചാച്ചു വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതുവരുമെന്നിൽ മുക്തായെക്കുകമിവ സമീപ ദ്വപ്രസരംതുവിലും പരമാസനേ നിവേദ്യ രാദചന്ത്രത്വാക്കുകളും വരുകയുള്ള നിയമണ്ണം പാണ്യവേശ സസ്തിതമസം വഹാദിന്.

6

പ്രാ—(സ്ക്രിപ്തികൾക്കിൽ ഇവ) സ്ക്രിപ്തികനിംതനെന്നപോം ലേഡും (മുക്തായെക്കുകം ഇവ) മുള്ളമനിസ്ത്രുവം മോലേഡും (സതേച്ചാച്ചുയം ഇവ) സതൃപ്രഭാസമുഹം മോലേഡും (പ്രസന്ന മരഹിപുഹസ്തിക്കായാനിവീതം ഇവ) സത്രാശുനായ അട്ടിക്കിഡി നീറു മരഹാസച്ചയയാൽ ചുറവപ്പുട്ടുവന്നെന്നപോംലേഡും ശോഭിക്കുവന്നായി (സമീപം) സമീപവേതക്ക് (ഉപസരം) വരുന്ന വന്മായ (താഴെ) അദ്ദേഹത്തു—നാരാഭനൈ (അഭിവൃദ്ധി) വാനിച്ചിട്ട് (പരമാസനേ) വിശിഷ്ടമായ സിംഹാസനത്തിൽ (നിവേദ്യ) ഇരുത്തീട് (പാണ്യവേശ) പാണ്യവന്നാർ (തപേചന ശ്രവണകൗതുകിഡി) അദ്ദേഹത്തിനീറു വചനത്രവന്നത്തിൽ കൈതുകളുള്ളവരായിട്ട് (നിഷ്ണാശിഡി) സമിതിനാരായിരിക്കുന്നും (അംഖസ്സ) ഇംഗ്രേം (സസ്തിതം) മരസ്തിതനേതാടക്കുട്ടംവണ്ണം (ശാഖാദിന്) പരിഞ്ഞു.

സാ—സ്ക്രിക്കത്താൽ ഉണ്ടാക്കുപ്പുട്ടുവരുന്നപോലെയും, ദ.

കതാമരകൾ എന്നപോലെയും, മുത്തിച്ചത്രായ സതപദ്ധതിം
പോലെയും, പ്രസന്നനായ മുരാൻകുകൾ ഉടൻഹൈക്കേ
ണ്ട മുടിച്ചവന്നനോപാലെയും ശ്രോഡിക്കുന്നവരും, സർപ്പത്തി
ഭേദങ്ങൾ വരുന്നവന്നമായ നാരഭേദവിനെ കണ്ടിട്ട് വന്നിട്ടും പരമ
സന്ദരിലിൽത്തി പാശബദവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കു
കേൾപ്പും കൊള്ളുകയേതുള്ളതുടക്കിയിരുന്നപ്പോൾ ഇത്തോം മനസ്സി
രും മുകിക്കാൻടു പറഞ്ഞു.

പ. . . വൈരപ്രിയേണ്ടി വേതാംതു വയുനിമിത്തം
നെനവാസ്തു വൈരമിതിശാസ്ത്രമാഗ്രേണ്ടി
നദേപകവല്ലുതെയാ സഹഘട്ടത്തിനാം പഃ
സ്തിശ്വാസമനാമപി കദപേഡി ലിംബോത്രീ.

7

വ്യാ—(അരഹം) ഞാൻ (വൈരപ്രിയേഡി) വിരോധത്തിൽ ഇഷ്ടി
മജ്ജവന്നായിട്ട് (അസ്തു) ഭോക്കണ (വേതാം തു) വിഞ്ചിക്കാക
ടട (വയുനിമിത്തം) സ്തോനിമിത്തം (വൈരം) വിരോധം (അസ്തു
ന എവ) നിയുദ്ധായും ഭവിക്കുന്നത് (ഇത്രി) ഇപ്രകാരം (ശാസ്തി
തും) ഉപദേശിപ്പാനായിക്കൊണ്ട് (ആഗ്രഹം അസ്തു) വന്നവനാ
കനു. (എകവല്ലുതെയാ) ഒരു പത്രിയേംടക്കുടെ (സഹഘട്ടത്തി
നാം) സഹഘട്ടസിക്കന (പഃ) നിഞ്ചിക്കു് (സ്തിശ്വാസമനാം അ
പി) യോജിപ്പുജ്ഞ മനസ്സുള്ളടക്കിയവരാണൊക്കിലും (കൂപി) പഃ
പ്പോഴേക്കിലും (ദിം) ലിനിപ്പ് (ഭേദിന്ത്രി നാം) വഞ്ഞനക്കാം.

സാ—ഈപ്പയോ പാശബദമാർ! ഞാൻ മഞ്ചരത്തിൽ ഇഷ്ടി
ഇവനാക്കനു. നിഞ്ചിക്കു് സ്തോനിമിത്തം വൈരം ഉണ്ടാക്കുന്നതെ
നു പറയാൻ വേണ്ടിയാണ് ഞാൻ ഇവിടെ വന്നത്. നിഞ്ചി
നല്ല യോജിപ്പുജ്ഞവരാണൊക്കിലും ഒരു പത്രിയേംടക്കുടെ സഹഘ
സിക്കുന്നിമിത്തം എപ്പോഴേക്കിലും ലിനിപ്പ് ഉണ്ടായെന്നു വ
ണ്ണക്കാം.

സ. ശ്രീണത ച കമാമിമാം - പുരാവല്യ ഏറിരണ്ടുക്കൾ
സംഘനിക്കംഞ്ചിയനിലിന്നിപ്പുംനാന്നെന്നു അക്കന്നാനും
നോം അരഹംവാഭിമാനാവിവ കാരജാംഭംനേംവിവ

ലോദ്ദേരാ ചാരാവിവദ്ദൈപചാരിണാശ സുഖാധാരണുദൈ
“അരഹതപം കരിയ്യാവി” ഇതുഭിസ്യായ വിസ്യാചല
സീളി നിജപി റിതാഹാക്രീമത്രപം തവസ്യുപാരെ. 8

ഡൂ—(ജുയം) നിങ്ങൾ (ഇംകമാം) ഈ കടയെ (ശ്രാംക) കേട്ടാണും (ചുരാവും) പണ്ണാക്കട്ടു (മിഞ്ചുക്കണ്ണുകലസം പെനിക്കംഭാഡിഡിലിവാരിതന്ത്രയു) ഏറ്റെന്നുക്കണ്ണുവിന്നെൻ്നു വാങ്ങത്തിൽ ജാഗ്രിപ്പിച്ചു റികംഭാസുരന്നേരു യത്രനാതം (അക്കു സ്വാന്നരാജഗംഗ) നിയലപ്രണയാം (അംഗംഭാവാഡിഡാന്നു ഈ വ) അരഹക്കാരാഭിമാനന്നർ എന്നുന്നുപാരേ ജും (കാമജാലും ഈ വ) കാമജാലും നാജുന്ന ഓ. ഓലാരും (ലോദ്ദേരാചബരു ഈവ) ലോദ്ദേരാചാരാഃ നാജുന്നപോലെപലയും (ഒന്നപചാരിണാശ) കൂടിനു. കഴനാവരായ (സുഖാധാരണുദൈ) സുഖാധാരപസ്താനം (അരഹതപം) ദേവതപത്രതു (കരിയ്യാവി തുരി) കുപിക്കണ്ണം എന്നിപ്പുകം (ജംബിസ്യാം) നിയുരിച്ചിട്ടിക് (വിസ്യാചലസീളി) വിസ്യുപ്രത്തത്തിൽ (വിജപിശിതഹോമദീമത്രപം) തന്നെരു മാംസകാണ്ണള്ളു ഹോംകേണ്ട തീമത്രപമായ (ത.വഃ) തവസ്യും നെ (ശംപാത്ര) ചെഞ്ഞു.

സാ—വിങ്ങൾ ഈ കമരയെ കേട്ടാലും പണ്ട് മിഞ്ചുക്കണ്ണുക്കണ്ണുപുക്കിഡിലംഞ്ഞുതന്നയു നികംഭന്നേരു യത്രനാരായി ദുഃഖപ്രായ മാരായി അംഗംകാരാഭിമാനന്നാജുന്നപോലെപലയും ലോദ്ദേരാചാരാജുന്നപോലെപലയും കാമജാലും നാജുന്നപോലെയും ദേവപ്രാരികളും തിരിക്കന്ന സുഖാധാരപസ്താനം അരഹതപംന്ത്രാവിക്കാനാമെന്നു കൗത്തി വിസ്യുപ്രത്തത്തിൽ ചെന്ന താജുട്ടെടു മാംസകുട്ടു ഹോമിച്ചുകൊണ്ടു കറിനമായ തവസ്യും നെ ചെഞ്ഞു.

റ. തത്തേഴ്സും മനസ്സുംപശാലിസമഗ്രാമരല്ലമിതലുംശ്യംം ഗന്ധംഭന്നൈരപിനിപ്പിക്കാരേസുരവിരചിതമരയാറാക്കണ്ണ ക്രൂലാറിച്ചയ്യുംനാരണാഹതന്നിജ മാത്രഗ്രിനീജന സമത്വാം റാം കുംബ തിരാം. വരരുംഭന്നായപ്രസന്ന താമടിന്നും സമേഴ്സി സരോജവന്നതു കാണിരും ക

രോഗിരി പുരോധാദിയാനാദശരത്പം എല്ലാമീതിനും ദിയം ക്രൂവശ്രൂ, നിജപ്രാണയവിസ്തൃംഭാൽ പരസ്യം സൈംബ വശ്രൂതാം വരമന്മാശാതാം, തനയു ചലചത്രം ലഘുംമരത്പവരാ സുരാരിപ്പാഡി പീതരാം ഗീതരാം തിസ്ഥംഭാഡി നിബഭേദാതിഥാം വഞ്ചരംഭത്രം എറിം ടാ ജഗത്പീഡിഗ്രാദ്യതൊ വരപ്രഭാവചവഹന്തു പ്രമാഡോക മാത്രാഡിപ്പുംനിനാഗ്രീത്യംശാഗഭാനാന വിസ്തും ത്രിപിണ്ടി പ പദം അനായാസമേചാക്രമം ക്ഷേപനമലേപി സമന്നാഭേക ധാന്പമാന വിംമാനാശ ഗ്രാവപ്രമിരഘാണാക്രമി ശാപപ്രഹരാം പ്രധാവതോ പീജാതീനാപി കരോവക ഷം ഗഭോപചീഡി പെഡിഷാഭാം, തന്ത്രത്ര വിലീനാന പി മനീക്കം ശ്രദ്ധാഭാഷാനിവ ഗജക്കേസരിത്രപേണ പ്രംഖം ദയന്താം, അചിരാദേവ ശ്രദ്ധിപ്പിച്ചിലം കണ്ണട്ടുക്കി ലം അസമിച്ചയും ഫേഖാണിച്ചും ചക്രവംബസൗക്യക്കൈക്ക തേ നിബഭുപത്രാദാ വാസ്ത്രംവേ മന്ത്രത്രതൊ ഉതക്കം ശിനീശ്രേതന സഹ താതാദ്രോഡിംമരംസാരാം. 9

പ്രം—(തത്തി തൊ) അനന്തരം അവർ (മനസ്തുംപരംലി സമസ്യാമര പ്രഹിത പ്രഥമാംഗനാംതേനാം അപി അനീ പ്രീകാരം) മനസ്യാവജ്ഞാ പ്രസ്തും ദവഞ്ചരംഭം അയക്കുന്നു മന്ത്രം മന്ത്രംഹരകളായ ക്രമാധന്മാന്ത്രിക്കാണം പികാര മരാവരാഡി (സുരവിരചിതനായാരാക്കന്ന ശ്രൂപനിശ്ചരൂതാനാ നണാഗതനിജ മാത്ര ഭഗവാൻസ്വന്മാന്ത്രംവേരു അടി) ഒ വകളാൽ മായകൊണ്ടണംക്കുന്നുട്ട് രാഖിസന്നീരം ശ്രൂപത്രാംസ് പ്ര ശ്രൂതവും ശരാബാഗതവുമായ മാത്ര, സോദരീ ജനനാിംസം പ്ര രോദനങ്ങളേക്കാണ്ടം (അനാശ്രൂദിതെന്ന) ഇളക്കമില്ലാത്തവരം യി (വരപ്രാനായ) വരം ക്ഷാട്ടക്കവാനാക്കിട്ട് (പ്രസന്നതാം) സണ്ടാംശാവസ്യരൈ (അഭിനീയ) എടിച്ചീ (നാമേരുഷി) ദ നാ (സരോജവസ്തോ) പ്രശാംവ് (കാമിതം) അഭിശ്ചത്ര (കരും മി ഇതി) ചെങ്കുന്നവെന്നുള്ള (അഭിധാനം) പരിവിൽ നി

നാം (പുരാവും ബാ) മനുഷ്യതന്നെ (അമരത്വം) ദേവതയം (നദിദാമി ഇതി) തജനിപ്പി എന്ന (സാന്തിഷ്ടം) ഉള്ളിൽ ഭയങ്കരാട (ശ്രൂ വാണി) ചരിഞ്ഞനവനായശ്ശോഭം (തിജയം സാധിക്കാൻ) തണ്ണേഴ്സ സ്ലൈഡ്സിലുള്ള വിശ്രാംസം മോതുവായിട്ട് (ചരിണ്ണ സ്വർഗ്ഗ എന്നും) അന്ത്യോന്ത്യം തന്നെ ഉള്ളം (വയ്യതാം) വല്ലുതയേ (അവും താം) വരിച്ചു. (തത്ത്വം) അതിനുശേഷം (വലത്തി) മലം കൊണ്ടു (ലഘൂമതപവരം) പ്രാചിക്കല്ലേട്ട് അമരതപമാക്കന്ന വരങ്ങേണ്ടക്കൂടികുവരായി (സുരാരിപുരോഷ്ഠി) അസുരരാജ്യാനി കളിൽ (പീഡതാം) കടിച്ചുംബും (ഗീയതാം) പാടിയാംബും (ഇതി) ഇപ്രകാശം (സമുദ്രജോഥാംബും) ലോചിച്ചിട്ടിട്ട് (സിംഹഭാംബവം) ചെങ്കുപ്പേട്ട് ഉത്സവങ്ങേണ്ട കൂട്ടം വന്നീം (വസ്തുരമാറ്റം) ഒരു വസ്തു (വീതപു) കഴിച്ചിട്ട് (ജാഗ്രതപീഡിക്കുന്നതു) ലോകോ പദ്ധതിലുള്ളതനുംരായി (വഞ്ചപ്രാവം അവഗ്രഹം) വഞ്ചപ്രാ വത്തെ അഭിജന്തിട്ട് (പ്രധാനഭോക്ത) പ്രധാനഭോക്തരെ (അതു സ്വീച്ഛിനാ) മനുഷ്യതന്നെ ആരോഹണമെച്ചയു (ഗോത്രാണാഗ നേന്ന) ദേവഗണനത്താൽ (വിസ്തൃഷ്ടം) ഉപേക്ഷിക്കപ്പേട്ട് (ത്രിവി ഷ്ടൂപപദം) സ്വന്ത്രഭരണ (അണായാസം എവ) അധാരം തീരു (ശുക്രതു) എകുമിച്ചിട്ട് (ഭവിതവേ അവി) ഭരിഞ്ചെ തല തിലും (സമുദ്രഭോക്യമംപമാൻ) സകലതാടെ മും ദംമ്മാ ദ്രോജൈ (നിംഫമാനം) നാഗിപ്പിക്കുന്നവരായി (സാവരുഹിത വിം നാപതിമാരാപ്പരാന്ന) ചാണകം പച്ച ശരദാജൈംട്ട് സദ്ഗാനിജായ ശാപപ്രഹാരണങ്ങൾ ചെയ്യുന്നവം (ആധാരവിം താം) കാടിപ്പോകുന്നവരുമായ (ദൈഖാരിം) പ്രാണ നാശര (കരാപക്ഷം) കൈപിടിച്ചു വലിച്ചു (ശാഖാംപീഡി) കഴുത്തിൽ ദൈ ദാ (പോഷാന്തം) ദേശികുന്നവരായി (താതു രതു) അവി നട അ വിട (നിലവിനാൻ) കത്തുണ്ണിതാംമാസികുന്ന (മുറിന്ന അ ചി) ദാഡിക്കൈജൂം (ഗഹാംപാന്ന ശ്രവ) ഗ്രഹങ്ങാംപാശങ്ങൾ (ഗജങ്ങാംപാന്നാം) ഗജസ്വിംമാണുള്ളാട സ്വന്തു ചേ നാട്ടുക്കുട്ടാട—ഗജങ്ങക്കുസരി ഫോറത്താഞ്ചനം (നൃംബാദി)

നൈ) നശില്പിക്കേന്നവരായി (അച്ചിരാൽ എവ) താമസിയാതെ തന്നെ (യരണ്ടിചക്രം) ഭൂമണ്ഡലത്തെ (അധിരച്ചിപ്പിലും) രക്ഷ സിക്കവും (കങ്ങളുപക്കിലും) കങ്ങളുംകൊണ്ട് മലിനവും (അസ്ഥി മുയ്യരം) അസ്ഥികളെക്കൊണ്ടെ സഖ്യരിക്കുന്നതാത്തവിയവും ക്രൂക്കി (ചക്രവാംബസ്സു) ചെയ്യുന്നവരായി (കൂർക്കുങ്ഗരു) കൂർ ക്രൂക്കത്തിൽ (നിഖലപത്രതന്നെ) നിന്മിക്കപ്പെട്ട മുഹാറ്റോടു കൂടിയവരായി (നിത്രും എവ) എപ്പോള്ളുഴം (മല്ലമത്തു) മദ്രം കൊണ്ട് മത്തച്ചാരായി (മനതകാശിനിനേതേനെ സഹ) വനിതാ സമുഹത്തോടുകൂടെ (തത്തദ്ദേശാഘു) അതായു ദേശങ്ങളിൽ (ചീരം) വളരേക്കുംലും (അരംസാതാം) രമിച്ചു.

സാ— അരിന്ന ദോഷം സുന്ദരപ്രസംഗമുണ്ടാവാ മനസ്സുംപരാ ചികളായ ദേവകളുാലയക്കപ്പെട്ട തങ്ങനീരത്താഞ്ഞുാലും വികാര മില്ലാത്തവരായി ദേവരാർഥാലുണ്ടാക്കപ്പെട്ട മായാരാക്കണസന്നി ശ്രൂലപ്രചാരത്താൽ മാത്രജനത്തിനേറ്റും സോദരീജനത്തി നേരാജും നിലവിളിക്കൊണ്ടും ഇളക്കമില്ലാത്തവരായി, മുഹംവർ വരംകൊട്ടപ്പോന്നുവണ്ണി സന്ദേശം നടിച്ചു സമീപത്തിൽ ചെ നു അടീച്ചും തരാമെന്നു പഠയുന്നതിനു മുന്നുതന്നെ അരമരത്പം തരികയില്ലെന്ന ഉംഖയേതോടെ പാണ്ടപ്പോൾ തങ്ങളുടെ സ്റ്റൂ ഹവിശപാസത്താൽ “തൈഞ്ഞു തമിലന്ത്രോന്ത്രം നിറുഹിശനന തല്ലാതെ മററഞ്ഞു നിറുഹിക്കുതെന്നു” എന്നു സ്ഥാക്കിച്ചു. അ തിന്നണാശം അനുഭവംകൊണ്ട് അരമരത്പം സിലിച്ചു അവരും അസുരപുരാജ്ഞിൽ ചെന്ന “കടപ്പിൻ, പാടവിൻ” എന്ന ഫോഷിച്ചു മഹോണ്വവംകൂട്ടി കൈ വസരംമാറ്റും താമസിച്ചിട്ടു ശ്രൂക്കോപദ്രവത്തിനുന്നരംഭിച്ചു. വരപ്രദാനുമുന്നത്താശാന്തരവനു താരാൽ തന്നെ മുഹമ്മദോക്കും മുച്ചിച്ചു ദേവകളുാൽ ഉപേക്കി ക്കപ്പെട്ട സ്വർഘത്തെ മുഖംസം കൂടാതെ അതുമിച്ചും ഭ്രാഹ്മ തതിലുള്ള സകലജനങ്ങളുടേയുംയുംമാർഗ്ഗങ്ങളെ തട്ടിത്തു ചാണ യിൽതേച്ചു ബാണത്തിനൊന്നതെവന്നും കറിനമായി ശപിച്ചുകൊം ഒണ്ടുന്ന ഭ്രാഹ്മരെ കൈച്ചിട്ടു വലിച്ചു കഴത്തിൽ എക്കി വ

യിച്ചു, അങ്ങമിങ്ങും പേടിരേംടുന മാളനിമംരേയോ, ഗജക്കേസ്
രിയോഗം ഗ്രഹഭാഷ്യങ്ങളെ നശിപ്പിക്കണമേപാലെ ഗജത്രപ്രേം
ഇം കേസാരിത്രപ്രഭാച്ചും നശിപ്പിച്ചു വളരെ താമസിയാതെ ഭേദം
കമൊട്ടക്കിൾ രക്തസിക്തവും കക്കാശവക്കിലവും അംസമിദ്ധ്യസ്ഥാവേര
വുമാകിക്കാണ്ടു കൂരക്കേശഗ്രന്ഥികൾ പത്രങ്ങൾ നിന്മിച്ചു രാപ്പുകൾ
മദ്യമത്തെന്നാരായി തന്ത്രനീസ്ഥുമത്തോടുകൂടിടെ കാരോ ദേശങ്ങൾ
ഭിൽ വളരെക്കാലം കുറിച്ചു.

ച. തത്തി സ്വയംഭൂ ആനയിപ്പുപനാ—

സുഖ്യോ പ്രവൃത്തിം കിവിലം ശശംസ്കാരി

വിജിത്രേലാകാം ദാനിതാപരൈശത്തെ

നിശ്ചയ ധാതാവിഴുഗന്നവാദിൻ.

10

വ്യാ—(തത്തി) അനന്തരം (മുന്തയി) ആനികർ (സ്വയംഭൂ) പ്രഥമവിനെ (പ്രചനാം) പ്രാപ്തിഷാരായിട്ട് (തായേം) അവരുടെ (നിവിലം) എല്ലാ (പ്രവൃത്തിം) ഘൃത്യംനാശത്തായും (ശശം സ്കാരി) അരിയിച്ചു (ധാതാ) മുഹാവ് (തത്തി) അവരുടെ (ഒരു കാം വിജിത്രു) ലോകനാളും ജയിച്ചിട്ടിട്ട് (വരാരിരാപരൈശ നിശ്ചയി) വധുസക്തെന്നാരായികെട്ടിട്ട് (വിഴുന്നു) ആഭോച്ചിച്ചുകൊണ്ട് (അവാദിൻ) പഠണ്ടു.

സാ—അതിനുശേഷം മുനികർ പ്രൂഹസ്ഥിരം പ്രാവിച്ചു
സ്വാരാവസ്ഥാദ്യാരുടെ സകല പ്രവൃത്തികളെല്ലാം അരിയിച്ചു.
ലോകമെല്ലാം ജയിച്ചു കാമിനീസക്രാമംരായി കൂളിക്കുന്ന അവരുടെ കമക്കളെ കെട്ടിട്ട് പ്രഥമാവ് ആഭോച്ചിച്ചുകൊണ്ടു ചെരുതു.

ഗ. “എമ്പി വിശ്വേകക്കൻ! വിശ്വേദ്യരൂപാത്മാനംചു—

രു സകലസ്വരംഗനാതിഗാമിനീം കാമിനീം കാമവി കാമനീയസാരനിയിമാരച്ചയും”തി.

11

വ്യാ—(ഒരു വിശ്വേകക്കൻ) അബ്ദയോ വിശ്വേകക്കൻ (ഒരി മി) വന്നാലും (വിശ്വേദ്യരവപാത്മാന്ന് ആച്ചുത്തു) ലോകത്തിലുജ്ജമംനാഹരവപാത്മാന്നേളുകൊണ്ടുവന്നിട്ട് (സകലസ്വരംഗ

ഈതിഹാമിനീം) സകല വേവനാരികളേയും അതിക്രമിക്കുന്ന (കാമപി കാമിനീം) അവാങ്ങ് മനസ്സഭാചരാത്തതനിയാനയാ യ കെ കാമിനിയെ (കാമനീയകസാരത്തിനീം) സൗന്ദര്യസാര നീനിരിപ്പിടിച്ചായിട്ട് (ആരച്ചയ) നിന്മിച്ചാലും.

സാ—അല്ലെങ്കാണ വിശ്വപക്കമ്മൻ സമീപത്തിൽ വന്നാലും. അങ്ങും ലോകത്തിലും എല്ലാ ക്ഷേണം വരവാത്മഞ്ഞലേയും സാംഗ ഹിച്ചു് അവാങ്ങ് മനസ്സഭാചരാത്തതനിയാനയാ യ കെ തങ്ങാി മണിനേ സൗന്ദര്യസാരത്തിനിരിപ്പിടിച്ചെയവിയത്തിൽ നിന്മി ക്കണം എന്ന്.

ഒ. സോവിഡവന്നതുറയസമാച്ചുത്തേരും സകലപ്രവർദ്ധനത്തേരും സൂഡാരസസ്യാംത്രകളാമധുളിംസാരഭ്രംബിലതാ സൂര തങ്കസുമകിസലയാദിഭ്രംബി തിലമാത്രമേവസാരതരാം നമാദായ യോജയൻ അതിചിരക്കിതാവധാനം സൂരശില്പി ഭവനശില്പിനാമദ്ദേശ്യമദ്ദേശ്യസമുച്ചിത്തിനുംവിശ്വപരമനീ തത്തുചാംമദനാഭപത്രത്തുപാമിവാനവല്ലും അതിചുള്ളാമ ക്കോദമരാംഗനാം.

12

പു.—(സാ സൂരണില്ലി അപി) ആ വിശ്വപക്കമ്മാവും (ഭ്ര നതുറയസമാച്ചുത്തേരും) തെരുവോക്കുത്തിനീനിനു സംഗ്രഹിച്ചതാ യ (സകലപ്രവർദ്ധനത്തേരും) സകല ഉത്തമപ്രവർദ്ധനത്തിനീനും (സൂഡാരസസ്യാംത്രകളാമധുളിംസാരഭ്രംബിലതാ സുമകിസലയാദിഭ്രംബി അതുതരസം, ചാന്ദ്രക്കല, പുഞ്ചരസം താമരവളയം, ലതാ, ക്ലൂക്കുഷത്തിനെന്റെ ക്കുമും, തളിര്, ഇ ത്രുംഭികളിൽ നിന്നു (തിലമാത്രം എവ) തിലപ്രഖാജാമാക്കിത നെ (സാരതരാംസം) എറാവും സാരംശത്തെ (ശ്രദ്ധായ) എടു ത്തിട്ട് (അതിചിരക്കിതാവധാനം) വളരെ ദ്രാഹം മനസ്സിഷ്ഠതി (യോജയൻ) ക്രീടിചെത്ത് (മേഖലുമദ്ദേശ്യ) ഇടക്കിടെ (ഭവനശി ല്പിനാ) ശ്രൂഹാവിനംഞൾ (സമുച്ചിത്തിനും) നല്ലവന്നും ഉപഭിഞ്ഞ നാംയിട്ട് (വിശ്വപരമനീയതത്തുപാം) വിശ്വത്തിനു മജ്ജനകമായ ആ പദ്ധതാടക്കുടിയതും (മദനാദേപത്വില്ലും ഇവ) മദനൻ്റെ മ പ്രവില്ലബൈപ്പുംലെ (അനവല്ലും) ഭോഷ്യരഹിതയും (അതിചു

9*

ബ്രം) എറബും പ്രഭയുള്ളിതികാരിണിയുമായ (അമരംഗനാം) ഒദ്ദേശ്യിൽ (അക്കരോൽ) നിന്മിച്ച്.

സാ—ഒരു വിശ്വകന്മാവ് വിശ്വപ്രാജ്ഞിനിന്നും സംഗ്രഹിച്ച ആ ഉത്തമങ്ങളായ എല്ലാ പദാർത്ഥങ്ങളിൽനിന്നും, അംഗീതരസം, വിഡുകല, പുഞ്ചരസം, താമരവളിയം, ക്ഷേരുക്കുക്കുക്കുസുമം, ത ത്രികൾ മുതലായവയിൽനിന്നും തിലപ്രമാണം സാരാംശത്തെ എ കൂടുതൽ നല്ലവന്നും ആലോചിച്ച തുട്ടിച്ചേരുന്ന ഇടക്കിടെ പ്രധാ വിശ്വർ ഉപദേശത്താട്ടകൂടുടെ വിശ്വമോഹനയും മനസ്സേറ്റു ദ പ്രവിള്ളേയപ്പോലെ നിശ്ചിംഷ്ടം പ്രദയാസ്ത്രാദകാരിണിയുമായ കൈ സൗരത്തുക്കാണിൽ സ്വീകൃച്ച.

പ. “കിമഹംകാരവാണിവാണിനാമേ?”—

ശ്രവനമാമവജ്വാത്രം താം ജപലാംഗിം

ദ്രഹിണാമുദ്ദിത്താദിദേശത്തെസ്സു

ഭവനാകഷ്ണാശക്തിമദ്ദിതിയാം.

13

വ്യാ—(ഈ വാണിനാമ) അപ്പേണ്ണ വാണിവല്ലേ (അ മാം കിം കാവാണി) ഞാൻ എല്ലുചെങ്കുണ്ട് (ഇതി) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞും (അവനമാം) കുമിട്ടവള്ളം (ജപലാംഗിം) പ്രകാശമാന യുഖായ (താം) അവശ്രൂഷ (അവലേംകു) കണ്ണിട്ട് (ദ്രഹിണാം) അം മാവ് (മുദ്ദിത്തി) സന്തുഷ്ടനായിട്ട് (തത്സ്സു) അവർഖാക്കണ്ണ കൊണ്ട് (അദ്ദിതിയാം) മഹ്യായ (ഭവനാകഷ്ണാശക്തിം) ലോ കത്തത വണികത്തിപ്പാനും ശക്തിയെ (ഭിഭേജ) കൊടുത്തു.

സാ—സുരാണിപ്പിയാൽ ചമഴ്ചപ്പേട്ട സുരാംഗന “അപ്പേണ്ണ വാണിനാമ! ഞാൻ എല്ലുചെങ്കുണ്ടെവെന്ന കല്പിച്ചുംലും” എനിപ്രകാരം പാണ്ടു കനിഞ്ഞുവിള്ളുന്നവള്ളം പ്രകാശമാനയു മായ അവശ്രൂഷ കണ്ട് സന്തുഷ്ടനായ ധാതാവ് അവർഖാക്കു മുഖ്യമായ ലോകവാൺകരണാശക്തിയെ കൊടുത്തു.

പ. തിലാംഗമാദയ മന്നാഹരഭ്രംബി

ക്രതാസിയത്തെന തിലോത്തമാസി

സുദേംപസുദേം വാംഗനദ്ധ്വാ—

വണ്ണോന്നുവെവരായ വിശ്വലാദയ തപം.

14

വ്യാ—(യൽ തപം) യാതൊന്നു ഹേതുവാകിട്ട് നീ (മോഹരേഭ്രംഗ) മനോഹരവസ്തുക്കളിൽനിന്നു (തിലാശം) തിലപ്രമാണമായ അംഗത്വത്തു (ആരാധ) സ്പീകർമ്മിട്ട് (കൃതാഥാസി) നിശ്ചിയവളാക്കന്നു (തേനു)അതുകൊണ്ട് (തിലോത്തമാഥാസി) തിലോത്തമാ എന്നു പേരേംടക്കുന്നിയവളംകന്നു. (തപം) നീ (വരാന്ത്രഭ്രംഗം) വരപ്രദാനംകൊണ്ട് ഗ്രാഫിഷ്റരായ (സുന്ദരാപസുന്ദരം) സുന്ദരാപസുന്ദരംരെ (അഭ്രാന്ത്രാവൈവരാധ) അഭ്രാന്ത്രാവൈവരാധയിരോധത്തിനായിക്കൊണ്ട് (വിലോഭയ) മോഹിപ്പിച്ചുവായം.

സാ—പിശൈകമ്മംവ് മനോഹരവസ്തുക്കളിൽനിന്നു തിലമാത്രങ്ങളായ അംഗങ്ങളെളുക്കുത്തു സുജീക്ഷക നിമിത്തം നീ തിലോത്തമയാക്കന്നു. നീ എൻ്റെ വരംകൊണ്ട് ഗ്രാഫിഷ്റരായ സുന്ദരാപസുന്ദരംകും തമ്മിൽ വിരോധം ഉണ്ടാക്കബാനായി അവരെ മോഹിപ്പിച്ചുവായം.

ഗ. ഇതി കമിതാ സാ തദേതി വിധാതാരം പ്രഖ്യാത കാൺക്ലേഡലെമംഗലമംഗലിഷ്ടു ഇഗ്രേറ്റരാഖലും ക്ഷാളയൻ്റീവി കഷ്ടാന്തിവ വിമോഹയന്തിവ ഗ്രന്തുകാമാ സഭാവസ്ഥിതം സുരക്ഷിതമണ്ഡലം സ്പാവലഭിതവിലാസംഗതമന്ത്രം പ്രക്കുണ്ണിക്കുന്നുകാമാ ലജ്ജാവന്നറുക്കുവല്ലബിബേഖം നീ ഗ്രാമസ്ഥിതവലഭാനക്കടാക്കശമേഖക്കു സ്ഥാനമനക്കച്ചു രവിഭാഗംരാഖ്യാക്കരേം വിലോഭത്തുലഭാവലേഡി വിരാഞ്ഞിതമാണിനുചുവരെയുരാവിന്നുംസൈരങ്ങൾന്റീകൃതയരം— സ്ഥിചക്രം പരിചക്രംമ.

15

വ്യാ—(ഇതി കമിതം സാ) ഇപ്രകാരം പരിപ്പേട്ട അവർ (തമാ ഇരി) അപ്രകാരമെന്നു പറഞ്ഞു (വിധാതാരം) പ്രശ്നാവിനെ (പ്രഖ്യാത) നമ്മുരിച്ചിട്ട് (കാൺക്ലേഡലേഡി) കാൺപിരാക്കളെക്കൊണ്ട് (ഭൂലൂഡിലൂഡി) വിനെന്നും പിനെന്നും (ഇഗ്രേറ്റരാഖലും) ഭവനാന്തരാളത്വത്തു (ക്ഷാളയൻ്റീ ഇവ) കഴുക്കന്ന വള്ളും പ്രേരണ തോന്നാംവിധവും (വിക്ഷ്ടാന്തി ഇവ) അതുകൂടി ക്ഷേമാവലേഡി എന്നു തോന്നാംവിധവും (വിമോഹയന്തി ഇവ) മോഹിപ്പിക്കുന്നവലേഡി എന്നു തോന്നാംവിധവും (ഗ്രന്തുകാം)

പോക്കവാനാഗ്രഹിക്കുന്നവള്ളായി (സഭാവസ്ഥിതം) സങ്കേതം ഇരിക്കുന്ന (സൗരധ്യത്വാബന്ധം) ദേവപ്രിശസ്തുമഹത്തെ. (സ്വപ്നാവല ഇന്തവിലാസശതമാനം) സ്വപ്നാവേന മനോഹരങ്ങളായ വിലാസസ്തുപങ്ങളേക്കാണ്ട് മന്മാഹിക്കംവണ്ണം (പ്രദക്ഷിണിക്കുന്നക്കാമ) പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യാനാഗ്രഹിക്കുന്നവള്ളായി (ലജ്ജാവന്നതുകൂടുതലും പ്രവാന്നവിംബവൈ) ലജ്ജകൊണ്ട് താഴ്ത്തിയതും മനോഹരവുമായ മുഖവിംബവന്തോട്ടുകൂടിയവയും. (നിയർസസ്തീതവലമാനക ടാക്കമോബക്കേഴ്സി) മൃദുമാകംവണ്ണം മനസ്സിൽത്തോട്ടുടരുന്ന ചെയ്യന കടക്കിവിക്കുപങ്ങളോട്ടുകൂടിയവയും (സ്വന്മാനക്കു രേവിഡംഗ്രാമഭ്യാസരേഖി) ഇളക്കന കൂച്ചലരകൊണ്ട് എററാവും നാമമായ മല്ലപ്രദേശത്തോട്ടുകൂടിയവയും (വിലോലദശരൂലാനുഭവലോ) ചന്ദ്രവദ്ധാളിരയ വസ്ത്രാലത്തോട്ടുകൂടിയവയും (വിരംബിതമാന്ത്രികപ്രഭരേഖി) എഡാംയും റബ്ബിപ്പിക്കല്ലേട്ടട രഹംചുര തേതോട്ടുകൂടിയവയുമായ (ചരണവിസ്ത്രാശേഖരി) പാഠ്രാസ്ത്രങ്ങൾക്കൊണ്ട് (അംഗാനീകൃതയരണ്ടീചക്രം) മോഹപ്പിക്കല്ലേട്ടട ചാതുതോട്ടുകൂടിയവയും (പരിചാക്രാമ) പരിക്രമിച്ചു—ചുററിന നേരം.

സം—ഈപ്രകാരം മുഹാവിനാൽ നിയുക്തയായ തിലോത്തമ് “അാങ്കിനത്തനെന്ന്” എന്നപറഞ്ഞ ധാതാവിനെ നാമസ്വരിച്ചുകാണ്ടിപരിപരകളേക്കാണ്ട് ഭവനാന്തരാളത്തെ പിന്നെയും പിന്നെയും കഴുകുന്നവോലെയും, ആക്കയ്ക്കിക്കുന്നവോവോലെയും മേഘവിപ്പിക്കുന്നവോലെയും, പോക്കവാനാഗ്രഹിച്ച സങ്കേതിലിരിക്കുന്ന സൗരാച്യനിമണ്ഡലത്തെ സ്വപ്നാവമധ്യരങ്ങളായ വിലാസങ്ങളോട്ടുകൂടി സാവധാനത്തിൽ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യാനായി ലജ്ജകൊണ്ട് മനോഹരമായ മുഖം താഴ്ത്തിച്ചും, മൃദുമായി മനസ്സിൽനം ചെയ്യും, കടക്കിച്ചും, മല്ലപ്പാക്കരത്തെ താഴുള്ളാര കൂച്ചരും കൂലുക്കിച്ചും, വസ്ത്രാലമിളക്കിച്ചും, ഒപ്പുരങ്ങളേ കിലുക്കിച്ചും, മനോഹരമായ ചരണവിസ്ത്രാശേഖരി മുഖാബന്ധങ്ങൾക്കു മുക്കിച്ചുകൊണ്ട് ചുമ്പിച്ചുകൊണ്ട് ചുറിനടന്നു.

എ. താം വിക്ഷിത്രവരിത എവ സഭഞ്ചുകസ്യ
ഹംഭോരഭൻ കില ചതുമ്പിൽ വരക്കുമാലു
ശങ്കി സഹാരുഗയനോ ടി താ കിലംസി—
ദന്ധാർ ഘനി കിട വലാചി വി ലഭാവാൻ. 16

ബ്രം—(താം) അവളെ (പരിതഃ) ചുറ്റും (വിക്ഷിത്രം എ
വ) നോക്കവാനായിക്കൊണ്ടതനു (സഭഞ്ചുകസ്യ) സഭാലു
നായ (ഹംഭോരി) പർമ്മോപാനം (ചതുമ്പിൽ) നാല്പുരുത്തം (വ
ക്രുമാലു) മുഖസുമാ (അരുട്ടേൻ കില) ഭവിച്ചു എന്ന തോന്നം.
(തദാ) അരപ്പൂർബ്ബം (ശങ്കി) ഇല്ലുൻ (സഹാരുഗയനു അപി) സ
ഹാരുഗയനുക്കിട്ടം (അസീം കില) ഭവിച്ചുവൊഫുന്ന തോന്നം.
(പുനഃ) പിന്നെ (വിഭാഗലഭാവാൻ) ചന്ദ്രബസപാവധാരായ
(അരുട്ടും) മാരുളവരക്കാച്ചിച്ചു (കിഴു വലാചി) എല്ലവരുണ്ട്.

സാ—അത്രുതമയായ തിലേംതമയെ നല്ലവല്ലം കൂ
ണാൻകൊതിച്ചു പുരാതകൻ വാല്പുരുത്തം മുഖഭേദിയും ഒ
ചീകാൻകൾ സഹാരും ദയനാജ്ഞൈയും സപീകരിച്ചിരിക്കു ച
പലബസപാവധാരായ മാരുളവരക്കെട കുടക്കൈ കുറിച്ചു കനം
പാവാനിപ്പിപ്പേണാ.

ഗ. തതസ്തുപദർശനാൽ സിലബമേവകാഞ്ചു മന്ത്രാനേശ സ്തു
രേശു, സാ പുന്ന്യിലാസവിലോഭിതലോകംഭവദ്വഗംഭു
ന്തി യദ്ദുഡയാ വിശ്വാവനിലാതലേശു രഹോവിഹാരി
ഭനാം ചെസന്നുസമാനെ സമാപ്പുതഗദായുഗളുംയേം മലിരാ
ക്ഷീസമായുരും മലിരാക്ഷീസ്വയേം സുഖംപസ്താവനു
രന്തിദ്വേശ ക്രസ്താവച്ചാനൈവ്വിഹരന്തി വികിരന്തി കൂ
ന്തിസ്യം വിചചാര. 17

ബ്രം—(തതഃ) അന്തന്തരം (തദ്വദർശനാൽ) അവളുടെ തു
പദർശനം ഫേതുവായിട്ടു (കാഞ്ചും) കാഞ്ചും (സിലബം എവ്) സാഡി
ച്ചു എന്നതനു (സുരേശ) വേകകൾ (മന്ത്രാനേശ) ഉന്നന്നേവ
ആനബരായപ്പോർബ്ബം (സാ) അവളാകട്ടെ (പുനഃ) പിന്നെ (വി
ഭാസവിഭാഗിതലോകം) വിലാസങ്ങാജ്ഞൈക്കണ്ണടേ മോഹിപ്പിക്കു
പ്പേടു ഇന്നാഞ്ചോട്ടുട്ടടിയവളായി (ഭവം) അമിതിലാക്കു (ഉപരി

പ്രീജി) പൊകനവളായി. (ഈപ്പറ്റം) ഒരുക്കസ്തികരായി(വിസ്യു, വന്നിലാരലേജ്) വിസ്യുവന്തതിലുള്ള പാരമ്പര്യരണ്ടിൽ (1 മണി) സെപ്പരമായി (വിഹരമാണ്ടോഡി) കളിക്കന്നവരായി (ബൈസ്റ്റുസ്ഥാനേ) ബൈസ്റ്റുസ്ഥാനത്തിക്കൽ (സമാച്ചട്ടഗാഡായ ഗളംയോഡി) വജ്ജൈപ്പുട്ട് രണ്ട് ഗദകളോടുകൂടിയവരായി (മലിരാക്ഷീ സഹായയോഡി) കാമിനിസഹായനാരായി, (മലിരാക്ഷീബൈയോഡി) മല്ലുമത്തനാരായിരിക്കുന്ന (സുനോവസൂനയോഡി) സുനോവസൂന നാക്കട (അന്തതിലും) അർത്തിലുറത്തിലപ്പോതെ (കസുമംപച്ചം ചെയ്യി) ചുപ്പുവഹരണാങ്ങളോടുകൂടി (വിഹരൻി) കളിക്കന്നവ ഇായി (കാന്തിസുധാം) കാന്തിപീജുഷതെ (വികിരൻി) പയ്യി ക്കന്നവളായിട്ട് (വിചചുരം) സഞ്ചരിച്ചു.

സാ—അതിനാശേഷം ആ തിലോത്തമയുടെ ഫുപ്പറ്റന താം “കാച്ചം സാധിച്ചു”വെന്ന ദേവനാർ തിച്ചപ്പെട്ടുന്നതി. ആ സമയത്തിക്കൽ തിലോത്തമയാകട്ട് സരസവിലാസത്താൽ ഭ്രാ നതെത ഭേദിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഭേദിപ്പിലേക്കിരിക്കി, ഉപ്പറ്റം വർണ്ണം, വന്നതിലുള്ള പാരമ്പര്യരണ്ടിൽ ബൈസ്റ്റുസ്ഥാനവകൾ, കാമിനികളോടുകൂടി ചന്ദ്രം, മല്ലുമത്തനാരായ സുനോവസൂന നാക്കട അധികം അകലയപ്പോതെ പൂവരത്തു കളിച്ചും കാന്തി പീജുഷതെ ചൊരിന്തും സഞ്ചരിച്ചു.

ഗ. തെണ്ട ച വിഹരണാർസംഗ്രഹ ലതാന്തരണ കാന്തിക ഓളിഡംനാൽ സരഭസമുത്തമായോപസരണ്ടെ. നിജപരമ സുഷ്മാഭയം ദിവ്യത്രപരമാലോക്കു കുറരിരാകുതയെയുള്ളം ദോശ മാരവിരോഗ പാരിപ്പുവീകൃതപ്പും ചെയ്യുന്നു സോനോഹാ വിവ സോജാലാവിവ തദ്ധോനമാപത്തും. 18

ഡ്യാ—(തെണ്ട ച) അബ്ദം (കുംഡാന്തം) കുംഡാര സത്തിനീറ ഇടയിൽ (ലതാന്തരണ) ലതകളുടെ ഇടയിൽക്കൂടു (കാന്തികളിഡംനാൽ) കാന്തിപ്രഭാഹഡംനാം ഫേതുവായി ട്ട് (സരഭസം) വേഗത്തിൽ (ഉത്തമായ) എഴുന്നേറോ (ഉപസര-

നെതാ) സമീപത്തെ പ്രാഥ്മാഖായി (റിഞ്ചമനസ്യമാധയം) സാ പ്രക്ഷുമറ്റ കാണ്ടിത്തുപമായ (ദിവ്യത്രം) ദിവ്യസ്ത്രംപത്തെ (ആ ലോക്ക്) കണ്ണിട്ടു (കുറന്നിരം കൃതഗൈയേൽ്ലാ) കുറത്തിൽ കളിയപ്പേരുടെ ദൈയങ്ങൾത്താടക്കുടിയ (മാരവീഴേണ) വീരാംയ മാരനാൽ (പരിപ്പാവിത്തപ്പുഡേശ) മാഞ്ചലമാക്കി മുഴുപ്പേരുടെ ചുടയ ഒത്താടക്കുടിയവരായിട്ടു (സോനോഹോ ഇവ) മോഹിച്ചുവരേന്ന പോലെയും (സോനാദേശ ഇവ) ഭാഗ്നചിടിച്ചുവരേന്നപോലെയും (തിരപാനം) അവളുടെ സമീപത്തെ (ആപത്താളി) പ്രാചിച്ചു.

സാ—സുരന്നപസുരന്നാം ക്രീഡാരശത്തിനെറ്റ് ഇടക്കൊലതാണ്റെരണ്ണളിഞ്ഞുള്ളടക്കി ചിന്തുന കാണ്ടിപ്പരോഹം കാണ്കയാൽ ക്ഷണാർത്ഥിക്കില്ലഴനേരുടെചെന്ന റിഞ്ചമകാനിത്തുപമായ ദിവ്യത്രംകണ്ണിട്ടു, ദയയുംതെ കുറത്തിൽ തജ്ജിവിട്ടു മാരവീരനാൽ ചാഞ്ചലിതചിത്തരായി മോഹിച്ചുപോലെയും ഉറുദുപിടിച്ചുപോലെയും അവളുടെ സമീപത്തിലെത്തി.

എ. ത്രഘാക്കിലം തത്ര തത്രപക്കണ്ണേ
മനാങ്ങിലിവിനാ സുരസുരൻി സാ

ഡേഗദപ്പാനപ്രധിതെതരചുംഗൈ—

സുസെമ്മാ ക്ഷണാം ദോവചി മോഹയനെം. 19

വ്യാ—(സാ സുരസുരൻി) ആ സുരതങ്ങി(തത്ര) അവിടെ (തത്രപക്കണ്ണേ) പുഞ്ചച്ചുവട്ടിൽ (ത്രഘാക്കിലം) ലജ്ജാക്കലമാക്കംവ ണ്ണം (മനാങ്ങിലിവിനാ) അല്ലെം കത്തങ്ങിനിനാം (ഡേഗദപ്പാനപ്രധിതെതി) ഇങ്ങനെന്നാളിലേക്കും അയക്കുന്ന (ഈവാംഗൈഡി) കടക്കല്ലൂക്കളുക്കാണ്ടു (ദേശാം അപി) ഇങ്ങവരെയും (മോഹയനി) മോഹിപ്പിക്കുന്നവളായിട്ടു (ക്ഷണാം) അല്ലെന്നമയം (തസെമ്മാ) നിന്നു.

സാ—എ സമയത്തിക്കൽ ആ സുരതങ്ങി കൈ പുഞ്ചച്ചുവട്ടിൽ ലജ്ജയേംടക്കുടെ അല്ലെം കത്തങ്ങിനിനാം ഇങ്ങനോൺഡിലെ കടക്കിച്ചു ഇങ്ങവരെയും മോഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു അല്ലെന്നമയം നിന്നു.

ഗ. തത്ത്വാദി അനുസ്മരിച്ച സ്വാധീനം എന്ന കാലാർട്ടു ഭാവം നിശ്ചിതപരമാണെന്ന് “ഉചിതവേദി കിമയം ദാപസര തീ” തി സാമ്പാദം ചരിപ്പുരം നിരീക്ഷമാണെങ്കിൽ പുനരവി കാലാസഹകാമമദവാൽ “അഹമിനാം ഗ്രഹാമുഹമേദൈ” തുടിത്തരാശം വിവദമാണെന്ന് ഏതൊക്കെക്കമസ്യാഃ കരാംബ്യാജ മുപറുഹ്യംശാഖാ മുത്തവയും ന സ്ഫുരണ്ടി അംജവയും ന സ്ഫുരണ്ടി വാദിനാം രോഷാതിഭിമിമാത്രമേഡൈ. 20

വ്യാ—(തത്തി) അനന്തരം (തത്തി) അവർ (പ്രസ്തുതപ്രിയ സ്വാദപാ) ആരംഭിക്കപ്പെട്ട സരസവാക്രമങ്ങളാട്ടുടിയവരായി (ഉഭാ) രണ്ടാളിം (നിജാർക്കുംഭാവം) തന്നില്ലജ്ഞ സ്നേഹഭാവ തന്ന (മന്ത്രാണന്നാ) വിചാരിക്കുന്നുവരായി (ഉചിതവേദി) ഉചിതജനനായ (ശരയം) ഇവൻ (കിം) എന്തുകൊണ്ട് (ന അഹസം തി) ചോക്കനില്ല (ഇതി) ഇപ്രകാരം വിചാരിച്ചു (സാമ്പാദം) അനുയായാട്ടുടട (ചരിപ്പുരം) അംഗ്രാന്തം (നിരീക്ഷമാണെന്ന്) നോക്കുന്നവരായി (ചനിം അച്ചി) വിനുന്നയും (കാലാസഹകാരം മദവ സാൽ) കാലതാമസം സഹിക്കുത്തന്ത്രകാമമദം ഘോത്വവായിട്ട് (അഹം എവ ഇമാം ഗ്രഹംശാമി) നോന്തതനെന്ന ഇവശ്ലേഷി ആശം (അഹം എവ ഇമാം ഗ്രഹംശാമി) നോന്തതനെന്ന ഇവശ്ലേഷിക്കും (ഇതി) ഉത്തിരോധം ഇപ്രകാരം സജ്ജാതരോധമാക്കംബന്നം (വിവദമാണന്ന്) വാദിക്കുന്നവരായി (അസ്യാഃ) ഇവളിട (എതൊക്കും) കാരോക്ക (കരാംബ്യാജം) കരാരവിന്നതനെ (ഉപ ഗ്രഹംശാഖാണെന്ന്) വിടിക്കുന്നവരായി (മുത്തവയും ന സ്ഫുരണ്ടി) ആശപത്രിയെ തൊടങ്കതോടു എന്നിപ്രകാരവും (അനാജവയും ന സ്ഫുരണ്ടി) അനാജപത്രിയെ തൊടങ്കതോടു എന്നിപ്രകാരവും (വാദിനാം) പാജനവശായിട്ട് (രോഷാതിഭിമിം) കോപത്രിനേരം മുകളിലേപണ്ട് (മന്ത്രത്വാം) കേരിയവരായി.

സാ—അനന്തരം തന്ന സുന്ദരപ്രസ്തുതനാർ സരസസ്യാം ചൊല്ലുകൊണ്ട് റാനിൽ പ്രേമം തുട്ടമെന്ന റണ്ടുപേജം നിയു തിച്ചു, “ഉചിതജനനായ ഇവൻ മാറിപ്പോകാത്തതെന്നതി” സന്ദർഭം

അതി അധികയോടെ പണ്ഡിതനും നോക്കി കാബവിളംബം സഹി ക്ഷവാൻ ഒക്കൽയിപ്പിട്ടതു കാമമത്തൊൽ “ശാന്തിവശ്രൂതം ഗ്രഹി ക്ഷം; ശാന്തിവശ്രൂതം ഗ്രഹിക്ഷം” എന്നിപ്രകാരം സരോഷമായി യാ ദിച്ചു അവളിട്ടു് കാരോ കൈസംഖിട്ടിട്ടു്, ഷ്വേജ്ഞപതിശൈ തൊട ക്ഷതനം അനുജപതിശൈ തൊടങ്കതനം പറഞ്ഞു രോഷഗി നിജുടെ ഉചർഭിംഗാത്തിലെത്തി.

ച. സപാം സപാമാന്ത്രം ഗദാം സമീപവിഹിതം—

മാദായസാംഗ്രാമികീം

ഘോരാധാതവരെ മൃദ്ധം സുരവധു—

വക്രൂഖം ജദതേക്ഷണാം

സദ്യക്രൂഖിതമസുക്രൂവഭസ്മ—

ഗ്രൂജേന റാഗച്ചടാം

മുഞ്ചെന്തു നിചതാംമാടവത്രജഡു

• സുരേംപസുരേംക്ഷണാൽ.

21

യും—(സുഖദാപസൂര്യാ ഉണ്ടു്) സുരേംപസുരേംനാർ റ ണഭാളം (അമ്മു) വേഗത്തിൽ (സമീപവിഹിതം) സമീപത്തിൽ വജ്ജേപ്പുട്ടതും (സാംഗ്രാമികീം) യുദ്ധാചിതവുമായ (സപാം സപാം) അവരവരെപ്പുംബുഡിമും (റദാം) ഗദയെ (ആദായ) ഏട്ടത്തിട്ടു് (മൃദ്ധം മൃദ്ധം) പിന്നെന്നും പിന്നെന്നും (ഘോരാധാതവരെ) കരിനതാംഡനത്തിൽ തല്ലുരന്നാൽ (സുരവധുവക്രൂഖം ജദതേക്ഷണാം) സുരതങ്ങൾനിജുടെ മുഖംരവിദ്ധത്തിൽ ഭാനാ ചെഴുപ്പുടെ ക്ലീനക്കേംടക്കുട്ടിയവരും (സദ്യം) പെട്ടെന്നു് (ചു ക്രൂഖിതമസുക്രൂവഭസ്മഗ്രൂജേന) പെട്ടിക്കൈപ്പുടെ മസുക്കത്തിൽ നിന്നു കലിക്കൈ ചോരാക്കന്ന പ്രാജംകേംണ്ട (റാഗച്ചടാം) റാ ഗസ്തുമ്പത്തെ (മുഞ്ചെന്തു) മോചിക്കൈവക്കമായിട്ടു് (ക്ഷണാൽ); വേഗത്തിൽ (നിചതാംമാടവത്രജഡു) നിചതിമും.

സ്ഥം—അതിനാശേഷം സുരേംപസുരേംനാർ ഇരുവക്കം സ മീപത്തിൽ വച്ചിട്ടുള്ളതും യുദ്ധാചിതവുമായ അവരവരുടെ റ ദയെ വേഗത്തിലെട്ടു് പിന്നെന്നും പിന്നെന്നും അടക്കിട്ടിയും സു രതങ്ങൾനിജുടെ മുഖംരവിദ്ധത്തെന്നു നോക്കിയും പെട്ടെന്നു തലവല്ല

കുണ്ടൽ കലിക്കന ചോരയാകന വ്യാജേന അവളിലുള്ള അര നരംഗസൗമ്യത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചു ക്കണ്ടതിൽ വീണ.

പ. തന്ത്ര ഗതപാ സമം ദേവൈ—
മന്മാനയിതപാ തിലോത്തമം
പ്രതിഷ്ഠാപ്പ് സുരശ്രൂഷാന്
പരമേഷ്ടീ യയെ മുദ്രാ.

22

പ്രാ—(പരമേഷ്ടീ) പ്രൂഢാം (ദേവൈ സമം) ദേവന്മാർക്കുട്ടിട (തന്ത്ര) അവിടെ (ഗതപാ) ഗമിച്ചിട്ട് (തിലോത്തമം) തിലോത്താശയെ (മന്മാനയിതപാ) മാനിച്ചിട്ട് (സുരശ്രൂഷാന്) ദേവശ്രൂഷാരെ (പ്രതിഷ്ഠാപ്പ്) മടക്കി ആയച്ചിട്ട് (മുദ്രാ) സന്ദേശം ചുത്തൊട്ടുട്ടെന്നു (യയെ) പോതി.

സാ—പ്രൂഢാവ് ദേവകലൈംനിച്ചു തിലോത്തമയുടെ സമീക്ഷയിൽ ചെന്ന അവക്കുള മാനിച്ചു ദേവകലൈ സ്വപ്നത്തിലേക്കു എഴു സന്ദേശങ്ങളെന്നു മടങ്ങിപ്പോയി.

പ. എഡാം ദിശപ്രസ്ഥാനയിനാമപി വൈരയോഗാൽ
കാന്തം പരാന്തിക്കറതം ന വിലോകനീയം
സപാം വല്ലഭാം പുരത എഡാ പരാർദ്ദഭാവാം
ദിശ്തപാ റിലേയമതരങ്ങാപി കമം സഫേജും.

23

പ്രാ—(ദിശപ്രസ്ഥാനയിനാം അപി) പ്രാണപ്രിയമാക്കം (വൈരയോഗാൽ) വൈരവൈസ്യം ഫേതുവായിട്ട് (എഡാം) ഇപ്രകാരമാകന (പരാന്തിക്കറതം) അന്ത്യാശീരം സമീപത്തിലുള്ള (കാന്തം) പ്രിയം (ന വിലോകനീയം) കാണാപ്പേട്ടവൻ യാഗ്രുഡ്ധാം (സപാം വല്ലഭാം എഡാ) തന്റെ വല്ലഭയെന്നെന്ന (പരാർദ്ദഭാവാം) അന്ത്യാസക്ഷയായിട്ട് (പുരതി) മുന്പിൽ (ദിശ്തപാ) കണ്ണിട്ട് (റിലേയമതരങ്ങാപി) റിലാബ്ദഖികളും (കമം) എണ്ണിനെ (സഫേജും) സഹിക്കം

സാ—പ്രാണപ്രിയമാക്കം ഇപ്രകാരം ശ്രൂപത്രംശാകന തു സാധാരണാശാകന. അന്ത്യാശീരം സമീപത്തിലിരിക്കുന്ന കാണ്ണയെ കാണുന്നതുചിതമല്ല: സപ്പത്തിരെന്നുനെ അന്ത്യാശാ

കതയായിട്ട് മുമ്പിൽ കണ്ണാൻ, പാരപ്പോലെ കർന്മായ ചിന്ത
തേരാട്ടുടിയവക്കും സഹിക്കുകയില്ല.

പ. എക്കെക്കവാസരതയാ നിയമേ കൃത്രിത
നിത്രപ്രസംഗിനി ഭേദവേദ്യേ വിരോധഃ
തസ്യാം സൗഖ്യാവി നിയമേ ബഹുകാലഭാവി
ശ്രേഷ്ഠ വിചിന്തയത നീതിചണാ ഹി യൈ.. 24

പ്രാ—(അത്ര) ഇവിടെ (എക്കെക്കവാസരതയാ) കാരണം
വിവസമായിട്ട് (നിയമേ) നിയുയം (കൃത്രി) കൃതമായിരിക്കുംസ
മയത്തിക്കൽ (നിത്രപ്രസംഗിനി) എല്ലാം ലിവസവും ഉണ്ണാവുന്ന
തായ (അവബേധം) അവധിയിലും (വിരോധഃ) വിരോധം (ഭ
ഭവൽ) ഭവിക്ഷം (തസ്യാം) അതു ഭേദത്വായിട്ട് (ബഹുകാലഭാ
വി) പള്ളരക്കാലം പ്രീക്ഷന്നതായ (നിയമഃ അവി) നിയമവും
(സൗഖ്യഃ) സൗഖ്യമാക്കുന്ന (നീതിചണാഃ) നീതിമാനംരായ (യൈ..)
നിഞ്ഞം (ശ്രേഷ്ഠം) ഇനിയുള്ളതു (വിചിന്തയത) വിചിന്തനാംബേ
ജ്ഞാല്ലോ.

സം—കാരണാഭിവസം കാരണാഭത്തർ രമിക്കുക എന്ന നിയ
മവും കൗഖിവസംതനെ എല്ലാവകം രമിക്കുക എന്ന നിയമവും,
വിരോധത്തിനു കാരണമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു കാരാഭിവസം ഇട
ഞിട്ട് രമിക്കുന്നതായിരിക്കും കല്പത്തെന്ന തോന്ത്രം. ഇവി വേണ്ടു
തു നീതിമാനംരായ നിഞ്ഞംതനെ നിയുക്കിച്ചുള്ള മതി.

പ. ശ്രൂതപാഥക്കരിയുതം വച്ചോ ഹരിഗിരം.

സ്ഥത്പാ ച നില്ലുംശയം—

സൗഖ്യ വശമഹിവ നംരഭസ്യ ചുരത—

ആക്രൂഹിപ്രതിജ്ഞനംമിമാം

എക്കെക്കക്കാഞ്ഞുമനും ഭേദമഹി വയും

യസ്മൈപന്നയാ സംയുതം

പശ്ച്യന്നഃ സ ഹി വസരം ശ്രൂതയരഃ

പ്രാവാസിക്കി സ്ഥാംബിതി.

25

പ്രാ—(തേ) വാണിയവനാർ (ഇക്കരിയുതം) യുക്കാംഭാട്ടുട്ടി
യ (വച്ചഃ) വാക്കിനെ (ശ്രൂതപാ) കേട്ടിട്ട് (ഹരിഗിരം ച) ശ്രീ

ശ്രദ്ധാർഹന്മാർക്ക് വാക്കിനേയും (സൃതപാ) സുരിച്ചിട്ട് (നില്ലുംനായാണ്) സംഗയം-ക്രിക്കറ്റാത്തവരായിട്ട് (വയേഴ്സ് ഇവ) വയറിയുടെ എന്ന ചോലെ (നാരദപ്രസ്തു) നാരദന്നേൻറു (ചുരത്തി) ദൗവിൽ (ഇമാം അ തിങ്കണം) ഇഴ പ്രതിഞ്ചേരൈ (ചത്രുടി) ചെമ്പ്പു (വയം) ഞങ്ങൾ (എക്കെക്കാണ്ണും) കാരോ സംവത്സരം (അന്തും വയും) ഇം വയു വിരുന്ന (ഭജേമഹി) അരംഭവിക്കുന്ന (നാഡി) ഞങ്ങളിൽവെച്ചു (യാഡി) അവനൊക്കെത്തനാകട്ട (എന്നയം സംഘതം) ഇവളുംടുച്ചുന്നവ നെ (പശ്ചാം) കാണം (സംശിഷ്ടം) അവൻ (വത്സരം) കൈ സംവത്സരം (പ്രാവാസികൾ) വിക്ഷേതനായി (ആര്യരാജി) ആര്യം കാനന്ത്രി ജീവനവനായിട്ട് (സ്ഥാനം) വേഖം (ഇതി) ഇപ്പോൾ.

സാ—അതു പാണ്യവഹം നാരദദ്ധനിയുടെ യുദ്ധത്തിലുക്കുള്ളാണ് വാക്കിനന്ന കേട്ട് ഗ്രവപ്രാക്കുത്തെന്നും സുരിച്ചു് അഭ്യായുടെ ദൗവിലന്നപോലെ നാരദദ്ധനിയുടെ മുഖ്യിൽവെച്ചു “ഞങ്ങൾക്കാണും കാരോ വത്സരമായിട്ട് ഇഴ പത്രിയെ അരംഭവിച്ചുകൊള്ളണം. ഞങ്ങളിലുംരെങ്കിലും പത്രിസമാധനായിട്ടിരിക്കുന്നവനെ കുണ്ടാർക്കുവാൻ എപ്പോൾ എപ്പോൾ ചീരിഞ്ഞു് കൈ സംവത്സരം തീ ത്വർണ്ണാനന്നതുമനസ്തിച്ചുകൊള്ളാം” എന്നിപ്പുകാരം കൈപ്പുതിങ്കെ ചെമ്പ്പു.

സുരിച്ചുവന്നുവന്നുപാപ്പുംനം

സ റ റ റ റ .

—
—

പ്രഖ്യാവലി

ഒ തൃമാസികം

ഭാരത പ്രഖ്യാവലി

മേപ്പള്ളി നാരായണദ്വതിരപ്പംടവർക്കളാൽ വിരചിപ്പിച്ചിട്ടും ഇതുവരെ എറബ്ലും ദേശവിധി പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതാരം പാട്ടുംരക്കുത്തിനം പാംക്രതിനം ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന വയമായ ഭാരതം പ്രഖ്യാവലി ഒരു ലഘുവ്യാപ്യാനസഹിതം കൊണ്ടുത്തിൽ നാലു ദുസ്തുകംവിതം പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതുവാൻ റാഡിച്ചുതന്നസരിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിനി വരുന്നതിനേന്ന് മുന്നു ലക്ഷമാണിൽ. വരിസംബന്ധം കൊണ്ടുത്തിൽ നാലുരപ്പികമാത്രം.

ഈ പ്രഖ്യാവലിക്കാരെല്ലാവരും കാരോ വരിക്കാരെ യൈകിച്ചും ചേത്തു പണം മുന്നുകൾ അടങ്കിച്ചുതന്നം മറക്കം നേരുകളും ഇംഗ്ലീഷ്യത്തിൽ സമ്പ്രമാ സഹായിക്കുമെന്നു പൂണ്ടിയി വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ പ്രഖ്യാവലിമാർക്കുമായി, അംഗൂട്ടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട കുത്താനത്തും മറക്കം മാരാമായി, പ്രഖ്യാവലി നാടകക്കാർക്ക് മുതലാം അദ്ദേഹക്കം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ യാമാകാലം പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതുനന്ദനകൾനുണ്ട്.

വരിസംബന്ധം കൊണ്ടുത്തിൽ നാലുരപ്പികമാത്രം മുന്നുറട്ടുകളും കുടുംബങ്ങൾ. പാനം മുന്നുറട്ടേരും വി. പി. യായയപ്പാനനവും മേംബർ ഉടൻ രാവനുപ്പെട്ടുക.

പ്രഖ്യാവലിജുട്ടുക നന്നാംപുസ്തകമായ രാജായണംപ്രകാശിക്കുന്നതിനും വില 4/-ക്. പ്രതിക്കുറച്ചുമാത്രം ബാക്കിയുള്ളത്. ഉടൻ ആവഞ്ഞപ്പെടാത്തപക്ഷം കൂടംഗത്തിനിടവന്നക്കാം.

ശ്രദ്ധയുമെല്ലാം മന്ത്രവിലാസം—

മംഗളം—പ്രഖ്യാവലി ആസ്തീസ്,

പെഞ്ചവനം.

A. O., ഉശകും, P. O., ചേപ്പ്.